

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 14 Οκτωβρίου 2012

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

www.kathimerini.com.cy

Έτος 4ο ■ Αρ. φύλλου 208

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,90 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

ΣΗΜΕΡΑ

Ο Α. ΣΑΜΑΡΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Καμία έκπτωση στις μεταρρυθμίσεις

Την πεποίθησή του ότι η χώρα διέρχεται τον τελευταίο κόβο εκφράζει σήμερα, με συνέντευξή του στην «Κ», ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς. «Αλλάξαμε την εικόνα της Ελλάδας και αυτό το αναγνωρίζουν όλοι» σημειώνει, χαρακτηρίζοντας ως επιστέγασμα αυτής της μεγάλης προσπάθειας την επίσκεψη Μέρκελ. Ο πρωθυπουργός θεωρεί ότι είναι ρεαλιστικό να ληφθεί η επόμενη δόση. **Σελ. 16**

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

«Καταρρέουμε χωρίς Μνημόνιο»

«Θέλω να πιστεύω ότι θα τα βρούμε με την Τρόικα. Διότι σε διαφορετική περίπτωση η οικονομία μας θα καταρρέσει. Είναι σαν να μου λες ότι αύριο θα γίνει ένας σεισμός 10 Ρίχτερ. Κι εμείς να λέμε ας γίνει. Δεν θα μείνει Κύπρος», προειδοποιεί σε συνέντευξή του στην «Κ» ο Γιώργος Βασιλείου καλώντας την κυβέρνηση να υπογράψει το Μνημόνιο. **Σελ. 5**

ΜΑΡΙ ΛΕΠΕΝ ΣΤΗΝ «Κ»

Οι Γερμανοί θα θέσουν τέλος στο ευρώ

Η Μαρί Λεπέν, κόρη του ιδρυτή του κόμματος του Εθνικού Μετώπου, ενός ακληροπονητικού κόμματος στη Γαλλία, κατά την πρόσφατη επίσκεψή της στην Κύπρο μίλησε στην «Κ» για την έλλειψη δημοκρατίας στην Ε.Ε. η οποία εξελίσσεται, όπως υποστηρίζει, σε μία σοβιετικού τύπου ένωση. Πιστεύει πως το ευρώ είναι ένα μεγάλο οικονομικό και κοινωνικό λάθος το οποίο αφαιρεί από τις ελευθερίες των πολιτών. **Σελ. 11**

ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ CERN

Η γνώση δεν μειώνει την ανθρώπινη πίστη

Ο γεν. διευθυντής του CERN μιλάει στην «Κ» για τη δημιουργία του σύμπαντος, για τον Θεό και τα όρια της επιστήμης. Βρέθηκε στην Κύπρο για την υπογραφή της συμφωνίας ένταξης της χώρας μας στο CERN. Σημειώνει πως έχουμε κάνει ένα βήμα προς την κατανόηση της ανάπτυξης του πλανήτη. **Σελ. 10**

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Για πρώτη φορά χωρίς ζημιά

Ο προϋπολογισμός της ΑΕΛ για πρώτη φορά τα τελευταία 30 χρόνια θα είναι ισοσκελισμένος ή πλεονασματικός. Η «Κ» αποκαλύπτει τα οικονομικά δεδομένα των πρωταθλητών.

Όλοι σημειωτών, προηγείται ο Νίκος

Το 61% των ψηφοφόρων υπέρ του Μνημονίου

Μειωμένα τα ποσοστά Λιλλίκα, παρά την αύξηση συσπείρωσης της ΕΔΕΚ

Κόκκινο κτύπησε η απαισιοδοξία των πολιτών για την οικονομική κατάσταση στην Κύπρο με αποτέλεσμα το ενδιαφέρον για τις προεδρικές να παραμείνει μειωμένο, σε σημείο που τα ποσοστά των τριών υποψηφίων να μη διαφοροποιούνται και πολύ από τον προηγούμενο Ιούλιο. Τα στοιχεία, φανεράνουν άνοδο του Νίκου Αναστασιάδη της τάξεως του 0,7% σε σχέση με τον Ιούλιο, όπως και του Σταύρου Μαλά, με αύξηση 1,3% και πτώση του Γιώργου Λιλλίκα κατά 0,5%, παρά την αυξανόμενη συσπείρωση της ΕΔΕΚ, με αποτέλεσμα να χάνει τη δεύτερη θέση από τον υποψήφιο της Αριστεράς. Συγκλονιστικά είναι, όμως, τα ευρήματα της έρευνας ως προς τα της οικονομίας. Η απαισιοδοξία των πολιτών για την πορεία της χώρας κτύπησε κόκκινο, φθάνοντας στο 94%, ενώ 90% δεν αναμένουν βελτίωση της οικονομικής κατάστασης τους επόμενους 12 μήνες. Η πλειοψηφία (59%) αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της έναντι των τραπεζών. Για το ευαίσθητο θέμα της υπογραφής του Μνημονίου, που προκαλεί έντονες διαφωνίες και αντιδράσεις μεταξύ των πολιτικών, παραδόξως και αντίθετα από άλλες χώρες που κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν παρόμοια φαινόμενα, προκύπτει από την πλειοψηφία των πολιτών, 61%, ως η μόνη λύση για το σημερινό οικονομικό αδιέξοδο. Την άποψη αυτή στηρίζει η πλειοψηφία όλων των ψηφοφόρων της αντιπολίτευσης αλλά και η μεγάλη μερίδα των ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ, αφού 47% τάσσονται υπέρ της υπογραφής του Μνημονίου. Ακόμη, επτά στους δέκα πολίτες απορρίπτουν τον τρόπο που ο Πρόεδρος εκτελεί τα καθήκοντά του. Η απορρίψη της προεδρίας Χριστόφια στα κόμματα της αντιπολίτευσης κυμαίνεται περίπου στο 90%, ενώ εισπράττει και ποσοστό απορρίψης 34% στους ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ, με την πλειοψηφία όμως (58%) να τον στηρίζει. **Σελ. 6**

Η Λαϊκή προσπαθεί να απαγκιστρωθεί

Πήγε σε ξένο Νομικό Οίκο

Μεγάλη έρευνα μέσω της οποίας επιχειρείται να «ξεφύγει» το κράτος από την ανάγκη να στηρίξει και τη «Marfin Egnatia Τράπεζα», και να «απαγκιστρωθεί» από την απόφαση του Μαρτίου του 2011, άρχισε η Διοίκηση της Λαϊκής, η οποία, μάλιστα, απευθύνθηκε και σε μεγάλο νομικό οίκο του εξωτερικού και συγκεκριμένα στους «Skadden, Arps, Slate, Meagher and Fiom LLP & Affiliates». **Σελ. 7**

Νικητής με ψήφο των ισπανόφωνων

Κρίνουν τις εκλογές στις ΗΠΑ

Εντακτικές οι προσπάθειες Δημοκρατικών και Ρεπουμπλικάνων να εξασφαλίσουν την ψήφο των ισπανόφωνων, οι οποίοι αγγίζουν πλέον το 16%. Έρευνα κατέγραψε ότι το 72% των ισπανόφωνων προτιμάται να ψηφίσει τον Ομπάμα, παρότι έχει απογοητεύσει πολλούς λόγω της μη διευθέτησης του μεταναστευτικού και της διενέργειας πολλών απελάσεων. Τον Μιτ Ρόμνι εμπιστεύεται το 20% των ισπανόφωνων. **Σελ. 22**

Εκτός κυβερνητικής πλεύσης ο Σιαρλή

Ταξιδεύει σε Τόκιο και Μπανγκόκ τις πιο κρίσιμες ώρες της οικονομίας

Αξιοσημείωτη ήταν η απουσία του υπ. Οικονομικών από την Κύπρο, την ώρα που το Υπουργικό Συμβούλιο ολοκλήρωνε και ενέκρινε τις αντιπροτάσεις της κυβέρνησης προς την Τρόικα. Η απουσία Σιαρλή, ο οποίος θα μπορούσε να είχε αντικατασταθεί από συνάδελφό του για τα ταξίδια της εβδομάδας που πέρασε, συνάδει με τις όλο και πιο έντονες πλη-

Οι καθυστερήσεις πληρωμών νάρκη στις κυπριακές επιχειρήσεις. **Οικονομική, σελ. 4**

ροφορίες προς η κυβέρνηση δεν θεωρεί τον πλέον αρμόδιο υπουργό της κατάλληλο για τη διαπραγμάτευση με την Τρόικα. Μάλιστα, κυβερνητική πηγή σχολίασε την περασμέ-

νη εβδομάδα πως η απουσία Σιαρλή «δευκολύνει το Προεδρικό», αφού με αυτόν τον τρόπο μπορούν να διαμορφωθούν οι θέσεις της κυβέρνησης από τα καθαρόαιμα ΑΚΕΛικά στελέχη που συγκροτούν την ομάδα κρούσης του Προεδρικού, δηλαδή τους Χριστόφια, Συλικιώτη, Χαραλάμπους, Χριστοφίδη και Στεφάνου. **Οικονομική, σελ. 4**

Απέλαση και πτήση προς Ισλαμαμπάντ

Η φωτογραφία τραβήχτηκε στην πτήση προς Ισλαμαμπάντ κατά τη διάρκεια της τελευταίας επιχείρησης απέλασης παράνομων μεταναστών της Ελληνικής Αστυνομίας την περασμένη Τετάρτη, την οποία παρακολούθησε από κοντά η «Κ». Απελάθηκαν 68 Πακιστανοί, από τους οποίους οι 15 ήταν κρατούμενοι, ενώ οι υπόλοιποι είχαν δηλώσει ότι επιθυμούν να γυρίσουν στην πατρίδα τους. Η όλη επιχείρηση διήρκεσε 27 ώρες με παρουσία σε αυτή 45 αστυνομικών. Οι Πακιστανοί περιγράφουν στην «Κ» την εμπειρία της φυγής από τη χώρα τους και της επιστροφής. **Σελ. 21**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Το μήνυμα

Σαφέστατο είναι το μήνυμα που προκύπτει από τη σημερινή δημοσκοπηση της «Κ» για τους πολιτικούς αρχηγούς. Πέρα από την πλήρη σχεδόν στασιμότητα στα ποσοστά των υποψηφίων, και μάλλον καθόλου άσχετα με αυτήν, ο κυπριακός λαός δεν φαίνεται να αντέχει άλλο τη σημερινή αβεβαιότητα, η οποία επιτείνει την ανασφάλεια για το αύριο. Αυτή η «σιωπή πριν από την μπόρα» διήρκεσε πολύ περισσότερο από την υπομονή των πολιτών, οι οποίοι πλέον προτιμούν, σε ποσοστό 61%, επώδυνα έσοτα –αλλά σαφή– μέτρα παρά την αβεβαιότητα και τη στασιμότητα. Μετά από τουλάχιστον έξι μήνες πλήρους αδράνειας, κατά τους οποίους οι ηγέτες του τόπου παρακολουθούσαν άπρακτοι τις εξελίξεις στην οικονομία, την προσεχή εβδομάδα θα αρχίσουν οι τελικές συζητήσεις των αρχηγών. Ελπίζω, να λάβουν το μήνυμα και να πράξουν το καλύτερο υπό τις περιστάσεις ώστε η μπόρα να μην εξελιχθεί σε θεομηνία.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΡΕΣΙΤΑΛ ΜΙΑΣ ΦΩΝΗΣ

Γιάννης Πάριος

Σελ. 24

ΤΟ ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ ΔΙΠΛΟ ΑΛΜΠΟΥΜ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΝΤΑΝΗ ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΗ ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΤΟ 10 CD ΚΑΙ Η ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΚΑΣΕΤΙΝΑ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Η χούντα στο εδώλιο!

Μέχρι τώρα γνωρίζαμε στρατιωτικές δικτατορίες, χούντες, οι οποίες καταλάμβαναν διά της ισχύος των όπλων την εξουσία αναστέλλοντας δημοκρατικές διαδικασίες, πολιτικά δικαιώματα, φυλάκιζαν και εκτελούσαν αντιφρονούντες. Είκασι μάλιστα την ψευδαίσθηση ότι η εποχή των δικτατοριών παρήλθε ανεπιστρεπτή, τουλάχιστον στην Ευρώπη, αλλά φευ! Έμελλε να βιώσουμε μια ανάδελφη χούντα λευκού κολάρου, των χειρότερων δικτατοριών μιας διεφθαρμένης τραπεζικής ολιγαρχίας με προστάτη ένα εξίσου διεφθαρμένο πολιτικό κατεστημένο. Ένα διδυμο τέρας που «φούσκωνε» την πραγματική οικονομία «βαφτιζόντάς» την «αυτορρυθμιζόμενη ελεύθερη αγορά», ενώ στην ουσία ήταν για τους ίδιους προστατευόμενη ζώνη ληστικού κερδοσκοπιού, με κανονιστικό πλαίσιο ιδανικό για τους ληστές και καταναγκαστικό για τα θύματα. Αποτέλεσμα της αδιπράγας απληστίας τους ήταν η πραγματική οικονομία να καταρρεύσει, οι πολίτικοί να αναγνωρίσουν σαν «δημόσιο» το χρέος που δημιούργησε η τραπεζική χούντα και να απειθυμήσουν στην Τρόικα για δανεικά, τα οποία –αλίμονο– «θα αποπληρώσουμε όλοι μαζί με σκληρή πειθαρχία και θυσιές μέχρι να ορθοποδήσει ο τόπος...». Φυσικά, όταν λένε ότι «όλοι θα σπρώξουμε αυτά τα βάρη», ξέρουν ότι οι ίδιοι προστατεύονται από το μαζιλάρι των κερδών που αποκόμισαν και τα οποία τους φτάνουν, όχι για τρία μνημονιακά χρόνια αλλά για τρεις γενιές. Άρα στην ουσία μάς λένε «κοροϊδα σκάστε και δουλέψατε, χωρίς ωράρια και με μισούς μισθούς για να πληρώνετε αυτά που τσεπώσαμε». Επί του πρακτέου τώρα. Η Τρόικα ήρθε, μελέτησε την κατάσταση και μας είπε ότι για τα δημόσια οικονομικά χρειαζόμαστε 975 εκατ. δολάρια για τα επόμενα τρία χρόνια (2015). Εντάξει, εμείς καλή τη πίστη δεχόμαστε ότι ως πολίτες –εξαιρουμένων των πολιτικών και τραπεζιτών– αναγνωρίζουμε ότι ευθυνόμαστε –και μάλιστα αποκλειστικά– γι' αυτό το χρέος και αποδεχόμαστε να το αποπληρώσουμε μέχρι τελευταίου σεντ. Η Τρόικα όμως υπολόγισε ότι χρειαζόμαστε και 10 περίπου δισ. για ανακεφαλalaίων των τραπεζών, ενώ την Τρίτη ο ναύρος Moody's εκτίμησε το ποσό της ανακεφαλalaίωσης των τραπεζών γύρω στα 12 δισ. ευρώ, που σημαίνει ότι το δημόσιο χρέος θα φτάσει στο 140% του ΑΕΠ, που το κάνει αυτόματα μη βιώσιμο. Συνεπώς και τη ζήτηση –που καλούμαστε να πληρώσουμε το χρέος– εξίσου μη βιώσιμη. Από που ως πού, κύριοι της κυπριακής πολιτικής χούντας, τα 10 με 12 δισ. των τραπεζών είναι δημόσιο χρέος ή δημόσιο έλλειμμα

και πρέπει να το αποπληρώσουμε εμείς, τα παιδιά και τα εγγόνια μας; Έχετε δικαίωμα κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας ότι «το πρόβλημα της Κύπρου δεν είναι πρόβλημα δημοσιονομικού ελλείμματος και δημόσιου χρέους, αλλά αποκλειστικά πρόβλημα των τραπεζών και της λειψής έως ανύπαρκτης εποπτείας του τραπεζικού συστήματος». Κι αφού έτσι είναι γιατί πάτε να μας φορτώσετε, μέσω Μνημονίου, τα δισεκατομμύρια της ληστικής χούντας των τραπεζών, αν δεν είστε διαπλεκόμενοι; Διότι είστε όλοι διαπλεκόμενοι, να γιατί. Διότι τραπεζίτες και Δ.Σ. των τραπεζών σας καθόριζαν προεκλογικό μαύρο χρέμα. Έστρωσαν χαλί στις επενδυτικές και στις εισοδημένες εταιρείες των κομμάτων σας, την εποχή του σκανδάλου του ΧΑΚ και απορροφούσαν χρέη δεκάδων εκατομμυρίων που αφίντατε πίσω σας. Χώρια τα βολικά δάνεια, για επικηρήσεις, σπίντα και εξοχικά. Κι άλλα τα ρουσφέτια «ημετέρων» και οι διορισμοί συγγενών και φίλων σε τραπεζικές θέσεις. Μόνο τις λίστες των συγγενών σας να βγάλουν στη δημοσιότητα οι τραπεζίτες, θα γελάσει ο κάθε πικραμένος. Πώς τώρα να τους οδηγήσετε ενώπιον της δικαιοσύνης, αφού σας έχουν στο χέρι; Αλλά πότε σε αυτόν τον τόπο τιμωρήθηκαν από τη δικαιοσύνη όσοι πραγματικά εγκληματίσαν εναντίον της Κύπρου; Το 1974; Στο σκάνδαλο του ΧΑΚ; Στην αδιανόητη μαζική ανθρωποθυσία της «Helios»; (Αφήνω το Μαρί λόγω δικής). Ούτε αυτή η κρίση είναι όμως αναιμακτική. Μόνο τη βδομάδα που πέρασε, όπως καλά γνωρίζουν οι πολιτικοί μας ηγέτες, υπήρξαν τρεις αυτοκτονίες... Και ερωτώ όλους τους πολιτικούς αρχηγούς, τους βουλευτές και τους υποψήφιους για το προεδρικό αξίωμα: Πώς αντέχει η συνείδησή σας τόσο αίμα και τόση αδικία σε βάρος των ανώνυμων πολιτών; Πώς γίνεται να μην βγει έστω ένας από σας και να ζητήσει όπως αυτοί που καταπόντισαν τις τράπεζες, που ρήμαξαν την οικονομία και υποθήκευσαν το μέλλον των παιδιών μας, οδηγηθούν στη δικαιοσύνη. Πώς κανένας σας δεν φώναξε ακόμα: Η χούντα των τραπεζών στο εδώλιο!

Όλες οι μετρήσεις της κοινής γνώμης δείχνουν ότι η δημοτικότητα των πολιτικών βρίσκεται στο ναδίρ, η αξιοπιστία της πολιτικής στο βούρκο και το κύρος των θεσμών στο άκρο. Η τελευταία σας ευκαιρία να σωθείτε και να σώσετε ό,τι σώζεται, είναι αν κινήσετε τις νομικές διαδικασίες εναντίον της χούντας των τραπεζών. Γιατί όμως είμαι σίγουρος ότι θα τη χάσετε;

paraschos@kathimerini.com.cy
Εκδηλώστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**49 χρόνια πριν στην «Κ»
15.Χ.1963

ΩΝΑΣΗΣ ΚΑΙ ΗΠΙΑ: Ονασιζατών, 14.- Ο ρεπουμπλικανός βουλευτής κ. Ολιβέρο Μπόλτον, κατέθεσε σήμερα εφεσώρηση, όσον αφορά την φιλοξενία της κ. Ζακελίν Κέννεντυ εις την θαλαμηγόν του κ. Αριστοτέλους Ωνάση. Δι' αυτής εφερωτάται η αμερικανική Κυβέρνησις κατά πόσον είναι ορθόν να μετέχη εις κρουαζιέρας του κ. Ωνάση η σύζυγος του Αμερικανού προέδρου και ο υφυπουργός Εμπορίου των Ηνωμένων Πολιτειών κ. Φρ. Ρουσβέλτ εφ' όσον ο Έλληνας εφοπλιστής τηχάνει ευνοϊκώς μεταχειρισθείς εκ μέρους της αμερικανικής Κυβερνήσεως. [Σημ. «Φ»:] Ο υφυπουργός ήταν ο Franklin Delano Roosevelt, Jr., υιός του μεγάλου προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών Φραγκλίνου Ρουσβέλτ. [«Είναι ορθόν, γράφει ο εν λόγω βουλευτής, δι' ένα υφυπουργόν Εμπορίου του οποίου η δικαιοδοσία εκτείνεται μέχρι της υπηρεσίας Εμπορικής Ναυτιλίας, να εκτίθεται εις υποχρεώσεις έναντι του μεγαλοεφοπλιστού, ο οποίος έχει υποθηκεύσει πλοία εις την ανώτερον υπηρεσίαν και να αποδέχεται πρόσκλησιν φιλοξενίας εις μίαν εκ των πολυτελεστοτέρων θαλαμηγών με θήμερές πλήρωμα και δύο οχηματιστάς χορού και η οποία στοιχίζει μνηνιασώς πολλὰς χιλιάδας δολαρίων».]

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗ: Εδόθη προχθές την νύκτα εις την δημοσιότητα η απόφασις του Συμβουλίου των Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης, διά της οποίας γίνεται δεκτή η προσφυγή των τεσσάρων αξιωματικών της Χωροφυλακής Θεσσαλονίκης κ.κ. Μήτσου, Καμιοντή, Διαμαντοπούλου και Παπατριανταφύλλου, κατά της αποφάσεως του Εισαγγελέως περί προφυλακισιάς των. Η απόφασις του Συμβουλίου αποτελείται εξ 78 δακτυλογραφημένων σελίδων. Δι' αυτής το Συμβούλιον αποφαινεται ότι εκ του αποδεικτικού υλικού δεν προκύπτουν εύλογοι υπόνοιαι περί συνεχίας των αξιωματικών εις τον φόνον του βουλευτού της ΕΑΔ Γρηγορίου Λαμπράκη και τον τραυματισμόν του βουλευτού κ. Γεωργίου Τσαρουχά, ούτε και ευσταθεί η κατηγορία περί κατοχής εξουσίας.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΟΝΤΗΡΗΣ: Βερολίνον, 13.- Χθες την εσπέραν εδόθη υπό τον «Πειραϊκού Θεάτρου» εις το «Ντύουσε Τέατερ» του Ανατολικού Βερολίνου η προεμέρα της «Μήδειας», που εσημείωσαν εξαιρετικήν επιτυχίαν. Η πρωταγωνίστρια κ. Ασπασία Παπαθανασίου, οι άλλοι ηθοποιοί, η χορογραφός Λουζία και ο σκηνοθέτης και διευθυντής του θεάτρου κ. Ροντήρης κατεχειροκροτήθησαν υπό των Ανατολικοβερολινέζων φίλων της αρχαίας τραγωδίας. Μεταξύ αυτών και ο υφυπουργός Παιδείας της Ανατολικής Γερμανίας και αι δημοτικαί αρχαί της πόλεως.

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ

Γράφει ο **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ**

Ο πρίγκιψ Νικόλο Τούμπας

ΣΚΙΤΣΟ: Μυρτώ Αρσιτέιδου

“
Προ ενδιάμεσου, αν έβγαίνεις σε γνωστά κοσμικά στέκια της Λευκωσίας και έβλεπες τον Αβέρωφ Νεοφύτου να πίνει τον καφέ του, κάπου εκεί γύρω θα έπρεπε να ψάξεις και για τον Νικόλα

”
κώθηκε ο πρίγκιπας και είπε να αναλάβει το πριγκιπάτο του, πάμε για διαγραφή; Οι ισορροπίες λεπτές, οι ατάκες έπεφταν η μία μετά την άλλη και ο μέσος Κύπριος είχε χάσει τον ύπνο του για μέρες.

«**Το ΔΗΚΟ** στηρίζει το φραβόρι για να γίνει και πάλι εξουσία. Και για να μιλήσω κάπως παραστατικά και μεταφορικά, την ώρα που κάθε κυπριακό οικοκυριό υποφέρει από τη λαίλαπα των απολύσεων, το ΔΗΚΟ επιλέγει τους διορισμούς σε αξιώματα και υπου-

ργεία». Συγγνώμη, αλλά μετά που λες κάτι τέτοιο περιμένεις ότι η επόμενη λογική κίνηση, πρίγκιπά μας, είναι να σκωθεις και να φύγεις. Να μην είσαι μέρος και μέλος ενός κόμματος που επιλέγει διορισμούς και υπουργεία, να μην ανήκει σε εκείνους που είναι γαντζωμένοι στην εξουσία. Σωστά;

Κι όμως, κι όμως... Είχε έρθει η ώρα για τη δεύτερη Νικολοτούμπα να κάνει και πάλι την εμφάνισή της. Εκεί που περιμένεις το bye-bye, βγαίνει ο Νικόλας κοτσονάτος, σαν να μην έγινε και κάτι και σαν όλοι εμείς να μη θυμόμαστε τίποτα –λες και μας φωτογράφησε με το φλοσάκι των Men In Black– και λέει: «θα σεβαστώ τις αποφάσεις του κόμματος». Που σημαίνει τι επιτέλους; Θα βοηθήσεις τώρα να εκλεγεί ο Αναστασιάδης τη στιγμή που όλα σου τα Like είναι πάνω στον Λιλάκη; Πάμε κοιτάζομαι καλά;

Η αλήθεια είναι ότι ο Νικόλας θέλει να μπει στην μύτη του Μάριου. Μαύρο εσύ, άσπρο εγώ, ΔΗΣΥ εσύ, Λιλάκη εγώ. Τουτέστιν, οι εξελίξεις στο ΔΗΚΟ δεν άρξισαν ακόμα και ο Νικολοτούμπας έχει πολλά ακόμα να δώσει στην πολιτική μας σκηνή. Δεν τον βλέπουν τον μέσο Κύπριο να κοιμάται άνετος, δεν τον βλέπω!

tsikalasm@sppmedia.com.cy

Δίκαιη Κοινωνία

Με άριστα το 10

Γράφει ο **ΣΠΟΝΔΟΦΩΡΟΣ**

1 Στην Ισπανία. Η κυβέρνηση διαρρέει, ξέρτε εσείς πώς, ότι ο Shiarli δεν μπορεί να διαπραγματευτεί με την Τρόικα επειδή ό,τι του ζητούν αυτός λέει «yessss». Έτσι, λοιπόν, τον έστειλαν στην άκρη του κόμμου μέχρι να τελειώσει το θέμα (!). Μην παραξευτεείτε να τον στείλουν με το αερόστατο της Red bull Stratos για να πέσει αυτός από την στρατόσφαιρα. Αν του πουν πάντως θα πάει.

2 Στον Πρόεδρο. Μετά τα γνωστά επιτεύγματα του Impossible is Nothing Christofias, ήρθε με τη δημοσκοπήσι της «Κ» σήμερα, ένα νέο κατόρθωμα. Ο jet set Πρόεδρος καταφέρνει ακόμα και το πλέον ακατόρθωτο: Να διαλύσει ακόμα και το ΑΚΕΛ με τα 71 χρόνια ιστορία. Πάμε για άλλα Πρόεδρε, ο πάχος είναι ψηλά, σε παγκόσμιο επίπεδο πλέον.

3 Στον Πρόεδρο (2). Αν η καταστροφή του ΑΚΕΛ από τον jet set Πρόεδρο σάς φαινόταν ακόμα λίγη για το μέγεθος των δυνατοτήτων του Impossible is Nothing Christofias, το γεγονός πως μόνο 20% των συμπολιτών μας δεν θέλει Μνημόνιο πώς σας φαίνεται; Ισοπέδωσε και τον (αγαπημένο) του συνδικαλισμό! Κοιτά του ο Μπιστοδάκης είναι το τετράφυλλο τριφύλλι, ό,τι αγγίζει γίνεται χρυσάφι.

4 Στην κυβέρνηση. Τους απόλυσαν από το Σφαγείο εδώ και μήνες και μέχρι σήμερα δεν τους έδωσαν τις νόμιμες τους αποζημιώσεις. Η κυβέρνηση του impossible is nothing δείχνει τον δρόμο στις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Δίκαιη κοινωνία.

Στέφανος: Ελπίζω να μη φταίει η κυβέρνηση και για τον γερανό.

5 Στον Στέφανο. Η στήλη ψάχνει εδώ και καιρό ένα «καλλιτεχνικό» όνομα για τον Στέφανο, αλλά αδυνατεί λόγω του άουτσου χαρακτήρα του. Το τελευταίο όμως (black) κούμμορ του Στέφανου «ελπίζω να μην φταίει η κυβέρνηση και για την πώση του γερανού», είναι τόσο μαύρο που ούτε ο Mr Bean δεν θα το ξεστόμιζε. Αλληλούια.

6 Στα ΜΜΕ. Ό,τι και να λέμε, εμείς, όσο και να ωρύνονται οι Νικόλας, Αβέρωφ, ο Ορφανίδης και ο Χριστόφιας μαζί, η αλήθεια παραμένει πως αν έχουμε μια ελπίδα για ανάκαμψη σύντομα, βρίσκεται στη διάσωση της Ελλάδας. Έσκασε, λοιπόν, μύτη η

Φραυ στην Αθήνα, ουσιαστικά δεν πέρασε του Τσίπρα που καλούσε τον κόσμο να τα σπάσει, έφυγε η Φραυ με αγάπες στον ψιλόλιγνο πρωθυπουργό, και οι κυπριακές εφημερίδες την επομένη δεν είχαν το θέμα στα πρωτοσέλιδα. Προφανώς κάτι ξέρουν Φιλελεύθερος, Πολίτης, Σημερινή, Αλήθεια, Χαραυγούλλα, που δεν ξέρουν CNN, BBC, Financial Times, Wall Street Journal οι οποίοι το έπαιξαν πρώτο θέμα... Ο ομφαλός της γης σ' όλο του το μεγαλείο.

7 Στην υγεία (μου μέσα). Επειδή τα ιδιωτικά νοσοκομεία λειτουργούν με τιμές ξενοδοχείου Anassa (και βάλε) και ο κόσμος επιστρέφει στα δημόσια νοσοκομεία,

Ο άνθρωπος - σφαίρα, το επόμενο ταξίδι του Shiarli.

κινητοποιήθηκαν Βουλή και κυβέρνηση να τα «σώσουν». Μετά τις τράπεζες θα σώσουμε και τα νοσοκομεία, θ' ακολουθήσουν τα νηπιαγωγεία και ακολουθήσουν τα supermarket. Τους πολιτικούς ποιος θα τους σώσει;

8 Στον Φούλη. 100 κατασκευαστές πλυντηρίων, 27 διοικητές Κεντρικών Τραπεζών, 5 πολιτικοί αρχηγοί και ο Παντελής Κούρος, ψάχνουν γιατί ο Αβέρωφ Νεοφύτου κάνει λυσασαλό λάμμι να μη δοθεί άδεια λειτουργίας στην τράπεζα FBME. Ίσως κάτι να ξέρει ο Νίκος (όχι ο Αναστασιάδης).

9 Στους ΑΚΕλικούς. Όσο και να τους λιοδоруήν κάποιος, όσο και να τους νομιζαμε τυφλά πιστούς στους απογόνους του Εζεκία, με βάση τη σημερινή δημοσκοπήσι φαίνεται πως σπάνε το μαντήρι. Άνθρωποι είναι κι αυτοί, πόσο να αντέξουν.

10 Στον Healthy. Ο President-elect φέρνει σιγά-σιγά τους έμμοιθους του κόμματος στα όρια της κατάθλιψης, αφού δεν τους δίνει πάσα εισόδου για το lux επιτέλει της Σεβέρη στο οποίο βρίσκονται και τα κουστούμια στα σαστά τα μέτρα. Μπράβο ο Healthy θάρρος!

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: **ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ** ■ Γενικός Διευθυντής: **ΧΡΗΣΤΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ** ■ Διευθυντής: **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ** ■ Αρχισυντάκτης: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ**Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ** ■ Διευθύνσιον συντάξεως: **ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ** - **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ**

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Επαναδιαπραγμάτευση» η λέξη κλειδί

Η προεκλογική πορεία του Νίκου Αναστασιάδη έχει πλέον χαραχθεί στα χνάρια της Τρόικας, του Μνημονίου και της οικονομίας

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Με δεδομένη την πορεία της προεκλογικής στα βήματα της Τρόικας, των μέτρων και ευρύτερα της οικονομίας, ο Νίκος Αναστασιάδης μαζί με την Πινδάρου και το ΔΗΚΟ έχουν χαράξει τη γραμμή πλεύσης τους για τους επόμενους μήνες. Ωστόσο, πολλά είναι τα σημεία για τα οποία ακόμη δεν έχει βρεθεί «η χρυσή απάντηση» και τι είδους επιχειρηματολογία θα χρησιμοποιηθεί από το στρατόπεδο της Συμμαχίας, θέματα για τα οποία θα υπάρξει κατάλληλη μόνο όταν καθοριστεί πλήρως το σκηνικό με τα της Τρόικας. Στο μεταξύ την περασμένη Παρασκευή πραγματοποιήθηκε και η πρώτη κοινή συνεδρία των οργανωτικών επιτελείων ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ όπου τέθηκαν διάφορα ζητήματα επί τάπητος και έγινε μια πρώτη συζήτηση για συγκεκριμένες τακτικές και κινήσεις στην προεκλογική εκστρατεία. Την ίδια ώρα η Πινδάρου είχε και τα αποτελέσματα της πρώτης ποιοτικής έρευνας, μετά και την απόφαση του ΔΗΚΟ, με συναγερμικούς αξιωματούχους να εκφράζουν την πλήρη ικανοποίησή τους και να σημειώνουν πως εάν τα πράγματα εξελιχθούν με τους ρυθμούς και την τάση που εμφανίζεται στις διάφορες μετρήσεις «τότε θα μιλάμε για εκλογές ενός γύρου».

«Επαναδιαπραγμάτευση»

Ο Νίκος Αναστασιάδης ενέταξε στη φρασεολογία του κατά την τελευταία εβδομάδα (στο πλαίσιο της τηλεοπτικής Εκπομπής, «Επώνυμος» της Αιμιλίας Κενεβέζου) το ενδεχόμενο «επαναδιαπραγμάτευσης του Μνημονίου, εάν και εφόσον αυτό που θα υπογραφεί δεν περιέχει μέτρα που να προωθούν ή να δημιουργούν τα πλαίσια ανάπτυξης». Μία τοποθέτηση, η οποία είναι ενδεικτική για την επικοινωνιακή τακτική που θα ακολουθήσει ο υποψήφιος ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ έναντι του Μνημονίου, του θέματος δηλαδή το οποίο συζητείται εντός των πολιτών και το οποίο θα απασχολεί την κυπριακή κοινωνία για τους επόμενους μήνες. Παράλληλα, αυτή η θέση καταδεικνύει και το πορεία πλεύσης της

Ο ΔΗΣΥ εμφανίζεται πλήρως ικανοποιημένος με τα ποσοστά που καταγράφονται στις μετρήσεις και οι εκτιμήσεις είναι πως εάν η τάση συνεχίσει τότε «λίαν συντόμως θα γίνεται λόγος για εκλογές ενός γύρου».

«Λιγότερους φόρους, περισσότερες περικοπές δαπανών» το πλαίσιο των προτάσεων του ΔΗΣΥ-Ενδεχομένως και πρόταση για λιγότερες περικοπές στους Δημόσιους

προεκλογικής εκστρατείας από πλευράς Πινδάρου και ΔΗΚΟ ότι, δηλαδή, «εάν στο Μνημόνιο υπάρχουν μέτρα με τα οποία διαφωνούμε και θεωρούμε ότι είναι εις βάρος της ανάπτυξης, δεν θα διστάσουμε, εάν βρεθούμε στην εξουσία, να ζητήσουμε επαναδιαπραγμάτευση». Επιπλέον η φράση «μέτρα εις βάρος της ανάπτυξης» θεωρείται αρκετά γενική έτσι ώστε να αναπροσαρμόζεται αναλόγως των πε-

ριστώσεων αλλά και των αντιδράσεων των πολιτών.

Ετοιμάζουν προτάσεις

Στο μεταξύ το οικονομικό επιτελείο του Ν. Αναστασιάδη ετοιμάζει συγκεκριμένες προτάσεις για να κατατεθούν αύριο, Δευτέρα, κατά τη συνάντηση των Αρχηγών με τον Πρόεδρο Χριστόφια. Σύμφωνα με πληροφόρησης της «Κ», οι προτάσεις της Πινδάρου θα κινούνται στο πλαίσιο «λιγότερες φορολογίες και περισσότερες περικοπές στις δαπάνες του Δημοσίου». Αναμένεται ότι μεταξύ άλλων ο ΔΗΣΥ θα εισηγηθεί λιγότερους φόρους στις εταιρείες, ενώ προανατολίζεται στην πλήρη διαγραφή της ειδικής φορολογίας προς τους ιδιωτικούς υπαλλήλους, καθώς και αντιπρόταση για διαφοροποίηση των συντελεστών της ακίνητης ιδιοκτησίας. Αξιοσημείωτη είναι και η σκέψη που υπάρχει εντός της Πιν-

δάρου και για μικρότερες αποκοπές προς τους δημοσίους υπαλλήλους.

Παράλληλα, ο Νίκος Αναστασιάδης ανακοίνωσε ότι θα παρουσιάσει πλήρη και συγκεκριμένη πρόταση που να δίνει διέξοδο στην υπόθεση με τα αξιόγραφα, με τα οποία «παγιδεύτηκαν» αρκετές χιλιάδες πολιτών.

Τα ποσοστά

Στα δώματα της Πινδάρου αναλύονται και τα νούμερα των διαφόρων μετρήσεων που βλέπουν το φως της δημοσιότητας ενώ την περασμένη εβδομάδα παρουσιάστηκε και η πρώτη, μετά και την απόφαση του ΔΗΚΟ, ποιοτική έρευνα (κυλιόμενη) που διενεργήθηκε για λογαριασμό του ΔΗΣΥ. Τα ποσοστά αφήνουν τους συναγερμικούς αξιωματούχους άκρως ικανοποιημένους, οι οποίοι θεωρούν ότι εάν συνεχιστεί αυτή η τάση, «τότε σε λίγο χρόνο θα γίνεται λόγος μετά βεβαιότητα για εκλογές ε-

νός γύρου». Προς το παρόν, το συμπέρασμα που έχει ενώπιόν της η Πινδάρου και το επιτελείο Αναστασιάδη είναι ότι πρέπει «να βάλει μπρος ο κοιμητικός και οργανωτικός μηχανισμός του ΔΗΚΟ» ώστε να περιοριστούν οι απώλειες προς το στρατόπεδο Λιλλήκα, η οποία όμως υποψηφιότητα «άρχισε να δέχεται τις πρώτες απώλειες και να εντοπίζεται μια μικρή αλλά συνεχής πτωτική τάση», όπως χαρακτηριστικά είπε στην «Κ» κοιμητικός αξιωματούχος. Ως προς τα ποσοστά διαρροών από ΔΗΚΟ προς Λιλλήκα το συναγερμικό επιτελείο θεωρεί ότι αυτά «που καταγράφονται τώρα σε διάφορες μετρήσεις είναι και η οροφή. Με λίγα λόγια, ενόσω προχωρά η προεκλογική εκστρατεία και αφού αρχίσει η οργανωτική δουλειά από το ΔΗΚΟ με στόχο τη συσπείρωση, τα ποσοστά του κόμματος του Μάριου Καρογιάν προς τον κ. Αναστασιάδη σταδιακά θα αυξάνονται».

ΕΥΡΩΚΟ και Οικολόγοι

Την επόμενη Τετάρτη αναμένεται να συζητηθεί στο ΕΥΡΩΚΟ το θέμα των προεδρικών εκλογών σε επίπεδο Εκτελεστικού Γραφείου. Επί τάπητος θα τεθούν οι θέσεις του κ. Λιλλήκα, τις οποίες θα μεταφέρει ο Δημήτρης Συλλούρης μετά και την πρόσφατη συνάντηση των δύο και μετέπειτα θέμα συζήτησης θα αποτελέσει η πρόταση που θα παρουσιαστεί ενώπιον του Έκτακτου Παγκύπριου Συνεδρίου, το οποίο θα υιοθετήσει ή θα απορρίψει τη συγκεκριμένη εισήγηση. Παράλληλα, το Εκτελεστικό Γραφείο θα αποφασίσει τη «μεταβίβαση» της αρμοδιότητας του Κεντρικού Συμβουλίου του κόμματος για να αποφασίζει για τις προεδρικές εκλογές στο Έκτακτο Παγκύπριο Συνεδριο, μιας και μερίδα στελεχών του ΕΥΡΩΚΟ, μεταξύ άλλων οι κ. Ν. Κουτσού και Σ. Αμερικάνος, κρίνουν ότι μια τέτοια απόφαση, υπό τις παρούσες συνθήκες, θα ήταν πιο ωφέλιμο για το ίδιο το κόμμα να ληφθεί κατευθείαν μέσα από Έκτακτο Παγκύπριο Συνεδριο, θέση με την οποία δεν έχουν ιδιαίτερες ενστάσεις όλα τα υπόλοιπα στελέχη του κόμματος. Από πλευράς Οικολόγων τελική απόφαση θα παρθεί στις 4 Νοεμβρίου από τη Διευρυμένη Κεντρική Επιτροπή στην οποία συμμετέχουν 54 μέλη. Το εσωτερικό δημοψήφισμα που διεξήχθη μεταξύ 152 μελών της Πολιτικής Επιτροπής κατέδειξε τάση υπέρ Λιλλήκα (με 41,44%), ενώ η επιλογή Αναστασιάδη συγκέντρωσε ποσοστά της τάξεως του 30,91%. Ως εκ τούτου, οι Οικολόγοι αποφάσισαν ότι ενώπιον της Διευρυμένης Κεντρικής Επιτροπής θα τεθούν οι επιλογές Αναστασιάδη και Λιλλήκα, ενώ αποκλείστηκαν οι επιλογές της αυτόνομης καθόδου και της Άντρης Μακαρίας Στυλιανού.

ΞΕΧΩΡΙΣΤΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ. ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΤΙΜΗ.

Απολαύστε την οδηγική εμπειρία της BMW με τη ΝΕΑ Σειρά 1, τώρα με νέα τιμή €19.900. Εξοπλισμένη με την υπηρεσία BMW Service Inclusive για να απολαμβάνετε το προγραμματισμένο service για 5 χρόνια ή μέχρι τη συμπλήρωση 100,000 χλμ., χωρίς κανένα δικό σας κόστος. Ζήστε κι εσείς την οδηγική απόλαυση της Νέας Σειράς 1 στις εκθέσεις της Χαρ.Πηλακούτας Λτδ.

ΤΟ ΟΛΟΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ BMW 116i. €19.900*.

BMW EfficientDynamics

116i combined 5.6-5.8 l/100 km 131-134 g/km

Κάντε Like στη σελίδα μας στο facebook.com/BMW.Cyprus

Χαρ. Πηλακούτας Λτδ. Παγκύπριος αριθμός: 77 77 16 00

* Στην τιμή δεν συμπεριλαμβάνονται τα τέλη εγγραφής και η δόση κυκλοφορίας. Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας. Ισχύει για περιορισμένο αριθμό αυτοκινήτων.

Σαρώστε το QR Code και ζητήστε την οδηγική απόλαυση της Νέας BMW Σειράς 1.

BMW 116i: μικτή κατανάλωση καυσίμου: 5.5 - 5.8 l/100 km, εκπομπές ρύπων CO2 129 - 134 g/km.

Δείτε το στο Nicosia Motorshow 2012 από τις 16 - 21 Οκτωβρίου 2012 στη Διεθνή Κρατική Έκθεση, Περίπτερο 5.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Οι ανησυχίες Μαλά και τα χαρτιά Χριστόφια

Εγκλωβισμένο το εκλογικό επιτελείο στις επιλογές και τον εναγκαλισμό του Προέδρου

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ**

Ανήσυχη προεξέβλεπε να επικρατεί στο επιτελείο Σταύρου Μαλά και αυτό βασικά φαίνεται να οφείλεται σε δύο λόγους. Πρώτος: Στο ότι δεν μπορούν να κάνουν προεκλογική εκστρατεία με απόλυτη υποψηφίωση, λόγω υποχρεώσεων. Φυσικά αυτό αναμένεται να λυθεί με την παραίτηση Μαλά από το υπουργείο Υγείας αύριο Δευτέρα. Ωστόσο, κάτι τέτοιο δεν φαίνεται ότι θα συμβεί, παρόλο που ο κ. Μαλάς έχει ήδη αποστείλει την παραίτησή του στο Προεδρικό. Η παραίτηση θα πρέπει πρώτα να γίνει αποδεκτή και να είναι έτοιμος και ο διάδοχος του υπουργού, κάτι για το οποίο το επιτελείο δεν ήταν ενήμερο, τουλάχιστον μέχρι πριν την Παρασκευή.

Δεύτερος: Ο προεδρικός υποψήφιος και το επιτελείο του, εξ' όσον εγλαμάνεται η «Κ» αισθάνονται εγκλωβισμένοι στις επιλογές του Προέδρου της Δημοκρατίας αλλά και στον «ασφυκτικό εναγκαλισμό» Χριστόφια. Αν δεν υπάρχουν παραδοχές από πλευράς του Προέδρου για ορισμένα ζητήματα τα οποία εμφανώς «δεν του βγάζουν», ο υποψήφιος και το επιτελείο του δεν μπορούν να δημιουργήσουν εφελκυστήρα για αντιμετώπιση. «Αν δεν αναγνωρίζεις τα λάθη και να δηλώσεις ότι δεν θα επαναληφθούν δεν μπορείς να οικοδομήσεις πάνω σε εκείνα που ορθώς και καλώς έγιναν», ήταν η κα-

ρακτιστική ατάκα, που μας ελέχθη.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα, που ετέθη επί τάπητος ήταν η προεδρία της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Μπορείς να επιχειρηματολογήσεις για την επιτυχία της, ταυτόχρονα μπορείς να αναγνωρίσεις ότι π.χ. στην οικονομία υπήρξαν καθυστερήσεις με αποτέλεσμα τα δημοσιονομικά, που είναι ένα μικρό κλάσμα του κρισιακού προβλήματος, να χρειάζονται μεγαλύτερο δανεισμό για να αντιμετωπισθούν. Θα μπορούσαμε να αναγνωρίσουμε ότι για «το σπασμένο τηλέφωνο» μεταξύ Αθανάσιου Ορφανίδη και κυβέρνησης ευθυνόταν και ο τότε υπουργός μας, ο Χαρίλαος Σταυράκης. Θα μπορούσαμε να διαχειριστούμε πολύ καλύτερα την κρίση που δημιούργησε η τραγωδία στο Μαρί. Οι παραδοχές δεν βλάπτουν, αντίθετα δημιουργούν μια άλλη, πρωθυπουργική δυναμική, ήταν μερικά από τα σχόλια.

Μνημόνιο ή όχι

Σχετικά με την οικονομία, ακούσαμε να διατυπώνονται ενδιαφέρουσες ιδέες, όπως αυτή για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών. Καταγράφουμε μία περιληπτική εικόνα που διαμορφώσαμε: Η υποβολή των κυβερνητικών αντιπροτάσεων και τα μέτρα για την ανάπτυξη είναι μια καλή βάση αλλά πρέπει να υποβληθούν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στη βάση συγκεκριμένων

Ανήσυχη προεξέβλεπε να επικρατεί στο επιτελείο Σταύρου Μαλά, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι ο προεδρικός υποψήφιος ακόμη να «απελευθερωθεί» από τις υποχρεώσεις του ως υπουργού Υγείας. Αφού μέχρι την Πέμπτη βρισκόταν στο Λουξεμβούργο και προήδρευε του Συμβουλίου.

Η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών να γίνει σε δύο δόσεις για να μειωθεί το βάρος του φορτίου στους πολίτες

επιχειρηματολογία, η οποία δικαιολογείται να ξεκινά με το θέμα της επιμήκυνσης κατά ένα χρόνο, τη στιγμή μάλιστα που η Τρόικα στις συνομιλίες δείχνει κατανόηση πλέον –ακόμα και έναντι της Ελλάδας– ότι ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα δεν συμβάλλουν θετικά.

Δεύτερο, ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, θα πρέπει να πείσει πρώτα την πολιτική ηγεσία της Τρόικας ότι το προϊόν των αντιπροτάσεών μας είναι αυτό που χρειάζεται τώρα ο τόπος, συνάδει με το πνεύμα των αποφάσεων των Συμβουλίων Κορυφής εκεί όπου πλέον

βρίσκονται και η Λαγκάρντ του ΔΝΤ και ο Ντράγκι της ΕΤ. Μέσα σε τούτα τα πλαίσια θα πρέπει να επιχειρηματολογήσει ότι το πρόβλημα που παρουσιάζεται στις κυπριακές τράπεζες, τουλάχιστον κατά το ήμισυ οφείλεται στην πολιτική απόφαση που ελήφθη στις Βρυξέλλες για το «κούρεμα» του ελληνικού δημόσιου χρέους. Δεν αντιμετωπίζουν οι κυπριακές τράπεζες το ίδιο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν π.χ. οι ισπανικές. Η Τρόικα, όπως ελέχθη υπολογίζει ότι για την ανακεφαλαιοποίηση των κυπριακών τραπεζών θα χρειαστούν περί τα 10 δις. Θα ήταν λάθος να επιχειρηθεί τώρα να λυθεί το πρόβλημα αυτό σε βάθος χρόνου, δηλαδή σε βάθος 10ετίας ή 15ετίας. Διότι τώρα που βρισκόμαστε σε κρίση δεν μπορείς να λύσεις το πρόβλημα κάνοντας ακόμα μεγαλύτερο το φορτίο. Ας πάμε σε βάθος χρόνου πέντε ετών και με την ελπίδα ότι σε αυτό το διάστημα θα διαμορφωθούν νέες, καλύτερες αντικειμενικές συν-

θήκες, να γίνει επαναξιολόγηση. Έτσι το φορτίο που ο κόσμος θα κληθεί να σηκώσει θα είναι ελαφρύτερο, ακριβώς για να μπορεί να το σηκώσει με στοιχειώδη αξιοπρέπεια. Επίσης, θα πρέπει να πείσουμε την πολιτική ηγεσία της Τρόικας να ακούσει με σοβαρότητα το επιχειρήμα της κυπριακής πλευράς, να επιτραπεί από πλευράς της ελληνικής κυβέρνησης να ξεχωρίσουν οι δραστηριότητες των κυπριακών τραπεζών στην ελληνική αγορά, διότι το ευρώ τους είναι τόσο μεγάλο που δεν μπορεί να συγκριθεί η αρνητική επίπτωση πάνω στις κυπριακές τράπεζες, όπως σε οποιαδήποτε άλλη ξένη – γερμανική ή ολλανδική π.χ. τράπεζα, που είχε ομολογια του ελληνικού δημοσίου. Επίσης να δεχθούν το αίτημά μας να γίνουν αποδεκτές οι κυπριακές ως ντόπιες τράπεζες, διότι το ποσό που χρειάζονται είναι απειροελάχιστο σε σύγκριση με το ποσό που χρειάζονται οι ελληνικές τράπεζες για την ανακεφαλαιοποίησή τους.

Τα τρία ατού του Προεδρικού

Στο προεκλογικό αυτό παιχνίδι, επίκεντρο του οποίου είναι η οικονομία και ιδιαίτερα το κυπριακό Μνημόνιο, ο Πρόεδρος Χριστόφιας είναι μάλλον σε πολύ ισχυρότερη θέση από εκείνη του υποψηφίου του κυβερνητώντος κόμματος, Σταύρου Μαλά και του επιτελείου του. Σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ» από τον λόγο του Προεδρικού, εκεί εκτιμάται ότι ο ΔΗΣΥ θα ήθελε να δει την υπογραφή του Μνημονίου από τον Πρόεδρο Χριστόφια για να επιχειρηματολογήσει τα επόμενα 10 χρόνια ότι ο Χριστόφιας, το ΑΚΕΛ και η Αριστερά μας έριξε στο Μνημόνιο. Αυτός όμως ο στόχος του ΔΗΣΥ δεν πρόκειται να ικανοποιηθεί. Υπάρχουν γι' αυτό και τρία εναλλακτικά σενάρια:

1ο: Να βρεθούν χρήματα ώστε να διασφαλιστούν οι ανάγκες του κράτους για τους επόμενους, δίνοντας τη δυνατότητα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να πει ότι «εγώ τέτοιο Μνημόνιο δεν υπογράφω. Αν θέλετε ένα τέτοιο Μνημόνιο, να το υπογράψετε εσείς, όταν αναλάβετε την εξουσία.

2ο: Εγώ Μνημόνιο που θα βάζει την Κύπρο σε ύφεση 30 χρόνια δεν υπογράφω και γι' αυτό παραιτούμαι.

3ο: Να καλέσει στο Προεδρικό Μέγαρο όλους του αρχηγούς των κομμάτων και να τους ζητήσει να υπογράψουν όλοι μαζί το Μνημόνιο.

Η υστεροφημία Χριστόφια βλάπτει σοβαρά τον υποψήφιο

Η εικόνα που καταγράφεται από μία έστω επιφανειακή παρατήρηση του τοπίου Προεδρικού – ΑΚΕΛ και που αντανακλάται σαν γκριζα σκιά και στο εκλογικό επιτελείο του Σταύρου Μαλά είναι πανομοιότυπη με αυτή που προκύπτει από τις δημοσκοπήσεις. Η χαμηλή δημοτικότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας και η συνολικότερη έλλειψη εμπιστοσύνης προς την κυβέρνηση Χριστόφια προκαλεί μεγάλες διαρροές από τη δεξαμενή ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ. Από τη στιγμή που παρατηρούνται πρωτόγνωρες στην ιστορία του κόμματος διαρροές προς τους ανθυποψηφίους του κ. Μαλά η προσπάθεια πλήρους ανάκαμψης των ποσοστών του ΑΚΕΛ και η «μεταφορά τους» στην κάλπη Μαλά, υπό τις περιστάσεις, κρίνεται έως και αδύνατη.

Στο γενικότερο πλαίσιο, όταν η απαισιοδοξία των πολιτών για την πορεία της χώρας έχει αγγίξει σχεδόν το απόλυτο μαύρο, φθάνοντας στο 94%,

Στο ΑΚΕΛ είναι έντονη η αντίληψη ότι ο Δημήτρης Χριστόφιας παρουσιάζεται να πολεμά πρώτα και κύρια για την υστεροφημία του και μετά για το κόμμα που τον ανάδειξε, πόσω μάλλον για τον υποψήφιο του κόμματος.

ενώ ένα ποσοστό της τάξης του 90% δεν βλέπει κανένα φως στην άκρη της σπράγγας της κρίσης ούτε και αναμένει βελτίωση της οικονομικής κατά-

στασης τους επόμενους 12 μήνες, είναι φυσικό ότι τη δυσαρέσκεια αυτή πρώτος θα την εισπράξει ο υποψήφιος του κυβερνητώντος κόμματος, ιδιαίτερα,

όταν, μέχρι στιγμής, είναι αναγκασμένοι να στηρίξουν μία πολιτική που συσσωρεύει τόση απαισιοδοξία. Μάλλον αυτός είναι και ο λόγος που ψηφοφόροι του ΑΚΕΛ, σε ποσοστό που αγγίζει το μισό του κόμματος, δηλαδή το 47%, προτιμούν να ταχθούν υπέρ ενός Μνημονίου παρά να ζουν στην αβεβαιότητα που νιώθουν να αιωρείται πάνω από τα κεφάλια τους. Αυτό στηρίζεται και δικαιολογείται από το ποσοστό απόρριψης που εισπράττει ο Δημήτρης Χριστόφιας, που φτάνει το 34% ανάμεσα στους ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ. Δηλαδή ανάμεσα σε εκείνους τους ψηφοφόρους που τον ψήφισαν μονοκοκί, όταν ήταν ηγέτης του ΑΚΕΛ, ενώ τώρα έχουν αποστρέψει το πρόσωπο τους από αυτόν...

Οι συνέπειες της πολιτικής του Προέδρου της Δημοκρατίας συν το γεγονός ότι και στους κόλπους του ΑΚΕΛ είναι έντονη η αντίληψη ότι ο Δημήτρης Χριστόφιας παρουσιάζεται να πολεμά

πρώτα και κύρια για την υστεροφημία του και μετά για το κόμμα που τον ανάδειξε, πόσω μάλλον για τον υποψήφιο του κόμματος, έχουν ως αποτέλεσμα οι δημοσκοπήσεις να δείχνουν αδιαλείπτως ότι ο κ. Μαλάς συνεχίζει να αντιμετωπίζει προβλήματα συσπείρωσης στο ΑΚΕΛ, αφού ακόμα και στον δεύτερο γύρο δεν ξεπερνά το 70% των ψηφοφόρων του κόμματος. Ταυτόχρονα, ως είναι φυσικό, η υποψηφιότητα Μαλά προσελκύει ελάττωτους ψηφοφόρους από άλλα κόμματα.

Τέλος, και σε σχέση πάντα με την προσπάθεια που καταβάλλει ο υποψήφιος της Αριστεράς για να ανακτήσει το χαμένο –όχι από τον ίδιο– κομματικό έδαφος, η δημοσκοπήσεις της «Κ» αποτυπώνει ένα ποσοστό αδιευκρίνιστης ψήφου (αποχή/αναποφάσιστοι) της τάξης του 28% με τα μεγαλύτερα ποσοστά να καταγράφονται σε ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ. Έχουν βλέπεται οι καιροί τα σημάδια τους και οι κάλπες τα δικά τους.

Δυστοκία στο επιτελείο Λιλλήκα για την πολιτική επιτροπή

Ο Γιώργος Λιλλήκας ετοιμάζει φουλ επίθεση κατά Νίκου Αναστασιάδη και Μάριου Καρογιάν για τη συμφωνία τους στο Κυπριακό

Της **ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ**

Δυστοκία παρατηρείται στον διορισμό του ανώτατου πολιτικού οργάνου του επιτελείου του Γιώργου Λιλλήκα, των πολιτικών και των άλλων προσωπικοτήτων δηλαδή που θα βρίσκονται στην πρώτη γραμμή στήριξης της υποψηφιότητας. Έναν και πλέον μήνα από τις πληροφορίες που έφεραν τον Γιώργο Λιλλήκα να διορίζει την 25μελή πολιτική επιτροπή κι ενώ η προ-

Εκ του πονηρού η δέσμευση Νίκου Αναστασιάδη για την πλειοψηφία του 75% στο Εθνικό

κλογική εκστρατεία βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, δεν προχώρησε η ανακάλυψη των ονομάτων. Το ίδιο το επιτελείο δεν ανησυχεί και αποδίδει σε φόρτο εργασίας την καθυστέρηση και όχι στη δυσκολία εξεύρεσης επιφανών πολιτών οι οποίοι θα στηρίζουν την υποψηφιότητα. Η πολιτική επιτροπή, η οποία θα συνεδριάζει μία φορά την εβδομάδα, θα έχει το γενικό πρόταγμα της εκστρατείας. Μέχρι

στιγμής, η λίστα με τα ονόματα περιλαμβάνει ως επί το πλείστον πολιτικούς, τα άτομα τα οποία εμφανίζονται παρά το πλευρό του κ. Λιλλήκα στις προεκλογικές του δραστηριότητες. Ο αναπληρωτής πρόεδρος της ΕΔΕΚ, Μαρίνος Σιζόπουλος, οι πρώην βουλευτές του ΔΗΚΟ Ανδρέας Αγγελίδης και Ζαχαρίας Κουλιός, οι πρώην βουλευτές του ΑΚΕΛ Δώρας Χριστοδουλίδης, Αγνός Αγαπίου και Κυριάκος Τυρίμος, καθώς και ο Χριστόδουλος Ταρμουγιάς. Στην πολιτική επιτροπή αποδέχτηκαν την πρόσκληση να συμμετάσχουν ο πρόεδρος της Κίνησης για Ελευθερία και Δικαιοσύνη στην Κύπρο, Πάνος Ιωαννίδης, και ο πρόεδρος της Αδούλωσης Κερύνειας, Κλεάνθης Σολέας. Συμμετέχουν επίσης ο επικεφαλής της πρωτοβουλίας νέων για το μέλλον που στηρίζουν την υποψηφιότητα Λιλλήκα, Ανδρέας Αποστόλου, καθώς επίσης ο εκ ΔΗΚΟ ορμώμενος συντονιστής του επιτελείου, Τάσος Κύζας. Στόχος του επιτελείου είναι στην πολιτική επιτροπή να συμμετέχουν και γυναικείες. Ήδη έγιναν κρούσεις και αναμένονται απαντήσεις.

Επίθεση σε Αναστασιάδη

Στο μεταξύ, κατά μέτωπο επίθεση ετοιμάζει για αυτή την εβδομάδα ο

Τις προτάσεις του επί του πακέτου μέτρων ανάπτυξης και εξοικονομήσεων στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα ετοιμάζει να εξαγγείλει ο Γιώργος Λιλλήκας.

Γιώργος Λιλλήκας κατά της «κοινοπραξίας» ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ για τις προγραμματικές θέσεις τους επί του Κυπριακού. Ο ίδιος τις χαρακτηρίζει ως ένα μείγμα από «εποικοδομητικές ασάφειες», οι οποίες μάλιστα δεν ευνοούν κανέναν άλλον πλην του ΔΗΣΥ. Βασικό ερώτημα για τον ανεξάρτητο υποψήφιο είναι η πολιτική που θα κληθεί να εφαρμόσει, εάν εκλεγεί, ο Νίκος Αναστασιάδης. Αφήνοντας αιχμές κατά των ειλικρινών προθέσεων του, δεν είναι καθόλου σίγουρος εάν ο κ. Αναστασιάδης θα συνεχίσει τις συνομιλίες από το σημείο που τις έφερε ο Δημήτρης Χριστόφιας ή αν θα αποσύρει τις υποχωρήσεις, όπως λέει το έγγραφο της συνεργασίας των δύο κομμάτων. Σε ό,τι αφορά στη δέσμευση Αναστασιάδη να θεωρείται δεσμευτική για τον Πρόεδρο η πλειοψηφία του 75% στο Εθνικό Συμβούλιο, ο κ. Λιλλήκας απαντά πως στην πραγματικότητα ο κ. Αναστασιάδης, εκ του πονηρού, αυτό που επιδιώκει είναι να υλοποιήσει μόνο τη δική του πολιτική, αφήνοντας το ΔΗΚΟ σε ρόλο χειροκροτητή. Η λογική Λιλλήκα λέει πως με την όποια διαφωνία ΔΗΣΥ στο Εθνικό Συμβούλιο, θα ακυρώνεται η δεσμευτικότητα του 75%, αφού το κόμμα έχει διεισδυση στο εκλογικό σωμα

μεγαλύτερο του 25%. Αντιρρήσεις έχει ο κ. Λιλλήκας και στα θέματα διορισμού συνομιλητή, στα χαρακτηριστικά της ομοσπονδίας και στα ζητήματα των Βρετανικών Βάσεων. Είναι δε πεπεισμένος –και αυτό θα προτάξει προς τους υποψηφίους του ΔΗΚΟ, στους οποίους ως επί το πλείστον απευθύνεται– ότι ο υποψήφιος που τους προτείνει το κόμμα τους να ψηφίσουν δεν είναι άξιος εμπιστοσύνης, καθώς εύκολα παρεκκλίνει των θέσεων του.

Μείωση κοινοτικών

Στο άλλο μέτωπο, αυτό της οικονομίας, ο κ. Λιλλήκας αναμένεται να παρουσιάσει τις προτάσεις του επί του πακέτου μέτρων ανάπτυξης και εξοικονομήσεων στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα. Από τα βέλη του δεν θα εξαιρεθεί η κυβέρνηση και κατ'επέκταση ο υποψήφιος του ΑΚΕΛ, αφού δεν θα παραλείψει να αναφερθεί και στις καταστροφικές αντιπροτάσεις της κυβέρνησης στα μέτρα της Τρόικας. Μετάξυ άλλων, θα προτείνει την ανάγκη μείωσης των κοινοτικών εργαζομένων στην Κύπρο λόγω της οικονομικής κρίσης. Θεωρεί πως με την πρόταση που θα υποβάλει δεν παραβιάζει το κερτημένο.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Χωρίς Μνημόνιο καταρρέουμε»

Ο Γιώργος Βασιλείου στην «Κ»: «Η κυβέρνηση ενεργεί ωσάν να έχουμε ευχέρεια χρόνου. Δεν έχουμε!»

Συνέντευξη στον **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Την άποψη ότι η Κύπρος, χωρίς συμφωνία με την Τρόικα, θα καταρρεύσει, εκφράζει ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας Γιώργος Βασιλείου. Ο κ. Βασιλείου σχολιάζει τις προτάσεις της Τρόικας, τις αντιπροτάσεις της κυβέρνησης και τις κόκκινες γραμμές που έθεσε από την Αθήνα ο Πρόεδρος. Εμφανίζεται δε βέβαιος ότι ο Πρόεδρος θα υπογράψει το Μνημόνιο, διότι, όπως λέει, και ο ίδιος γνωρίζει ότι δεν έχει άλλη επιλογή.

— Σε συνέντευξη στον «Φιλελεύθερο» είπατε ότι «θα πρέπει να πείσουμε ότι είμαστε αποφασισμένοι να βάλουμε τάξη στο σπίτι μας και να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για ανάπτυξη». Θεωρείτε ότι οι αντιπροτάσεις της κυβέρνησης αυτό κάνουν;

— Δεν θα ήθελα να μπω σ' αυτή τη λογική. Για να μπορέσει κάποιος να εκφράσει άποψη, θα πρέπει να τις δει συνολικά και όχι μεμονωμένα. Το θετικό είναι ότι η κυβέρνηση έκανε το πρώτο βήμα, έστω κι αν καθυστέρησε. Τα χρονικά περιθώρια που έχουμε όμως είναι πάρα πολύ περιορισμένα, διότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό η δική μας συμφωνία με την Τρόικα να τεθεί προς έγκριση στο Ευρογκρουπ στις 12 Νοεμβρίου, παράλληλα με αυτές για τις Ισπανία και Ελλάδα. Σε μια τέτοια περίπτωση, λόγω του ότι το ποσό που απαιτείται για την Κύπρο είναι πολύ μικρό σε σχέση με αυτό των άλλων δύο χωρών, πιο εύκολα θα εγκριθεί. Έχει τεράστια σημασία το Μνημόνιό μας να πάει με αυτά της Ισπανίας και της Ελλάδας.

— Οι αντιπροτάσεις της κυβέρνησης φαίνεται να κινούνται στην ίδια λογική που ακολούθησε για μεγάλο διάστημα και η Ελλάδα — ότι είναι προτιμότερο να αυξηθούν τα έσοδα του κράτους από το να μειωθούν οι δαπάνες.

— Δεν θα ήθελα, όπως είπα, να ασκήσω κριτική είτε στην κυβέρνηση είτε στις αντιπροτάσεις. Το να κρίνουμε τα μέτρα τώρα, μόνο κακή επίδραση μπορεί να έχει στην όλη διαδικασία. Ως θέμα αρχής, όμως, το να προσπαθείς να ισοσκελίσεις τον προϋπολογισμό σου με φορολογίες δεν βοηθά. Πέραν του ότι δεν είναι ούτε και κοινωνικά δίκαιο. Ο ΦΠΑ, για παράδειγμα,

πληρώνεται από όλους, όχι μόνο από τους πλούσιους. Και πρέπει να δεις κατά πόσον αυτό το πράγμα βοηθά την οικονομία... Μπορεί να χρειάζεται κάποια φορολόγηση, αλλά δεν μπορεί να είναι το κύριο μέτρο. Απ' εκεί και πέρα, δεν μπορεί να λες «θέλω να αυξήσω το έλλειμμα κατά 1-2 δισ. για να πληρώσω υψηλότερους μισθούς». Πού θα βρεις τα χρήματα; Θα τα δώσεις ο φορολογούμενος. Άρα δεν μπορώ να δεχθώ ως θέμα αρχής ποτέ ότι είναι σωστό μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα να έχω ελλείμματα μεγάλα, τα οποία να καλύπτονται από φορολογίες.

— Η αίσθηση που παίρνει κάποιος διαβάζοντας τις αντιπροτάσεις είναι ότι, κι αν ακόμα γίνουν αποδεκτές από την Τρόικα, θα ακολουθήσει κι άλλο Μνημόνιο...
— Αυτό είναι σίγουρο. Εάν δεν επιθυμούμε να ακολουθήσει σύντομα και δεύτερο και τρίτο πακέτο, θα πρέπει να πάρουμε τις αναγκαίες διαρθρωτικές αποφάσεις τώρα. Αν προσπαθήσουμε να προβούμε σε κάποιες μικρές μειώσεις στα έξοδα για να βασιστούμε στις φορολογίες, το πιο πιθανό είναι ότι αύριο, αντί για 150-200 εκατ., στο ταμείο θα μπουν 100 εκατ., θα έχουμε έλλειμμα και θα πρέπει να ακολουθήσουν άλλα μέτρα. Θα οδηγηθούμε δηλαδή και σε δεύτερο και σε τρίτο Μνημόνιο. Και αυτό θα είναι καταστροφικό.

Ναι σε ιδιωτικοποιήσεις

— Αισθάνεστε πως η κυβέρνηση έχει συνειδητοποιήσει τον κίνδυνο που ελλοχεύει;

— Δεν ξέρω. Η όλη αντιμετώπιση της κατάστασης μέχρι σήμερα δείχνει το αντίθετο. Ενεργεί λες και έχουμε καιρό. Η δημαγωγία, η άρνηση λήψης αποφάσεων, η καθυστέρηση, πάντοτε έχουν πολύ μεγαλύτερο κόστος. Το οποίο κόστος θα το πληρώσουμε εμείς. Λέει ο Πρόεδρος ότι η ΑΤΑ είναι κόκκινη γραμμή για εμάς. Αυτό είναι αστεία πράγματα. Δεν υπάρχει ΑΤΑ πλέον. Εγώ ήμουν μέλος της επιτροπής που ήφισε για την ΑΤΑ, με τον μακαρίτη τον Τάσο Πρόεδρο. Είχαμε όμως τότε θέσει ως ξεκάθαρη προϋπόθεση ότι αυτή δεν θα πρέπει σε καμιά περίπτωση να υπερβεί τα όρια της παραγωγικότητας. Αυτή η ουσιαστικά ιτηκή ουδέποτε

«Θέλω να πιστεύω ότι θα τα βρούμε με την Τρόικα. Διότι σε διαφορετική περίπτωση η οικονομία μας θα καταρρεύσει. Είναι σαν να μου λες ότι αύριο θα γίνει ένας σεισμός 10 Ρίχτερ», δηλώνει στην «Κ» ο Γιώργος Βασιλείου.

«**Αν δεν πάρουμε τις αναγκαίες διαρθρωτικές αποφάσεις τώρα, θα ακολουθήσει και δεύτερο και τρίτο Μνημόνιο. Και αυτό θα είναι καταστροφικό για την οικονομία μας**»

ελήφθη υπόψη. Πάρθηκε μια ομόφωνη απόφαση για παγοποίησή της. Η συζήτηση που γίνεται σήμερα είναι για το θεαθήναι. Πρακτικά κάποιος μπορεί να λένε σαν σύνθημα ότι η ΑΤΑ θα μείνει, αλλά ξέρουν ότι για τα επόμενα 4-5 χρόνια δεν έχει ΑΤΑ. Το ίδιο ισχύει και για τον 13ο.

— Η κυβέρνηση θα σας απαντούσε πως η ΑΤΑ και ο 13ος είναι ευλογία για τους εργαζόμενους...

— Σαν σύνθημα είναι καλό. Αλλά σε τελική ανάλυση τι είναι εκείνο που έχει σημασία; Αν παίρνεις 13 μισθούς ή ποιος είναι ο συνολικός μισθός σου; Ο 13ος είναι συνολικά το 7,5% του ετήσιου μισθού, αλλά εδώ γίνονται προτάσεις για αποκοπές 10% και 11%. Το επείγον είναι η μη καταβολή του 13ου θα αποτελέσει τη χαριστική βολή για το λιανικό εμπόριο είναι άσχετο με την πραγματικότητα. Ήδη υπάρχει πρόβλημα. Όχι επειδή δεν καταβλήθηκε ο 13ος αλλά επειδή υπάρ-

χει αβεβαιότητα με αποτέλεσμα ο κόσμος να μην ξοδεύει.

— Κόκκινη γραμμή λέει η κυβέρνηση ότι είναι και η ιδιωτικοποίηση κερδοφόρων οργανισμών. Πόσο λογικό είναι αυτό νοούμενο ότι οργανισμοί όπως η Cyta ήδη καταγράφουν μειωμένη κερδοφορία τα τελευταία χρόνια λόγω ανταγωνισμού και ενδέχεται σε κάποια χρόνια να μην είναι κερδοφόροι;

— Πιστεύω ότι θα πρέπει να προχωρήσουμε άμεσα στις ιδιωτικοποιήσεις τουλάχιστον των δύο μεγάλων κυβερνητικών οργανισμών και πολλών άλλων ίσως. Μια τέτοια κίνηση θα βοηθούσε το κράτος να έχει κάποια έσοδα. Παράλληλα θα διασφάλιζε ότι θα υπάρχει μια σίγουρη πηγή εισοδήματος για επενδύσεις ώστε οι οργανισμοί αυτοί να αντιμετωπίσουν τον μελλοντικό ανταγωνισμό. Λένε κάποιος «θα έρθω να μοιράζω εγώ τα λεφτά μου με κάποιον τρίτο». Μα συγγνώμη, αν πωλούσες μέρος των Κυπριακών Αερογραμμών όταν κέρδιζαν, θα μπορούσες να έπαιρνες 10 και 15 φορές την ονομαστική αξία των μετοχών. Το ίδιο μπορεί να ισχύει αύριο και για τον οποιοδήποτε άλλο οργανισμό. Δεν μπορείς να ιδιωτικοποιήσεις κάτι που ζημιώνει. Εκείνος που θα επενδύσει λεφτά θα το κάνει για να ζημιώσει; Όλα αυτά τα επιχειρήματα πιστεύω ότι είναι αρκετά για να πείσουν τον κάθε καλώς θελησώς άνθρωπο.

Προέχει η οικονομία

— Από το επιτελείο του κ. Μαλά είχε αφηθεί να εννοηθεί ότι ο κ. Μαλάς θα είχε τη στήριξη σας. Δεν το πράξατε μέχρι στιγμής.

— Αυτό δεν ήταν πληροφορία που βγήκε από μένα. Εγώ είπα ξεκάθαρα ότι αυτή τη στιγμή εκείνο που με απασχολεί είναι η οικονομία. Είναι γνωστό ότι ο Στ. Μαλάς είναι ανιψιός μου —είναι γιος του δεύτερου μου ξάδελφου— όπως επίσης ότι με την οικογένεια Μαλά έχουμε πολύ στενές φιλικές σχέσεις. Αλλά, ασχέτως αυτού, εγώ είπα ότι αυτή τη στιγμή αυτό που με απασχολεί και πιστεύω ότι έχει σημασία είναι πώς αντιμετωπίζουμε την οικονομική κρίση. Μετά, όποιος θέλει να ασχοληθεί με την προεκλογική εκστρατεία, μπορεί να το κάνει. Έχει μπλόκο χρόνο.

«**Δεν μπορώ να φανταστώ ότι ο Πρόεδρος δεν θα υπογράψει!**»

— Είδαμε τη συνέντευξη του Προέδρου στον ΑΝΤ1, όπου είπε ότι τα δικά μας μέτρα οδηγούν στη βιωσιμότητα της οικονομίας, ενώ της Τρόικας στην καταστροφή της. Και έφερε ως παράδειγμα την Ελλάδα...

— Αυτό λέγεται από διάφορους. Δεν γίνεται όμως αναφορά στο ότι η Ελλάδα καθυστέρησε ή στο ότι, ενώ υπέγραψε το Μνημόνιο, δεν υλοποίησε τα μέτρα. Και στο τέλος τα ρίχνουμε πάνω στην Τρόικα. Και όχι στη συστηματική πολιτική όλων των Ελλήνων πολιτικών, χωρίς εξαιρέση, να λαϊκίζουν και να αποφεύγουν να εφαρμόσουν τα μέτρα που ψήφισαν.

— **Μα αυτό ήδη γίνεται...**

— Ακριβώς. Δυστυχώς δημιουργείται κλίμα εναντίον της Τρόικας. Μα τι άλλη επιλογή έχουμε, αν υποθέσουμε ότι η κυβέρνηση δεν πετυχαίνει κάτι καλύτερο; Να μείνουμε όλοι άνεργοι, να κλείσει η Κύπρος, να χάσει ο κόσμος τις καταθέσεις του; Το πιο τραγικό όμως είναι ότι ακούγονται φωνές τώρα και για το ότι μήπως στην Ευρώπη. Σκεφτήκατε σε τι κατάσταση θα βρισκόμασταν σήμερα εκτός Ευρώπης; — **Και πάλι αναφέρεστε σε τοποθέτηση του γ.γ. του κυβερνώντος κόμματος. Αυτό ίσως δείχνει ότι ο Πρόεδρος δεν έχει αποφασίσει τελεσίδικα για το αν θα υπογράψει το Μνημόνιο.**

— Είμαι σίγουρος ότι θα το υπογράψει. Δεν μπορώ να φανταστώ ότι θα πράξει κάτι άλλο. Εγώ σας λέω ότι τα μέτρα της Τρόικας μπορεί να έχουν υπερβολές. Ένα σημείο π.χ. όπου θεωρώ ότι έχει απόλυτο δίκαιο η κυβέρνηση είναι αυτό της επιμήκυνσης. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να επιμένει ότι θα πρέπει όλα να γίνουν σε 2-3 χρόνια. Το ίδιο ισχύει και για κάποια σημεία που αφορούν στις τράπεζες, όπως την αύξηση του κεφαλαίου σε 10%, κάτι που αν γίνει, θα πρέπει να ξεχάσουμε την ανάπτυξη. Αυτά να τα συζητήσουμε. Απ' εκεί και πέρα, όμως, θέλω να πιστεύω ότι θα τα βρούμε, διότι σε διαφορετική περίπτωση η οικονομία μας θα καταρρεύσει. Είναι σαν να μου λες ότι αύριο θα γίνει ένας σεισμός 10 Ρίχτερ, κι εμείς να λέμε ας γίνει. Δεν θα μείνει Κύπρος. Και αυτό είμαι σίγουρος ότι το γνωρίζει ο Πρόεδρος.

The new A-Class.

The pulse of a new generation

από **€20.900**

www.facebook.com/MercedesBenzCyprus

Mercedes-Benz

* A180 : Μικτός κύκλος 5,6 l/100 km, εκπομπές CO₂ 135-128 g/km. ** Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας. *** Στην τιμή δεν συμπεριλαμβάνεται η εγγραφή και η άδεια κυκλοφορίας.

Υποστήριξη με διάρκεια
Cyprus Import Corporation Ltd - General Distributors of Daimler AG for Mercedes-Benz Cars for Cyprus

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με τους εκθεσιακούς χώρους της Κυπριακής Εταιρείας Εισαγωγών στα τηλέφωνα: 22474747, 25879222, 24818400, 26943900

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η απαισιοδοξία για την οικονομία τσακίζει το εκλογικό ενδιαφέρον

94% των πολιτών είναι απαισιόδοξοι και 90% δεν βλέπει βελτίωση της οικονομικής κατάστασης στον επόμενο χρόνο

Του ΜΙΧΑΗΛ ΒΡΥΩΝΙΔΗ

Πέντε μήνες πριν από τις εκλογές και ενώ τα εκλογικά επιτελεία προσπαθούν πυρετώδως να προσελκύσουν ψηφοφόρους για να αποσπαστούν από τους ανθυποψηφίους τους, οι πολίτες αγωνιούν για την οικονομική τους επιβίωση. Το ενδιαφέρον τους για τις εκλογές μειώνεται σταδιακά, καθλώνοντας τα ποσοστά των υποψηφίων στα ίδια περίπου επίπεδα με τη δημοσκόπηση του Ιουλίου. Ο δείκτης αισιοδοξίας για το μέλλον της χώρας και την πορεία της οικονομίας έχει φθάσει στον πάτο. Ταυτόχρονα, οι πολίτες δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις και η ανασυχία ότι θα βρεθούν τους επόμενους μήνες στα ταμεία ανεργίας επιδεινώνεται συνεχώς. Η πρωτόγνωρη και απελευθερωτική οικονομική κατάσταση των πολιτών σε συνδυασμό με την αβεβαιότητα που προκαλεί η ανικανότητα της κυβέρνησης για την επίλυση των σημερινών προβλημάτων, οδηγεί στην απρόσμενη απαίτηση της πλειοψηφίας για υπογραφή του Μνημονίου.

Αυξάνεται η διαφορά Αναστασιάδη από Μαλά και Λιλλήκα

Ο κ. Αναστασιάδης, διατηρεί τη μεγάλη διαφορά που τον χωρίζει από τους αντιπάλους του, χωρίς όμως η συμφωνία υποστήριξης από το ΔΗΚΟ να του παρέχει την αναμενόμενη ώθηση στα ποσοστά, έτσι ώστε να διευρύνει περισσότερο τη διαφορά. Ο κ. Αναστασιάδης καταγράφει ποσοστό πρόθεσης ψήφου 36,3%, αυξημένο κατά 0,7% σε σχέση με τον Ιούλιο. Η συσπείρωση στον ΔΗΣΥ αυξήθηκε οριακά από 85% σε 88%, από το ΔΗΚΟ κερδίζει 33% όπως περίπου και τον Ιούλιο, ενώ η υποψηφιότητα του είναι πολυσυλλεκτική κερδίζοντας σημαντικά ποσοστά απ' όλα τα κόμματα, συμπεριλαμβανομένου και του ΑΚΕΛ (7%).

Οι κύριοι Μαλάς και Λιλλήκας συνεχίζουν να βρίσκονται σε απόσταση αναπνοής, με τον κ. Μαλά να περνά στα δεύτερη θέση, όμως η διαφορά που τους χωρίζει εμπίπτει στα όρια του περιθωρίου απόκλισης.

Η υποψηφιότητα Μαλά προσελκύει ελάχιστους ψηφοφόρους από άλλα κόμματα, ενώ ακόμα και στον χώρο του ΑΚΕΛ, παρόλο που η συσπείρωση έχει αυξηθεί σε σύγκριση με τον Ιούλιο, δεν

Παρά την αύξηση της συσπείρωσης της ΕΔΕΚ τα ποσοστά Λιλλήκα καταγράφουν πτώση

είναι αρκετή για να του προκαταβάλει τη δεύτερη θέση. Ο κ. Μαλάς κερδίζει 18,6% των ψήφων και αυξάνει την εκλογική του επιρροή κατά περίπου 1,3% από τον Ιούλιο.

Ο κ. Λιλλήκας καταγράφει ποσοστό 17,1% ελαφρώς μειωμένο κατά 0,5% σε σχέση με τον Ιούλιο. Η συσπείρωση στον χώρο της ΕΔΕΚ έχει αυξηθεί από 49% σε 57%, πρόσθετα προσελκύει 37% των ψηφοφόρων του ΔΗΚΟ, έχει ουσιαστικές εισροές από τα μικρότερα κόμματα, ενώ καρπώνεται και μία αξιοσημείωτη μερίδα των οπαδών του ΑΚΕΛ (8%).

Όπως αποτυπώνονται σήμερα οι τάσεις ο κ. Αναστασιάδης εξασφαλίζει την εκλογή του στον δεύτερο γύρο και στα δύο σενάρια. Με αντίπαλο τον κ. Μαλά κερδίζει 46% των ψήφων έναντι

23% για τον κ. Μαλά. Η συσπείρωση στον ΔΗΣΥ αγγίζει το 92%, παράλληλα κερδίζει την πλειοψηφία των ψηφοφόρων του ΔΗΚΟ, τους περισσότερους ψηφοφόρους της ΕΔΕΚ και των μικρότερων κομμάτων και 13% από το ΑΚΕΛ. Ο κ. Μαλάς συνεχίζει να αντιμετωπίζει προβλήματα συσπείρωσης στο ΑΚΕΛ, αφού ακόμα και στον δεύτερο γύρο δεν ξεπερνά το 70%.

Στο δεύτερο σενάριο, με τα σημερινά τουλάχιστον δεδομένα, ο κ. Αναστασιάδης καταγράφει 40% και ο κ. Λιλλήκας 27% με 47% των ψηφοφόρων του ΔΗΚΟ να μετακινούνται προς τον κ. Λιλλήκα και 30% προς τον κ. Αναστασιάδη. Επιπρόσθετα, 33% των ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ τοποθετείται υπέρ του κ. Λιλλήκα και 15% υπέρ του κ. Αναστασιάδη.

Καταλυτικό ρόλο στις προεδρικές εκλογές θα διαδραματίσουν η οικονομία και οι επιπτώσεις του Μνημονίου στον κοινωνικό ιστό. Οι ουσιαστικές παρεμβάσεις και οι άμεσες λύσεις για έξοδο από την κρίση, στον βαθμό που είναι τώρα εφικτό, μαζί με την κατανομή ευθυνών στους πολιτικούς ηγέτες για το Μνημόνιο θα προκαλέσουν μεταβολές στις

απόψεις της κοινής γνώμης και μετακινήσεις από τις σημερινές τους επιλογές. Παράλληλα, ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος θα διαδραματίσει η συσπείρωση του ΑΚΕΛ και η δυνατότητα της ηγεσίας του ΔΗΚΟ να μεταφέρει τη μάζα των ψήφων του κόμματος στην υποψηφιότητα Αναστασιάδη. Τα δεδομένα σήμερα δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά, αφού 55% των ψηφοφόρων του ΔΗΚΟ διαφωνεί με την απόφαση της ηγεσίας για στήριξη της υποψηφιότητας Αναστασιάδη, ενώ 38% τάσσεται υπέρ.

Μία άλλη σημαντική συσταμένη που θα κρίνει το τελικό αποτέλεσμα είναι το ποσοστό αποχής. Η δημοσκόπηση αποτυπώνει ένα ποσοστό αδιευκρίνιστης ψήφου (αποχή/αναποφάσιστοι) της τάξης του 28% με τα μεγαλύτερα ποσοστά να καταγράφονται σε ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ. Η αύξηση ή μείωση της αποχής τους επόμενους μήνες και ειδικότερα οι λόγοι που την προκαλούν και ποια κόμματα επηρεάζει περισσότερο, ενδεχομένως να επιφέρει σημαντικές αλλαγές στο τελικό αποτέλεσμα.

7 στους 10 λένε όχι στο Χριστόφια

Το έντονα φορτισμένο αρνητικό περιβάλλον, όπως αποτυπώνεται μέσα από τις ανησυχίες των πολιτών για την προοπτική της χώρας αντανακλάται στον Πρόεδρο Χριστόφια. Επτά στους δέκα πολίτες απορρίπτουν τον τρόπο που ο Πρόεδρος εκτελεί τα καθήκοντά του με το ποσοστό έγκρισης να περιορίζεται στο 22%, καταγράφοντας αύξηση τεσσάρων μονάδων σε σύγκριση με τον Ιούλιο. Η απόρριψη της προεδρίας Χριστόφια στα κόμματα της αντιπολίτευσης κυμαίνεται περίπου στο 90%, ενώ εισπράττει και ποσοστό απόρριψης 34% στους ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ, με την πλειοψηφία όμως (58%) να τον στηρίζει. Η δυσανεξία των πολιτών με τη διακυβέρνηση Χριστόφια εκδηλώνεται και μέσα από τον ελάχιστο βαθμό ικανοποίησης με τις ενέργειες αντιμετώπισης της κρίσης. Η κοινή γνώμη στη συντριπτική της πλειοψηφία (85%) είναι δυσραστημένη με τη διαχείριση της κρίσης και μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνεται το 59% των ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ. Μόνο 13% των πολιτών εγκρίνει τις μέχρι σήμερα ενέργειες της κυβέρνησης. Η κοινή γνώμη, ενδεχομένως επηρεασμένη από το αρνητικό οικονομικό περιβάλλον, παραμένει στάσιμη στις επιλογές της για τις επερχόμενες προεδρικές εκλογές χωρίς ουσιαστικές διαφοροποιήσεις από τον Ιούλιο.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΕΠΕΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

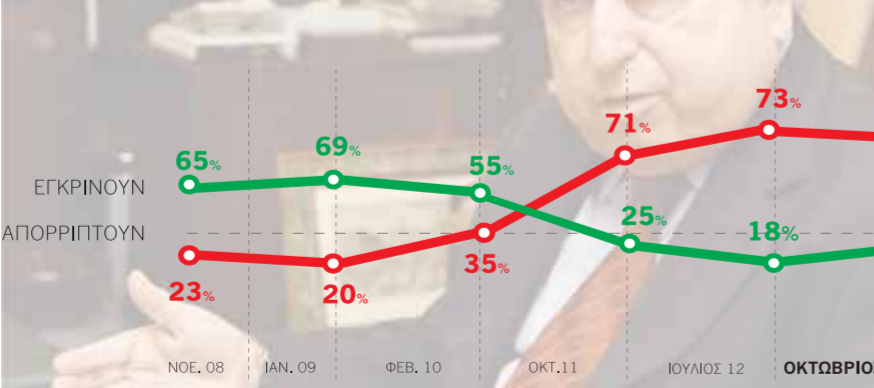
Κατεύθυνση που πρέπει να δώσει περισσότερη έμφαση το μνημόνιο

Βαθμός ικανοποίησης από τις μέχρι σήμερα ενέργειες της κυβέρνησης για αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης

ΑΝ ΕΓΚΡΙΝΟΥΝ Ή ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΥΝ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΟΥ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΚΤΕΛΕΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ

ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΩΣΕΙ ΕΜΦΑΣΗ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΓΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

ΠΡΩΤΟΣ ΓΥΡΟΣ ΕΚΛΟΓΩΝ

ΚΟΜΜΑ	ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ	ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΛΑΣ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ	ΔΕΝ ΘΑ ΨΗΦΙΣΩ	ΔΕΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΑ ΑΚΟΜΗ	ΑΛΛΟ
ΕΚΛΟΓΕΣ	36%	19%	17%	1%	14%	14%
ΔΗΚΟ	7%	63%	8%	0%	9%	12%
ΕΔΕΚ	88%	0%	3%	0%	3%	6%
ΕΥΡΩΚΟΜΜΑ	33%	0%	37%	0%	13%	11%
ΕΥΡΩΚΟΜΜΑ	22%	0%	57%	0%	1%	4%
ΕΥΡΩΚΟΜΜΑ	23%	0%	62%	0%	11%	23%
ΑΛΛΟ	42%	0%	37%	0%	0%	17%

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΓΥΡΟΣ ΕΚΛΟΓΩΝ Σενάριο Α

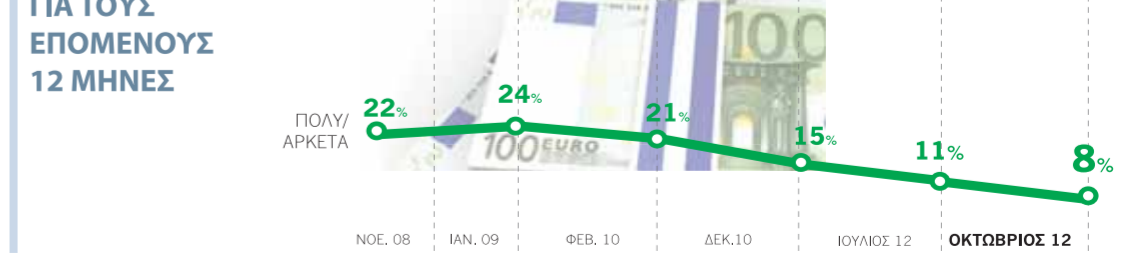
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΓΥΡΟΣ ΕΚΛΟΓΩΝ Σενάριο Β

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΝΙΚΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ

ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΟΜΕΝΟΥΣ 12 ΜΗΝΕΣ

Ο κ. Μιχάλης Βρυωνίδης είναι διευθυντής συμβούλος της Symmetron market research

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΥΓΕΙΑ

Νομική «απαγκίστρωση» από την Εγνατία ψάχνει η Λαϊκή

Αποτάθηκε σε μεγάλο νομικό οίκο του εξωτερικού για ακύρωση της απόφασης του Μαρτίου 2011

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Μεγάλη έρευνα μέσω της οποίας επιχειρείται να «ξεφύγει» το κράτος από την ανάγκη να στηρίξει και τη «Marfin Εγνατία Τράπεζα Ανώνυμος Εταιρεία», άρχισε η Διοίκηση της Λαϊκής Τράπεζας, η οποία, μάλιστα, απευθύνθηκε και σε μεγάλο νομικό οίκο του εξωτερικού και συγκεκριμένα στους «Skadden, Arps, Slate, Meagher and Flom LLP & Affiliates & Affiliates».

Η επιχειρηματολογία της Διοίκησης βασίζεται στο γεγονός ότι μόλις τον Μάρτιο του 2011 δόθηκε το πράσινο φως από πλευράς της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου και της Τράπεζας της Ελλάδος για μετατροπή της εν λόγω τράπεζας από «Θυ-

γατρική» εταιρεία της «Marfin Popular Bank Public Co Ltd» (και τώρα Λαϊκής) σε «Παράρτημα». Κάτι που όπως υποστηρίζεται μετατόπισε ουσιαστικά το βάρος της ευθύνης κάλυψης ζημιών από τους ώμους του ελληνικού κράτους στους ώμους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι δε ζημιές, που θα κληθεί η Κυπριακή Δημοκρατία να καλύψει για τη «Marfin Εγνατία» εκτιμώνται γύρω στα 4 δισεκατομμύρια ευρώ.

Πιο συγκεκριμένα, οι αρμόδιες Αρχές θεωρούν ότι η απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας του Μαρτίου του 2011 ήταν «πατελέως λανθασμένη», αφού ενώ πλέον όλοι γνώριζαν την υφιστάμενη κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και το αναμενόμενο «κούρεμα» του ελληνικού χρέους, η Κεντρική Τράπεζα προχώρησε και άναψε «πράσινο φως» για τη μετατροπή της θυγατρικής τράπεζας «Marfin Εγνατία» σε παράρτημα της Λαϊκής, «κάτι που έθετε σε κίνδυνο τη σταθερότητα του χρηματοπι-

Το αρχηγείο του νομικού Οίκου «Skadden, Arps, Slate, Meagher and Flom LLP & Affiliates & Affiliates», στο Condé Nast Building στην Times Square της Νέας Υόρκης.

στωτικού συστήματος της Κύπρου, όπως επίσης το ίδιο το κράτος αλλά και τους Κύπριους φορολογούμενους». Στοιχεία δηλαδή, βάσει των οποίων, όπως υποστηρίζεται από τις αρμόδιες αρχές σήμερα, έδιδαν κάθε νομικό δικαίωμα (βάσει και του Νόμου περί Τραπεζικών Εργασιών) στον τότε διοικητή, Αθανάσιο Ορφανίδη, να σταματήσει τη μετατροπή της τράπεζας από θυγατρική σε παράρτημα, παρόλο που για την εν λόγω ενέργεια υπήρχε και απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Λαϊκής.

Πέραν όμως των ζημιών της συγκεκριμένης τράπεζας που θα κληθεί οσονούπω το κυπριακό κράτος να καταβάλει, η Κυπριακή Δημοκρατία, με τη μετατροπή της τράπεζας σε παράρτημα, επιώσθηκε και το βάρος των εγγυήσεων των καταθέσεων. Με λίγα λόγια, ενόσω η «Marfin Εγνατία» ήταν θυγατρική υπαγόταν στην εποπτεία της Τράπεζας της

Ελλάδος και οι εγγυήσεις για τις καταθέσεις στην Ελλάδα αποτελούσαν υποχρέωση του Ελληνικού Ταμείου Προστασίας Καταθέσεων και παράλληλα θα είχε το δικαίωμα κεφαλαιοποίησής της από το «Ελληνικό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας, καθώς και πρόσβαση στο ελληνικό «Emergency Liquidity Assistance», για σκοπούς αντιμετώπισης προβλημάτων ρευστότητας.

Οι θέσεις των δύο πλευρών

Πάντως, το όλο θέμα προκαλεί έντονες συζητήσεις εντός χρηματοοικονομικών κύκλων, όπου αναπτύσσονται κυρίως δύο επιχειρηματολογίες, αντίθετες η μία με την άλλη.

Στην πρώτη περίπτωση, υποστηρίζεται ότι εάν η «Marfin Εγνατία» παρέμενε θυγατρική, η Κυπριακή Δημοκρατία δεν θα ήταν υποχρεωμένη να καλύψει τις οποίες ζημιές της ή στην χειρότερη των περι-

πτώσεων θα μπορούσε να αποφασίσει το κλείσιμό της, αφού επρόκειτο για ξεχωριστή εταιρεία, της οποίας οι καταθέσεις καλύπτονταν από το Ελληνικό Ταμείο Εγγυήσεων και συνεπώς η Λευκωσία και ο Κύπριος φορολογούμενος δεν θα επωμιζόταν το όποιο κόστος.

Από την άλλη, υποστηρίζεται πως όποιο και να ήταν το καθεστώς της «Marfin Εγνατία», είτε δηλαδή θυγατρική είτε Παράρτημα, αυτό που θα καλείτο να καλύψει τις οποίες ζημιές θα ήταν ο Όμιλος, ο οποίος είναι κυπριακός, και εφόσον ο Όμιλος αδυνατεί, η ευθύνη θα μεταφερόταν στο κράτος. Και οι δύο πλευρές επικαλούνται «Κατευθυντήριες Γραμμές», οι οποίες καθορίζουν το πλαίσιο ευθύνης. Η μεν πρώτη επικαλείται τους Κανονισμούς της Βασιλείας, οι οποίοι αναγνωρίζονται απ' όλους και ως «νομικά δεσμευτικοί», όπου υπάρχει ξεκάθαρος διαχωρισμός ευθύνης μεταξύ «Παραρτημάτων» και «Θυγατρικών».

Η δεύτερη πλευρά επικαλείται τις «Κατευθυντήριες Γραμμές του 2010» (Capital Requirements Directive), οι οποίες αποτελούν «Οδηγία» της Ε.Ε., και στις οποίες γίνεται λόγος για «συνεννόηση μεταξύ των Εποπτικών Αρχών» ως προς τα θέματα των «Θυγατρικών».

Ωστόσο, ως γνωστόν οι οδηγίες της Ε.Ε. δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα (σε αντίθεση με τους Κανονισμούς) και λειτουργούν κυρίως ως «γραμμές ηθικής υποχρέωσης», αλλά όχι «νομικής υποχρέωσης».

Βρυξέλλες: Υπάρχουν νόμοι

Πηγή των Βρυξελλών από το περιβάλλον της Γραμματείας του Eurogroup, στην οποία απευθύνθηκε η «Κ», σημειώνει σχετικά ότι όταν έχεις να κάνεις με λογαριασμό ύψους 4 δισ., δηλαδή με ποσό που ξεπερνούν το 20% του ΑΕΠ σου, «δεν ασχολείσαι ούτε με ευκολογία ούτε με πηλικούς κώδικες αλλά με το τι εισίσις νομικά κατοχυρωμένος και υποχρεωμένος. Άλλωστε, δεν μιλάμε για διεθνούς εκπομπόματος τραπεζικούς ομίλους, που για κέρη της φήμης τους θα κατέβαλλαν τα ποσά έστω και αν νομικά δεν είναι υποχρεωμένοι να κάνουν κάτι τέτοιο».

Σιαρλή και Δημητριάδης συζητούν το Μνημόνιο με την Τρόικα στο Τόκιο

ΟΥΑΣΙΝΓΚΤΟΝ
Του ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ

Αντικείμενο συζήτησης μεταξύ της ομάδας του ΔΝΤ και αξιωματούχων του Υπουργείου Οικονομικών είναι οι προκαταρκτικές αντιπροτάσεις της κυβέρνησης, τις οποίες έστειλε προ ολίγων ημερών η Λευκωσία, στο πακέτο προτάσεων της Τρόικας. Πηγές εκτός «Ταμείου» ανέφεραν στην «Κ» ότι οι προτάσεις εστίασαν με τη διευκρίνιση ότι δεν είναι τελικές, καθώς εκκρεμεί η νέα σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. «Είναι κάποια βάση», μας ανέφεραν. Η συζήτηση που διεξάγεται μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών και ΔΝΤ αφορά κυρίως στα δημοσιονομικά μέτρα, καθώς εξ όσων γνωρίζουμε, οι προτάσεις για το τραπεζικό σύστημα είναι λίγο πιο αόριστες.

Κάποιες από τις δημοσιονομικές αντιπροτάσεις θεωρούνται στο παρόν στάδιο ως «γκρίζες» και επ' αυτών δεν μπορεί ακόμη να γίνει ουσιαστική διαπραγμάτευση. Τα μέλη της ομάδας που χειρίζεται την Κύπρο, με επικεφαλής την Ντέλια Βελκουλέσκου, έχουν παραμείνει στην Ουάσινγκτον και μιλούν καθημερινά με το Υπουργείο Οικονομικών, ζητώντας διευκρινίσεις και επαληθεύοντας τους υπολογισμούς. «Πρέπει να δουν αν οι αριθμοί είναι ρεαλιστικοί, ωστόσο ακόμη κι έτσι οι αντιπροτάσεις αποτελούν μία βάση συζήτησης», είπαν οι ίδιες πηγές εκτός «Ταμείου».

Πάντως, με μεγάλο ενδιαφέρον αναμένονταν οι συναντήσεις που επρόκειτο να έχουν την Παρασκευή και το Σάββατο στο Τόκιο, ο υπουργός Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή, κι ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, Πανίκος Δημητριάδης, με υψηλόβαθμα στελέχη του ΔΝΤ. Οι επαφές θα εστιάζονταν σε κάποια «κρίσιμα σημεία» του πακέτου, που η αποδοχή τους θα δημιουργή-

Καθημερινή επικοινωνία Λευκωσίας και Ουάσινγκτον (ΔΝΤ) η οποία έχει στο χέρι τις αρχικές αντιπροτάσεις

σε μεγάλα πολιτικά προβλήματα για την κυβέρνηση.

Τα χρονοδιαγράμματα

Υπό τις νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν κι αν ληφθεί ως δεδομένο ότι τα χρήματα του δανείου θα πρέπει να εκταμιευθούν πριν από τα Χριστούγεννα, είναι αναγκαίο η συμφωνία της κυβέρνησης με την ομάδα της Τρόικας να κλείσει περί τα μέσα Νοεμβρίου. Χρειάζεται απ' εκεί και μετά διάστημα ενός περίπου μήνα ώστε οι αρμόδιοι της Κομισιόν και της ΕΚΤ να επιστρέψουν στις Βρυξέλλες, να μελετήσουν τη συμφωνία κι αφού δοθεί στις πρωτεύουσες να εγκριθεί στη σύνοδο του Eurogroup στα μέσα του Δεκεμβρίου. Αντίστοιχο χρονικό διάστημα χρειάζεται για να ψηφιστεί η συμφωνία κι από το διοικητικό συμβούλιο του ΔΝΤ.

Με βάση αυτά τα αναγκαία βήματα, θα πρέπει οπωσδήποτε να έχει πραγματοποιηθεί η μετάβαση της «Τρόικας» στη Λευκωσία μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου, με ιδανική ημερομηνία την 22η Οκτωβρίου.

Είναι το ασφαλέστερο αυτοκίνητο που κατασκευάστηκε ποτέ, με ρεκόρ βαθμολογίας στο Euro NCAP. Το μόνο με standard αερόσακο πεζών και σύστημα αποφυγής συγκρούσεων City Safety. Με τους πιο δυνατούς κινητήρες Turbo 150 & 180hp, τη χαμηλότερη κατανάλωση στα 1.600cc, μόλις 3,6 l/100km. Το νέο Volvo V40 διαθέτει την πολυτέλεια ενός Volvo με όλα τα πλεονεκτήματα ενός 5θύρου hatchback. Με ξεχωριστό σκανδιναβικό design και πίνακα οργάνων που προσαρμόζεται στη διάθεση σου. Νέο Volvo V40. Μοναδικό όσο εσύ.

NEO VOLVO V40
IT'S YOU

VOLVOCARS.COM.CY

 VolvoCarsCyprus
  VolvoCarsCyprus
  VolvoCarsCyprus

V40 1.6 D2 115hp, 1.6 T3 150hp, 1.6 T4 180hp. Εκπομπή CO₂ /Km: 94-129, κατανάλωση καυσίμου l/100km, μικτός κύκλος: 3.6-5.5.

CTC AUTOMOTIVE LTD. Λευκωσία: 22740550 - Λεμεσός: 25388222 - Λάρνακα: 24828518 - Πάφος: 26818313

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ομογενείς πούλησαν αρχαία τεχνολογία για να ξοφλήσουν τα χρέη μας!

Το ψέμα έχει κοντά ποδάρια

Και τώρα τι θα κάνουμε χωρίς βαρβάρους; Το ερώτημα βέβαια μπορούσε να απευθυνθεί κάλλιστα στον αδελφό ελληνικό λαό που «ξέδωσε» διαδηλώνοντας κατά την ολιγόωρη επίσκεψη της καγκελαρίου Άνγκελα Μέρκελ στην Αθήνα -κάτι ολίγα και την επομένη με την επίσκεψη Νταβούτογλου-, όμως αφορά στους τρισεκατομμυριοστούς ευεργέτες/επενδυτές της οργάνωσης END, των οποίων η υπόθεση άρχισε πια να ξεφουσκώνει. Η στήλη ευτυχώς πρωτοστάτησε στην αποκάλυψη αυτής της φαρσοκωμωδίας και τα στοιχεία του ρεπορτάζ που παρουσιάσαμε την περασμένη Κυριακή ήταν παραπάνω από πειστικά για να καταλάβει κάθε εύπιστος -μεταξύ αυτών βέβαια και σοβαροί άνθρωποι και συνάδελφοί μας- ότι έπρεσαν θύματα μιας καλοστημένης παγίδας. Είναι βλέπετε και στο ελληνικό μας DNA να ζούμε στους μύθους και στα παραμύθια, του μαρμαρωμένου βασιλιά, των τηγανισμένων ψαριών κ.λπ., που μας έλεγαν οι γιαγιάδες μας -Θεός σ'χωρέσ' τις- και κόπου με το σωστό παραμύθι (από πολιτικούς συνήθως) μας κάνουν να «χάβουμε» ό,τι μας σερβίρει ο κάθε επιτήδειος.

Διαστημόπλοια Ελλήνων

Το θλιβερό είναι πως δεν ήταν καθόλου λίγοι στην Ελλάδα που έχτισαν ελπίδες κι επένδυσαν στα 600 δισ. των «ευεργετών», ενώ και οι Κύπριοι ενδιαφέρθηκαν σε μεγάλο βαθμό, αν κρίνουμε από τα ηλεκτρονικά μηνύματα που είδα. Το ψέμα ωστόσο έχει κοντά ποδάρια. Κάποιοι «πιο πελλοί» παραμέρισαν συστολές και ντροπές και άρχισαν να ελέγχουν τα «στοιχεία» που αναγκάζονταν να δίνουν στη δημοσιότητα. Κι ο μύθος των διασεκατομμυρίων κατέρρευσε. Κερασαίικη στην τούρτα η διάφησηση της Τράπεζας του Μοντρέαλ, όπου υποτίθεται είχαν καταθέσει τα διασεκατομμύρια για την Ελλάδα και την Κύπρο. Βέβαια, εκείνο που πραγματικά βοήθησε στην κατάρρευση του μύθου ήταν ένα βιντεάκι από εκδήλωση στην Αθήνα, όπου ο πρόεδρος της οργάνωσης END (των ομογενών), γιατρός Μανόλης Λαμπράκης, εξήγησε ότι ο Πατριός Αρτέμιος Σώρας απέκτησε τη μυθική του περιουσία (2,98 τρισ. δολάρια) πουλώντας στην αμερικανική κυβέρνηση μια τόσο υψηλή τεχνολογία, που επέτρεψε σε αμερικανικό διαστημόπλοιο να παραμείνει στο διάστημα επί 17 μήνες χωρίς καύσιμα. Τεχνολογία γνωστή στους αρχαίους Έλληνες -είπε- από την εποχή του Δία και του Απόλλωνα. Μετά από αυτό και κάτι ψιλές περί εξωγήινων, ακόμη κι οι απελπισμένοι Ελλαδίτες κατάλαβαν ότι οι «εθνοσωτήρες» δεν χρειαζόντουσαν ούτε τραπέζιτες ούτε εισαγγελίες, αλλά ψυχιάρους.

Δεν είναι από το κοσμοδρόμιο όπου προσγειώνονταν τα διαστημόπλοια των αρχαίων ημών προγόνων, των οποίων την τεχνολογία πούλησαν στους Αμερικανούς οι μίστορες της END (End National Debt). Είναι από την έκθεση Mare Liberum που οργάνωσε το Ίδρυμα Ευαγόρα Λανίτη υπό την αιγίδα της Κυπριακής Προεδρίας της Ε.Ε. με την ευκαιρία της υπογραφής της «Διακήρυξης της Λεμεσού». Θα είναι ανοικτή μέχρι τις 15 Νοεμβρίου και αξίζει τον κόπο να την επισκεφθείτε.

Λίγο έλειψε

Πάντως η κυβέρνηση μάς λίγο έλειψε να την «πατήσει» με τούτους. Είχαν, μέσω προξενείου Νέας Υόρκης, στείλει επιστολή την 1η Ιουλίου και το Προεδρικό έψαχνε να βρει άκρη. Τελικά έφυγε από το Προεδρικό μία απάντηση που του παρέπεμπε στο Υπουργείο Οικονομικών, τους είδε κάποιος τμηματάρχης -όπως ήδη γράψαμε- αλλά αυτά που είδε καθώς κι οι φάτσες που αντίκρισε δεν έπεισαν για την ύπαρξη τέτοιου μυθικού ποσού. Έτσι, πριν οι του Υπουργείου ξεκινήσουν τις συνομιλίες, τους ζήτησαν τους τραπεζικούς κωδικούς για να ελέγξουν οι ίδιοι αν υπάρχουν τα χρήματα. Τα παιδιά όμως ήθελαν πρώτα να υπογραφεί μνημόνιο μαζί τους και μετά να προχωρήσουν. Αυτά τουλάχιστον λέει ανεπισημάτως η κυβέρνηση, που αρχικά δεν ήθελε να παραδεχθεί ότι έφυγε απαντητική επιστολή (πρόσκληση την αποκαλεί η END) από το Προεδρικό. Δεν μπορούμε να δώσουμε απάντηση αν είναι μυθομανείς, ψυχοπαθείς, απατεώνες ή θύματα. Σίγουρα και οι τέσσερις κατηγορίες αντιπροσωπεύονται στην ομάδα. Όπως μου έλεγε πάντως ο υπερατλαντικός Ιανός, ήδη θα πρέπει να προβληματίζονται οι εύπιστοι -ήλπι συνωμοσιολόγοι- της ομάδας, καθώς ένας από τους εμφανιζόμενους «τραπέζιτες» στον Καναδά είναι... μασόνο! Όχι πως έχουμε τίποτα με τους μασόνους, αλλά εκεί στις ΗΠΑ οι Έλληνες της END

τους θεωρούν λίγο έως πολύ βελζεβούλδες. Ερε πού πέσαμε... Όλα τα νούμερα κερδίζουν δικέ μου...

«Φαρμάκι» φάρμακα

Ο Ιανός έγγραψε την περασμένη Κυριακή ότι οι οδηγίες χρήσης εντός αρκετών φαρμακευτικών σκευασμάτων είναι μόνο στην αγγλική γλώσσα, με αποτέλεσμα να σημειωθούν δυσάρεστες περιπτώσεις σε ασθενείς, ιδιαίτερα μεταξύ εκείνων που ακολουθούν έντονη φαρμακευτική αγωγή. Τα περιστατικά οκ ολίγα. Το όλο θέμα προκλήθηκε μετά από ψήφισμα νομοθεσίας, η οποία κα-

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Βάσος Σιαρλή

Ο υπ. Οικονομικών πήρε τους δρόμους μια βραδιά και τους γνωστούς ρωτούσε γιατί το Προεδρικό δεν τον αγαπούσε. Κι έφτασε μέχρι το Τόκιο!

ταρούσε την υποχρεωτική ελληνική σήμανση και την αντικαθιστούσε με προαιρετική σήμανση «στην ελληνική και/ή αγγλική γλώσσα». Τέτοιες καταργήσεις, όπως αντιλαμβάνεστε, δεν γίνονται με το αζημίωτο, αγαπητοί μου. Κάποιοι βουλευτές, κάποιο κόμμα ή κόμματα είχαν «συνδρομή» στην όλη υπόθεση. Και αυτό συνέβηκε το 2005 με την ψήφιση του τροποποιητικού Νόμου περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών). Με τη συγκεκριμένη πρόνοια, άνοιξε ο δρόμος για την εισαγωγή στην κυπριακή αγορά δεκάδων φαρμακευτικών προϊόντων με το φάρμακο οδηγίων να είναι μόνο στην αγγλική γλώσσα(!).

Κατά και του κώδικα της Ε.Ε.

Η Κύπρος όφειλε να εναρμονιστεί με τον κοινοτικό κώδικα «για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση», ο οποίος είναι ξεκάθαρος περί τούτου... ότι οι ενδείξεις πρέπει να συντάσσονται «τουλάχιστον στην επίσημη γλώσσα» του κράτους όπου κυκλοφορεί το φάρμακο. Μάλιστα, τότε το αρμόδιο τμήμα της Ε.Ε. είχε αποστείλει και σχετική επιστολή προς τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες για να ακολουθηθεί η ευρωπαϊκή οδηγία. Οι Φαρμακευτικές Υπηρεσίες όμως «έχασαν», όπως φαίνεται εκ των πραγμάτων, να πάνε την επιστολή μέχρι την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Εμείς λέμε ότι κάποιοι τους διάταξε να «εχάσουν» ή απλώς τους βοήθησε να «εχάσουν». Αποτέλεσμα, κάποιοι εισαγγελέες ή εισαγγελέες να κάνουν νάρτι από τότε μέχρι σήμερα.

Θα επιληφθεί η Βουλή

Ο πρόεδρος πάντως της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, Κώστας Κωνσταντίνου του ΔΗΣΥ, είπε στον Ιανό ότι λίαν συντόμως το θέμα θα συζητηθεί στην Επιτροπή Υγείας για να υπάρξει διόρθωση της νομοθεσίας. Όπως είπε ο εκ Πάφου βουλευτής, το θέμα έχει συζητηθεί ξανά πρόσφατα στην Επιτροπή και θα προχωρήσει η εγγραφή του θέματος έτσι ώστε να υπάρξει κατάληψη. Πάντως ο Ιανός πληροφορείται ότι υπέρ της τροποποίησης του νόμου τάσσονται και οι φαρμακευτικές εταιρείες, όπως επίσης και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, όπως η Κυπριακή Ένωση Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης (ΚΕΦΕΑ), η οποία έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου και ζήτησε την αλλαγή της νομοθεσίας, για να καταστεί υποχρεωτική η χρήση της ελληνικής γλώσσας στις οδηγίες των φαρμακευτικών σκευασμάτων, εδώ και χρόνια. Ο Ιανός θα παρακολουθεί το θέμα και εάν χρειαστεί θα επανέλθουμε... Εμείς υποσχόμαστε ότι δεν θα ξεχάσουμε, διότι δεν μιλάμε για παπουτσάσκα αλλά για φάρμακα που πληρώνει ο κοσμάκης και

ουδείς δικαιούται να ξεχνά ή να κάνει πως δεν βλέπει. Είναι καιρός οι συνταγές της ρεμούλας να καταργηθούν οριστικά.

Αχιλλείου πτέρνα

Το ότι πολλά λέγονταν γύρω από το Αχιλλείο Νοσοκομείο της Λεμεσού, περί κλεισίματος, περί του ότι φεύγουν γιατροί και παραϊατρικό προσωπικό διότι είναι απλήρωτοι, είναι γνωστό. Τώρα με την προεκλογική ένταση που έρχονται και δένουν όλα τα γλυκά, το Αχιλλείο μπήκε σε μια «εξίσωση» που σχετιζόταν με το «ενδιαφέρον» του κ. Σταύρου Μαλά να το αγοράσει. Κι επειδή η στήλη, όπως και ο αρχηγός Αστυνομίας, «δεν κωλώνει», έφραξε το ζήτημα. Επαληθεύεται ότι ο κ. Μαλάς, ως υπουργός Υγείας και όχι ως ιδιώτης ή εκπρόσωπος ιδιωτών, πρότεινε στο συμβούλιο των γιατρών του Αχιλλείου Νοσοκομείου ν' αποκτήσει η κυβέρνηση το νοσοκομείο και να το αξιοποιήσει κυρίως ως Κέντρο Αποκατάστασης Αναπήρων. Οι ενασχολούμενοι γιατροί αντέδρασαν κι απέρριψαν την πρόταση συρρικνωσής, ουσιαστικά, ενός Κέντρου Υγείας που σήμερα καλύπτει όλες σχεδόν τις ειδικότητες. Οι ίδιοι οι γιατροί, μάλιστα, αφού αντιλήφθηκαν ότι οι επενδυτές από το Ισραήλ δεν σκοπεύουν να επανέλθουν κι ο βασικός μέτοχος της επιχείρησης, ο ελλαδικών συμφερόντων Όμιλος «Υγεία» (βλ. Ανδρέας Βγενόπουλος), είναι αποφασισμένοι να την πώληση των μετοχών τους, αποφάσισαν «να πάρουν την τύχη τους στα χέρια τους». Τη δική τους, την επαγγελματική αφενός, και του νοσηλευτηρίου αφεντέρου.

Θα το πάρουν οι ίδιοι

Μια ομάδα των 15-17 γιατρών του Αχιλλείου Νοσοκομείου που έχει συγκροτηθεί αποφάσισε να μελετήσει το ενδεχόμενο απόκτησης του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών του νοσηλευτηρίου και της διακίρησής του. Ήδη το συμβούλιο των γιατρών έχει αναθέσει στη γνωστή ελεγκτική και συμβουλευτική εταιρεία KPMG τη διεξαγωγή μελέτης για τον τρόπο εξασφάλισης δανείων προς εξαγορά του πλειοψηφικού πακέτου (65%) των 10 εκατομμυρίων ευρώ, που κατέχει ο ελλαδικός όμιλος «Υγεία». Σύμφωνα με πληροφορίες του Ιανού, εντός δύο εβδομάδων αναμένονται εξελίξεις, που θα βάλουν τέρμα στη φημολογία για «λουκέτο» στο ιδιωτικό Ιατρικό Κέντρο και θα βγάλουν από την ανασφάλεια το προσωπικό του. Προς το παρόν, το Αχιλλείο συνεχίζει κανονικά τη λειτουργία του και την απόρροια εξυπηρέτηση των ασθενών του. Οι μισθοί του προσωπικού καταβάλλονται κανονικά, με μοναδικό σημείο ανησυχίας και αναμονής τη θωράκιση της «αχιλλείου πτέρνας» του, που αφορά το νέο καθεστώς διακίρησής του Αχιλλείου.

Γράφει Ο ΙΑΝΟΣ

October 24 starts 20:30

VEGAS

★ CHARITY CONCERT ★

on decks DJ-Producer KON CEPT

Τα καθαρά έσοδα θα δοθούν για τη φροντίδα των αδύσπαστων ζώων της Λάρνακας και για το Καταφύγιο Αδύσπαστων Σκύλων Αραδίππου

Για κρατήσεις: 70008089 Προώληση Εισιτηρίων: Lush Beach Bar Γενική Είσοδος: 10€

Οργάνωση:

Χορηγός Διαμονής:

Χορηγοί:

Υποστηρικτές:

BOLES ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

Μακριά από τα άπορα παιδιά οι φιλόπρωτες κυρίες

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ

• **Ένα κουλούρι** και ένα τυράκι ήταν το κολασιό των προσφυγόπουλων στα σχολεία για αρκετά χρόνια μετά την καταστροφή του 1974. Τα προσφυγάκια, ταπεινωμένα, στέκονταν στην ουρά, υπό τα χαμογελαστά βλέμματα των άλλων ντόπιων παιδιών αλλά και τις αυστηρές ματιές των «άγιων» κυριών των φιλόπτωχων ομάδων. Η ιστορία κάνει κύκλους και σήμερα ξαναβλέπουμε την ίδια εικόνα, μόνο που τα άπορα παιδιά λαμβάνουν δωρεάν το κολασιό τους από τα κυλικεία των σχολείων. Μια άλλη διαφορά είναι ότι πριν από τέσσερις δεκαετίες τα προσφυγόπουλα ήταν τα μισά παιδιά στα σχολεία, ενώ σήμερα τα άπορα παιδιά είναι ένα στα δέκα, αλλά με ανησυχιακό αυξητικό τάση.

• **Ο υπουργός** Παιδείας, Γιώργος Δημοσθένους, αντιμετώπιζε το πρόβλημα με μεγάλη διακριτικότητα και αυτό είναι παρήγορο, αν όχι και πρωτόγνωρο, για την πολιτική ζωή του τόπου. Προχώρησε σε ενημέρωση της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής, σε κεκλεισμένων των θυρών συνεδρία, ενώ τόνισε επανειλημμένως ότι τα παιδιά λαμβάνουν το πρόγευμά τους από τα κυλικεία όπως όλα τα άλλα παιδιά, δηλαδή χωρίς να στιγματίζονται και να κοροιδεύονται από τα άλλα παιδιά. Το πιο σημαντικό είναι ότι βρίσκεται εκτός του «παιχνιδιού της φιλανθρωπίας» οι κυρίες με τα αυστηρά βλέμματα των φιλόπτωχων ομάδων.

• **Αόρατοι** πρωταγωνιστές είναι και πολλοί λεβέντες των συνδέσμων γονέων, οι οποίοι προσφέρουν πολλά στα άπορα παιδιά, αλλά και στις οικογένειές τους. Είναι εντυπωσιακό το έργο που επιτελούν, και μάλιστα με πλήρη μυστικότητα και με απόλυτη διακριτικότητα. Εκτός από φαγητό, προσφέρουν ρούχα και παπούτσια, βιβλία και παιχνίδια και ό,τι άλλο χρειάζονται τα παιδιά. Σε πολλές περιπτώσεις η βοήθεια εκτείνεται και στους γονείς με την εξεύρεση εργασίας, αλλά και στην ψυχολογική στήριξη των παιδιών που υποφέρουν. Πραγματικά γίνονται θαύματα, τα οποία, όπως φαίνεται, δεν γίνονται για να εξαρτηθούν αργότερα σε πολιτικά οφέλη από επίδοξους πολιτευτές. Ευτυχώς και η Εκκλησία και οι άλλες φιλανθρωπικές οργανώσεις δεν έπρεσαν στην παγίδα της δημοσιότητας, κάτι στο οποίο απέτυχαν όταν έστειλαν βοήθεια στα άπορα παιδιά της Ελλάδας. Στο παρελθόν είχαμε τραγικές ιστορίες, στην πλήρη κυρίως των εγκλωβισμένων παιδιών, από κουτοπόνηρους πολιτευτές, η πλειοψηφία των οποίων έφαγαν τελικά τα μούτρα τους.

• **Τα δύσκολα** είναι μπροστά μας και οι επόμενοι μήνες αναμένεται να ανατρέψουν πολλά κατεστημένα και κυρίως να αποκαλύψουν τις αδυναμίες του κοινωνικού κράτους. Τα δημόσια ταμεία είναι άπιαστα και οι τρούκανοι, οι σύγχρονοι τακογλύφοι, όπως καταγγέλλουν πολιτικοί και όχι μόνο, απαιτούν «γην και ύδωρ» για να δώσουν τα δάνεια, με τα οποία θα αποφευχθεί η χρεοκοπία. Με τα μέτρα που επιβάλλουν, ε-

κτοξεύουν την ανεργία, εξαπλώνουν τη φτώχεια και φέρνουν έξαρση της εγκληματικότητας, όπως συνέβη στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες.

• **Και όλα αυτά** ενώ οι πολιτειακοί άρχοντες, οι διευθυντές του Δημοσίου και κόμμοσοι άλλοι ταξιδεύουν στο εξωτερικό, τρών' και πίνουν σχεδόν τσάμπα και πληρώνονται ένα σωρό αφορολόγητα επιδόματα. Γιατί άραγε δεν τους δίνουν μια πιστωτική κάρτα και να πληρώνουν ό,τι φάνε και ό,τι πιούνε -όπως κάνουν οι ιδιωτικές επιχειρήσεις- ώστε να υπάρχει και ένας στοιχειώδης έλεγχος; Ακόμη, ο μισός μισθός των ανώτερων ανθρώπων της κρατικής μηχανής, της άριας φυλής του Δημοσίου, προέρχεται από εξωφρενικά και αφορολόγητα επιδόματα, τα οποία ως διά μαγείας είναι και συντάξιμα.

• **Η τραγωδία** με τα πεινασμένα άπορα παιδιά αποτελεί ισχυρό χαρτούκι στη συνείδηση των «μεγαλοκαρχιών» που εξακολουθούν να ζουν σαν «μαχαρογαϊδάδες», αλλά και όλων των νοικοκυριών, που ζουν με τον φόβο των μέτρων που έρχονται και τον τρόπο που προκαλεί η αναμενόμενη εκτόξευση της ανεργίας. Και όλα αυτά την ώρα που η Κύπρος κατέχει πανευρωπαϊκή πρωτιά στην παραγωγή σκουπιδιών και την ώρα που χιλιάδες πολίτες λιώνουν στα γυμναστήρια για να χάσουν κιλά. Το ευρωπαϊκό μας νησί κινείται προς Αφρική, με τους πλούσιους να γίνονται πλούσιότεροι και τους φτωχούς να γίνονται φτωχότεροι, και με πρώτα θύματα τα παιδιά ενός κατώτερου θεού.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Επικίνδυνο παιχνίδι για την Άγκυρα η Συρία

Ο Ερντογάν προσδοκά να δει στην εξουσία στη Δαμασκό τους Αδελφούς Μουσουλμάνους

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Σε μια περίοδο που οι συριακοί όλμοι πέφτουν σαν βροχή στα νοτιοανατολικά εδάφη της Τουρκίας και αφήνουν πίσω τους νεκρούς και τραυματίες Τούρκους πολίτες, στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής η Τουρκία βρίσκεται αντιμέτωπη με μια μεγάλη κρίση. Η συριακή αντιπολίτευση, την οποία υποστηρίζει με όλα της τα διαθέσιμα μέσα η Άγκυρα, εδώ και μήνες αδυνατεί να πετύχει την πολυπόθητη αλλαγή εξουσίας στη Δαμασκό. Σε αντίθεση με τις προσδοκίες του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών, Αχμέτ Νταβούτγλου, και των μελών της τουρκικής κυβέρνησης, την τελευταία περίοδο ο στρατός της Συρίας εξαπολύει νέες επιθέσεις κατά των θέσεων των ανταρτών και η Δαμασκό εξακολουθεί να ακουμπά στη στήριξη των συμμάχων της, κυρίως της Μόσχας και της Τεχεράνης.

Τις τελευταίες ημέρες, οι Τούρκοι αξιωματικοί και διπλωμάτες παρακολουθούν με ιδιαίτερο προβληματισμό τις κινήσεις της Δαμασκού. Σε πλήρη αντίθεση με τις προηγούμενες δημόσιες τοποθετήσεις του Τούρκου πρωθυπουργού, Ρ. Τ. Ερντογάν, και του Α. Νταβούτγλου, οι Τούρκοι αξιωματικοί και διπλωμάτες προβλέπουν με μικρή την παραμονή του Μπασάρ αλ Άσαντ στην εξουσία, τουλάχιστον για τους επόμενους μήνες. Μόλις πριν από λίγες εβδομάδες,

πρώτα ο Νταβούτγλου και μετά ο Ερντογάν είχαν ισχυριστεί δημοσίως ότι οι ημέρες της οικογένειας Άσαντ στην εξουσία είναι πλέον μετρημένες.

Στη νέα περίοδο, εκτός από τις λανθασμένες προβλέψεις των κορυφαίων μελών της, η τουρκική κυβέρνηση είναι αντιμέτωπη και με μια νέα ανησυχητική εξέλιξη στα νοτιοανατολικά της σύνορα: τη γενίκευση των συγκρούσεων ανάμεσα στον τουρκικό στρατό και στις μονάδες του συριακού στρατού στα σύνορα των δύο χωρών. Τις τελευταίες ημέρες, ο τουρκικός στρατός ανταλλάσσει πυρά και όλμους με τον συριακό στρατό. Η Άγκυρα ισχυρίζεται ότι οι νέες επιθέσεις του τουρκικού στρατού κατά της Συρίας έχουν δύο στόχους: την ενίσχυση του χαμένου γοήτρου της Τουρκίας στη Μέση Ανατολή και την προστασία της ασφάλειας των Τούρκων πολιτών.

Θα μετεξελιχθεί σε πόλεμο;

Το ερώτημα που καίει πια είναι αν η ανταλλαγή πυρών στα σύνορα Τουρκίας-Συρίας μπορεί να μετεξελιχθεί σε πόλεμο. Πληροφορίες της «Κ» από την Άγκυρα σημειώνουν ότι οι σοβαροί αξιωματικοί και αναλυτές εκτιμούν ότι αυτό είναι ένα «εμφιασμένο σενάριο» για την Τουρκία και προσθέτουν ότι η τουρκική κυβέρνηση θα καταβάλει κάθε προσπάθεια για περιορισμό των εχθροπραξιών στα σύνορα. Για ποιο λόγο η Τουρκία επιλέγει την επιφυλακτική στάση έναντι της

Από πρόσφατη διαδήλωση στην Κωνσταντινούπολη με γενικό σύνθημα «αυτός ο πόλεμος δεν είναι δικός μας» και ένα άλλο ειδικά αφιερωμένο στον πρωθυπουργό Ερντογάν, «θα σε κατεβάσουμε από τον θρόνο».

Συρίας; Τούρκοι αναλυτές τονίζουν ότι από τους στόχους της τουρκικής κυβέρνησης είναι η άνοδος των Αδελφών Μουσουλμάνων και των συμμάχων τους στην εξουσία στη Δαμασκό. Η Άγκυρα επιδιώκει την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου μέσω της δράσης της συριακής αντιπολίτευσης και όχι μέσω στρατιωτικής εμπλοκής της ίδιας στη συριακή κρίση. Όλα δείχνουν ότι η συγκεκριμένη απόφαση της κυβέρνησης λήφθηκε την προηγούμενη περίοδο στην Άγκυρα με βάση την εξουχιστική εξέταση των διαφόρων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η τουρκική εξωτερική πολιτική. Η Άγκυρα αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στις επικείμενες αμερικανικές προεδρικές εκλογές και στη στάση του ΝΑΤΟ απέναντι στη συριακή κρίση. Η Τουρκία δεν επιθυμεί να λάβει μονομερείς πρωτοβουλίες, οι οποίες δεν θα έχουν την υποστήριξη των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ. Στο εσωτερικό πεδίο, ο πρωθυπουργός Ερντογάν και οι συνεργάτες του εκφράζουν σοβαρούς προβληματισμούς για την επίδραση της συριακής κρίσης στην τουρκική οί-

κονομία και στις σχέσεις του τουρκικού κράτους με τους Κούρδους και τους αλεβίτες της Τουρκίας. Από την άλλη, η υποστήριξη του καθεστώτος της Συρίας από τη Ρωσία, το Ιράν και το Ιράκ, και κυρίως η ενεργειακή εξάρτηση της Άγκυρας από τη Μόσχα και το Ιράν περιορίζουν την ακτίνα δράσης της Τουρκίας στο εσωτερικό της Συρίας. Το μέλλον της Συρίας και των αραβoturκικών σχέσεων είναι δύο άλλες ιστορικές προκλήσεις οι οποίες προβληματίζουν την Άγκυρα. Αυτό άλλωστε υπογραμμίζεται σε πρόσφατη ανάλυση του τουρκικού κέντρου στρατηγικών μελετών ORSAM (το οποίο διατηρεί στενές σχέσεις με την κυβέρνηση), στην οποία προβλέπεται ότι, μετά την απομάκρυνση του κόμματος Μπάαθ από την εξουσία, η Συρία ενδέχεται να βυθιστεί σε μέγα πολιτικό χάος και αυτό θα επιφυλάσσει μεγάλες αναταράξεις για την Τουρκία. Από την άλλη, στην ίδια έκθεση υπογραμμίζεται ότι η κρίση στη Συρία ενδέχεται να δώσει νέα ώθηση στον περιφερειακό ρόλο της Αγγύπης εις βάρος της Τουρκίας.

Σύγκρουση Έρογλου-Κιουτσούκ οδηγεί σε πρόωρες «βουλευτικές»

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Λίγους μήνες πριν από το μεγάλο συνέδριο του «κυβερνώτος» Κόμματος Εθνικής Ενότητας (UBP), η πολιτική κρίση στην τουρκοκυπριακή κοινότητα λαμβάνει νέες διαστάσεις. Στη νέα περίοδο, οι Τ/κ πολιτικοί θέτουν επί τάπητος το ενδεχόμενο των πρόωρων «βουλευτικών εκλογών» εντός του 2013. Σύμφωνα με την αντιπολίτευση οι πρόωρες «εκλογές» αποτελούν πλέον τη μοναδική διέξοδο από την πολιτική κρίση. Την ίδια στιγμή κορυφώνεται η σύγκρουση μεταξύ του «πρωθυπουργού» Ιρσέν Κιουτσούκ και του Τ/κ ηγέτη Ντεβρίτ Έρογλου, οι οποίοι μετέρχονται κάθε μέσου για να κερδίσει η τάση που ο καθένας ξεχωριστά υποκινεί, το επικείμενο συνέδριο του Κόμματος Εθνικής Ενότητας (UBP).

Στις αρχές Οκτωβρίου, για πρώτη φορά, ο κ. Κιουτσούκ ισχυρίστηκε ότι ο κ. Έρογλου επιχειρεί να αναμειχθεί στα εσωτερικά του «κυβερνώτος» κόμματος και να επηρεάσει τα αποτελέσματα του επικείμενου συνεδρίου. Η συγκεκριμένη δήλωση έδειξε ότι ο κ. Κιουτσούκ είναι έτοιμος για τελική ρήξη με το «προεδρικό μέγαρο» την ίδια ώρα που ο αντίπαλος του στη διεκδίκηση της ηγεσίας του UBP, Αχμέτ Κασίφ, απολαμβάνοντας την υποστήριξη Έρογλου, δηλώνει αποφασισμένος να κερδίσει το στοίχημα.

Και πτώματα μαχαιρώματα

Πρόσφατα, η «Αφρική» του Σενέρ Λεβέντ δημοσίευσε γραπτή εντολή του «πρωθυπουργού» Κιουτσούκ, σύμφωνα με την οποία ζητείται από όλες τις «κυβερνητικές υπηρεσίες» και «αξιωματικούς» αυστηρή παρακολούθηση και καταγραφή των κινήσεων των οπαδών του ανθυποηγέτη του Α. Κασίφ και του Ν. Έρογλου. Μετά το σχετικό δημοσίευμα, η «αστυνομία» προχώρησε στη σύλληψη δύο στενών συνεργατών του Ντεβρίτ Έρογλου, των Μουσταφά Τανζού Οκάι και Εμίρ Χουσεΐν Εμίρκανι με την κατηγορία ότι πλαστογράφησαν έγγραφο που έστειλαν στην «Αφρική» με απώτερο στόχο να αμαυρώσουν τη φήμη του «πρωθυπουργού» Ι. Κιουτσούκ. Οι Τοκάι και Εμίρκανι μέχρι πρόσφατα ήταν μέ-

λη της «επιτροπής προσλήψεων» στον λεγόμενο δημόσιο τομέα και στενοί συνεργάτες του Έρογλου. Λίγες μόλις ημέρες μετά το νέο σκάνδαλο, η σύζυγος του Κιουτσούκ, Γκιουλνούν δήλωσε ότι τις τελευταίες ημέρες δέχεται απειλητικά μηνύματα από τις κόρες του Έρογλου.

Στην κορύφωση της έντασης στους κόλπους του UBP παρεμβαίνει από το παρασκήνιο και η Άγκυρα υπέρ του Ι. Κιουτσούκ. Πριν από λίγες ημέρες, ο αντιπρόεδρος της τουρκικής κυβέρνησης και αρμόδιος υπουργός για θέματα των Τουρκοκυπρίων, Μπεσίρ Αταλάι σχολίασε τις τελευταίες εξελίξεις στο τ/κ πολιτικό τοπίο. Επιλέγοντας προσεκτικά τις

Στο παρασκήνιο η Άγκυρα στέκεται απέναντι στον Τ/κ ηγέτη

λέξεις του, ο Αταλάι άσκησε έντονη κριτική στον Τ/κ ηγέτη αφήνοντας ανοικτά όλα τα ενδεχόμενα για το πολιτικό μέλλον του κ. Έρογλου και των συνεργατών του. Εκτός από την υποστήριξη της Άγκυρας, ο Κιουτσούκ έχει και αυτή κορυφαίων στελεχών του κόμματος του, όπως του «υπουργού» Ενέργειας Σουνάτ Ατούν και του «υπουργού» Υποδομών, Ερσάν Τανέρ.

Αναλύοντας τις κρίσιμες εξελίξεις στους κόλπους της τ/κ ηγεσίας, ο ηγέτης του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος (CTP), Οζκάν Γιορκαντζιόγλου επισημαιοί ότι υπό το πρίσμα των τελευταίων κρίσεων εξελίξεων, οι πρόωρες «βουλευτικές εκλογές» εντός του 2013 αποτελούν πλέον μονόδρομο. Παράλληλα, ο έμπειρος πολιτικός αναλυτής, Μετέ Τούμπερκαν, σημειώνει, ότι η συνοχή στους κόλπους της τ/κ δεξιάς αποτελεί πλέον παρελθόν και αυτή η εξέλιξη ανοίγει τον δρόμο για τη διεξαγωγή πρόωρων «εκλογών» το επόμενο έτος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μετά τη δήλωση Γιορκαντζιόγλου, η κρίση έφτασε μέχρι τους κόλπους του CTP καθώς σε μια αιφνιδιαστική κίνηση, η κεντρική εκτελεστική επιτροπή του κόμματος ανακοίνωσε την παραίτησή της.

Νέο Auris.

Εντυπωσιακή πρεμιέρα στο Motor Show 2012.

TOYOTA

ALWAYS A BETTER WAY

Νέο Yaris Hybrid

Νέο Prius Plug-in Hybrid

Νέο GT86

Το ολοκαίνουριο Auris σε εντυπωσιακή πρεμιέρα στην Κύπρο. Δείτε το από κοντά, μαζί με τα υπόλοιπα νέα μοντέλα και ολόκληρη τη σειρά αυτοκινήτων Toyota. Βρείτε όλα τα μοντέλα σε μοναδικές προσφορές. Ένα από αυτά είναι το δικό σας Toyota.

MOTOR SHOW 2012
16-21 Οκτωβρίου
Περίπετρο 4

www.toyota.com.cy info@toyota-cyprus.com

ΔΙΚΡΑΝ ΟΥΖΟΥΝΙΑΝ & ΣΙΑ ΛΤΔ: • ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΤΗΛ. 22 400000 • ΛΕΜΕΣΟΣ ΤΗΛ. 25 713000 • ΛΑΡΝΑΚΑ ΤΗΛ. 24 636488 • ΠΑΦΟΣ ΤΗΛ. 26 960600 • ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ ΤΗΛ. 23 740200

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Ελπίζω να μην μπορέσουμε να καθορίσουμε το μέλλον»

Ο γενικός διευθυντής του CERN μιλάει στην «Κ» για το σύμπαν, τον Θεό και τα όρια της επιστήμης

Του ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Ο δρ Rolf-Dieter Heuer, γενικός διευθυντής του Ευρωπαϊκού Εργαστηρίου Σωματιδιακής Φυσικής (CERN), το οποίο αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα διεθνώς για επιστημονική έρευνα, προσπαθεί να λύσει τις απορίες που ο καθένας μπορεί να έχει για την ύπαρξη και εξέλιξη του σύμπαντος. Λίγο πριν από την υπογραφή της συμφωνίας σύνδεσης της Κυπριακής Δημοκρατίας με τον Οργανισμό, ένας άνθρωπος με εξειδικευμένες γνώσεις στην εξερεύνηση του πλανήτη μιλάει στην «Κ». Με σεμνότητα και σιγουριά και βρισκοντας τη χρυσή τομή ανάμεσα στους δυσνόητους επιστημονικούς όρους και την εκλαίκευση της φυσικής, καταφέρνει να γίνει σαφής και κατα-

«Η φυσική αναζητά το πώς και όχι το γιατί. Και το ερώτημα για τον Θεό είναι το γιατί και σε αυτό δεν είμαι αρμόδιος να απαντήσω»

νοητός σε κάθε συνομιλήτη του. Επιστημαίνοντας ότι η επιστήμη αδυνατεί να δώσει απαντήσεις στα πάντα, ο κ. Heuer εξηγεί γιατί είναι καλύτερα να μη βρεθούμε ποτέ στη θέση να μπορούμε να επηρεάσουμε το μέλλον. **«Είμαστε σχεδόν σίγουροι ότι έχει ανακαλυφθεί το σωματίδιο του Χιγκς και κατ'επέκταση υπάρχει πλέον μια σαφής άποψη για τα συστατικά του σύμπαντος. Πώς μπορεί η κοσμολογική αυτή ανακάλυψη να βοηθήσει και με ποιους τρόπους μπορεί η ανθρωπότητα να επωφεληθεί;**

—Καταρχάς, για την ώρα, έχουμε ολοκληρώσει το μοντέλο του ορατού σύμπαντος, το οποίο είναι μόνο 5% του όλου σύμπαντος, με το υπόλοιπο 95% να παραμένει άγνωστο. Επομένως, υπάρχει πολύς δρόμος ακόμη για να

διανύσουμε. Όσον αφορά τα άμεσα οφέλη από αυτή τη γνώση, είναι δύσκολο να προβλεφθούν. Ενδέχεται να υπάρχουν θετικές επιπτώσεις για την επιστήμη και για την κοινωνία γενικότερα, αλλά σε πάρα πολλά χρόνια. Όπως για παράδειγμα, οι αμφεταμίνες, οι οποίες ανακαλύφθηκαν πριν από 80 περίπου χρόνια, χρειάστηκαν περισσότερα από 40 χρόνια για να ενταχθούν στην ιατρική. Είμαι βέβαιος ότι τις γνώσεις που θα αποκτήσουμε, θα είμαστε σε θέση να τις χρησιμοποιήσουμε, χωρίς να ξέρω το πότε και το πώς.

—**Συνεχίζοντας να μαθαίνουμε το πώς ο κόσμος έχει δημιουργηθεί, θα υποστηρίξατε ότι οι άνθρωποι έχουν έλθει ένα βήμα πιο κοντά στον Θεό; Άλλωστε, το σωματίδιο του Χιγκς ονομάζεται από πολλούς σωματίδιο του Θεού.**

—Δεν έχουμε πλησιάσει πιο κοντά στον Θεό, αλλά έχουμε πάει ένα βήμα μπροστά όσον αφορά στην κατανόηση του πώς φτιάχτηκε ο πλανήτης και πώς άρχισε να αναπτύσσεται. Η φυσική αναζητά το πώς και όχι το γιατί. Η ερώτηση σχετικά με τον Θεό είναι το γιατί και γι' αυτό δεν είμαι αρμόδιος να απαντήσω.

—**Με ποιο τρόπο η εν λόγω ανακάλυψη μπορεί να επηρεάσει την ανθρώπινη πίστη για την ύπαρξη του Θεού;**

—Θεωρώ ότι κάθε ανακάλυψη, η οποία έρχεται στο προσκήνιο, κινεί τα νήματα στη σχέση ανάμεσα στη γνώση και στην πίστη. Η γνώση κινείται πιο κοντά στην πίστη και η πίστη με τη σειρά της πρέπει να κινηθεί σε διαφορετική κατεύθυνση. Πάντα θα υπάρχει επαφή ανάμεσα στη γνώση και στην πίστη, επειδή υπάρχουν τόσα πολλά, τα οποία δεν γνωρίζουμε και εκεί ακριβώς είναι που ξεκινά η πίστη.

—**Ενδέχεται οι άνθρωποι να σταματήσουν να πιστεύουν ή να πιστεύουν λιγότερο στον Θεό;**

—Σε καμία περίπτωση δεν πιστεύω κάτι τέτοιο. Είμαι πεπεισμένος ότι δεν θα αλλάξει η πίστη των ανθρώπων, γιατί, όπως είπα, η επιστήμη δεν αγγίζει το γιατί, το ερώτημα για τον Θεό.

Οι παράλληλες ανακαλύψεις του CERN

Το CERN, ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα στον κόσμο για την επιστημονική έρευνα, διαθέτει τα πιο πολύπλοκα επιστημονικά όργανα σε παγκόσμιο επίπεδο για τη μελέτη των συστατικών της ύλης. Με εξειδίκευση στη σωματιδιακή φυσική και εξοπλισμένο με προηγμένη τεχνολογία, ερευνητές, μηχανικοί και φυσικοί εργάζονται ασταμάτητα προκειμένου να φτάσουν στον απώτερο στόχο, που δεν είναι άλλος από το να ανακαλύψουν από τι είναι φτιαγμένο το σύμπαν και πώς λειτουργεί. Εντούτοις, οι ερευνητές του CERN δεν περιορίζονται αυστηρά στον τομέα της Ατομικής και Πυρηνικής Φυσικής. Η δημοφιλέστερη ανακάλυψη μέχρι σήμερα του Οργανισμού είναι το WWW (World Wide Web), το πασίγνωστο και πλέον απαραίτητο διαδικτυακό.

«Δεν πούμε να υπάρχει ούτε μείνεται η πίστη των ανθρώπων προς τον Θεό, αλλά η γνώση πλησιάζει την πίστη», εξηγεί στην «Κ» ο δρ Heuer.

Η σκοτεινή ενέργεια και τα παράλληλα σύμπαντα

—**Πόσο ξεκάθαρη είναι η εικόνα που έχουμε για το σύμπαν; Τι πραγματικά γνωρίζουμε για αυτό;**

—Πολύ λίγο. Αυτό που βλέπεις στον ουρανό τη νύχτα είναι το ορατό σύμπαν, ένα ποσοστό μόλις 5%. Ωστόσο, υπάρχει ένα 25% περίπου του σύμπαντος, η επονομαζόμενη σκοτεινή ύλη, η οποία γνωρίζουμε ότι υφίσταται, αγνοώντας, όμως, τι ακριβώς είναι. Παράλληλα, η αιτία για την επιτάχυνση της διαστολής του σύμπαντος είναι η σκοτεινή ενέργεια, ένα «περιεργό» πράγμα, που καταλαμβάνει ποσοστό 90% του κόσμου.

—**Τι θα γίνει αν μάθουμε κάτι περισσότερο;**

—Θα είμαστε σε θέση να κατανοήσουμε τη σύνθεση αυτής της σκοτεινής ύλης και τότε η συμπαντική μας γνώση θα εκτιναχθεί από το 5% στο θαυματικό 30%. Θα είναι ένα τεράστιο βήμα για την ανθρωπότητα, αλλά είναι αδύνατο να προβλεφθεί το πότε αυτό το εγχείρημα θα γίνει πραγματικότητα.

—**Έχοντας φτάσει σε ένα ασφαλές επίπεδο γνώσης για την πρόλευση του σύμπαντος, με πόση ακρίβεια θα μπορούμε να προβλέψουμε την εξέλιξη του;**

—Είναι δύσκολοι οι ακριβείς προβλέψεις για την εξέλιξη του σύμπαντος. Ωστόσο, επικρατούν δύο απόψεις και ενδεχόμενα. Από τη μία ότι το σύμπαν διαστέλλεται συνεχώς και από την άλ-

Τα οφέλη από την ένταξη της Κύπρου στο CERN είναι, μεταξύ άλλων, οι ευκαιρίες εργοδότησης, η απόκτηση δεξιοτήτων, καθώς και η συνεργασία και υποβολή προτάσεων στον Οργανισμό από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις

λη ότι διαστέλλεται και συστέλλεται. Η αστροφυσική έχει αποδείξει ότι τελικά το σύμπαν διαστέλλεται διαρκώς και προφανώς αυτή η εξέλιξη να συνεχιστεί, χωρίς να είμαστε σε θέση να προβλέψουμε πότε θα σταματήσει.

—**Πιστεύετε ότι υπάρχουν παράλληλα σύμπαντα; Θα είμαστε ποτέ σε θέση να καθορίσουμε το μέλλον του δικού μας σύμπαντος;**

—Δεν γνωρίζω κατά πόσον υπάρχουν και άλλα σύμπαντα, αλλά υπάρχουν στοιχεία για τη θεωρία ότι είμαστε το μόνο σύμπαν. Οι πιθανότητες ότι υπάρχουν παράλληλα σύμπαντα δεν είναι μηδαμινές, οπότε τίποτα δεν αποκλείεται. Όσον αφορά στο μέλλον, ελπίζω ότι δεν θα μπορούσαμε ποτέ να επηρεάσουμε σε αυτό, επειδή θα υπάρχουν πολλοί άνθρωποι με αμέτρητες ιδέες για τη συγκεκριμένη

επίδραση. Κατά τη γνώμη μου, καλό θα ήταν να μην καθορίσουμε το μέλλον.

—**Πώς μπορεί ένα μικρό σε έκταση και πληθυσμό κράτος, όπως η Κύπρος, να επωφεληθεί από την πλήρη ένταξη στο CERN.**

—Έχει τεράστια σημασία η συμμετοχή σε έναν γνωστό και με άριστη λειτουργία οργανισμό. Ιδιαίτερα μία μικρή σε μέγεθος χώρα, όπως η Κύπρος, η οποία οφείλει να συνεργάζεται με τους διεθνείς εταίρους στις επιστημονικές έρευνες. Οι Κύπριοι μηχανικοί, τεχνικοί ή όσοι απασχολούνται στον κλάδο της διοίκησης, θα έχουν την ευκαιρία να εργαστούν σε παγκόσμιο επίπεδο και να εργοδοτηθούν στο CERN. Κατά συνέπεια, θα μπορούσαν να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες, έτσι ώστε η εξειδίκευση να εισχωρήσει στην Κύπρο δίνοντας της ώθηση και σημαντικό ρόλο στο διεθνές επιστημονικό και τεχνολογικό σκηνικό. Επιπρόσθετα, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις έχουν πολλά να κερδίσουν με τη συμμετοχή τους στην υποβολή προτάσεων και ιδεών, καθώς και μέσω της μετακίνησης τεχνολογικών υποδομών σε συγκεκριμένους επιστημονικούς τομείς. Αν κάποιο κράτος είναι ικανό, τότε φαίνεται και ξεχωρίζει, ανεξαρτήτως του μεγέθους του. Ακόμη και ένας άνθρωπος από μόνος του μπορεί να κάνει τη διαφορά, αν έχει τις απαιτούμενες ικανότητες.

Από τη διπλή έλικα στη θεραπεία του καρκίνου

Οι φοιτητές της Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου ετοιμάζονται να υποδεχτούν στις 17 Οκτωβρίου τον νομπελίστα επιστήμονα

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Η μεγάλη στιγμή για το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου πλησιάζει. Στις 17 Οκτωβρίου το Ινστιτούτο θα φιλοξενήσει στην Κύπρο τον πατέρα της γενετικής και κάτοχο βραβείου Νόμπελ, δρ James Watson. Τον άνθρωπο που ανακάλυψε τη διπλή έλικα του DNA και έβαλε τα θεμέλια για να ερευνηθεί η μοριακή βάση της βιολογικής ζωής. Το γεγονός που τον φέρνει εδώ από την άλλη άκρη της γης, και μάλιστα στην ηλικία των 84 χρόνων, είναι τα εγκαίνια της Σχολής Μοριακής Ιατρικής, η οποία υπάγεται στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής. Ο δρ Watson θα μιλήσει στους 40 πρώτους φοιτητές της Σχολής, η οποία ανοίγει τις πύλες της πριν από δύο βδομάδες, και σε όσους κατάφεραν να βρουν μια θέση στην αίθουσα όπου θα πραγματοποιηθεί η διάλεξη, με θέμα «Από τη διπλή έλικα στη θεραπεία του καρκίνου».

Τέσσερις φοιτητές της Σχολής Μοριακής Ιατρικής, ο Γιώργος Χριστοφίδης, η Άννα Κεραυνού, ο Mert Besiktas και η Στυλιάννα Φιλίππου, μίλησαν στην «Κ» για αυτό το εκπληκτικό δώρο που τους προσφέρει η διεύθυνση της Σχολής, να ζήσουν διπλά την ιστορική στιγμή της παρουσίας Watson στην Κύπρο και να γνωρίσουν αυτό τον μύθο από κοντά.

Ο Mert, όπως μας εξομολογείται, νιώθει χαρά και ενθουσιασμό. «Σίγουρα είναι τιμή για εμάς τους φοιτητές της Σχολής να γνωρίσουμε αυτό τον καταξιωμένο επιστήμονα στην ίδια μας τη Σχολή. Είναι μεγάλη τιμή να είμαστε μέρος αυτής της ιστορικής διοργάνωσης που γίνεται για τα εγκαίνια της Σχολής, και είμαστε ευγνώμονες στη Σχολή και στους διοργανωτές, αφού δεν θα μπορούσαν να μας προσφέρουν πιο μεγάλο δώρο και πιο σημαντική πηγή έμπνευσης». Η Άννα, ο-

πό την πλευρά της, θεωρεί το γεγονός ως μια ευτυχία συγκυρία για τους φοιτητές. «Θα τον υποδεχτούμε με σεβασμό και δέος», σημείωσε. Ο Γιώργος μάς μεταφέρει τον ενθουσιασμό του μέσα από τον λόγο του. Και είναι παραστατικός: «Ο καθηγητής Watson, μαζί με τον συνάδελφό του, καθηγητή Francis Crick, θεωρούνται πατέρες της γενετικής, γιατί με τη μεγάλη τους ανακάλυψη για τη μοριακή δομή του DNA έχουν εξασφαλίσει το μέλλον της έρευνας και της ιατρικής και μας έχουν δώσει τη δυνατότητα να μελετήσουμε το γενετικό μας υλικό για ιατρικούς ή ακόμη και εγκληματολογικούς σκοπούς.

Με σεβασμό, δέος και ενθουσιασμό, τέσσερις φοιτητές της Σχολής μιλούν στην «Κ» για την κάθοδο του James Watson

Είναι τιμή μας που θα βρίσκεται εδώ ο εξάιρετος αυτός επιστήμονας». Η Στυλιάννα πλημμυρίζει από θαυμασμό στο πρόσωπο του κορυφαίου επιστήμονα. «Η εδώ παρουσία του εγγυάται και κατοχυρώνει την επιτυχημένη πορεία τόσο της Σχολής όσο και των φοιτητών. Τον καλωσορίζουμε και προσβλέπουμε με ανυπομονησία στη διάλεξη του, η οποία σηματοδοτεί και την επίσημη έναρξη της Σχολής μας».

Αφοσίωση στην αριστεία

Μιλώντας για τη Σχολή Μοριακής Ιατρικής, η οποία προσφέρει δύο προγράμματα σπουδών σε επίπεδο μεταπτυχιακού και διδακτορικού, και οι τέσσερις φοιτητές επισημάνουν την υψηλού επιπέδου διδασκαλία ύλη, την εμπειρία των ακαδημαϊκών και τον άρ-

τιο εξοπλισμό των εργαστηρίων. Ο Γιώργος είναι ένα άτομο το οποίο θέλει να συμβάλει στην καλύτερευση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων στην Κύπρο. Αισθάνεται πως οι τομείς δράσης του Ινστιτούτου Γενετικής, ενός πρωτοποριακού ακαδημαϊκού και ερευνητικού κέντρου, ταυτίζονται με τα «θέλω» του. «Στόχος μου είναι να αποκτήσω τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες που θα μου προσφέρει το Ινστιτούτο μέσα από τη Σχολή Μοριακής Ιατρικής, ούτως ώστε να συνεργαστώ στην έρευνα, την επίλυση και την καταπολέμηση μοριακών και γενετικών λαθών που προκαλούν διάφορες ασθένειες, με κύριο στόχο να καλύτερω τη ποιότητα ζωής στην Κύπρο», μας δήλωσε.

Για τον Mert, ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που τον ώθησαν να υποβάλει αίτηση στη Σχολή ήταν η αφοσίωση του Ινστιτούτου στην αριστεία, γεγονός που πιστεύει ότι θα μεταλαμπαδεύεται και στη νεοϊδρυθείσα Σχολή. «Μας προσφέρει μια περιεκτική διδασκαλία ύλη με βάση την έρευνα και με στόχο την πρακτική εκπαίδευση, προσφέροντας στους φοιτητές ευκαιρίες για δράση σε συναρπαστικούς τομείς», τονίζει, σημειώνοντας επίσης ότι τα άρτια εξοπλισμένα εργαστήρια εξασφαλίζουν υψηλά επίπεδα διδασκαλίας για τους φοιτητές και τη μελλοντική τους πορεία στην επιστημονική έρευνα. Ο Mert είναι μεταπτυχιακός φοιτητής και σκοπεύει να συνεχίσει και στο διδακτορικό πρόγραμμα της Σχολής.

Η Στυλιάννα, μετά το τέλος του μεταπτυχιακού της προγράμματος στην Αγγλία, είχε την ευκαιρία να εργαστεί στο Ινστιτούτο ως εθελόντρια. Αυτό της έδωσε τη δυνατότητα να παρακολουθήσει και να εμπλακεί σε μέρος του αψύλου έργου που επιτελείται εκεί καθημερινά, επισημάνει. Φοιτώντας στη

Ενθουσιασμένοι με την κάθοδο του νομπελίστα οι φοιτητές της Σχολής Μοριακής Ιατρικής, οι οποίοι θεωρούν πως η διεύθυνση της Σχολής τους κάνει ένα πολύ μεγάλο δώρο. Πάνω ο Mert και η Άννα και κάτω ο Γιώργος και η Στυλιάννα.

Σχολή, της δίνεται τώρα η ευκαιρία να αποτελέσει μέρος αυτού του έργου. Σημειώνει πως η επιτυχημένη πορεία της Σχολής είναι διασφαλισμένη λόγω της συνεργασίας, μέχρι πέρσι, του Ινστιτούτου με πανεπιστημιακά κέντρα για πρακτική εξάσκηση μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών. «Όπως και οι άλλοι διδακτορικοί φοιτητές, όταν ολοκληρώσω τις σπουδές μου, στοχεύω στη συνεισφορά μου στην έρευνα και στην ένταξη μου στον παγκόσμιο επιστημονικό και ερευνητικό χάρτη».

Η Άννα, έχοντας κατά νου την πο-

Ακόμη μεγαλύτερες προοπτικές για διάκριση

Όλα τα παιδιά θεωρούν πως με μια τέτοια Σχολή Μοριακής Ιατρικής, που θα λειτουργήσει σε επίπεδο αριστείας, η Κύπρος μπορεί να διακριθεί διεθνώς στον τομέα. Ο Γιώργος, η Στυλιάννα και η Άννα αναφέρουν ως παράδειγμα την πρόσφατη ανακάλυψη του καθηγητή Φιλίππου Παταλή για την καινούργια μη επεμβατική προγεννητική διάγνωση για το σύνδρομο Down. Το Ινστιτούτο έχει ήδη εδραιωθεί διεθνώς στον τομέα της μοριακής ιατρικής και υπάρχουν ακόμη μεγαλύτερες προοπτικές, σημειώνει ο Mert. Η Στυλιάννα είναι σίγουρη πως με τη συνεχή ενθέρμωση και επιμόρφωση του προσωπικού, καθώς και με τον εξοπλισμό των εργαστηρίων, το Ινστιτούτο και η Σχολή έχουν χαράξει τον δρόμο για την επιτυχία και τη διεθνή αναγνώριση στον εξελισσόμενο τομέα της μοριακής ιατρικής. Για την Άννα, η πρόσφατη ερευνητική υποδομή που αποκτήσει με την ίδρυση της Σχολής, δίνει στο Ινστιτούτο ακόμη μεγαλύτερες προοπτικές για διάκριση.

Info: Χορηγός της εκδήλωσης είναι η Eurobank και χορηγός επικοινωνίας η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ».

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η Ε.Ε. εξελίσσεται σε μια ένωση σοβιετικού τύπου

Η Μαρί Λεπέν σε συνέντευξή της στην «Κ» μιλάει για τα έθνη της Ευρώπης και για την έλλειψη δημοκρατίας

Συνέντευξη στον ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

Το Εθνικό Μέτωπο θεωρείται από πολλούς ένα σκληροπυρηνικό κόμμα στη Γαλλία με ξεκάθαρη πολιτική ατζέντα. Η Μαρί Λεπέν όμως, κόρη του ιδρυτή του κόμματος Ζαν Μαρί Λεπέν, δεν υπολείπεται σε λεκτική οξύτητα, ειδικά όταν αναφέρεται στην Ε.Ε., γεγονός που συντέινει και αυτό ώστε να έρθει τρίτο το Εθνικό Μέτωπο στις τελευταίες προεδρικές εκλογές της Γαλλίας. Στην Κύπρο βρέθηκε για πρώτη φορά στο πλαίσιο συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για την Ελευθερία—ένα ευρωπαϊκό αλλά ευρωσκεπτικιστικό κόμμα— που θεωρεί μεταξύ άλλων ότι η Ε.Ε. κτιζείται χωρίς τους λαούς και μάλιστα ενάντια σε αυτούς.

«Το Ευρώ είναι ένα μεγάλο οικονομικό και κοινωνικό λάθος. Ίσως είναι η Γερμανία που θα θέσει τέλος στο ευρώ»

—Πώς τοποθετείται το Εθνικό Μέτωπο, ένα κόμμα που προτάσσει την εθνική ανεξαρτησία, στην «κυριαρχία» της Τρόικας σε όλη τη νότια Ευρώπη;

—Είμαστε υπέρ του λαού και ενάντια στις τράπεζες, ενάντια σε όλους τους τεχνοκράτες των Βρυξελλών. Είμαστε υπέρ της Δημοκρατίας, μιας Δημοκρατίας η οποία τείνει να εξαφανιστεί σε αυτή την Ευρώπη. Εμείς πιστεύουμε ότι η Ε.Ε. είναι θυγατέρα της παγκοσμιοποίησης. Χτίζεται ενάντια στις ελευθερίες και στα δικαιώματα διαφόρων λαών.

—Και η κυπριακή οικονομία, όπως αυτές της Ισπανίας, της Πορτογαλίας και της Ελλάδας, είναι κάτω από την ομπρέλα της Τρόικας. Αν δεν είχε συμβεί αυτό, πού θα βρισκόταν η Ευρώπη σήμερα;

—Θα ήμασταν καλύτερα. Στην ουσία το ευρώ έχει υιοθετηθεί για να αναγκάσει ορισμένες χώρες να εγκαταλείψουν την ελευθερία των πολι-

τών τους. Το ευρώ είναι ένα μεγάλο οικονομικό και κοινωνικό λάθος. Για να διασώσουμε αυτή την ιδέα έχουμε υιοθετήσει τη λιτότητα, που είναι ενάντια στην οικονομική ώθηση. Και ο λόγος; Απλώς για να σώσουμε αυτό το δόγμα που ονομάζεται ευρώ. Αυτό είναι που ευθύνεται για διάφορες αλλαγές που έχουν επέλθει, στη βιομηχανοποίηση για παράδειγμα, και επίσης ευθύνεται για την καταστροφή πολλών κοινωνικών συστημάτων απλώς και μόνο για το όφελος των τραπεζών.

—Σήμερα (28/9) ο Φρανσουά Ολάντ δίνει στη δημοσιότητα τον πιο σκληρό προϋπολογισμό για τη Γαλλία τα τελευταία χρόνια. Εσείς πώς το βλέπετε αυτό;

—Δεν είναι παρά μόνο η αρχή. Σήμερα μιλάμε για 30 δισ. ευρώ, αυτό είναι το ποσό του προϋπολογισμού, αλλά σύντομα θα ανέβει στα 45 δισ. ευρώ και θα υπάρχουν οι ίδιες συνέπειες για τη Γαλλία όπως στην Ελλάδα και στην Ισπανία. Όσα περισσότερα μέτρα λιτότητας φέρνουν τόσο μειώνονται τα φορολογικά έσοδα για το κράτος και κατά συνέπεια αυξάνεται το έλλειμμα. Θα έλεγα ότι όλα αυτά τα μέτρα, αντί να θεραπεύσουν τον άνθρωπο, τον σκοτώνουν.

—Η κυρία Μέρκελ και ο κύριος Ολάντ είναι κατά κάποιο τρόπο οι μεγάλοι παίκτες της ευρωπαϊκής πολιτικής. Οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι, τι ρόλο έχουν;

—Δεν έχουν ρόλο, αυτό είναι το θέμα. Στην ουσία η κυρία Μέρκελ κατευθύνει τα πράγματα, ενώ οι Γάλλοι δείχνουν κάποια αδυναμία. Και ο λόγος είναι απλός: Η Γερμανία είναι η μοναδική η οποία έχει συμφέρον από τη συνέχιση της ύπαρξης του ευρώ.

—Άρα παραδεχόμαστε ότι βιώνουμε την Ευρώπη της μιας χώρας...

—Αυτό ονομάζεται ευρωπαϊκή ένωση σοβιετικού τύπου!

—Θα καταρρεύσει λοιπόν κατά τη γνώμη σας το ευρώ;

—Ναι. Έχει καιρό που το λέω, ως κάτι που δεν μπορεί να αποφευχθεί. Ίσως είναι η Γερμανία που θα θέσει τέλος στο ευρώ, εφόσον κάποια στιγ-

Το ευρώ έχει υιοθετηθεί για να αναγκάσει ορισμένες χώρες να εγκαταλείψουν την ελευθερία των πολιτών τους, λέει στη συνέντευξή της η κ. Λεπέν.

μή θα υπάρξει ένα τεράστιο χρέος που και πάλι θα κληθεί ο λαός να το πληρώσει.

—Και αν καταρρεύσει μετά τι;

—Γ' αυτό λέω να προλάβουμε την κατολιθόωση αντί να περιμένουμε κάτι που θα συμβεί έτσι και αλλιώς. Θέλω να οργανωθούμε και να προετοιμάσουμε την είσοδο σε ένα εθνικό νόμισμα. Κοιτάξτε, μας κοστίζει πολύ το ευρώ και είναι αυτό που σκοτώνει την ανταγωνιστικότητά μας. Η επιστροφή στο εθνικό νόμισμα θα δώσει τη δυνατότητα στις χώρες του νότου να αναπτύξουν εκ νέου την οικονομία τους.

—Το Εθνικό Μέτωπο θεωρείται από πολλούς ως ακροδεξιά κόμμα. Εσείς συμφωνείτε με αυτή την άποψη και αν όχι, γιατί;

—Όχι δεν είναι. Για να ορίσουμε τον όρο ακροδεξιά, σημαίνει καταρχήν ότι αρνούμαστε τους δημοκρατικούς θεσμούς. Στην ουσία δεν έχουμε το παραμικρό κοινό με αυτό που ιστορικά θεωρείται ακροδεξιά. Απλώς είμαστε απέναντι σε οποιαδήποτε αταξία, οικονομικού ή άλλου τύπου, εφόσον οι αδύνατοι είναι εκείνοι που την πληρώνουν στο τέλος.

—Έχετε δηλώσει όμως ότι η γερμανική κατοχή της Γαλλίας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, δεν ήταν ιδιαίτερα απάνθρωπη. Αυτό δεν είναι παρεξήγηση;

—Πρώτα από όλα δεν το έχω πει εγώ αλλά ο πατέρας μου, ο οποίος εν αντιθέσει με άλλους πολιτικούς στη Γαλλία, μιλάει για πράγματα που έχει ζήσει. Πάντοτε υπερασπίζεται την ελευθερία της Γαλλίας και απλώς έχει πει ότι ορισμένα κράτη, κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής, υπέφεραν περισσότερο από κάποια άλλα.

—Παρόλα αυτά αναγνωρίζεται μια άνοδος της φανατικής ακροδεξιάς στην Ευρώπη, όπως είναι η Χρυσή Αυγή στην Ελλάδα, έτσι δεν είναι;

—Είναι δύσκολο να πάρω θέση σχετικά με τη δεξιά και την αριστερά. Νομίζω ότι δεν υφίσταται πλέον αυτός ο διαχωρισμός. Από τη μία υπάρχουν οι οπαδοί της παγκοσμιοποίησης, αυτοί που πιστεύουν ότι πρέπει να εξαφανιστεί το έθνος και η μόνη νομοθεσία που θα πρέπει να ισχύει είναι αυτή της αγοράς χωρίς όρια, και υπάρχουν και αυτοί που πιστεύουν ότι μόνο το έθνος μπορεί να προστατεύσει τους λαούς.

—Εμείς στην Κύπρο για 38 χρόνια βιώνουμε την εισβολή και την κατοχή από την Τουρκία. Ποια είναι η γνώμη σας γι' αυτό, εφόσον υποστηρίζετε με τόσο σθένος την ιδέα του έθνους;

—Είμαι υποστηρικτής της ανεξαρτησίας των κρατών. Άλλωστε κατά το παρελθόν έχουμε δείξει πόσο αντίθετοι ήμασταν τόσο προς την επέμβαση στο Ιράκ όσο και στη Λιβύη.

—Τότε γιατί η Ε.Ε. δεν μπορεί να αναγκάσει την Τουρκία να λογοδοτήσει για τα όσα έχει κάνει στην Κύπρο;

—Γιατί απλώς δεν τους ενδιαφέρουν τα έθνη. Γι' αυτό και συμφωνούν όλοι με την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε. Εκτός βεβαίως από εμάς. Πρέπει κανείς να προσπαθήσει να καταλάβει την ιδεολογία τους (της Ε.Ε.). Οτιδήποτε έχει να κάνει με τις ρίζες του ανθρώπου, είναι σαν εμπόδιο στο εμπόριο. Η ταυτότητα, οι παραδόσεις, η ιστορία αποτελούν εμπόδιο στα πολύ αισιόδοξα σχέδιά τους.

—Η Ε.Ε. είναι ο εχθρός δηλαδή;

—Ναι είναι.

Η Ε.Ε. έχει επαναφέρει τη σκλαβιά

—Και τι θα κάνουμε με αυτό τον εχθρό; Θα τον πολεμήσουμε;

—Ναι, αυτό ακριβώς κάνουμε. Προσπαθούμε να πολεμήσουμε την Ε.Ε. και ν' ανοίξουμε τα μάτια στον κόσμο. Ο Σόλωνας ήταν εκείνος που είχε καταδικάσει τη σκλαβιά των λαών και η Ε.Ε. είναι αυτή που έχει επαναφέρει τον θεσμό της σκλαβιάς.

—Τρίτο κόμμα το Εθνικό μέτωπο στις τελευταίες εκλογές. Στις επόμενες πρώτο;

—Το ελπίζω. Πιστεύω ότι η δημόσια γνώμη έχει αρχίσει να αντιδρά πολύ πιο έντονα πλέον. Οι λαοί υποφέρουν σήμερα και προσπαθούν απλώς να επιβιώσουν απέναντι σε αυτή τη δυναστεία.

—Άρα εγώ, από εδώ στη Λευκωσία, θα ξέρω τι θα κάνει η κυρία Λεπέν στις επόμενες γαλλικές εκλογές, αν και εφόσον βγει πρώτο το κόμμα της; Θα βγάλει τη Γαλλία από την Ε.Ε.

—Πρέπει απλώς οι λαοί να πάρουν πίσω την ελευθερία τους και εγώ θέλω να σώσω και τη δική μου χώρα. Όταν όμως μιλήσαμε για καλύτερη οικονομία, το κάναμε για όλα τα κράτη όχι μόνο για τη Γαλλία.

—Οπότε οι οικονομικοί μετανάστες, δεν είναι το πρώτο πρόβλημα σήμερα;

—Και βεβαίως είναι, αφού δεν έχουμε πλέον τίποτα να τους προσφέρουμε, δεν έχουμε δουλειές γι' αυτούς. Η Ε.Ε. είναι ένας μηχανισμός που κατασκευάζει άνεργους και έχει τον μικρότερο αριθμό ανάπτυξης στον κόσμο εδώ και 10 χρόνια. Είμαστε πλέον χώρες υποανάπτυκτες, πώς μπορούμε λοιπόν να δεχτούμε κι άλλους μετανάστες, εφόσον εμείς οι ίδιοι δεν μπορούμε να προσφέρουμε το ελάχιστο στους λαούς μας;

—Είστε ανεχτική απέναντι στην κριτική, ειδικά μετά το επεισόδιο που διμυουργήθηκε με τη Μαδόνα;

—Οι επιθέσεις που γίνονται σε προσωπικό επίπεδο δεν με αγγίζουν αλλά αντιπροσωπεύω 6,5 εκατ., Γάλλους και απαγορεύω σε οποιοδήποτε να λέει σε αυτούς τους ανθρώπους ότι είμαι Ναζί. Αυτό που έχει ανάγκη ο λαός είναι ο σεβασμός και ένα από τα στοιχεία του αγώνα μας είναι ο σεβασμός.

—Λουδοβίκος-Αριστοτέλης (ο γιος της). Ωραίο όνομα...

—Πιστεύω ότι αυτό θυμίζει τις ρίζες μας, το πολιτικό, φιλοσοφικό μας οικοδόμημα. Και η αλήθεια είναι ότι οι αρχαίοι ήταν πολύ πιο έξυπνοι από εμάς.

Σβήσε το μυαλό και απόλαυσε τη διαδρομή!

Από €12.500

5 ΧΡΟΝΙΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΚΗ ΕΓΓΥΗΣΗ

PEUGEOT συνεργασία TOTAL. Εκπομπές Ρύπων 87g/km. Κατανάλωση 3.4l/100km

Η ομορφιά του ξεκινάει από μέσα, αφού στο εσωτερικό επιδεικνύει την εύχρηστη touch screen οθόνη 7 ιντσών με συγκεντρωμένες τις περισσότερες λειτουργίες του. Το πακέτο όμως συμπληρώνει η εξωτερική του εμφάνιση. Δυναμικό, τολμηρό και φινετσάτο, το 208 κολακεύει με τις στρογγυλεμένες γραμμές και τις έξυπνες λεπτομέρειες που εξυψώνουν τη σχεδιάσή του!

Κινητήρες νέας γενιάς

Το 208 παρουσιάζει μια σειρά από σύγχρονους κινητήρες 1.2l και 1.4l βενζίνης, καθώς και τον εντυπωσιακό diesel 1.4l e-HDI με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων, όπου εκτός από σημαντική οικονομία σε καύσιμα με 3.4/100km και χαμηλή εκπομπή ρύπων CO2 87g/km, προσφέρει και χαμηλότερο κόστος συντήρησης.

NEW PEUGEOT 208

MOTION & EMOTION

demstar automotive all about driving

PEUGEOT

Demstar Automotive Ltd.
Λευκωσία: 22742742 / Λεμεσός: 25391890
Λάρνακα: 24636320 / Παραλίμνη: 26221212
Πάφος: 26221212

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Κάποιος να μας απαλλάξει από τον φόβο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΗΣ

Ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες στη ζωή των ανθρώπων είναι ο φόβος. Οι άνθρωποι έχουμε φόβους κάθε είδους. Είναι κατ' αρχάς ο φόβος του θανάτου. Είναι ο φόβος του Θεού. Είναι ο φόβος της φτώχειας και της πείνας. Είναι ο φόβος για την υγεία μας. Για το άγνωστο, που γεννά τις δεισιδαιμονίες. Είναι ακόμα και ο φόβος για το πού το πηγαίνουν η επιστήμη και η τεχνολογία. Παρά την τεράστια συμβολή τους στην καταπολέμηση της άγνοιας, έχουν και αυτές δημιουργήσει νέους φόβους. Για παράδειγμα, πόσο ακόμα θα περιοριστεί η ελευθερία του ανθρώπου, αφού σήμερα είναι δυνατή η παρακολούθηση και καταγραφή κάθε μας κίνησης και κάθε μας λέξης, ακόμα και των επιθυμιών και των σκέψεών μας; Βέβαια, σήμερα με τον φόβο που προκαλεί η οικονομική κρίση, ίσως αυτά να έρχονται σε δεύτερη μοίρα για τους πολλούς, αλλά δεν παύουν να είναι ζωτικής σημασίας.

Στον τόπο μας ο φόβος έχει τον δικό του σημαντικό ρόλο. Τα ιστορικά γεγονότα που έχουμε ζήσει δεν αφήνουν πολλά περιθώρια. Ίσως δε να είμαστε από τους λαούς που φοβούνται πολλά πράγματα, έστω και αν δεν το δείχνουμε. Με λίγη όμως παρατηρητικότητα γίνεται αντιληπτό από τις καθημερινές κουβέντες των ανθρώπων πως ο Κύπριος είναι γενικά φοβισμένος. Μία ένδειξη τούτου είναι και ο αριθμός των ανθρώπων στους οποίους λογοδοτεί καθημερινά. Λογοδοτεί στους γονείς του, στα πεθερικά του, στους συγγενείς του. Λογοδοτεί στους πάντες, επειδή ζει με δεκανίκια. Τελικά, ίσως ο Χατζηδάκης να είχε δίκαιο όταν διατύπωνε την προτροπή «φυλάγεστε από την ηθική των συγγενών». Ίσως να ήθελε να πει πως όσο περισσότερο ανεξάρτητος είναι κάποιος, τόσο λιγότερο θα βρεθεί κάτω από την κριτική των άλλων και τόσο λιγότερο φόβο θα νιώθει.

Ένας από τους μεγαλύτερους φόβους του κάθε Κύπριου είναι μήπως αδικηθεί. Και δεν εννοούμε μόνο την αδικία στον διαιρισμό της γονικής περιουσίας. Κατά παράδοξο τρόπο, πολύ λίγοι δεν νιώθουν αδικημένοι ο' αυτόν τον τομέα. Τώρα, μάλλον, με την οικονομική κρίση, οι αδικημένοι θα αυξηθούν. Όταν η αφοροζών των αγαθών τελειώνει, αρχίζουν όλοι να αναλογίζονται αυτά που δεν διεκδικήσαν ή άφησαν να πάνε χαμένα και τώρα θα τους ήσαν χρήσιμα. Εννοώ εδώ την αδικία που νιώθει όταν διεκδικεί κάποια θέση στο Δημόσιο, είτε πρόκειται για διορισμό είτε προαγωγή. Τότε πραγματικά τον πάνει πανικός και τρέχει να προλάβει. Κάνει τηλεφωνήματα σε γνωστούς και φίλους, καθώς και επαφές με όποιον υποψιάζεται πως είναι σε θέση να πει μια καλή κουβέντα για τον ίδιο, ελπίζοντας έτσι πως θα αυχθεί τις πιθανότητές του να μην αδικηθεί.

Βέβαια, ως αδικία θεωρεί μόνο τη δική του μη πρόσληψη ή μη προαγωγή. Αν, όμως, επιτύχει τον σκοπό του, τότε αυτό είναι δικαιοσύνη. Είναι ο καλύτερος, δεν σπκώνει αμφιβολία. Κύριος αποδέκτης των επαφών του είναι το κόμμα, όπου ο καθένας γνωρίζει κάποιους παράγοντες, έτοιμους να καταγράψουν ονόματα, θέσεις, χρονικά περιθώρια και να βοηθήσουν με όποιο τρόπο μπορούν.

Η φοβική αυτή κατάσταση, που τελικά οδηγεί στην επιδίωξη του ρουσφετιού, είναι τόσο καλά εδραιωμένη στον τόπο μας που κανένας δεν πιστεύει πως μπορεί να ξεριζωθεί. Ούτε, βέβαια, τα ίδια τα κόμματα που θεωρούν αναπόσπαστο κομμάτι της ύπαρξής τους την προσφορά εξυπηρέτησης στα μέλη και στους ψηφοφόρους τους. Έτσι, διαιωνίζεται μια κατάσταση τα αποτελέσματα της οποίας τα πληρώνουμε τώρα πολύ ακριβά. Ένα δε από τα τραγικότερα αποτελέσματά της είναι ο μεγάλος αριθμός ικανών και άξιων επιστημόνων που παραμένουν στο εξωτερικό και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε άλλες πατρίδες. Οι περισσότεροι, βέβαια, εξασφαλίζουν με αυτόν τον τρόπο μια αξιοπρεπή ζωή, μακριά από τη δουλοπρέπεια της μικροζωής μας.

Το ερώτημα, λοιπόν, είναι αν μπορεί αυτός ο λαός να ξεφύγει από τον φόβο. Να αποκτήσει πίστη πως μπορεί χωρίς το μέσον, χωρίς τις γνωριμίες, χωρίς τη δουλοπρέπεια προς τον όποιο παράγοντα, να διεκδικήσει μια θέση χωρίς να φοβάται πως θα αδικηθεί. Η απάντηση είναι εύκολη, αλλά ο τρόπος δύσκολος, επίπονος και μακρύς. Είναι θέμα να υπάρξει μια εξουσία η οποία θα επιδιώξει και θα επιβάλει την αξιοκρατία. Είναι ο μόνος τρόπος να βγούμε μακροχρόνια από τα αδιέξοδα της πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής ζωής μας και να νιώσουμε περήφανοι. Στον φόβο δεν υπάρχει περηφάνια. Ψάχνουμε, λοιπόν, έναν ηγέτη ο οποίος θα απαλλάξει τον Κύπριο από τον φόβο. Το έργο του δεν είναι εύκολο. Η πρώτη δυσκολία είναι να μας πείσει πως έχει ένα τέτοιο όραμα. Η επόμενη είναι να κάνει πράξη το όραμα τούτο. Δυσκόλιστα τα πράγματα, θα μου πείτε. Αναμφίβολα έτσι είναι, αλλά, όπως λέμε συχνά, η ελπίδα πεθαίνει τελευταία.

lampitsis.p@cytanet.com.cy

Από το στρατηγικό βάθος στο στρατηγικό αδιέξοδο

Του ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑΣ

Στόχος της Τουρκίας η σταδιακή επέκταση της τουρκικής επιρροής σε ολόκληρο τον χώρο των πρώην εδαφών της οθωμανικής αυτοκρατορίας

Το νέο στρατηγικό πρόγραμμα της Τουρκίας όπως φάνηκε με την περίπτωση της Συρίας ήταν να αξιοποιηθεί τις επεμβατικές δυνατότητες της Δύσης και των χωρών του αραβικού κόλπου ώστε να αντικατασταθούν τα καθεστώτα τύπου Άσαντ με κυβερνήσεις της Μουσουλμανικής Αδελφότητας, οι οποίες εξελικτικά να τεθούν υπό την τουρκική επιρροή. Η αποτυχία των αντικαταστατικών της Συρίας να πετύχουν μία γρήγορη ανατροπή του καθεστώτος Άσαντ έχει δημιουργήσει νέα και απροσδόκητα δεδομένα για την Τουρκία. Η ανάγκη που καθεστώς να συγκεντρώσει τις δυνάμεις του στα μέτωπα της δυτικής Συρίας το οδήγησε σε άτυπη συμφωνία με τις κούρδικές πολιτοφυ-

λακές για αστυνόμευση της βορειοανατολικής Συρίας από αυτές. Εδώ να σημειώσουμε ότι στην αντίστοιχη και γεωγραφική περιοχή του βορείου Ιράκ λειτουργεί εδώ και χρόνια μία αυτόνομη κούρδικη οντότητα με τους θεσμούς και τα όργανά της. Όλα αυτά σε συνδυασμό με την αναζωπύρωση της δράσης του PKK στην ίδια τη Τουρκία συνθέτουν ένα γεωπολιτικό εφιάλτη για την Τουρκία. Η εξέλιξη από αυτόν φαντάζει δύσκολη, αφού παρά τη σχετική εξαγγελία του Ερντογάν για επανάλληψη των διαπραγματεύσεων με το PKK οι δυνατότητες συμβιβασμού δεν υπάρχουν. Από τη μία η φιλοδοξία του να αναρριχηθεί στην προεδρία τον υποχρεώνει να ακολουθεί μία πιο εθνικιστική πολιτική για να πάρει τις ψήφους του MHP κάτι που φάνηκε και κατά την ομιλία του στο πρόσφατο συνέδριο του AKP. Από την άλλη η Κούρδικη βλέποντας την ευνοϊκή γεωπολιτική συγκυρία δεν φαίνεται διατεθειμένη να δεχθούν με λιγότερα. Δυστυχώς για την Τουρκία η επιλογή της διεθνούς επέμβασης, ώστε να επιταχυνθεί η πτώση του καθεστώτος, δεν υπάρχει, αφού τόσο οι ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ όσο και η Ε.Ε. δείχνουν εξαιρετικά απρόθυ-

μοι να μπουν σε μία τέτοια περιπέτεια. Ως αποτέλεσμα της απροθυμίας αυτής είναι η μέχρι σήμερα άρνηση υλοποίησης της τουρκικής ιδέας για δημιουργία ζωνών ασφαλείας εντός του συριακού εδάφους με πρόσχημα την ασφάλεια των αμάχων. Όπως οι ίδιοι οι Τούρκοι αναγνωρίζουν η επιλογή μονομερούς επέμβασης ανεξαρτήτως σχήματος θα ήταν καταστροφική.

Παράλληλα, οι κλιμακούμενες τριβές ανάμεσα στη Συρία και στην Τουρκία με τη μορφή της ανταλλαγής πυρών πυροβολικού αλλά και την απόφαση της Εθνοσυνέλευσης για αποστολή στρατευμάτων εκτός της Τουρκίας αυξάνουν την ένταση και έχουν οδηγήσει σε νέα προβλήματα. Από τη μία είχαμε 100.000 Αλεβίτες της Τουρκίας να διαδίδονται κατά της προοπτικής ενός πολέμου με τη Συρία. Σημειώσαν ότι οι Τούρκοι Αλεβίτες αποτελούν παραλλαγή του αντίστοιχου σιιτικού παρακλαδίου της Συρίας (Αλλάου) οι οποίοι στην ουσία στελεχώνουν το καθεστώς Άσαντ. Από την άλλη είχαμε το επεισόδιο με τον εξαναγκασμό του προερχόμενου από τη Μόσχα συριακού πολιτικού αεροπλάνου να προσγειωθεί για έλεγχο στην Άγκυρα. Αυτό οδήγησε σε αναβολή δύο μηνών την επίσκεψη Πούτιν στην Τουρκία. Τέλος, να σημειώσουμε και ένα άλλο γεγονός που έχει περιπλέξει τα δεδομένα για την Τουρκία. Αυτό είναι η δολοφονία του Αμερικανού πρέσβη στη Βεγγάζη. Μετά από αυτή όλοι στη Δύση είναι επιφυλακτικοί στην παραχώρηση βοήθειας και όπλων στους Σύριους αντικαθεστωτικούς από τον φόβο μήπως αυτά καταλήξουν σε λάθος χέρια. Αν σε αυτό προστεθεί η πολυδιάσπαση των αντικαθεστωτικών και η στήριξη του καθεστώτος από Ρωσία και Ιράν τότε οι πιθανότητες ο Άσαντ να επιβιώσει αυξάνονται. Όλα τα πιο πάνω συνθέτουν το στρατηγικό αδιέξοδο στο οποίο έχει οδηγηθεί η Τουρκία. Το στρατηγικό βάθος έχει στην ουσία αποδειχθεί ένα μεγάλο στρατηγικό λάθος.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και πρόεδρος της επιτροπής διεθνών σχέσεων του Δημοκρατικού Κόμματος

Η ευρωπαϊκή ενεργειακή ασφάλεια και το κυπριακό αέριο

Του ΜΑΝΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

Η ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας έχει εξελιχθεί σε μείζον ζήτημα για την ευρωπαϊκή οικονομία στον 21ο αιώνα. Η άνοδος των ενεργοβόρων ασιατικών οικονομιών και η αστάθεια που επικρατεί στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής, ειδικά μετά το ξέσπασμα της Αραβικής Άνοιξης, είναι παράγοντες που ενισχύουν τους φόβους των ευρωπαϊκών χωρών για μία νέα ενεργειακή κρίση.

Οι 27 χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) παράγουν περίπου το 25 τοις εκατό του παγκοσμίου ΑΕΠ και αποτελούν τον δεύτερο μεγαλύτερο καταναλωτή ενέργειας παγκοσμίως μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η Ε.Ε. κατανάλωσε περίπου 480 δισ. κυβικά μέτρα φυσικού αερίου το 2007. Φυσικό επακόλουθο της ευρωπαϊκής οικονομικής ανάπτυξης είναι η αύξηση της ζήτησης φυσικού αερίου. Προς το παρόν, λόγω της γεωγραφικής και ενεργειακής πραγματικότητας, οι κυριότεροι προμηθευτές φυσικού αερίου της Ε.Ε. είναι η Ρωσία, η Νορβηγία και η Αλγερία.

Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις αναζητούν, λοιπόν, νέους προμηθευτές φυσικού αερίου ώστε να επιτευχθεί η πομπόθητη διαφοροποίηση. Πρέπει να σημειωθεί ότι η αγορά φυσικού αερίου διέπεται από τους δικούς της άγραφους κανόνες. Οι εγγενείς συνθήκες στη συγκεκριμένη αγορά (π.χ. δυσκολία μεταφοράς του καυσίμου, λίγος προμηθευτές, μακροχρόνια συμβόλαια) επιτάσσουν στους καταναλωτές τη χώρα ή τις μακροχρόνιες πολιτικές προμήθειες φυσικού αερίου. Επιπλέον, η αγορά φυσικού αερίου είναι λιγότερο παγκοσμιοποιημένη από εκείνη του πετρελαίου. Οι τρεις μεγάλες περιφερειακές αγορές είναι η βόρεια Αμε-

Οι περιορισμένες ενεργειακές ανάγκες της κυπριακής αγοράς θα καταστήσουν αναπόφευκτα τη Μεγαλόνησο εξαγωγέα φυσικού αερίου

ρική, η Ευρώπη και η Άπω Ανατολή. Αν και η αλληλεπίδραση ανάμεσα στις τρεις αγορές είναι περιορισμένη, η τεχνολογία υδροποίησης φυσικού αερίου έχει δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για μεγαλύτερη κινητικότητα.

Μέσα σε αυτό το κλίμα βεβαβαιότητας, η ανακάλυψη μεγάλων ποσοτήτων φυσικού αερίου στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτελεί εξέλιξη με βαρύνουσα σημασία για

την ευρωπαϊκή ενεργειακή ασφάλεια. Οι περιορισμένες ενεργειακές ανάγκες της κυπριακής αγοράς θα καταστήσουν αναπόφευκτα τη Μεγαλόνησο εξαγωγέα φυσικού αερίου. Το κυπριακό αέριο, όπως και εκείνο του Ισραήλ, μπορεί να φτάσει στις ευρωπαϊκές αγορές με υποθαλάσσιο αγωγό που θα καταλήγει στην ηπειρωτική Ελλάδα ή με ειδικά πλοία μεταφοράς υδροποιημένου φυσικού αερίου. Σε κάθε περίπτωση, το κυπριακό φυσικό αέριο θα καλύψει κυρίως τις ενεργειακές ανάγκες των χωρών της νότιας και νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Η στρατηγική αξία των ενεργειακών κοιτασμάτων της ανατολικής Μεσογείου έγκειται σε τρεις παράγοντες. Πρώτον, η γεωγραφική τους γειτνίαση με την Ευρώπη τα καθιστά ιδιαίτερα ελκυστικά, καθώς οι Βρυξέλλες επιθυμούν διακαώς τη μείωση του κυριαρχικού ρόλου της ρωσικής Gazprom

στην ευρωπαϊκή αγορά φυσικού αερίου. Τα αποθέματα φυσικού αερίου της ανατολικής Μεσογείου μπορεί να μην είναι συγκρίσιμα με εκείνα της Ρωσίας, αλλά σίγουρα είναι ικανά να καλύψουν τα επόμενα χρόνια ένα ποσοστό των ενεργειακών αναγκών της Ευρώπης και να περιορίσουν, έστω σε μικρό βαθμό, την εξάρτηση από τη Μόσχα. Δεύτερον, η εκμετάλλευση αυτών των κοιτασμάτων θα πραγματοποιηθεί σε μία μεταβατική εποχή για την παγκόσμια οικονομία, όπου η Κλιματική Αλλαγή οδηγεί στη σταδιακή αντικατάσταση του πετρελαίου από το φυσικό αέριο που είναι φιλικότερο προς το περιβάλλον. Τρίτον, η εκμετάλλευση των υποθαλάσσιων κοιτασμάτων προϋποθέτει σημαντικά κεφάλαια και τη χρήση υψηλής τεχνολογίας που μόνο ζένες εταιρείες διαθέτουν. Οι ενεργειακοί κολοσσοί της Ευρώπης έχουν την ευκαιρία να πραγματοποιήσουν κερδοφόρες επενδύσεις στον ενεργειακό τομέα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού η συμμετοχή τους είναι ευπρόσδεκτη από την κυπριακή ηγεσία.

Η ανακάλυψη των κοιτασμάτων φυσικού αερίου είναι βέβαια ότι θα συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ενεργειακής ασφάλειας. Πέρα όμως από τα προφανή οικονομικά οφέλη, η εκμετάλλευση μεγάλων ποσοτήτων φυσικού αερίου στην κυπριακή ΑΟΖ θα οδηγήσει στη δημιουργία ενός πλέγματος ενεργειακών συμμαχιών που θα αναβαθμίσει την Κύπρο μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε μία κρίση χρονική συγκυρία για την κυπριακή οικονομία.

Ο κ. Μάνος Καραγιάννης είναι επισκέπτης επίκουρος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, ειδικευμένος στη γεωπολιτική της ενέργειας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΟ ΜΟΥΤΟΥΛΜΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 20/10/12

14.30 - 17.00 ΔΙΑΔΡΟΜΗ-ΞΕΝΑΓΗΣΗ (ΕΚΚΙΝΗΣΗ ΜΕ ΤΑ ΠΟΔΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΟΥΡΓΙ)

18.00 - 20.00 ΠΕΡΙΦ. ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ (ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΕΞΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)

ΚΟΙΝΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΜΟΥΤΟΥΛΜΑ ΤΗΛ: 22092677

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑΣ

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Πρώτη Ετήσια Διάλεξη εις μνήμην Γεώργιου Παρασκευαΐδη

Ομιλητής: Δρ Νίκος Καλογεράς Ομότιμος Καθηγητής Αρχιτεκτονικής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

Θέμα: *Σύγχρονη Αρχιτεκτονική και Τεχνολογία της Καισκειυής*

Θα ακολουθήσει δεξίωση

Τρίτη, 16 Οκτωβρίου 2012, 19:00 Αίθουσα Τελετών Πανεπιστημίου Κύπρου (Καλλιπόλεως 75)

Είσοδος Ελεύθερη Πληροφορίες: 22894305

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Με πέντε υπογραφές το νέο Μνημόνιο

Των τριών πολιτικών αρχηγών, του υπουργού Οικονομικών και του διοικητή της ΤτΕ

Του ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ

Την υπογραφή του Μνημονίου από τον πρωθυπουργό και τους άλλους δύο πολιτικούς αρχηγούς, οι οποίοι σπρίζον την κυβέρνηση συνεργασίας, ζητεί η τρόικα σε μια προσπάθεια να εξασφαλίσει τη μέγιστη δυνατή πολιτική δέσμευση για την υλοποίηση των δημοσιονομικών μέτρων και των μεταρρυθμίσεων που θα συμφωνηθούν. Συγκεκριμένα, οι εκπρόσωποι των δανειστών ζητούν να υπογράψουν την επιστολή προθέσεων (letter of intent) που θα συνοδεύει το νέο Μνημόνιο, οι κ. Αντ. Σαμαράς, Ευάγγ. Βενιζέλος και Φ. Κουβέλης, ο υπουργός Οικονομικών κ. Γ. Στουρνάρας και ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Γ. Προβόπουλος.

Μέχρι σήμερα η επιστολή προθέσεων, στην οποία επισυνάπτεται το επικαιροποιημένο Μνημόνιο (που είδε η «Κ») υπογραφόταν από τον υπουργό Οικονομικών και τον διοικητή της ΤτΕ. Παράλληλα της επιστολής είναι ο Επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ολι Ρεν, η γενική διευθύντρια του ΔΝΤ Κριστίν Λαγκάρντ και ο πρόεδρος της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι. Σημειώνεται ότι και κατά το παρελθόν η τρόικα είχε ζητήσει να υπογραφεί η επιστολή από τον πρώην πρωθυπουργό κ. Γιώργο Παπανδρέου, αλλά αυτός είχε αρνηθεί. Έτσι μέχρι τον περασμένο Μάρτιο, τα letters of intent είχαν μόνο δύο υπογραφές, του υπουργού Οικονομικών και του κ. Προ-

βόπουλου. Το Μνημόνιο του Μαρτίου είχε τρεις, καθώς υπέγραψε και ο τότε πρωθυπουργός κ. Α. Παπαδήμος. Το συγκεκριμένο ζήτημα πάντως είναι μόνο θέμα πολιτικών εντυπώσεων.

Το προσχέδιο του Μνημονίου που έχουν επεξεργαστεί οι εκπρόσωποι των δανειστών έχει και άλλα σημεία ουσίας, τα οποία ενδέχεται να δημιουργήσουν προβλήματα. Στο σκέλος των διαρθρωτικών αλλαγών, οι οποίες χαρακτηρίζονται προαπαιτούμενα (prior actions) για την καταβολή της δόσης των 31,5 δισ. ευρώ, εκτός από τις γνωστές που εκκρεμούν από το προηγούμενο Μνημόνιο και δεν έχουν ακόμη εφαρμοσθεί, έχουν προστεθεί και νέες. Μεταξύ άλλων, στο προσχέδιο αναφέρεται ότι πρέπει:

1. Να θεσμοθετηθεί ο καθορισμός του κατώτατου μισθού από την κυβέρνηση και να καταργηθεί η μισθολογική αύξηση ανά τριετία (ωρίμανση).

2. Να μειωθούν κατά 30% οι αποζημιώσεις απόλυσης.

3. Να καταργηθεί η υποχρέωση της σύμφωνης γνώμης των εργαζομένων για τη διεύθυνση του χρόνου εργασίας και της προηγούμενης ενημέρωσης των αρμόδιων υπηρεσιών του υπουργείου Εργασίας.

4. Να επιτραπεί η δήμερη εβδομαδιαία απασχόληση σε όλους τους κλάδους και να μειωθεί η ελάχιστη υποχρεωτική ανάπαυση από 12 σε 11 ώρες ημερησίως.

Σε ό,τι αφορά τις ιδιωτικοποιήσεις,

Βασικά προαπαιτούμενα

Κλειστά επαγγέλματα

1 Παρά τους νόμους που έχουν γίνει συνεχίζουν να υπάρχουν αγκυλώσεις. Η τρόικα έχει ζητήσει σειρά παρεμβάσεων για το άνοιγμα του επαγγέλματος των δικηγόρων, ενώ οι εταίροι μας επανέρχονται στο θέμα σε κάθε ευκαιρία.

Υγεία

2 Βασικός στόχος είναι η μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης με την πλήρη εφαρμογή του συστήματος συνταγογράφησης, αλλά και με την περαιτέρω χρήση των γενόσημων φαρμάκων.

Ανακεφαλαιοποίηση τραπεζών

3 Θα πρέπει άμεσα να αποφασιστούν οι όροι με τους οποίους θα γίνει η ανακεφαλαιοποίηση των πιστωτικών ιδρυμάτων, ώστε μόλις εισρεύσουν τα κεφάλαια της επόμενης δόσης να μην υπάρξουν καθυστερήσεις για διαδικαστικούς λόγους.

Κατώτατος μισθός

4 Θεσμοθετείται ο καθορισμός του από την κυβέρνηση, ενώ καταργείται η μισθολογική αύξηση ανά τριετία (ωρίμανση).

Αποζημιώσεις

5 Πρόβλεψη να μειωθούν κατά 30% οι αποζημιώσεις απόλυσης. Επίσης, πρόβλεψη να καταργηθεί η υποχρέωση της σύμφωνης γνώμης των εργαζομένων για τη διεύθυνση του χρόνου εργασίας και της προηγούμενης ενημέρωσης των αρμόδιων υπηρεσιών του υπουργείου Εργασίας.

Απασχόληση

6 Να επιτραπεί η δήμερη εβδομαδιαία σε όλους τους κλάδους και να μειωθεί η ελάχιστη υποχρεωτική ανάπαυση από 12 σε 11 ώρες ημερησίως.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κατάργηση των τριετιών, μείωση κατά 30% των αποζημιώσεων και εξαήμερη απασχόληση, στα νέα προαπαιτούμενα

στο προσχέδιο του Μνημονίου προβλέπεται να προστεθεί στον νόμο 3986/2011 που διέπει τη λειτουργία του Ταμείου Αποκρατικοποιήσεων διάταξη, σύμφωνα με την οποία η διοικητική του θα μπορεί να προχωρήσει στην πώληση οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου, όταν οι προπαρασκευαστικές διαδικασίες έχουν ολοκληρωθεί, ανεξάρτητα από το πώς διαμορφώνονται

τη δεδομένη στιγμή οι τιμές και οι συνθήκες της αγοράς.

Ως σημείο αναφοράς (benchmark) για την επόμενη αξιολόγηση, αλλά όχι ως προαπαιτούμενο για την καταβολή της δόσης, αναφέρεται η διάσπαση του Τ.Τ. σε καλή και κακή τράπεζα και η πώληση της πρώτης. Άλλο σημείο αναφοράς είναι η δημιουργία μιας υπηρεσίας φορολογικών ελέγχων, η οποία θα έχει μεγάλο βαθμό ανεξαρτησίας από την κυβέρνηση και την πολιτική ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών. Στο προσχέδιο αναφέρεται ως semi autonomous tax agency, η οποία θα υπάγεται στον μόνιμο γενικό γραμματέα φορολογικών θεμάτων και θα περιλαμβάνει τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και το ΣΔΟΕ.

Οι όροι για θετική έκθεση της τρόικας

Την ώρα που πίσω από τις κλειστές πόρτες η συζήτηση για το πώς θα καλυφθεί το χρηματοδοτικό κενό της Ελλάδας μέχρι το 2016 έχει «φουντώσει» και δημοσίως πλέον υπάρχει κόντρα Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) και Ευρωζώνης για το ενδεχόμενο νέο «κούρεμα» του ελληνικού χρέους, ένα θέμα έχει κλείσει.

Αυτό αφορά στο τι πρέπει να κάνει η ίδια η Ελλάδα μέχρι τη Σύνοδο Κορυφής. Και πρόκειται για την ολοκλήρωση του πακέτου των μέτρων 13,6 δισ. ευρώ, αλλά κυρίως για την πρόωθηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που η τρόικα έχει θέσει ως προαπαιτούμενες δράσεις (prior actions) για να δοθεί το πράσινο φως για την εκταμίευση της επόμενης δόσης.

Στο σκέλος των δημοσιονομικών μέτρων, για το 2013 έχει επέλθει συμφωνία με την τρόικα για την υλοποίηση μέτρων ύψους 9 δισ. ευρώ, ενώ για το 2014 θα υιοθετηθούν μέτρα 4,6 δισ. ευρώ. Στο σύνολο της διατίας, τα σκληρά μέτρα (περικοπές μισθών, συντάξεων και κοινωνικών επιδομάτων) θα ανέλθουν στα 7,8 δισ. ευρώ και θα είναι κατά 1 δισ. ευρώ περισσότερα απ' ό,τι προβλεπόταν μέχρι τώρα. Αντιστοίχως, από το σκέλος των εσόδων τα προβλεπόμενα έσοδα των 3 δισ. ευρώ, «κουρευτήκαν» στα 2 δισ. ευρώ. Δηλαδή, 1 δισ. ευρώ λιγότερα.

2. **Υγεία.** Κεντρικός στόχος των αλλαγών στον χώρο της υγείας είναι η μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης. Αυτό μπορεί να γίνει με ταπεινές δόσεις.

3. **Ανακεφαλαιοποίηση τραπεζών.** Η τρόικα θεωρεί ότι η ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών είναι κρίσιμης σημασίας για να επιστρέψει η ελληνική οικονομία σε αναπτυξιακούς ρυθμούς. Την ίδια άποψη έχει και το οικονομικό επιτελείο. Θα πρέπει, όμως, άμεσα να αποφασιστούν οι όροι με τους οποίους θα γίνει η ανακεφαλαιοποίηση των πιστωτικών ιδρυμάτων, ώστε μόλις εισρεύσουν τα κεφάλαια της επόμενης δόσης να μην υπάρξουν καθυστερήσεις για διαδικαστικούς λόγους.

Προαπαιτούμενες δράσεις

Μέσα στην εβδομάδα, όμως, το θέμα που θα απασχολήσει περισσότερο είναι η οριστικοποίηση των διαρθρωτικών παρεμβάσεων που θα πρέπει να περάσουν άμεσα, καθώς η τρόικα τις θέτει ως prior actions. Πρόκειται για παρεμβάσεις που ως επί το πλείστον είχαν συμφωνηθεί και δεν έχουν υλοποιηθεί, αλλά και για θέματα που θέτει τώρα η τρόικα ως απαραίτητα για να προχωρήσει σε μια θετική έκθεση (όπως η κατάθεση του τελικού κειμένου του προϋπολογισμού που θα περιλαμβάνει τα μέτρα της επόμενης χρονιάς, νωρίτερα του προβλεπόμενου). Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

1. **Κλειστά επαγγέλματα.** Η α-

πελευθέρωση των επαγγελμάτων είναι μέτρο που περιλαμβάνεται στο πρώτο Μνημόνιο που συντάχθηκε το 2010. Παρά τους νόμους που έχουν γίνει έκτοτε, στην πραγματικότητα συνεχίζουν να υπάρχουν αγκυλώσεις. Μάλιστα, η τρόικα έχει ζητήσει σειρά παρεμβάσεων για το άνοιγμα του επαγγέλματος των δικηγόρων, ενώ χαρακτηριστικό της σημασίας που δίνουν οι εταίροι μας στο θέμα των κλειστών επαγγελμάτων είναι οι δημόσιες αναφορές που γίνονται διαρκώς από Ευρωπαίους αξιωματούχους στις καθυστερήσεις της μεταρρύθμισης.

2. **Υγεία.** Κεντρικός στόχος των αλλαγών στον χώρο της υγείας είναι η μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης. Αυτό μπορεί να γίνει με ταπεινές δόσεις.

Δίψη μέτρων ύψους 13,6 δισ. ευρώ και ολοκλήρωση των παρεμβάσεων για κλειστά επαγγέλματα, υγεία και ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών

πλήρη εφαρμογή του συστήματος συνταγογράφησης, αλλά και με την περαιτέρω χρήση των γενόσημων φαρμάκων. Στο Μνημόνιο περιλαμβάνεται σειρά μέτρων που θα έπρεπε να έχουν ολοκληρωθεί, χωρίς αυτό να έχει συμβεί μέχρι τώρα.

3. **Ανακεφαλαιοποίηση τραπεζών.** Η τρόικα θεωρεί ότι η ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών είναι κρίσιμης σημασίας για να επιστρέψει η ελληνική οικονομία σε αναπτυξιακούς ρυθμούς. Την ίδια άποψη έχει και το οικονομικό επιτελείο. Θα πρέπει, όμως, άμεσα να αποφασιστούν οι όροι με τους οποίους θα γίνει η ανακεφαλαιοποίηση των πιστωτικών ιδρυμάτων, ώστε μόλις εισρεύσουν τα κεφάλαια της επόμενης δόσης να μην υπάρξουν καθυστερήσεις για διαδικαστικούς λόγους.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΑΣ

Προσφορές που σας κάνουν να χαμογελάτε

Πετάξτε με την Οικονομική Θέση της Emirates σε 4 μοναδικούς προορισμούς.

Χαλαρώστε και απολαύστε τα μοναδικά προνόμια μιας πραγματικά αξέχαστης πτήσης. Ζήστε μια εμπειρία που δεν θα θέλατε να τελειώσει. Στην Οικονομική Θέση της Emirates, σε πραγματικά μοναδικές τιμές.

ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ:	ΑΠΟ*:
Ντουμπί	€ 508
Μπανγκόκ	€ 731
Σαγκάη	€ 763
Μελβούρνη	€ 1.169

emirates.com.cy

Περισσότεροι από 120 προορισμοί σε όλο τον κόσμο. *Η προσφορά ισχύει για αγορά εισιτηρίου έως και 20 Νοεμβρίου 2012 και για πτήσεις που θα πραγματοποιηθούν έως και 30 Νοεμβρίου 2012. Ισχύουν Όροι και Προϋποθέσεις. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε το emirates.com.cy, επικοινωνήστε με την Emirates, στο τηλ.: 22 817 816 ή με το ταξιδιωτικό σας γραφείο. Ανακαλύψτε τα πλεονεκτήματα του προγράμματος συχνών πτήσεων στο skywards.com

Hello Tomorrow Emirates

Κορυφαία ψυχαγωγία • Βραβευμένη εξυπηρέτηση • Γκουρμέ κουζίνα

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Μένουν να γίνουν αρκετά, αλλά κάνατε και πολλά θετικά»

Η κ. Κριστίν Λαγκάρντ τονίζει στην «Κ» ότι οι διαπραγματεύσεις πλησιάζουν σε συμφωνία

Του απεσταλμένου μας στο ΤΟΚΙΟ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ

Στην Ελλάδα υπάρχει αυτή τη στιγμή μια αξιόπιστη κυβέρνηση, η οποία είναι αποφασισμένη να επαναφέρει τη χώρα στη σταθερότητα και την ανάπτυξη, τονίζει στην «Κ» η γενική διευθύντρια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, Κριστίν Λαγκάρντ, η οποία εκτιμά ότι βρισκόμαστε κοντά σε συμφωνία για το δημοσιονομικό έλλειμμα και στο πλαίσιο αυτό υπογραμμίζει ότι η χώρα θα πετύχει σύντομα πρωτογενές πλεόνασμα.

«Είναι σαφές ότι η Ελλάδα αντιμετώπισε δραματικές αλλαγές στο πολιτικό σκηνικό με τη μια εκλογή μετά την άλλη, αλλά τώρα βρίσκεται στην εξουσία μια κυβέρνηση συνεργασίας που είναι αξιόπιστη και αφοσιωμένη στις μεταρρυθμίσεις και στην επαναφορά της οικονομίας σε πορεία ανάπτυξης και σταθερότητας» δήλωσε η κ. Λαγκάρντ στην «Κ», στο περιθώριο της ετήσιας συνόδου του ΔΝΤ στο Τόκιο. Αναφέρθηκε επίσης στις διαπραγματεύσεις που

διεξάγονται στην Αθήνα με την ελληνική κυβέρνηση, τονίζοντας ότι αυτές προχωρούν και «πλησιάζουν να καταλήξουν σε συμφωνία σε ό,τι αφορά τη μείωση των δαπανών και τα επιπλέον έσοδα, ώστε να κλείσει το δημοσιονομικό έλλειμμα σε αυτό το κομμάτι του

Η γενική διευθύντρια του ΔΝΤ τόνισε ότι «μία επιμήκυνση δύο ετών είναι αναγκαία για να κατορθώσει η Ελλάδα να φέρει εις πέρας το πρόγραμμα εξυγιανσης των δημοσιονομικών της»

προγράμματος. Μένουν ακόμη αρκετά να γίνουν, ώστε να ολοκληρωθεί όλη η διαδικασία, αλλά πρέπει να πω ότι γίνονται και πολλά θετικά.

Η δημοσιονομική προσαρμογή που έχει σημειωθεί φέρνει την Ελλάδα πιο

κοντά σε πρωτογενές πλεόνασμα και η χώρα ανακτά μερική από την απολεσθείσα ανταγωνιστικότητα, όχι ακόμη στον επαρκή βαθμό, όμως καταγράφεται σημαντική βελτίωση». Η επικεφαλής του ΔΝΤ ολοκλήρωσε καθιστώντας σαφές ότι «χρειάζεται βέβαια να γίνει ακόμη πολλή δουλειά».

Κατά την παραμονή της στο Τόκιο, η κ. Λαγκάρντ διεμήνυσε ότι πρέπει να υπάρξει μια συνολική προσέγγιση που δεν θα περιορίζεται στη δημοσιονομική προσαρμογή και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, αλλά θα διασφαλίζει επίσης τη βιωσιμότητα του χρέους και την περαιτέρω χρηματοδότηση της Ελλάδας. «Από τη δική μας σκοπιά, θεωρούμε ότι πρέπει να εξετασθούν και τα τέσσερα κεφάλαια» τόνισε και στο ίδιο πλαίσιο τάχθηκε υπέρ της διετούς επιμήκυνσης του χρόνου προσαρμογής, ασκώντας πλέον δημόσια πίεση στη Γερμανία και τα άλλα μέλη της Ευρωζώνης που αντιτίθενται, ώστε να κινηθούν άμεσα και, κυρίως, ρεαλιστικά, και να μην εμμένουν σε

προσεγγίσεις τις οποίες το ΔΝΤ θεωρεί μη υλοποιήσιμες. «Μία επιμήκυνση δύο ετών είναι αναγκαία για να κατορθώσει η Ελλάδα να φέρει εις πέρας το πρόγραμμα εξυγιανσης των δημοσιονομικών της» υπογράμμισε στην πρώτη τόσο σαφή τοποθέτησή της στο ζήτημα, που έγινε στον απόηχο της δημοσιοποίησης της φετινής έκθεσης οικονομικών προβλέψεων του ΔΝΤ στην οποία αναγνωρίζεται ότι η εσωτερική υποτίμηση που εφαρμόζεται στην Ελλάδα και αλλού έχει πολλαπλές αρνητικές συνέπειες. Με αυτό το σκεπτικό η γενική διευθύντρια του Ταμείου δήλωσε πως «αντί για μία εμπροσθοβαρή μαζική μείωση, μερικές φορές και με δεδομένη την κατάσταση, είναι προτιμότερο να δίνεται λίγο περισσότερος χρόνος».

Κοινωνική αποδοχή

Στο Ταμείο υπογραμμίζουν ότι οι πολιτικές που ακολουθούνται πρέπει να έχουν έναν βαθμό κοινωνικής αποδοχής -άλλωστε, επαναλαμβάνουν συνεχώς την ανάγκη δικαίου καταμερισμού των βαρών- διότι μόνον έτσι θα είναι πολιτικά εφικτή η υλοποίησή τους. Αξιωματούχοι του Ταμείου μέχρι πρότινος σε ιδιωτικές συζητήσεις, αλλά και η ίδια η κ. Λαγκάρντ, δημόσια πλέον, σημειώνουν ότι στόχος πρέπει είναι η σταδιακή ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας και όχι να τίθενται ανέφικτοι αριθμητικοί στόχοι.

Με τις διεργασίες στο παρασκήνιο να εντείνονται και το ΔΝΤ να πιέζει για ταχεία επίλυση με πειστικές δράσεις, η κ. Λαγκάρντ περιέγραψε τις προοπτικές για την ελληνική οικονομία, λέγοντας ότι στόχος του Ταμείου είναι «να καταφέρουμε να σκωθεί και πάλι η Ελλάδα, να σταθεί στα πόδια της και μια μέρα να επιστρέψει στις αγορές. Να μην είναι αναγκασμένη να αναζητεί συνεχώς βοήθεια. Σε αυτό στοχεύουμε. Θέλουμε να βοηθήσουμε τη χώρα να σταθεί όρθια».

Κατά τη διάρκεια της ετήσιας συνόδου του ΔΝΤ στο Τόκιο η κ. Κριστίν Λαγκάρντ επεσήμανε στην «Κ» ότι «στην Ελλάδα τώρα βρίσκεται στην εξουσία μια κυβέρνηση συνεργασίας που είναι αξιόπιστη και αφοσιωμένη στις μεταρρυθμίσεις και στην επαναφορά της οικονομίας σε πορεία ανάπτυξης και σταθερότητας».

Διαφωνούν ότι... διαφωνούν Λαγκάρντ και Σόιμπλε

Στο περιθώριο της συνόδου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) κυριάρχησε η αντιπαράθεση της επικεφαλής του Κριστίν Λαγκάρντ, που υποστήριξε ότι η δημοσιονομική προσαρμογή πρέπει να αποφασίζεται με βάση τα χαρακτηριστικά της κάθε χώρας και η διαδικασία να προσαρμόζεται στην πορεία, και του Γερμανού υπουργού Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, ο οποίος αντέτεινε ότι η Ευρωζώνη έχει λάβει τις αποφάσεις της που πρέπει να εφαρμοσθούν και ότι μέχρι τότε δεν πρέπει να κατατίθενται θέσεις που αποπροσανατολίζουν. Στη συνέχεια, όταν η κ. Λαγκάρντ τάχθηκε υπέρ του μακροπρόθεσμου σχεδιασμού και κατά της βραχυπρόθεσμης επίτευξης αριθμητικών στό-

χων, λέγοντας ότι πρόκειται για «μαραθώνιο, όχι αγώνα εκατό μέτρων», ο κ. Σόιμπλε απάντησε ότι εάν κάποιος ξεκινήσει τη διαδρομή τρέχοντας προς την αντίθετη κατεύθυνση δεν θα τερματίσει ποτέ.

Στη διάρκεια ανοικτής συζήτησης που διοργάνωσε το BBC σε κεντρική αίθουσα της συνόδου, η «Κ» ζήτησε από τη γενική διευθύντρια του Ταμείου και τον υπουργό Οικονομικών της Γερμανίας να εξηγήσουν τις διαφορές τους, ώστε να έχει και η Αθήνα μια σαφή εικόνα. Όταν αυτοί επέλεξαν να ισχυριστούν ότι δεν διαφωνούν σε τίποτα, οι παρόντες αξιωματούχοι κυβερνήσεων, στελέχη διεθνών οργανισμών και δημοσιογράφοι- ξέσπασαν σε γέλια...

Στο περιθώριο της συνόδου του ΔΝΤ κυριάρχησε η αντιπαράθεση της κ. Λαγκάρντ και του Γερμανού υπουργού Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε.

Βάλε γκοή στην τύχη σου και ζήσε το υπερθέαμα από κοντά!

Είσαι fan του ποδοσφαίρου και έχεις το Full Pack της Cytavision; Μπες στο www.cytavision.com.cy, λάβε μέρος στο μεγάλο διαγωνισμό και κέρδισε ένα από τα 4 διπλά ταξίδια για αγώνες των ομίλων του UEFA Champions League και UEFA Europa League... με όλα τα έξοδα πληρωμένα!

Για περισσότερες πληροφορίες: www.cytavision.com.cy, αριθμός 132, Δίκτυο Πωλήσεων Cyta.

Μεγάλος διαγωνισμός
στο www.cytavision.com.cy
1-31 Οκτωβρίου

4 διπλά ταξίδια
για το UEFA Champions League
& UEFA Europa League

Ακολουθήστε μας στο twitter
@cytacyprus
#cytasports

cytavision
Θεματική Διαφορά

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Σύνοδος Κορυφής σε θολό τοπίο

Μια θετική τοποθέτηση για την Ελλάδα είναι ο στόχος του πρωθυπουργού

Του Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ

Με στόχο να αποσπάσει μια θετική τοποθέτηση για την Ελλάδα στην επερχόμενη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θα αποτελεί «προάγγελο» για την εκταμίευση της δόσης των 31,5 δισ. ευρώ μόλις τα νέα μέτρα ψηφιστούν από τη Βουλή, μεταβαίνει ο πρωθυπουργός κ. Αντώνης Σαμαράς την προσεχή Πέμπτη στις Βρυξέλλες.

Όμως, η κυβέρνηση βαδίζει σε ένα ιδιαίτερα θολό διεθνές τοπίο, παρά την σε βάθος -και σε ιδιαίτερα θερμό κλίμα- συζήτηση που είχε, πριν από λίγες ημέρες, ο πρωθυπουργός με τη Γερμανίδα καγκελάριο κ. Άγκελα Μέρκελ: Όπως αναφέρουν πληροφορίες, όταν η συζήτηση έφτασε στο τι μπορεί να αναμένει η ελληνική πλευρά από τη

Κλίμα, που έχει βελτιωθεί σημαντικά, όπως προέκυψε και από τις συνομιλίες που είχε με τη Γερμανίδα καγκελάριο. Σύμφωνα με πληροφορίες, η επίσκεψη είχε ως βασικό στόχο τη στήριξη της κυβέρνησης, καθώς το Βερολίνο εκτιμά πως οι εξελίξεις θα είναι ιδιαίτερα κρίσιμες μέχρι το τέλος του μήνα -χρόνο εντός του οποίου θα πρέπει να έχουν ψηφιστεί τα επόμενα μέτρα- και μπορεί να τηθεί σε κίνδυνο ακόμη και η βιωσιμότητά της. Για τον λόγο αυτόν, εξάλλου, η κ. Μέρκελ φέρεται να πύρε το μεγάλο ρίσκο να έρθει στην Αθήνα.

Αντιθέτως, όπως προαναφέρθηκε, η κ. Μέρκελ απέφυγε να αναλάβει οποιαδήποτε ρητή δέσμευση για την καταβολή της επόμενης δόσης και την επιμήκυνση, παρότι άφησε να εννοηθεί πως θα στηρίξει αμφοτέρωτα τα ελληνικά αιτήματα εάν η Αθήνα εμφανιστεί συνεπής στις δεσμεύσεις της αναφορικά με την ψήφιση του νέου πακέτου μέτρων και την υλοποίηση των 89 διαρθρωτικών αλλαγών. «Τώρα δεν μπορώ να σου δώσω τίποτα», λέγεται πως υπήρξε η χαρακτηριστική αποστοργή της Γερμανίδας καγκελάριο προς τον κ. Σαμαρά.

Επίσης, σαφές παρέμεινε το τοπίο ως προς τον χρόνο και τον τρόπο εκταμίευσης της επόμενης δόσης. Κατά ορισμένες πλευρές, θα πρέπει να θεωρείται δεδομένο ότι εάν υπάρξει συμφωνία, στην Ελλάδα θα δοθεί το σύνολο της δόσης -μαμούθ των 31,5 δισ. ευρώ. Όμως, πηγές που έχουν γνώση των όσων διμείφθηκαν την περασμένη Τρίτη εκφράζουν φόβους πως τούτο κάθεται άλλο παρά δεδομένο πρέπει να θεωρείται. Οι ίδιες πηγές προσθέτουν πως, παρά τη σχέση εμπιστοσύνης που έχει οικοδομηθεί σταδιακά μεταξύ του πρωθυπουργού και της Γερμανίδας καγκελάριο, ο προβληματισμός του Βερολίνου για το ελληνικό πολιτικό σύστημα παραμένει.

Συγκεκριμένα, αίσθηση λέγεται πως προκάλεσε το ότι στη συνάντηση των αντιπροσωπειών των δύο χωρών δεν υπήρξαν υπουργοί προερχόμενοι από το ΠΑΣΟΚ και τη ΔΗΜΑΡ. Επίσης, μεταδόθηκε πως το Βερολίνο θεωρεί ότι η Ελλάδα «έχει μια τελευταία ευκαιρία» για την παραμονή στην Ευρωζώνη μέσω της κυβέρνησης Σαμαρά, καθώς η κ. Μέρκελ εκτιμά πως το «ελληνικό ζήτημα» πρέπει να διευθετηθεί οριστικά με τον έναν ή τον άλλο τρόπο. Τέλος, ιδιαίτερα βαρύ είναι το κλίμα για τον κ. Αλ. Τσίπρα, που εκτιμάται από το Βερολίνο πως δεν μπορεί να αποτελέσει αξιόπιστο συνομιλητή.

«Τώρα δεν μπορώ να σου δώσω τίποτα», λέγεται πως υπήρξε η χαρακτηριστική αποστοργή της Γερμανίδας καγκελάριο Άγκελα Μέρκελ προς τον κ. Σαμαρά.

Πότε θα αποφασισθεί η ψήφιση των μέτρων

Να ψηφιστούν τα μέτρα και οι άλλες ρυθμίσεις που σχετίζονται με τις διαρθρωτικές αλλαγές οι οποίες βρίσκονται σε εκκρεμότητα, μέχρι το τέλος του μήνα επιθυμεί ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς, ώστε να ανοίξει ο δρόμος για την καταβολή της δόσης των 31,5 δισεκατομμυρίων ευρώ εντός του Νοεμβρίου. Ο τρόπος και ο χρόνος ψήφισης των μέτρων θα οριστικοποιηθούν σε σύσκεψη του πρωθυπουργού με τους κ. Ευ. Βενιζέλο και Φ. Κουβέλη, πιθανώς αύριο, ή την Τρίτη.

Πάντως, προσαρμοστικός του Μεγάρου Μαξίμου είναι το σύνολο των μέτρων να κατατεθεί με τη διαδικασία του κατεπειγόντος, ώστε οι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ και της ΔΗΜΑΡ να μην υποβληθούν σε διαδοχικές «δοκιμασίες» αλληλόπλητων ψηφοφοριών. Παράλληλα, δε, θα κατατεθεί και ο προϋπολογισμός. Πάντως, πληροφορίες αναφέρουν πως ο κ. Σαμαράς επιθυμεί να υπάρξει, πριν από την κρίσιμη ψηφοφορία, κάποια σαφής ένδειξη από τους εταίρους για την καταβολή του συνόλου της επόμενης δόσης και την επιμήκυνση, ενώ στη συγκεκριμένη κατάσταση φέρονται να πιέζουν επίσης οι κ. Βενιζέλος και Κουβέλης, γεγονός που δεν αποκλείεται να οδηγήσει σε νέες καθυστερήσεις.

Προειδοποίηση από Γιουνκέρ

Του αντιπροέδρου της ΒΥΣΕΕΛΛΕΣ ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Οι προσδοκίες που μπορεί να έχει η Ελλάδα από τη Σύνοδο Κορυφής της προσεχούς Πέμπτης εξαρτώνται σε απόλυτο βαθμό από το τι θα φέρει μαζί της ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς στις Βρυξέλλες. Όπως είχε γράψει η «Κ» πριν από το Ευτοργου, το μήνυμα των Ευρωπαίων ήταν σαφές: «Καλύτερα να μην έρθει ο Σαμαράς στη σύνοδο αν δεν έχει πάρει προηγουμένως τα μέτρα». Το τελεσίγραφο διακινώθηκε και επισήμως από τον Ζαν Κλοντ Γιουνκέρ, ο οποίος δήλωσε τη Δευτέρα ότι η Αθήνα θα πρέπει να έχει συμφωνήσει το δημοσιονομικό πακέτο, καθώς και τα 89 προσαρμοσμένα διαρθρωτικά μέτρα με την τρόικα πριν από τις 18 Οκτωβρίου, αν επιθυμεί πολιτική απόφαση για το ελληνικό ζήτημα στη Σύνοδο Κορυφής.

Είναι χαρακτηριστικό ότι μέχρι και την Παρασκευή η Ελλάδα δεν υπήρχε στην ατζέντα της συνάντησης των Ευρωπαίων ηγετών, ενώ δεν είχε προγραμματιστεί και ξεχωριστή σύνοδος για τα κράτη-μέλη του ευρώ, καθώς όλα τα υπόλοιπα θέματα αναφορικά με την «εμβάθυνση της οικονομικής ενοποίησης», όπως για παράδειγμα ο προϋπολογισμός της Ευρωζώνης, θεωρούνται ακόμη «ανώριμα». Εμπειρός Ευρωπαίος διπλωμάτης εκτιμάει ότι, εκτός απρόοπτου, οδεύουμε προς συνάντηση περιορισμένων προσδοκιών και ότι όλα τα μεγάλα θέματα που έχουν ανοίξει, με την εξαίρεση ίσως της τραπεζικής ενοποίησης, παραπέμπονται για τον Δεκέμβριο. Ωστόσο, ο φόβος για την αντίδραση των αγορών σε περίπτωση «φιάσκο», αλλά και

η πιθανότητα επιτυχούς κατάληξης των διαπραγματεύσεων μεταξύ Ελλάδας και τρόικας στο μεσοδιάστημα που απομένει ενδεχομένως να οδηγήσουν σε ευχάριστες εκπλήξεις, όπως άλλωστε συνέβη και στη μαραθώνια σύνοδο του περασμένου Ιουνίου. Σε κάθε περίπτωση, η ελληνική πλευρά δίνει μάχη για να συμπεριληφθεί μια θετική δήλωση για τη χώρα μας στα συμπεράσματα της συνόδου. Σε ό,τι αφορά την ουσία των ελληνικών αιτημάτων, όμως, καμία συζή-

Οι Ευρωπαίοι ζητούν από την Αθήνα να συμφωνήσει το δημοσιονομικό πακέτο και τα 89 προσαρμοσμένα μέτρα με την τρόικα πριν από τις 18 Οκτωβρίου

τηση δεν πρόκειται να προχωρήσει αν δεν εφαρμοστεί η Ελλάδα προηγουμένως τα συμφωνημένα του Δεύτερου Προγράμματος Προσαρμογής.

Στο μεταξύ, οι διαφορές μεταξύ των εταίρων μας και για τα δύο μεγάλα ανοικτά θέματα (βιωσιμότητα του χρέους, χρηματοδοτικό κενό) αραμένουν, όπως διεφάνη και από τη δημόσια αντιπαράθεση μεταξύ του Γερμανού υπουργού Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε και της επικεφαλής του ΔΝΤ Κριστίν Λαγκάρντ, αυτήν την εβδομάδα. Στο ζήτημα της επιμήκυνσης η Κομισιόν υποστηρίζει τη θετική στάση του ΔΝΤ, κάτι που άφησε σαφώς να εννοηθεί ο εκπρόσωπος Τύπου του Ολι Ρεν, την Παρασκευή. Από την πλευρά της, η ΕΚΤ διεμήνυσε διά του

μέλους του Εκτελεστικού της Συμβουλίου Μπενουά Κερέ, ότι η τράπεζα δεν μπορεί να συμμετάσχει σε περαιτέρω βοήθεια προς την Ελλάδα και ότι αν θέλουν οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις θα πρέπει να βρουν μόνες τους τα χρήματα. Η τοποθέτηση του κ. Κερέ ήταν απολύτως ακριβής: εντέλει, κάθε «συνολική» διευθέτηση του ελληνικού ζητήματος απαιτεί χρήματα και τα χρήματα αυτά μπορούν να προέλθουν μόνο από τις ευρωπαϊκές ηγεσίες, καθώς ΔΝΤ και ΕΚΤ δεν έχουν τη δυνατότητα περαιτέρω έκθεσης στην Ελλάδα, ενώ η Κομισιόν δεν έχει δικό της «πορτοφόλι».

Στην προσπάθειά του να πείσει τους Ευρωπαίους ομολόγους του, ο κ. Σαμαράς, εκτός από τη συμφωνία που ευελπιστεί να έχει επιτύχει στο μεταξύ με την τρόικα, έχει στη φαρέτρα του και τη θετική αξιολόγηση της Task Force. Η σχετική έκθεση είναι έτοιμη και τα συμπεράσματά της ενθαρρυντικά, όπως πληροφορείται η «Κ», αλλά δεν δημοσιοποιείται, προκειμένου να συμπέσει χρονικά με την έκθεση της Task Force. Η σχετική έκθεση είναι έτοιμη και τα συμπεράσματά της ενθαρρυντικά, όπως πληροφορείται η «Κ», αλλά δεν δημοσιοποιείται, προκειμένου να συμπέσει χρονικά με την έκθεση της Task Force.

Με αυτά τα δεδομένα, το καλό σενάριο προβλέπει απόφαση για την Ελλάδα εντός του πρώτου δεκαπενθήμερου του Νοεμβρίου, όπως εκτιμάει την Παρασκευή ο αντιπρόεδρος της Κομισιόν Ολι Ρεν και εκταμίευση της δόσης, ή έστω μέρους της, «πριν από το τέλος του χρόνου», όπως δήλωσε στην «Κ» ανώτερος αξιωματούχος της Επιτροπής.

Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο «Πάνος Σολομωνίδης»

«Ο Κακογιάννης του θεάτρου και... της σκηνής»

21, 22 και 24 Οκτωβρίου 2012

Διοργάνωση: Εταιρεία Θεατρικής Ανάπτυξης Λεμεσού και Δήμος Λεμεσού σε συνεργασία με το Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, με τη στήριξη του Ιδρύματος «Μιχάλης Κακογιάννης»

Πληροφορίες: τηλ 25877827, www.ethallimassol.com.cy

Υπό την αιγίδα της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Διαμάχη ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ

Απειλή για τη συνοχή και αποτελεσματικότητα της κυβέρνησης

Τον ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ - ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Εν μέσω των προβλημάτων που καλείται να αντιμετωπίσει ο πρωθυπουργός και λόγω κάποιων επιλογών του σε πρόσωπα που αποδεικνύονται κατώτερα των περιστάσεων, την εβδομάδα που πέρασε ανεδείχθη μια ακόμη απειλή για τη συνοχή της κυβέρνησης. Οι προσωπικές αιχμές του κ. Ευ. Βενιζέλου στον κ. Φώτη Κουβέλη, τον οποίο αποκάλυψε αποκλειστικό υπεύθυνο της μη συνάντησης των τριών αρχηγών με την κ. Άγκελα Μέρκελ, δεν έμειναν τούτη τη φορά αναπάντητες από τη ΔΗΜΑΡ. Συνεργάτες του κ. Κουβέλη έσπευσαν να τις επιστρέψουν με άκρως απαξιωτικό τρόπο στον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ. Απέδωσαν την έκρηξη του στην «εμφανή πια αμχανία του να βρει έναν σαφή ρόλο στην κυβέρνηση», αλλά και «στον πανικό του να συγκρατήσει ένα φθαρμένο κόμμα που όλα δείχνουν πια ότι τελεί υπό διάλυση»...

Για τους παρακολουθούστες τα συμβαίνοντα στον χώρο της κεντροαριστεράς όλα τούτα δεν ήταν έκπληξη. Τόσο στο ΠΑΣΟΚ όσο και στη ΔΗΜΑΡ γνωρίζουν καλά ότι το πιθανότερο είναι μόνον ένα κόμμα να κατορθώσει να επιβιώσει μεταξύ της Ν.Δ. και του ΣΥΡΙΖΑ, εξ ου και το τελευταίο διάστημα διαρκώς εκδίδονται απόπειρες ηγεμονίας στον χώρο. Το νόημα αυτό είχε η πρόσφατη διακήρυξη του κ. Κουβέλη που επανέλαβε ως κεντρικό του στόχο την επανίδρυση του «Δημοκρατικού Σοσιαλισμού», ενώ κάτι αντίστοιχο επιχειρεί και ο κ. Βενιζέλος, βλέποντας ωστόσο τους πρώην εκσυγχρονιστές συντρόφους του να τον εγκαταλείπουν.

Η υπόγεια αυτή διαμάχη επηρεάζεται βέβαια και από τις δημοσκοπήσεις. Στη ΔΗΜΑΡ δεν παύουν να αναδεικνύουν ότι σε όλες τις τελευταίες έρευνες «η μετρισιπαθής στάση του κ. Κουβέλη αναγνωρίζεται και μετεκλογικά από τους πολίτες εν αντιθέσει με τη δημοτικότητα του κ. Βενιζέλου που καταβαράθρωνεται». Κάποιοι τολμηρότεροι εκτιμούν μάλιστα πως είναι θέμα χρόνου η ΔΗΜΑΡ να περάσει μπροστά από το ΠΑΣΟΚ στις δημοσκοπήσεις, γεγονός που υποστηρίζουν ότι θα επιταχύνει τις εξελίξεις. Με την έννοια της προελεύσεως όλων των ανεξάρτητων κ-

Συνεργάτες του κ. Κουβέλη έσπευσαν να επιστρέψουν με απαξιωτικό τρόπο στον κ. Βενιζέλο τις προσωπικές αιχμές που εξαπέλυσε κατά του προέδρου της ΔΗΜΑΡ.

Η επικράτηση στον χώρο της κεντροαριστεράς οδηγεί σε προσπάθειες ηγεμονίας του

νήσεων ή και προσώπων της κεντροαριστεράς γύρω από τη ΔΗΜΑΡ που, όπως ισχυρίζονται, είναι η μόνη άφρατη δύναμη που μπορεί να ανασυμπεριφέρει τον εν λόγω χώρο. Στο περιβάλλον του κ. Βενιζέλου έχουν βεβαίως αντιληφθεί ότι οι προσκλήσεις του ακόμη και για προγραμματικές συγκλίσεις με τη ΔΗΜΑΡ πέφτουν πια στο κενό. Ως εκ τούτου δεν είναι τυχαίο ότι η Ιπποκράτους έχει αναπροσαρμόσει τη στρατηγική της και επιτίθεται με κάθε αφορμή στη ΔΗΜΑΡ. Για παράδειγμα, συνεργάτες του κ. Βενιζέλου καταλογίζουν πλέον στον κ. Κουβέλη ότι υιοθετώντας τη διαπραγματευτική στρατηγική του ΠΑΣΟΚ επιχειρεί να αποκρύψει ότι όλες οι κόκκινες γραμμές του απεδείχθησαν διάτρητες, ενώ στους συνεργάτες του αποδίδεται επιπλέον ότι εξ αρχής έδεικναν να τους απασχολεί περισσότερο από τη διαπραγμάτευση η στελέχωση του κρατικού μηχανισμού...
Ανάλογα βέλη εξαπολύονται βέβαια

και από τη ΔΗΜΑΡ στον κ. Βενιζέλο ο οποίος μάλιστα ελέγχεται ότι αντί να διατηρήσει στα υπουργεία άξια στελέχη του κόμματός του έκανε τις επιλογές του με αμείωτα προσωπικά κριτήρια. Φέρουν το παράδειγμα του άλλοτε στενού συνεργάτη του κ. Ραγκούση κ. Δημ. Στεφάνου, ο οποίος και τότε είχε αναγνωριστεί από όλους ως πολύ επιτυχημένος γ.γ παρέμεινε εντέλει στην κυβέρνηση με πρόταση του κ. Κουβέλη.

Σε κάθε περίπτωση, ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ φαίνεται να έχει μπροστά του όχι μόνον τις αιτιάσεις της ΔΗΜΑΡ, αλλά και του κόμματός του. Ο απαξιωτικός τρόπος που χειρίστηκε τη λίστα των καταθετών στην Ελβετία ήταν για αρκετούς συντρόφους του η θρυσάλιδα που απέδειξε ότι η πολιτική φθορά του κ. Βενιζέλου είναι τέτοια που λειτουργεί πια ως τροχοπέδη στις όποιες πιθανόντες ανάκαμψης του ΠΑΣΟΚ. Κάποιοι μάλιστα εκτιμούν ότι η δημόσια αμφισβήτηση στο πρόσωπό του είναι θέμα χρόνου να εκδηλωθεί, υπονοώντας ότι στελέχη του ΠΑΣΟΚ απλώς αναμένουν την ψήφιση των μέτρων. Μπορεί να πχει οξύμωρο, αλλά μια τέτοια εξέλιξη ο τελευταίος που θα την επιθυμούσε τις προεξέσεις εβδομάδες πέραν του κ. Βενιζέλου είναι ο κ. Σαμαράς...

Επανεκκίνηση για το νέο κόμμα

Τον Δεκέμβριο τελικά η Πανελλαδική Συνδιάσκεψη του ΣΥΡΙΖΑ

Τον ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΖΑΤΟΥ

Οι διαδικασίες για το νέο κόμμα, που είχαν «παγώσει» στη διάρκεια του καλοκαιριού, εισέρχονται σε φάση επανεκκίνησης. Την υπόθεση την παίρνει επάνω του ο ίδιος ο κ. Αλέξης Τσίπρας, ο οποίος έχει βάλει στο πρόγραμμά του τουλάχιστον δύο μεγάλες συγκεντρώσεις στην περιφέρεια αυτή την εβδομάδα, ξεκινώντας τη Δευτέρα από τα Ιωάννινα.

Η συγκρότηση του νέου κόμματος σκόνηταψε στη θερινή ραστώνη και στη συνέχεια στην πολιτική καθημερινότητα που υπαγόρευε διαφορετικές προτεραιότητες, όπως π.χ. την εμφάνιση του κ. Τσίπρα στη ΔΕΘ. Σκόνηταψε και στη διαχρονική έλλειψη οργάνωσης του χώρου. Σε πολλές περιπτώσεις δεν έχουν συγκροτηθεί τοπικές οργανώσεις ή έχουν συνεδριάσει μόλις μία φορά. Η διατακτικότητα μεγάλης μερίδας στελεχών έπαιξε επίσης ρόλο. Η Πανελλαδική Συνδιάσκεψη που αρχικά είχε προγραμματιστεί για τα τέλη Οκτωβρίου αναβλήθηκε δύο φορές, και θα γίνει τελικά τον Δεκέμβριο. Η απόφαση ελήφθη στην τελευταία συνεδρίαση της Γραμματείας με ομοφωνία, στην πραγματικότητα όμως επρόκειτο για επιτυχία μιας μάλλον «αντιπολιτευόμενης» συμμαχίας συνιστώσων. Αυτοί ήταν που είχαν θέσει εξ αρχής το ζήτημα, ότι δεν μπορούν να ξεκινήσουν διεργασίες χωρίς να υπάρχουν κείμενα τα οποία θα τεθούν προς συζήτηση στις οργανώσεις.

Τα κείμενα όμως δεν είναι έτοιμα. Σύμφωνα με στελέχη του κόμματος προχωρούν η ιδρυτική διακήρυξη και το επικαιροποιημένο πρόγραμμα για τα οποία την ευθύνη έχει ο κ. Ι. Δραγασάκης. Ωστόσο, η πλειοψηφία του ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει ακόμα διατυπωμένη εισήγηση. Αντίθετα η μειοψηφία δείχνει να συγκλίνει σε δύο σημεία. Στο ότι αντιπαρατάσσει στη Δημοκρατική Παράταξη της Αριστεράς, την οποία ευαγγελίζεται ο κ. Τσίπρας, τη Ριζοσπαστική Αριστερά, με ανοίγματα στο ΚΚΕ και την Ανταρσία, και ότι συμφωνεί στην ανάγκη ενός σχεδίου Β για την περίπτωση που οι εταίροι αρνηθούν το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ και τεθεί θέμα εξόδου από την Ευρωζώνη.

Ο κ. Τσίπρας έχει ζητήσει από το κόμμα του να μπει μπροστά στην «αντίσταση κατά των μέτρων και της υλοποίησής τους».

Ανεβάζουν τους τόνους τα στελέχη του κόμματος και για πρώτη φορά ζητούν εκλογές

Η έντονη κινητικότητα που εμφανίζει αυτή η πλευρά, ειδικά στο Διαδίκτυο, δεν σημαίνει ότι έχει αυξηθεί την επιρροή της. Στον ΣΥΝ οι σχέσεις μειοψηφίας πλειοψηφίας είναι 80:20, στους ψηφοφόρους (οι οποίοι προέρχονται στην πλειοψηφία τους από τη δεξαμενή του ΠΑΣΟΚ) πιθανόν να είναι ακόμα μεγαλύτερη. Υπάρχει ένα σημείο κριτικής πάντως που προβληματίζει την πλειοψηφία, και αυτό είναι ότι ως τώρα ο ΣΥΡΙΖΑ έδειχνε να πορεύεται με ένα σχέδιο ανάληψης της εξουσίας «καλού καιρού» και ομαλών πολιτικών συνθηκών. Αυτό πιθανόν να μην είναι το πιθανότερο σενάριο.

Στον ΣΥΡΙΖΑ λαμβάνουν πλέον σοβαρά υπόψη τους ότι το ΠΑΣΟΚ μπορεί να μην αντέξει την επίμαχη ψηφοφορία για τα μέτρα. Η όδυσση των τόνων το τελευταίο διάστημα απέναντι στην κυβέρνηση δεν είναι άσχετη με την αίσθηση που έχουν τα στελέχη της ηγεσίας του ΣΥΡΙΖΑ ότι η κυβέρνηση έχει αρχίσει να απονομιμοποιείται λόγω αποτυχίας της πολιτικής της «επαναδιαπραγματεύ-

σης». Η αντίληψη που υπάρχει στην ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ είναι πως, εφόσον υπάρξει πολιτική ανατροπή, καλύτερα να φαίνεται ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ηγείται παρά ότι σύρεται από τα γεγονότα. Αυτός είναι ο λόγος που ο κ. Τσίπρας έχει ζητήσει από το κόμμα να μπει μπροστά στην «αντίσταση κατά των μέτρων και της υλοποίησής τους». Η στρόφιξη σε υψηλότερους τόνους επισημαστίστηκε πριν από δέκα μέρες, με τον επικεφαλής του ΣΥΡΙΖΑ να καλεί την κυβέρνηση να φύγει από την εξουσία και τον εκπρόσωπό του να ζητεί για πρώτη φορά, εμμέσως πλην όμως σαφώς, εκλογές.

Το να έρθει ο ΣΥΡΙΖΑ στην εξουσία πάντως με όλα τα ευρωπαϊκά μέτωπα ανοικτά θεωρείται δύσκολο σενάριο και στην Κοινοβουλευτική Ομάδα πιστεύουν ότι οι Ευρωπαίοι και ιδίως η γερμανική κυβέρνηση θα είναι υποχρεωμένοι να συντονιστούν μαζί τους. Ένας λόγος που τους κάνει να το πιστεύουν αυτό είναι η Χρυσή Αυγή. Ο κ. Τσίπρας έχει πια ασχοληθεί αρκετά με τη Γερμανία για να αντιλαμβάνεται ότι για την οποία ηγεσία στο Βερολίνο ένα ναζιστικό κόμμα αποτελεί εφιάλτη και σε καμία περίπτωση συνομιλητή. Δεν είναι τυχαίο ότι διαχωρίζει τη Γερμανία από την κυβέρνηση της, παρά τις επιθέσεις στην κ. Μέρκελ, και ότι προνοείται να οικοδομηθεί γέφυρες με τη χώρα αυτή.

THE BLACK GROUSE

A DISTINCT CHARACTER

Meet the rakish relative of The Famous Grouse. Bold and charismatic, uniquely smoky but smooth.

The Black Grouse has a character as distinctive as the whisky he has inspired.

The Black Grouse is a strikingly beautiful bird, and something of a show-off, strutting with a raised tail and a glint in the eye. It's a special breed, just like the light, smoky blend that bears the same name.

www.black-grouse.com • Enjoy responsibly

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Από την Αμυγδαλέζα στο Ισλαμαμπάντ

Η «Κ» παρακολούθησε το ταξίδι απέλασης 68 Πακιστανών, οι περισσότεροι από τους οποίους αποφάσισαν να επιστρέψουν οικειοθελώς

Του απεσταλμένου μας **ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**

Η τελευταία επιχείρηση απέλασης 68 Πακιστανών από την Αθήνα σε Λαχώρα και Ισλαμαμπάντ, διαδικασία την οποία παρακολούθησε η «Κ», ξεκίνησε στις 4 μ.μ. της Τετάρτης με την καθιερωμένη ενημέρωση των 45 αστυνομικών-συνοδών στο αμφιθέατρο της Διεύθυνσης Αλλοδαπών.

Η μεταγωγή είχε μικρό βαθμό επικινδυνότητας καθώς από τους 68 αλλοδαπούς μόνον οι 15 ήταν κρατούμενοι. Οι υπόλοιποι είχαν παρουσιαστεί προ δεκαήμερου στο τμήμα Αλλοδαπών, ζητώντας την απέλασή τους στο Πακιστάν. Η ΕΛ.ΑΣ. κάλυψε το κόστος του ταξιδιού και σαν «ανταμοιβή» δεν τους επέβαλε απαγόρευση εισόδου σε περίπτωση που μελλοντικά θελήσουν να επιστρέψουν -νόμιμα βεβαίως- στην Ελλάδα. Κατά τη διαδικασία, οι αστυνομικοί φορούσαν κίτρινο φωσφορίζε γιλέκο με ένδειξη Hellenic Police στην πλάτη, πλην των επικεφαλής που φορούσαν γιλέκο χρώματος πορτοκαλί. Τα πιο έμπειρα στελέχη της αποστολής ήταν από το τμήμα Απελάσεων και «μετρού» έως και 46 πτήσεις απελάσεων στο ενεργητικό τους. Οι υπόλοιποι είχαν διατεθεί για το ταξίδι από διάφορες υπηρεσίες της ΓΑΔΑ.

Με τα «καλά» τους

Λίγο μετά τις 5 μ.μ. οι Πακιστανοί που είχαν, στο μεταξύ, συγκεντρωθεί έξω από το κτίριο πήραν εντολή να προσέλθουν για ταυτοποίηση και σωματικό έλεγχο. Όλοι τους ήταν έτοιμοι για το ταξίδι της επιστροφής, καλοκτενισμένοι, φρεσκοζυμισμένοι, φορώντας καθαρά ρούχα, κάποιοι κοστούμι.

«Δεν ισχύει το όριο βάρους για τις αποσκευές τους» είπε μεταξύ σοβαρού και αστείου αξιωματικός που παρακολουθούσε τη διαδικασία. Οι αστυνομικοί κάρπισαν τους αλλοδαπούς σε δύο ομάδες: οδήγησαν στα αριστερά του διαδρόμου όσους ταξίδευαν για Ισλαμαμπάντ και δεξιά όσους είχαν προορισμό τη Λαχώρα. Στις 6.20 μ.μ. κλούβα της ΕΛ.ΑΣ. με 10 αστυνομικούς-συνοδούς αναχώρησε για το κέντρο κράτησης της Αμυγδαλέζας προκειμένου να παραλάβει τους 15 κρατούμενους Πακιστανούς. Είχαν συλληφθεί το διάστημα Αυγού-

Τα «αντίποινα»

Το πρωί της Πέμπτης το αεροσκάφος πραγματοποίησε διαδοχικές στάσεις στη Λαχώρα και το αεροδρόμιο «Benazir Bhutto» του Ισλαμαμπάντ. Οι αλλοδαποί αποβίβστηκαν, παρατάθηκαν σε σειρές και μετά την ταυτοποίησή τους παρελήφθησαν από μυστακοφόρους αστυνομικούς του Πακιστάν που ανέμεναν ένοπλοι στην έξοδο του αεροσκάφους. Φορούσαν λευκά πουκάμισα με την επιγραφή «Immigration» στο στήθος. Αντάλλαξαν χειραψίες και λίγες κουβέντες με τους Έλληνες συναδέλφους τους πριν αποχωρήσουν. «Παλαιότερα, μας επέτρεπαν να κατέβουμε στο αεροδρόμιο. Τώρα, ως «αντίποινα» που επιστρέφουμε τους υπκόμους τους, μας το απαγορεύουν», σχολίασε στην «Κ» ένας από τους έμπειρους αστυνομικούς της αποστολής.

στον - Σεπτεμβρίου, οι 13 γιατί δεν είχαν ταξιδιωτικά έγγραφα και οι δύο γιατί είχαν πλαστά. Περιμέναν στην είσοδο της εγκατάστασης, τα χέρια τους ήταν δεμένα με χειροπέδες και φορούσαν καφέ φόρμα που τους είχε δοθεί κατά την κράτησή τους στην Αμυγδαλέζα.

Μετά μια σύντομη γραφειοκρατική διαδικασία αστυνομικοί ξεκίνησαν να επιβιβάζουν τους Πακιστανούς στην κλούβα, υπό τα βλέμματα κρατουμένων που είχαν συγκεντρωθεί στο συρματόπλεγμα της εγκατάστασης. Οι αστυνομικοί φορούσαν γάντια, κάποιοι δερμάτινα, άλλοι μιας χρήσης και χρησιμοποιούσαν τους όρους «δίκλινο» και «τετράκλινο» για να περιγράψουν τα κελιά της κλούβας, κωπητικότητα δύο και τεσσάρων ατόμων αντίστοιχα. Στις 7.20 μ.μ. η διαδικασία ολοκληρώθηκε και στις 8.45 μ.μ. η αυτοκινητοπομπή της ΕΛ.ΑΣ. αναχώρησε για το «Ελ. Βενιζέλος».

Οι 68 Πακιστανοί αποβίβστηκαν συνοδεία αστυνομικών σε απομονωμένη πύλη του αεροδρομίου και στις 10.30 ξεκίνησε η επιβίβασή τους στο παλιό α-

εροσκάφος ιδιωτικής εταιρείας charter. «Από πέρυσι μας λένε ότι έχει συμπληρωθεί το ανώτατο όριο πτήσεων και πρέπει να αποσυρθεί» υποστήριξε νεαρός αστυνομικός που μετέχει στις απελάσεις έχοντας εκπαιδευτεί από τη Frontex. Η κλούβα και τα πούλμαν με τους αλλοδαπούς στάθμευσαν στην πίστα του αεροδρομίου. Οι κρατούμενοι, δεμένοι ανά δύο μεταξύ τους με χειροπέδες, μεταφέρονταν στο αεροσκάφος υπό τον εκκωφαντικό θόρυβο των κινητήρων.

Χωρίς δουλειά

Μιλώσαμε με τους κρατούμενους εν πτήσει προς Τεχεράνη για ανεργοποιήσιμους. Όσοι επέστρεφαν οικειοθελώς είπαν ότι τον τελευταίο τουλάχιστον ένα χρόνο δεν είχαν δουλειά, ένσημα και φυσικά χρήματα. «Πλήρωσα 3.500 ευρώ για να φτάσω στην Ελλάδα. Πήγα στον Κολωνό, αλλά δεν υπάρχει δουλειά» είπε ο 22χρονος Αχμέντ. «Τον τελευταίο χρόνο δούλεψα δύο μήνες. Χρωστόουσα το νοίκι και άφησα όλα μου τα πράγματα στον «ιδιοκτήτη» πρόσθεσε ο 28χρονος Αλί. Ο 25χρονος Σααχ συνελήφθη στις 4 Αυγούστου καθώς, όπως υποστήριξε, εξαπατήθηκε από τον δικηγόρο του: «Μου πήρε 3.000 ευρώ για να μου βγάλει χαρτιά που αποδείχθηκαν πλαστά και με συνέλαβαν. Δούλεψα σε βενζιναδικο στους Αγίους Αναργύρους, είχα ένσημα και το τελευταίο διάστημα ήμουν στο ταμείο ανεργίας. Ηρθα πριν από 7 χρόνια και τώρα γυρίζω στην πατρίδα χωρίς ρούχα και με σχισμένες παντόφλες. Ντρέπομαι». Οι αστυνομικοί-συνοδοί σχολίασαν ότι οι περισσότεροι Πακιστανοί που μετείχαν στην πτήση έφευγαν από την Ελλάδα οικειοθελώς και ότι η διαδικασία ταυτοποίησης των συλληφθέντων καθυστερεί με ευθύνη των πρεσβειών. «Το δρομολόγιο κόστισε 200.000 ευρώ, ενώ θα μπορούσαμε να τους στείλουμε πίσω στην πατρίδα τους με εμπορικές πτήσεις» παρατήρησαν. «Τα χρήματα για την εκτός έδρας αποζημίωσή μας δίνονται από το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων. Πληρώνουμε όμως με πολλούς μήνες καθυστέρηση» σχολίασαν άλλοι.

Εκτενέστερο ρεπορτάζ για το θέμα, από την Κυριακή το βράδυ, στο kathimerini.gr

Όρα 10.30 μ.μ.: Η στιγμή επιβίβασης των Πακιστανών στο αεροσκάφος που βρίσκεται σταθμευμένο στην πίστα του «Ελ. Βενιζέλος». Μεταφέρθηκαν με κλούβες και πούλμαν από τις εγκαταστάσεις της Διεύθυνσης Αλλοδαπών στην Π. Ράλλη.

Όρα 6.50 π.μ.: Το αεροσκάφος φτάνει στο αεροδρόμιο της Λαχώρας και οι αλλοδαποί παραδίδονται σε Πακιστανούς αστυνομικούς. Αρκετές ώρες νωρίτερα, οι κρατούμενοι μετανάστες παρελήφθησαν με κλούβες από το κέντρο κράτησης της Αμυγδαλέζας.

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΕΝΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΤΕΧΝΙΤΗ ΣΠΑΘΙΩΝ;

Οι τεχνίτες ιαπωνικών σπαθιών δεν κάνουν συμβιβασμούς στην ποιότητα. Ούτε κι εμείς στη Mazda. Για εμάς, δεν είναι αρκετό να είμαστε απλά καλοί σε αυτό που κάνουμε. Γι' αυτό, ποτέ δεν συμβιβάζομαστε αλλά επιδιώκουμε πάντα να γίνουμε καλύτεροι.

Στη Mazda πιστεύουμε ότι δεν μπορείς να στηριχθείς μόνο στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές για τη δημιουργία ενός σπουδαίου αυτοκινήτου. Η δεξιοτεχνία και η ευαισθησία του σχεδιαστή παίζουν σημαντικό ρόλο, όπως και στη περίπτωση του Ιάπωνα τεχνίτη σπαθιών. Το αποτέλεσμα είναι η δημιουργία ενός αριστοτεχνικά σχεδιασμένου αυτοκινήτου που ο ιδιοκτήτης του θα το λατρεύει.

DEFY CONVENTION

ΝΕΟΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ
ΓΡΕΒΑ ΔΙΓΕΝΗ 42 - 44, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Δείτε όλη την γκάμα Mazda στο Motorshow 2012.

5 ΧΡΟΝΙΑ ΕΓΓΥΗΣΗ

GA GEO. PAVLIDES & ARAOZOS Λευκωσία: 22581305 Λεμεσός: 25565320 Λάρνακα: 24634896
GPA MOTION LTD Πάφος: Timark Motors 26930955 Παραλίμνι: P. Limniotis & Sons 23821495

Salamis Tours

Σας ευχαριστούμε

Η εταιρεία **Salamis** ευχαριστεί θερμά όλους εκείνους που την εμπιστεύθηκαν για να μοιραστούν τις καλοκαιρινές τους εξόδους και να απολαύσουν τις διακοπές τους κοντά της αυτό το καλοκαίρι με το κρουαζιερόπλοιο **Salamis Filoxenia**.

Μια ακόμη περίοδος τελειώνει στις **15 Οκτωβρίου** και το χαμόγελο των πελατών της αποτελεί το καλύτερο δώρο για τα **πεντηκοστά τρίτα (53)** γενέθλια της.

Με την ευκαιρία αυτή η εταιρεία θα ήθελε να ευχαριστήσει επίσης όλους εκείνους που τόσα χρόνια εμπιστεύθηκαν την συνεργασία της στους υπόλοιπους τομείς των υπηρεσιών του **Οργανισμού Salamis** (Ταξίδια, Τουρισμό, Εκτελωνίσεις, Θαλάσσιες και Διεθνείς Μεταφορές).

Η εταιρεία σας υπόσχεται ότι θα συνεχίσει να εκτιμά την συμπαράστασή σας και σας διαβεβαιώνει ότι θα καταβάλει κάθε προσπάθεια να γίνει καλύτερη για να σας προσφέρει ακόμα καλύτερες υπηρεσίες.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ο νικητής θα βγει από την ψήφο Ισπανόφωνων

Και οι δύο αντιπάλαι θεωρούν καθοριστική τη στάση τους

«Οι ισπανόφωνοι είναι Ρεπουμπλικανοί», φέρεται ότι είχε πει ο Ρόναλντ Ρέιγκαν. «Απλώς δεν το ξέρουν ακόμη». Η προφητεία του επαληθεύτηκε σε μια τουλάχιστον περίπτωση. Σε αυτή της Σουζάνα Μαρτίνες, ισπανόφωνης κυβερνήτου της Πολιτείας του Νέου Μεξικού. Στο συνέδριο των Ρεπουμπλικανών, τον περασμένο Αύγουστο, η κ. Μαρτίνες, αφηγήθηκε το πώς η ίδια και ο σύζυγός της, επί σειρά ετών Δημοκρατικοί, διαφώνησαν σε πολλά ζητήματα με την πολιτική τους και πέρασαν στο στρατόπεδο των Ρεπουμπλικανών. Η Μαρτίνες εξελέγη κυβερνήτης το 2010, χρονιά που και η Νεβάδα απέκτησε ισπανόφωνο Ρεπουμπλικανό κυβερνήτη. Την ίδια χρονιά, επτά ισπανόφωνοι εξελέγησαν βουλευτές στη Βουλή των Αντιπροσώπων και ο Μάρ-

ρητορική κατά των μεταναστών στην οποία επιδόθηκαν όλοι οι υποψήφιοι για το χρίσμα των Ρεπουμπλικανών, του Ρόμνεϊ συμπεριλαμβανομένου, είναι η πειστικότερη εξήγηση για τη δυσκολία που έχουν οι Ρεπουμπλικανοί να εξασφαλίσουν την ψήφο των ισπανόφωνων.

Από την πλευρά τους οι Ρεπουμπλικανοί ισχυρίζονται ότι όλα αυτά είναι ανοησίες. Η εργασία και η οικονομία είναι τα ζητήματα που απασχολούν κυρίως τους ισπανόφωνους όπως και όλους τους Αμερικανούς. Αυτό είναι σωστό και δεν αποτελεί έκπληξη. Οι ισπανόφωνοι έχουν πληγεί σοβαρά από την ύφεση στις ΗΠΑ. Το 9,9% των ισπανόφωνων είναι άνεργοι -το αντίστοιχο ποσοστό σε αμερικανικό επίπεδο είναι 7,8%- ενώ η φούσκα στην αγορά της στέγασης και των ακινήτων έπληξε ιδιαίτερα τη Καλιφόρνια, τη Φλόριδα και τη Νεβάδα όπου ζουν πολλοί ισπανόφωνοι. Προκειμένου να κερδίσει την ψήφο των ισπανόφωνων, ο Μιτ Ρόμνεϊ έθεσε τα εν λόγω ζητήματα στο επίκεντρο της προεκλογικής του εκστρατείας. Γιατί λοιπόν οι Ρεπουμπλικανοί δεν κατορθώνουν να αυξήσουν την απήκυσή τους στους ισπανόφωνους; Επειδή το μεταναστευτικό μπορεί να μην είναι γι' αυτούς ζήτημα προτεραιότητας, υποστηρίζει η Κλαρίσα Μαρτίνες, επικεφαλής του λόμπι La Raza. Ωστόσο, το πώς την αντιμετωπίζουν οι υποψήφιοι στις εκλογές, μπορεί να είναι ενδεικτικό του πώς αντιμετωπίζουν την κοινότητα των ισπανόφωνων.

Ο Μπαράκ Ομπάμα που είναι υπεύθυνος για πολλές απελάσεις ισπανόφωνων και ο οποίος δεν έχει κάνει τίποτε για να διευθετήσει το μεταναστευτικό πρόβλημα στις ΗΠΑ, έχει απογοητεύσει πολλούς ισπανόφωνους. Πριν από 30 χρόνια, όταν οι ισπανόφωνοι αποτελούσαν το 7% του αμερικανικού πληθυσμού, όλα αυτά δεν θα είχαν ιδιαίτερη σημασία. Καθώς όμως το ποσοστό τους σήμερα έχει αυξηθεί σημαντικά και υπερβαίνει το 16%, κάθε σοβαρός υποψήφιος σε αμερικανικές προεδρικές εκλογές θα πρέπει να επιδιώξει να κερδίσει την ψήφο τους. Και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο, οι φρενίτες προσπάθειες των δύο κομμάτων είναι πιο εντατικές από ποτέ.

Ο Μιτ Ρόμνεϊ σε ομιλία του σε ισπανόφωνους. Σύμφωνα με ρήση του Ρόναλντ Ρέιγκαν, «οι ισπανόφωνοι είναι Ρεπουμπλικανοί».

Μπροστά με μία μονάδα ο Ομπάμα

Δημοσκόπηση της περασμένης Πέμπτης, της εταιρείας Rasmussen, δίνει προβάδισμα στον πρόεδρο Μπαράκ Ομπάμα μιας ποσοστιαίας μονάδας, με ποσοστό 48% έναντι 47%, του υποψηφίου των Ρεπουμπλικανών, Μιτ Ρόμνεϊ. Ωστόσο, σύμφωνα με δημοσκόπηση του πανεπιστημίου Quinnipiac, της εφημερίδας The New York Times και του δικτύου CBS, οι ψηφοφόροι στις πολιτείες Κολοράντο, Βιρτζίνια και Ουισκόνσιν, όπου η εκλογική αναμέτρηση θεωρείται κρίσιμη, θεωρούν τον Μιτ Ρόμνεϊ ικανότερο ηγέτη, μετά την τηλεμαχία του, την περασμένη εβδομάδα, με τον Μπαράκ Ομπάμα. Τα 2/3 των ψηφοφόρων σε κάθε μία από αυτές τις πολιτείες δηλώνουν ότι ο Ρόμνεϊ διαθέτει μεγαλύτερες ηγετικές ικανότητες απ' ό,τι ο σημερινός Αμερικανός πρόεδρος. Τον Ρόμνεϊ θεωρούν επίσης οι εν λόγω ψηφοφόροι ικανότερο να χειριστεί το έλλειμμα του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού. Τα ατού του Μπαράκ Ομπάμα θεωρούνται η μικρή βελτίωση της κατάστασης της αμερικανικής οικονομίας, καθώς και το γεγονός ότι θεωρείται πιο συμπαθής σε σχέση με τον αντίπαλό του. Όπως επισημάνουν αναλυτές της δημοσκόπησης, ο Ομπάμα επωφελείται από το γεγονός ότι οι ψηφοφόροι ελπίζουν πως η κατάσταση της αμερικανικής οικονομίας παρουσιάζει βελτίωση. Η πεποίθηση αυτή εδραϊώνεται και από πρόσφατη σχετική έκθεση που δείχνει ότι το ποσοστό της ανεργίας στις ΗΠΑ έπεσε στο 7,8%. Είναι η πρώτη φορά από το 2009 που το ποσοστό της ανεργίας περιορίζεται κάτω από το όριο του 8%.

Έρευνα κατέγραψε ότι το 72% των ισπανόφωνων προτιμάται να ψηφίσει τον Ομπάμα, έναντι μόλις 20% τον Μιτ Ρόμνεϊ

κο Ρούμπιο, το αστέρι των Ρεπουμπλικανών ισπανόφωνων, εξελέγη στη Γερουσία. Ήταν συνεπώς το 2010, δύο μόλις έτη μετά τη συντριπτική ψήφο των ισπανόφωνων -σε ποσοστό 67%- στον Μπαράκ Ομπάμα, η αρχή της αναγέννησης για τους ισπανόφωνους Ρεπουμπλικανούς; Αν όντως ήταν έτσι, τότε αυτή η τάση δεν διήρκεσε πολύ. Η πιο πρόσφατη έρευνα του ινστιτούτου Latino Decisions κατέγραψε ότι το 72% των ισπανόφωνων προτιμάται να ψηφίσει τον Ομπάμα, έναντι ενός μόλις 20%, το οποίο εμπιστεύεται τον Ρεπουμπλικανό υποψήφιο, Μιτ Ρόμνεϊ. Τον περασμένο Αύγουστο, ένας σύμβουλος του Ρόμνεϊ, είχε δηλώσει ότι ο στόχος για τους Ρεπουμπλικανούς θα ήταν να κερδίσουν την ψήφο του 38% των ισπανόφωνων.

Στην πραγματικότητα, οι νίκες των ισπανόφωνων Ρεπουμπλικανών το 2010, ήταν αποτέλεσμα της δεξιάς στροφής των ΗΠΑ, αλλά και οι δικών συνθηκών σε συγκεκριμένες Πολιτείες. Η

Χώρας Διεθνούς Έκθεσης Κύπρου

16 - 21 Οκτωβρίου

Motor Show 2012

Show

ΕΚΘΕΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Όλα τα νέα μοντέλα της αγοράς

Ώρες Λειτουργίας:

Τρίτη - Παρασκευή	17:00 - 22:00
Σάββατο	15:00 - 22:00
Κυριακή	10:00 - 22:00

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ

Συνδιοργανωτές:

Χορηγός:

Χορηγοί Επικοινωνίας:

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η εξέγερση στη Συρία δεν έχει συντονισμό

Σε όλη τη χώρα υπάρχουν διάφορα τάγματα μαχητών και στρατιωτικά συμβούλια

Στο Σακούρ, στο ανατολικό Χαλέπι, πολεμάει το τάγμα Ταουαφούκ του Ελεύθερου Συριακού Στρατού. Το τάγμα αναφέρεται σε ένα νέο όργανο που λέγεται Στρατιωτικό Συμβούλιο, όπως εξηγεί ο διοικητής του Μουσταφά Σαμπάν.

Αλλά, περιμένετε μισό λεπτό! Ένας νεαρός μαχητής που λέγεται Ταέρ μου λέει ότι στο Σακούρ, όπου δίνεται η αποφασιστική μάχη για το Χαλέπι, πολεμάνε και άλλα έξι-επτά τάγματα. Ποιος διοικεί αυτούς τους διασκορπισμένους μαχητές; Και πού είναι οι τζι-

Του DAVID IGNATIUS
Αρθρογράφου της WASHINGTON POST

χαντιστές (μαχητές ιερού πολέμου) της σχετιζόμενης με την Αλ Κάιντα ομάδας Τζαμπκάλ αλ Νούσρα, που λέγεται ότι δρουν στην περιοχή; Αυτούς ποιος τους διοικεί;

Στη συγκεκριμένη αυτή εικόνα είναι εύκολο να καταλάβει κανείς τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το στρατιωτικό συμβούλιο του Χαλεπίου και τα άλλα συμβούλια σε όλη τη χώρα, καθώς συντονίζουν την εξέγερση του Ελεύθερου Συριακού Στρατού εναντίον του προέδρου Μπασάρ αλ Ασαντ. Οι προκλήσεις σχετικά με την επβολή της ιεραρχίας στα αρχηγεία των ανταρτών στο ανατολικό Χαλέπι, στο Ταρίκ αλ Μπαμπι, πολλαπλασιάζονται επί εκατό ανά τη χώρα.

Το πρόβλημα ξεκινά από το γεγονός ότι αυτή η επανάσταση είναι αυθεντική και πηγάζει από κάτω. Ξεπήδησε αυθόρμητα σε διάφορα σημεία της Συρίας και σε κάθε περιοχή έχουν δημιουργηθεί ξεχωριστά τάγματα που ζητούν χρηματοδότηση από πλούσιους Αραβες στον Περσικό Κόλπο.

Αν όμως αυτές οι ομάδες δεν ενωθούν γύρω από μία κοινή πηγή χρημάτων και οπλισμού, δύσκολα θα προ-

Το πρόβλημα του προέδρου Ασαντ θα είναι εάν ενωθούν όλοι οι εξεγερμένοι.

βάλουν ενιαία αντίσταση στον Ασαντ. Δεδομένης της έλλειψης στρατιωτικού συντονισμού, οι τρομοκρατικές επιθέσεις είναι μία από τις καλύτερες τακτικές που έχουν στη διάθεσή τους οι αντάρτες.

Στον δρόμο βόρεια του Χαλεπίου, σταμάτησα στο διάσημο ζαχαροπλαστείο του Αλ Σουλτάν. Είναι διάσημο γιατί ο ιδιοκτήτης δηλητηρίασε τα γλυκά του, γνωρίζοντας ότι το κατάστημα του θα λεηλατηθεί από τους στρατιώτες του Ασαντ όταν περάσουν από την πόλη. Τα δηλητηριασμένα γλυκά φέρεται να κόστισαν στον συριακό στρατό 70 άνδρες, μετατρέποντας τον ζαχαροπλάστη σε μάρτυρα.

Η συροαμερικανική οργάνωση

Αν όλες οι ομάδες δεν ενωθούν, δύσκολα θα προβάλουν ενιαία αντίσταση στον Ασαντ

Syrian Support Group κάνει μια νέα προσπάθεια να οργανώσει καλύτερα τη χαοτική αυτή εξέγερση. Ένας από τους ιδρυτές της, ο Γιακζάν Σισακλί, ταξίδεψε τον Φεβρουάριο στη Συρία για να συναντήσει αξιωματούχους του Ελεύθερου Συριακού Στρατού και να τους ενθαρρύνει να συνενώσουν τα διάσπαρτα τάγματα σε στρατιωτικά συμβούλια. Ο Σισακλί είχε αξιοπιστία

γιατί ο παππούς του ήταν πρόεδρος της χώρας τη δεκαετία του '50.

Το καλοκαίρι, την αρχηγία του νέου στρατιωτικού συμβουλίου στην περιοχή του Χαλεπίου ανέλαβε ο συνταγματάρχης Αμπντούλ Τζαμπάρ Ακιντί. Στην περιοχή του Ιντλίμπ ο συνταγματάρχης Αφίφ Σουλεϊμάν και στη Χάμα ο Αχμέντ Μπέρι. Την περασμένη εβδομάδα, ο Σισακλί με συνέστησε στους τρεις αυτούς διοικητές. Μου είπαν ότι θα ήθελαν να λάβουν βοήθεια από τις Ηνωμένες Πολιτείες αλλά ότι ως τώρα δεν έχουν δει τίποτα. Χωρίς όμως χρήματα ή όπλα, αυτά τα φιλικά προς τις ΗΠΑ στρατιωτικά συμβούλια θα χάσουν γρήγορα τον συντονιστικό τους ρόλο.

Το εναλλακτικό κέντρο εξουσίας στην επανάσταση είναι το αναδυόμενο δίκτυο των σαλαφιστών τζιχαντιστών. Θα ήταν λάθος να τους δούμε όλους ως παρακλάδια της Αλ Κάιντα ή ως επίδοξα μέλη της. Πολλοί από αυτούς είναι απλά ευσεβείς σουνίτες που ξέρουν ότι μπορούν να εισπράξουν χρήματα για την εξέγερση παίζοντας το χαρτί της τζιχαντ.

«Ο πιο εύκολος τρόπος να πάρεις λεφτά είναι να αφήσεις γενειάδα» είπε ο Αντίμπ Σισακλί, αδελφός του Γιακζάν και συνιδρυτής του χειμαζόμενου αντιπολιτευόμενου Συριακού Εθνικού Συμβουλίου. Οι Σύριοι μου λένε ότι η ιοχύς αυτών των εξτρεμιστικών ομάδων αυξάνεται σε όλη τη χώρα. Παραδειγματός κάρη στο Ιντλίμπ, μια σαλαφιστική ομάδα που λέγεται Σουκόρ αλ Σαμ διοικείται από έναν άνδρα που αυτοαποκαλείται Αμπού Ισα. Αυτός συνεργάζεται με μια άλλη σαλαφιστική ομάδα, την Ακράρ αλ Σαμ. Προκειμένου να χρηματοδοτήσει τις δραστηριότητές του, ο Αμπού Ισα φέρεται να ταξίδεψε την περασμένη εβδομάδα στα τουρκικά σύνορα, στην Αντάκεια (η παλαιά Αντιόχεια) όπου συνάντησε Σαουδάρβες επιχειρηματίες.

Άλλη τζιχαντιστική ομάδα που διεκδικεί την εξουσία είναι η Μαλίς αλ Σού-

Βλέποντας σε κάθε πόλη μαχητές άλλων ταγμάτων γεννάται η ερώτηση «ποιος διοικεί όλα αυτά?».

ρα ή αλλιώς Συμβούλιο της Σούρα. Ο πρώην γέγης του, ο Μοχάμεντ αλ Αμπού, λέγεται ότι σκοτώθηκε πρόσφατα, αφότου σπύκωσε το μαύρο λάβαρο της Αλ Κάιντα στο συνοριακό πέρασμα Μπαμπι αλ Χάουα.

Όταν οι υποστηρικτές του Ελεύθερου Συριακού Στρατού διαμαρτυρήθηκαν στην ομάδα του Αμπού για το λάβαρο, που γράφει στίχους από το Κοράνι, οι εξτρεμιστές απάντησαν «τι πρόβλημα έχετε με τον λόγο του Θεού»; Το μαύρο λάβαρο έφυγε, αλ-

λά η αντιπαράθεση ανάμεσα στους τζιχαντιστές και τους μετριοπαθείς μόλις αρχίζει.

Τέλος, υπάρχει και η Τζαμπκάλ αλ Νούσρα, που διαφημίζει ανοικτά τις σχέσεις της με την Αλ Κάιντα. Ο Γιακζάν Σισακλί είπε ότι πρόσφατα απηύθυνε σε Αμερικανό αξιωματούχο την εξής προειδοποίηση: «Αυτοί οι άνθρωποι είναι ανάμεσά μας, αν δεν βοηθήσετε τώρα, θα έρθουν όλο και περισσότεροι» Απ' ό,τι πρόρεα να δω μέσα στη χώρα, έχει δίκιο.

FIDUCIARY FUTURE CYPRUS 2012

Hilton Park, Nicosia
31st October - 1st November
14:00 - 18:00   09:00 - 17:00

www.fiduciaryfuture.com

Navigating the winds of a Changing New World

Who can tell us something of the future?

We are delighted to announce the participation at FiduciaryFuture Cyprus 2012 of the two most prominent public figures of the Cyprus economy.

The Governor
Honorable Panicos Demetriades
Governor of the Central Bank of Cyprus

The Minister
Honorable Vassos Shiarly
Cyprus Minister of Finance

Limited Availability!

REGISTER TODAY! www.fiduciaryfuture.com

Special attendance fee for Supporting Organization members!

EVENT ORGANIZERS:

InfoScreen Quorum

SUPPORTING ORGANIZATIONS:

CIPA | ICPAC | CFA | CBA | STEP | CIIM | OEB

CYPRUS MEDIA PARTNER:

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

INTERNATIONAL MEDIA PARTNERS:

Cyprus Profile | 中国离岸 CHINA OFFSHORE

SPEAKERS LIST

Emerging opportunities

- Theo Parperis - President, Institute of Certified Public Accountants Cyprus
- Hao Wang - Partner, RayYin & Partners, Beijing
- Peter Chen - Partner, Zhong Lun Law Firm, Shanghai
- Dr. Jean-Philippe Chetcuti - Managing Partner, Chetcuti Cauchi, Malta
- Alkman Granitsas - Station Chief, Wall Street Journal, Athens
- Dr. Theodore Panayiotou - Director, CIIM

Legal and tax

- Günter Spielmann - Executive Director, EMEA Tax services, Grant Thornton International
- Pieris Markou - Partner, Deloitte
- George Savvides - President, Cyprus Fiduciary Association
- Emily Yiollitis - Chairwoman, STEP Cyprus
- Maria Kyriakou - Former Registrar of Companies and MP
- Thanasis Korfiotis - Board Member, Cyprus Bar Association

Future of banking and the financial sector

- Andreas Andreou - Vice President, Cyprus Securities & Exchange Commission
- Evan Gavas - Cyprus Country Manager, Barclays Bank
- Demetris Taxisaris, Head of Asset Management, Bank of Cyprus Group
- Nicolas Gonzalez - Head of Product, Development at Societe Generale Securities, Paris
- Yannis Matisis - Partner, Point Nine
- Dr. George Theocharides - Professor of Finance, CIIM
- Ibrahim Muhanna - Managing Director, Muhanna Foundation

GOLD SPONSORS:

LAIKI BANK | BARCLAYS | Bank of Cyprus | Grant Thornton | FBME BANK

aPEXECUTIVE | PELECANOS & PELECANOU ADVOCATES & LEGAL CONSULTANTS | DOG & CY | CP BALENA | LEGINET | Intertrust

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΤΟ ΡΕΣΙΤΑΛ ΜΙΑΣ ΦΩΝΗΣ

Γιάννης Πάριος

ΤΟ ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ ΔΙΠΛΟ ΑΛΜΠΟΥΜ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΝΤΑΝΗ ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΗ ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Η ηχογράφηση του διπλού cd έγινε κατά τη διάρκεια των παραστάσεων του Γιάννη Πάριου από το ηχογραφικό τμήμα του **Μεγάρου Μουσικής**. Δεν έγινε καμία απολύτως μουσική, φωνητική ή άλλη ηχητική παρέμβαση. Είναι το ακριβές αποτέλεσμα της ηχογράφησης της **24^{ης} Μαρτίου 2007** όπως ακούστηκε ζωντανά από το Μέγαρο Μουσικής.

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ • ΝΑ 'ΜΟΥΝΑ ΘΕΟΣ • ΜΗ Μ' ΑΦΗΝΕΙΣ ΜΗ
ΘΑ ΜΕ ΘΥΜΗΘΕΙΣ • ΚΟΚΚΙΝΟ ΓΑΡΥΦΑΛΛΟ • ΠΟΙΟΣ ΝΑ ΣΥΓΚΡΙΘΕΙ ΜΑΖΙ ΣΟΥ
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΧΑΡΗ (ΠΙΟ ΚΑΛΗ Η ΜΟΝΑΞΙΑ) • ΑΠΟΝΗ ΚΑΡΔΙΑ
ΝΑ ΛΟΙΠΟΝ ΓΙΑΤΙ Σ' ΑΓΑΠΗΣΑ • ΑΠΟΨΕ • ΣΤΟ ΚΑΤΩ ΚΑΤΩ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ
ΝΥΧΤΑ ΜΑΓΙΚΙΑ • ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΜΑΓΙΟΠΟΥΛΑ • ΣΗΜΕΡΑ
ΞΑΦΝΙΚΟΣ ΕΡΩΤΑΣ • ΑΝ ΘΥΜΗΘΕΙΣ Τ' ΟΝΕΙΡΟ ΜΟΥ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΤΟ 1^ο CD
ΚΑΙ Η ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΚΑΣΕΤΙΝΑ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταβολές εβδομάδας

X.A.K.
-9,6%X.A.
-0,39%Dow Jones
-1,35%*Nasdaq
-1,66%*Nikkei
-3,71%*Dax
-0,52%*FTSE 100
-0,29%*Πετρέλαιο
3,29%€ / \$
-0,03%

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Υψηλοί μισθοί, παρά τις μειώσεις

Στην κατάταξη με βάση τους ελάχιστους και μέγιστους ακαθάριστους, επισημοποιημένους μισθούς των εκπαιδευτικών, σε μονάδες αγοραστικής δύναμης σε ευρώ, την πρωτιά κατέχει το Λουξεμβούργο, ενώ η Κύπρος βρίσκεται πέμπτη στη λίστα. **Σελ. 5**

ΣΥΝΕΤΕΥΞΗ

Στρατηγικός επενδυτής στην Αρχή Εκθέσεων

Ο γενικός διευθυντής της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων, Μιχάλης Μιχαήλ, αναλύει στην «Κ» τα μελλοντικά σχέδια του Οργανισμού. Στόχος η δημιουργία ενός νέου εκθεσιακού κέντρου. «Έχουμε πάρει όλες τις απαιτούμενες πολεοδομικές εγκρίσεις και ετοιμάζουμε τους όρους ενός διαγωνισμού για την εξέγερση στρατηγικού επενδυτή», τονίζει. **Σελ. 7**

ΚΑΡΙΕΡΑ

Βιώσιμες πρακτικές για το προσωπικό

Η ανάπτυξη των Ανθρώπινων Πόρων έχει σημαντικό ρόλο στην αποδοτικότητα και στη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, σύμφωνα με το European Club of Human Resources. Η πραγματική πρόκληση για τον διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού στους δύσκολους καιρούς που διανύουμε, είναι να καταφέρει να σκεφτεί δημιουργικά. **Σελ. 8**

Real Estate

Με έντονο προβληματισμό υποδέχτηκε η ταλαιπωρημένη αγορά ακινήτων την πρόθεση της κυβέρνησης να αυξήσει τους συντελεστές φορολογίας στην ακίνητη περιουσία. Η κύρια διαφωνία δεν είναι να κάνει με τη φορολόγηση, αλλά με τον τρόπο που γίνεται, καθώς η κυβέρνηση προβαίνει σ' ένα μεταβατικό μέτρο μέχρι την υιοθέτηση ενός συστήματος για τα ακίνητα. **Σελ. 6**

Απομόνωση first class για τον Σιαρλή

Κατά την πιο κρίσιμη εβδομάδα, και ενώ διαμορφώνονταν οι αντιπροτάσεις, βρισκόταν εν πτήση

Μέχρι και την Μπανγκόκ ταξίδεψε ο υπουργός Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή, την περασμένη εβδομάδα, για την ευρω-ασιατική συνάντηση υπουργών Οικονομικών, την ώρα που ακόμα διαμορφώνονταν οι βασικές θέσεις της κυβέρνησης σχετικά με τις αντιπροτάσεις που θα κατατεθούν στην Τρόικα. Η απουσία Σιαρλή, ο οποίος θα μπορούσε να είχε αντικατασταθεί

από διάφορους άλλους συναδέλφους του, έχει προκαλέσει μεγάλη εντύπωση, καθώς οι σχέσεις Υπουργείου Οικονομικών και Προεδρικού συνεχίζονται να είναι «παγωμένες». Μάλιστα, στη διαμόρφωση των αντιπροτάσεων της κυβέρνησης, μετά και την απόρριψη των θέσεων του Υπουργείου Οικονομικών από το Προεδρικό, κύριο λόγο έχουν οι υπουργοί Εμπορίου και

Εργασίας, που ηγούνται της τριμελούς διυπουργικής επιτροπής για τη διαβούλευση με την Τρόικα.

Εν τω μεταξύ, εντός του Υπουργείου Οικονομικών επικρατεί όλο και πιο έντονη ανησυχία, όχι μόνο για την καθυστέρηση που παρατηρείται (ακόμα δεν έχει καν αρχίσει η διαπραγμάτευση με την Τρόικα) παρότι ο χρόνος πιέζει απειλητικά, αλλά και

διότι το χάσμα μεταξύ των αντιπροτάσεων της κυβέρνησης και των θέσεων της Τρόικας έχει πλέον ανοίξει σε σημείο που δεν θα είναι εύκολη η επίτευξη συμφωνίας. Μάλιστα, πληροφορίες από την Ουάσινγκτον αναφέρουν πως, από πλευράς Τρόικας, σχολιάζεται πως «τα νούμερα πρέπει να είναι ρεαλιστικά για να αποτελούν βάση διαπραγματεύσεως». **Σελ. 4**

Συντάξεις και ΠΑΣΥΔΔ δυσκολεύουν τη συμφωνία

Νέα συνάντηση θα έχει η κυβέρνηση με τις συντεχνίες, την ώρα που η ΠΑΣΥΔΔ ξεκαθαρίζει πως δεν πρόκειται να συναινέσει. **Σελ. 4**

Από το ΧΑΑ στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου η Coca-Cola Hellenic

Δημόσια πρόταση για εισαγωγή της στην κατηγορία «premium» του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου, και πιθανή συμμετοχή της στον δείκτη FTSE 100, μέσω ανταλλαγής μετοχών δέχθηκε η Coca-Cola Hellenic από την Coca-Cola HBC AG, η οποία αν η πρόταση γίνει αποδεκτή, θα αποτελέσει τη νέα μητρική εταιρεία του ομίλου με έδρα την Ελβετία. Η εταιρεία, ελπίζοντας να αποφυγή έκπτωση της αξίας της, επιθυμεί τη δραστηριοποίησή της σε ένα πιο σταθερό οικονομικό και πολιτικό περιβάλλον, σύμφωνα με τη Financial Times. Η κίνηση της βασίζεται στην επιθυμία της για είσοδο σε αγορές με περισσότερη ρευστότητα, καθώς ο όγκος των μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών έχει μειωθεί κατά 90% από το 2007, ενώ περισσότεροι από το 95% των μετοχών της εταιρείας προέρχονται από χώρες του εξωτερικού. Παρ' όλες τις καθυστερημένες δηλώσεις από μέρους της εταιρείας, η κίνηση αυτή εκλαμβάνεται από αναλυτές ως ανησυχιακή ως προς την εικόνα της ελληνικής αγοράς, αν και σύμφωνα με τις δηλώσεις του διευθύνοντος συμβούλου της εταιρείας κ. Δημήτριου Λόη η κίνηση αυτή είναι φορολογικά ουδέτερη, και από αυτήν η ελληνική κυβέρνηση δεν πρόκειται να χάσει έσοδα. Επιπλέον, σε σχέση με τη λειψότητα της εταιρείας στην Ελλάδα, ο ίδιος τονίζει ότι το σύνολο των υπαλλήλων της θα παραμείνει στη χώρα. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ανακοίνωση της εταιρείας, δεν θα υπάρξει καμία επίδραση στις θέσεις εργασίας, στις αποδοχές ή στις παροχές των εργαζομένων της Coca-Cola Hellenic ως αποτέλεσμα της συναλλαγής.

Περισσότερα «κόκκινα» δάνεια φέρνει ο έλεγχος στις τράπεζες

Η πρώτη εβδομάδα του διαγνωστικού ελέγχου στις τράπεζες πέρασε με διερευνητικές επαφές των τραπεζικών επιτελείων με τα κλιμάκια της Pimco και της Deloitte, ενώ τα δύσκολα, η έναρξη του ελέγχου, αναμένονται τις επόμενες ημέρες. Τα τραπεζικά επιτελεία γνωρίζουν σε γενικές γραμμές τι θα συζητήσουν οι ελεγκτές και προετοιμάζονται πυρετωδώς ώστε σε τρεις μήνες να έχει ολοκληρωθεί η όλη διαδικασία.

Παράγοντες της αγοράς που έχουν γνώση των όσων εξάγονται από το πρώτο κύμα των επανεκτιμήσεων αναφέρουν ότι η υποχώρηση των αξιών στα υπό εξέταση ακίνητα ανέρχεται κατά μέσο όρο στο 20%, ενώ μετα-

φέρουν την άποψη ότι με την ακολουθούμενη διαδικασία το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων θα αυξηθεί στο 30%. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο οίκος Moody's στην τελευταία υποβάθμιση των κυπριακών τραπεζών κάνει λόγο για μεγάλο αριθμό ρυθμίσεων δανείων (με επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής) τάση που τη θεωρούν ως προειδοποιητικό σήμα γι' άσκηση μελλοντικών πιέσεων στην ποιότητα των δανείων, δηλαδή για αύξηση των επισφαλών δανείων. Αξίζει να σημειωθεί ότι όσο αυξάνεται το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τόσο μεγαλύτερες γίνονται και οι κεφαλαιακές ανάγκες των κυπριακών τραπεζών. **Σελ. 3**

Στερεύει από ρευστό η αγορά

Τα τελευταία στοιχεία για το 2012 του Ευρωπαϊκού Δείκτη Πληρωμών (European Payment Index 2012 τον οποίο εκπονεί η σουηδική εταιρεία διαχείρισης πιστώσεων Intrum Justitia) εκτιμούν ότι το 3,3% των συνολικών συναλλαγών στην Κύπρο, έναντι 2,8% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, δεν αποπληρώνονται. Το 2008 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 2,2%. Το 3,3% είναι μια επίδοση που τοποθετεί την Κύπρο στο «κόκκινο» ως χώρα ιδιαίτερα επισφαλής στις συναλλαγές.

Σύμφωνα με την ανάλυση της Intrum Justitia για κάθε 500 ευρώ οφειλών που διαγράφει μια επιχείρηση πρέπει να πραγματοποιηθεί πρόσθετες

πωλήσεις 16.667 ευρώ, ενώ για κάθε 10.000 ευρώ το ποσό των πρόσθετων πωλήσεων ανεβαίνει στις 333.333 ευρώ. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Κύπρος ανήκει πλέον στην πεντάδα των χωρών του νότου με τα μεγαλύτερα προβλήματα πληρωμών στις συναλλαγές. Πρώτη είναι η Ιταλία και ακολουθούν Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία και Κύπρος. Η Ε.Ε. έχει υιοθετήσει μια νέα Οδηγία για την αντιμετώπιση του φαινομένου, θέτοντας χρονικά όρια για την εξόφληση τμηολογίων και χρηματικές ποινές για κάθε καθυστέρηση, με την Κύπρο να είναι η πρώτη χώρα της Ευρώπης που ενσωμάτωσε την Οδηγία στο εθνικό της δίκαιο. **Σελ. 4**

ΑΝΑΛΥΣΗ από τον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

To Keynes or not to Keynes?

Υπήρχε λόγος που επέμενε ο Κέινς πως «μακροπρόθεσμα θα είμαστε όλοι νεκροί». Η Μεγάλη Ύφεση, και η καταστροφική πολιτική του Χούβερ στις ΗΠΑ, την «πατριδα» της κρίσης του '30, έδειχναν πως μέχρι να έρθει ισορροπία θα περνούσαν πολλά χρόνια.

Η συνολική ζήτηση ήταν ανεπαρκής. Οι ΗΠΑ ήταν γεμάτες από εργοστάσια που εργάζονταν μερικές ημέρες την εβδομάδα, αφού δεν υπήρχε κανένας να αγοράσει τα προϊόντα τους. Τα επιτόκια ήταν μηδενικά και η οικονομία βρισκόταν σε μια παγίδα ρευστότητας. Το κράτος δανειζόταν βραχυπρόθεσμα με γραμμάτια από το εξωτερικό με 0,75%.

Επιπλέον, οι ΗΠΑ είχαν μπόλικη ρευστότητα, ενώ η δομή της οικονομίας, με τις δικές της πρώτες ύλες, εσωτερική βιομηχανική παραγωγή και υψηλή αεργία δημιουργούσε ένα μεγάλο πολλαπλασιαστή για το κάθε δολάριο που θα έρχετο το κράτος στο παζάρι. Τα στοιχεία ενεργητικού —γν, μετοχές, μηχανήματα—έχαναν την αξία τους, ενώ τα χρέη και οι τιμές αυξανόταν. «Το χρέος αποπληρωζόταν», όπως είπε ο Φίσερ.

Μεγάλες περιοχές όπως ήταν αναξιοποίητες, αφού δεν είχαν νερό και ρεύμα.

Η πολιτική του Ρούσβελτ, «κεϊνσιανή» χωρίς να το ξέρει καν ο ίδιος, τόνωσε τη ζήτηση κι έβαλε τη χώρα σε πορεία ανάκαμψης, αν και αυτή δεν ολοκληρώθηκε μέχρι τον β' παγκόσμιο πόλεμο. Κάπως έτσι η κεϊνσιανή πολιτική έγινε «ορθοδοξία» για πολλά χρόνια, κι όχι άδικα.

Οι οικονομολόγοι έχουν όμως ένα αστείο: Αν ρωτήσεις δέκα οικονομολόγους, θα λάβεις 11 απαντήσεις. Μία από τον καθένα και δύο από τον Κέινς. Όπως και σε όλες τις θεωρίες, και σε όλα τα μοντέλα που εσχάτως έγιναν ευαγγέλιο το ένα μετά το άλλο, και η κεϊνσιανή λογική βασίζεται σε μια σειρά από βασικές παραδοχές.

Το μοντέλο του Κέινς δείχνει πως με την αύξηση των κρατικών δαπανών, αυξάνεται το ΑΕΠ, αλλά και τα επιτόκια. Αντίθετα, η νομισματική πολιτική μειώνει τα επιτόκια την ώρα που αυξάνει επίσης το ΑΕΠ. Όχι, όμως, πάντα.

Η Κύπρος όμως, είναι σήμερα είναι έ-

Από τη συζήτηση για την οικονομία απουσιάζει η σοβαρή θεωρητική προσέγγιση

νας εντελώς διαφορετικός «οργανισμός» από εκείνον των ΗΠΑ του 1930. Πρώτο, το πρόβλημα δεν είναι η συνολική ζήτηση, αλλά εντελώς διαφορετικές παθογένειες. Δεν φαίνεται να υπάρχει σοβαρό πρόβλημα υπερπροσφοράς—αντίθετα, η παραγωγική δυναμική μειώνεται όσο και η ζήτηση.

Δεύτερο, η Κύπρος δεν βρίσκεται εντελώς σε παγίδα ρευστότητας. Πολλές επιχειρήσεις αναζητούν απγνωσμένα δάνεια και χορηγήσεις, ακόμα και για επενδυτικές-επεκτατικές κινήσεις, παρά τα υψηλά επιτόκια.

Τρίτο, το κράτος δεν μπορεί πλέον να δανειστεί παρά από την εγχώρια αγορά, όπου έλειψε η ρευστότητα. Τα επιτόκια πιέζονται προς τα πάνω και παρατηρείται σοβαρή αραιώση. Με επιτόκια άνω

του 4,5% στον βραχυπρόθεσμο δανεισμό, το κράτος φορτώνεται σοβαρά κόστη εξυπηρέτησης. Αυτό το σημείο είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Οι κυβερνητικές δαπάνες γίνονται μόνο με μεγάλο κόστος και σε βάρος της ρευστότητας της οικονομίας, αφού η κυβέρνηση δεν μπορεί να δανειστεί στο εξωτερικό.

Έτσι, οι κρατικές δαπάνες οδηγούν την κεϊνσιανή ανάλυση να συμπεριφερθεί «περιεργα», πηζώντας το ΑΕΠ αντί να το αυξήσουν. (Για τους σπασίτικους, η καμπύλη IS μετακινείται τελικά ελαφρώς στα αριστερά αντί στα δεξιά, επειδή οι δαπάνες συνεπάγονται υψηλότερους φόρους και δημιουργούν αρνητικές προσδοκίες. Την ίδια ώρα, μετακινείται ακόμα και η LM στα αριστερά, αφού στην πολύ «ειδική» περίπτωση της Κύπρου, οι κρατικές δαπάνες «μοιάζουν» με μείωση της προσφοράς χρήματος.)

Όλα αυτά είναι ορατά. Σε μεγαλύτερο από τον αναμενόμενο βαθμό, τα νοικοκυριά αυξάνουν όσο μπορούν τις αποταμιεύσεις τους και μειώνουν την κατανάλωση. Η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος, με την αύξηση στους φόρους

και την προσδοκία για νέες αυξήσεις, αεργία και ύφεση, τα οδηγεί σε περαιτέρω «σφιξισμό».

Εν τω μεταξύ, μία τέταρτη ουσιαστική διαφορά είναι πως σε μεγαλύτερο βαθμό από τον «φυσιολογικό», η νησιωτική ανοικτή οικονομία της Κύπρου προσφέρει υπηρεσίες σε ξένους και καταναλώνει ελάχιστα προϊόντα που η ίδια παράγει, στρεφόμενη αναγκαστικά στις εισαγωγές. Έτσι, ο κεϊνσιανός πολλαπλασιαστής είναι σχετικά μικρός για τις κρατικές δαπάνες, την ώρα που η υφιστάμενη πίεση που ασκούν οι κρατικές δαπάνες είναι μεγάλη.

Τέλος, σε αντίθεση με τόνωση της οικονομίας με έργα όπως το φράγμα Χούβερ που έφερε νερό και ρεύμα σε Νεβάδα, Αριζόνα και πολλά μέρη της Καλιφόρνιας, η Κύπρος πρέπει να προσέξει ποιες δαπάνες είναι «ανάπτυξιακές» και ποιες είναι απλώς δαπάνες. (Ο Κέινς θα έλεγε πως κι αυτά είναι «τόνωση», αλλά με φτηνό, εξωτερικό δανεισμό, μεγάλο πολλαπλασιαστή και πολλούς πόρους στην εγχώρια αγορά.)

Όλα αυτά θα πρέπει να τα λάβει

και την υπόψη όταν σκέφτεται τι πρέπει να γίνει για την οικονομία. Στους υπολογισμούς της κυβέρνησης και των κομμάτων, δεν βλέπουμε καμία ανάλυση, ούτε καν την απλοϊκή αυτού του άρθρου.

Αν και ήδη κάπως αργά, η συζήτηση για τις περικοπές, για την προοπτική ανάπτυξης, για τους φόρους, για τον 13ο μισθό, ακόμα και για τις μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να κινηθεί σε ένα τέτοιο πλαίσιο, κοιτάζοντας μακροσκοπικά τι επιπτώσεις θα έχει στην οικονομία η κάθε κίνηση. Μόνο έτσι μπορεί να αποφευχθεί (όσο γίνεται) ο πιο ισχυρός νόμος των οικονομικών —εκείνος των απροσδόκων συνεπειών— και να εκτιμηθεί σωστά τι επίπτωση θα έχει η κάθε κίνηση στους εργαζομένους και την κοινωνία γενικότερα.

Για τους ίδιους λόγους, πρέπει να προχωρήσει το ΓΕΣΥ και να εκπονηθεί ΜΑΠ. Και τα λεφτά από το γκάτζι μακριά από τους πολιτικούς. Όλους.

www.forthisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

www.pwc.com/cy

Global knowledge. Local expertise

We listen. We learn what you want to do and we help you create the value you are looking for. Value that is based on the knowledge that our almost 1.000 local professionals draw from 169.000 experts in 158 countries. We focus on the provision of Assurance, Advisory, Tax and Global Compliance Services.

pwc

ΑΡΘΡΟ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ

Πού βρισκόμαστε και πού πάμε

Η συζήτηση στη δημόσια σφαίρα της Κύπρου για το Οικονομικό Πρόγραμμα που θα χρειαστεί η χώρα για να λάβει χρηματοδότηση από την Τρόικα θυμίζει πάρα πολύ –σε ανησυχιακό βαθμό– τη διαπραγμάτευση μεταξύ των τριών κυβερνητικών εταίρων στην Ελλάδα. Πολιτικά στελέχη αποφάσισαν ένα προγραμματικό πλαίσιο, το οποίο στην πράξη αποδείχτηκε αδύναμο.

Σήμερα η Κύπρος παραμένει σε μια μετέωρη κατάσταση, χάνοντας χρόνο σε έναν κοινωνικό διάλογο και μια εσωτερική πολιτική διαπραγμάτευση που στις παρούσες συνθήκες δεν έχει νόημα. Αυτή τη στιγμή διεξάγεται μια μάχη χαρακωμάτων στους κόλπους της Ε.Ε. για να σουλουπωθούν τα δημόσια οικονομικά και να μπει ένα τέλος στην παραγωγή νέων ελλειμμάτων, ώστε η Γερμανία να μπορέσει να δεχτεί τη μετάβαση της Ευρωζώνης σε μια μορφή ομοσπονδίας και την αμοιβαία εγγύηση των δημόσιων χρεών.

Σε αυτή τη μάχη χαρακωμάτων ο καθένας προσπαθεί να πλοηγηθεί στην καλύτερη θέση. Κοινή συνισταμένη ο περιορισμός των ελλειμμάτων. Ας δούμε τι γίνεται στην υπόλοιπη Ευρωζώνη, για να αντλήσουμε ορισμένα διδάγματα:

Η Ελλάδα συζητά ένα νέο σκληρό πακέτο μέτρων στοχεύοντας στη λήψη διετούς παράστασης εφαρμογής του Οικονομικού Προγράμματος. Ακόμη και η Δημοκρατική Αριστερά κατανοεί την ανάγκη λήψης μέτρων, για να μη βρσκεται η χώρα εκτός ευρώ όταν θα ληφθούν οι μεγάλες πολιτικές αποφάσεις. Η Ελλάδα, παρά την κριτική και τα πικρόχολα σχόλια, έχει υπέροχη κατά μοναδικό: τη μεγαλύτερη προσαρμογή από όλες τις χώρες της Ευρωζώνης, αλλά και από τις αναδυόμενες οικονομίες. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΔΝΤ, στο διάστημα 2009-2013 η Ελλάδα θα μειώσει το διαρθρωτικό έλλειμμα της κατά 17,5% του ΑΕΠ της, όταν η αμέσως επόμενη χώρα είναι η Ισλανδία με προσαρμογή της τάξης του 5,7% του ΑΕΠ. Μάλιστα, το Ταμείο επισημαίνει ότι η Ελλάδα βρίσκεται στα τρία τέταρτα της διαδρομής, καθώς απομένει να επιτύχει προσαρμογή της τάξης του 1,1% του ΑΕΠ της.

Η Πορτογαλία πήρε την παράταση ενός έτους, αλλά λίγα 24ωρα αργότερα έγινε γνωστό ότι η κυβέρνηση της χώρας εξετάζει το ενδεχόμενο απόλυσης των μισών δημοσίων υπαλλήλων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου εργασίας, δηλαδή περίπου 50.000 εργαζομένων, και την αύξηση του κατώτατου ορίου συνταξιοδότησης από τα 64 στα 65 έτη. Η Τρόικα ζήτησε από τη Λισαβόνα να αντικατασταθούν οι αυξήσεις στη φορολογία με περικοπές στις δαπάνες του Δημοσίου. Είχε προηγηθεί η ανακοίνωση για αύξηση του μέσου φορολογικού συντελεστή των εισοδημάτων στο 11,9% από 9,8% και για επιβολή έκτακτων εισφορών 4% επί των εισοδημάτων.

Η Ιταλία, η τρίτη οικονομία της Ευρωζώνης, ανακοίνωσε αφηνιδαστικά νέα μέτρα ύψους 11,6 δισ. ευρώ, τα οποία προβλέπουν μείωση της φορολογίας για τα χαμηλά εισοδήματα, αύξηση του ΦΠΑ και νέες περικοπές δαπανών. Ο τεχνοκράτης πρωθυπουργός της Ιταλίας, Μάριο Μόντι, τόνισε πως «σήμερα μπορούμε να δούμε ότι η δημοσιονομική πειθαρχία αποδίδει».

Η Γαλλική Εθνοσυνέλευση ενέκρινε με μεγάλη πλειοψηφία το δημοσιονομικό σύμφωνο, καθώς απέσπασε τις ψήφους του κυβερνώντος Σοσιαλιστικού Κόμματος. Το Σύμφωνο είχε επικριθεί από τον Γάλλο πρόεδρο, Φρανσουά Ολάντ, στην προεκλογική του εκστρατεία, ως γερμανικής εμπνεύσεως μέτρο λιτότητας. Μάλιστα, είχε δεσμευθεί να το τροποποιήσει, αλλά αρκέστηκε να προσθέσει σε αυτό ένα «σύμφωνο ανάπτυξης» και να πείσει το κόμμα του να το ψηφίσει ως αναγκαίο για να διατηρηθεί η ευρωπαϊκή ενότητα και το ευρώ.

Τι σημαίνουν τα παραπάνω; Τα δημόσια οικονομικά της Κύπρου πρέπει να μπουκ σε μια βιώσιμη πορεία, με τη λήψη μέτρων. Η έκκληση για συναίνεση στα μέτρα λιτότητας που απηύθυνε στους πολιτικούς ηγέτες ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, ήταν ένα καμπανάκι που δεν ακούστηκε από κανέναν. Λίγα 24ωρα μετά τη δημόσια τοποθέτηση Μπαρόζο από τη Λεμεσό, τηλεφώνημα δέχτηκε ο Νίκος Αναστασιάδης, ο οποίος και κρατά το κλειδί της λύσης. Αν συμφωνήσει με τον Πρόεδρο Χριστόφια, τα πράγματα γίνονται πιο απλά.

Οι πραγματικότητες που έχουν διαμορφωθεί δεν επιδέχονται παρερμηνείες.

«Στην Κύπρο δεν μπορεί να γίνει τίποτα διαφορετικά απ' ό,τι ήδη έχει συμβεί αλλού», μας επισήμανε κοινοτικός αξιωματούχος.

Στο εύλογο ερώτημα, τι φταίει ο απλός κόσμος και γιατί να πληρώνει τα σπασμένα ατελών πολιτικών του παρελθόντος και τα λάθη των τραπεζιτών, η απάντηση είναι απλή: την επόμενη φορά που θα πάτε στην κάλπη, προσέξτε με τι κριτήρια θα ψηφίσετε. Αν τα κριτήρια σας είναι ρουσφετολογικά και στενά κομματικά, τότε κάποια στιγμή θα κληθείτε να πληρώσετε τον λογαριασμό των εκλογικών σας επιλογών.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

3,3% αναμένεται να είναι η αύξηση του παγκόσμιου ΑΕΠ φέτος, σύμφωνα με στοιχεία του ΔΝΤ. Η αύξηση για τον επόμενο χρόνο εκτιμάται ότι θα αγγίξει το 3,6%.

3,4 εκατ. ευρώ ήταν οι συνολικές εισαγωγές από τρίτες χώρες και αφίξεις από άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε., για την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2012, σε σύγκριση με 3.697,1 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2011, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

26,5% είναι η μείωση που σημείωσε η συνολική αξία των αδειών οικοδομής κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2012, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου. Κατά την ίδια περίοδο, εκδόθηκαν 4.284 άδειες οικοδομής, παρουσιάζοντας μείωση 7,4% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του προηγούμενου έτους, ενώ και το συνολικό εμβαδόν μειώθηκε κατά 31,7%.

855,8 εκατ. ευρώ ήταν οι συνολικές εξαγωγές σε τρίτες χώρες και αποστολές σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε., για την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2012, σε σύγκριση με 838,3 εκατ. ευρώ της περιόδου Ιανουαρίου-Ιουλίου 2011.

6 δισεκατομμύρια ήταν οι χρήστες κινητών τηλεφώνων το τέλος του 2011, σύμφωνα με την Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών.

94 χιλιάδες είναι οι Σύριοι πρόσφυγες που κατέφυγαν στην Τουρκία, μέχρι στιγμής. Στο σύνολό τους, οι Σύριοι πρόσφυγες ανέρχονται στις 328 χιλιάδες, σύμφωνα με στοιχεία των Ηνωμένων Εθνών, που δημοσιεύει ο Economist.

ΔΗΚΤΗΣ

Επιστροφές

Τόσο το υπουργείο Οικονομικών όσο και τα τμήματα του Υπουργείου συνθέτουν να παρέχουν μία γενική πληροφόρηση στους πολίτες για τα δημόσια οικονομικά, αποφεύγοντας όμως να θέζουν ειδικά ζητήματα και αποκρίβοντας σημαντικά στοιχεία τα οποία θα μας έδιναν τη συνολική εικόνα...

Να μάθουμε

Εμείς ψάζουμε σε διάφορες υπηρεσίες και δεν καταφέραμε να μάθουμε: Πόσα οφείλει το κράτος σε επιχειρήσεις για επιστροφή ΦΠΑ; Πόσα οφείλει το κράτος σε επιχειρήσεις και ιδιώτες ως επιστροφή φόρου εισοδήματος; Πόσα οφείλει το κράτος σε υπερωρίες στους δημοσίου υπαλλήλους; Υπάρχουν συμβάσεις του δημοσίου με ιδιώτες στις οποίες το κράτος αδυνατεί να ανταποκριθεί; Στοιχεία δεν υπάρχουν. Ούτε καν στο Γενικό Λογιστήριο, που είναι το πλέον αρμόδιο τμήμα του κράτους...Κούλυμα-μάκα.

Όλα καλά

Ο βοήθος γενικός λογιστής, Ανδρέας Ζαχαριάδης, στον οποίο πηγή του Δίκτη έθεσε το ερώτημα, απάντησε: «Απ' ό,τι γνωρίζω δεν υπάρχουν συμβάσεις για τις οποίες το κράτος δεν μπορεί να ανταποκριθεί οικονομικά. Μπορεί να υπάρχουν συμβάσεις για τις οποίες υπήρχε κάποια καθυστέρηση στις πληρωμές λόγω του ότι το κονδύλι που υπήρχε στον προϋπολογισμό δεν ήταν αρκετό και αυτό μέχρι να ψηφιστεί από τη Βουλή συμπληρωματικός προϋπολογισμός, αλλά δεν υπάρχει οποιαδήποτε συνειδητή καθυστέρηση στις πληρωμές των συμβάσεων.» Άρα όλα καλά...

Εγκύκλιος

«Αντίθετα», συνέχισε, το Γενικό Λογιστήριο «με πρόσφατη εγκύκλιο στις 27 Αυγούστου ενημέρωσε και κάλεσε τα Τμήματα να εφαρμόζουν τη σχετική νομοθεσία περί της καταπολέμησης των καθυστερήσεων πληρωμών». Βεβαίως, για να εκδοθεί μία τέτοια εγκύκλιος είναι λογικό ότι υπήρχε πρόβλημα (εδώ και πολύ καιρό!).

Στάση

Για να πληρωθούν, φυσικά, οι συμβάσεις, η επιστροφή του ΦΠΑ και η επιστροφή του φόρου εισοδήματος θα πρέπει να υπάρχουν και ρευστό. Ας μας πουν λοιπόν το ποσό να ξέρουμε εάν ήδη το κράτος έχει κηρύξει στάση πληρωμών ή αν κοιμούνται ήσυχοι...

Πόσα είναι;

Πρόσπεξε κανείς πως μέχρι πριν από λίγες ημέρες ο Πρωθ-Υπουργός (Εμπορίου) πανηγύριζε τα 300 εκατ. ευρώ που θα πάρουμε από τον β' γύρο οδσιοδοτήσεων; Τώρα, ως διά μαγείας, τα 300 εκατ. ευρώ, έγιναν 200. Άλλος ένας υπολογισμός με τη φόρμουλα των τριών «ο»: Σιρόλοψ.

Λίπασμα

Τα μέτρα της κυβέρνησης για την ανάπτυξη, εκτός από τα 300 εκατ. ευρώ που έγιναν 200 εκατ. ευρώ, ακολουθούν τη λογική του λιπάσματος: Να τα σπάλνουμε, λέει, λίγο εδώ, λίγο εκεί, λίγο πιο πέρα, να δείχνουμε κιόλας πως είναι πολλά τα μέτρα, μπας και πιστέψει κανένας...

Ανάπτυξη

Μέσα στα νεύρα, φίλος της στήλης μας ρώτησε αν είναι φυσιολογικό το αεροπορικό...

«Έκω κοσμήμον τον Σιαρλή».

κό εισιτήριο για την πτήση Λάρνακα-Αθήνα να είναι 154 ευρώ. Εδώ να σας δώσω αν σας νοιάζει η ανάπτυξη, μάγκες μου, παρά να πετάτε λεφτά που δεν έχετε, εδώ κι εκεί...

Απορία

Αν θα έπαιρναν 200 εκατ. ευρώ (ή 300, αναλόγως με ποιον μιλάτε) από τον β' γύρο, γιατί δεν τα έβαζαν στο δημοσιονομικό για να μειώσουν τις περικοπές και τους φόρους; Έτσι, θα είναι λιγότερο «υφεσιακά» τα μέτρα.

Ντρέπονται;

Περίεργα πράγματα ακούμε από τις δημοσκοπήσεις. Προσπαθούν, που λέτε, οι δη-

μοσκόποι να συγκρίνουν τις ροές ψηφοφόρων. Έτσι, ρωτούν όσους ψήφισαν Κασουλίδη το 2008 τι θα ψηφίσουν φέτος. Έως εδώ καλά. Το πρόβλημα είναι όταν ρωτούν εκείνους που ψήφισαν Χριστόφια: Δεν βρίσκουν κανένα που να τον ψηφίσει...

Το 1 ευρώ

Ένα ευρώ θα παίρνουν οι φαρμακοποιοί, λέει, για την εμπειρογνομωσύνη τους, κάθε φορά που δίνουν φάρμακο στους αρρώστους. Ο κ. Νουρής, μάλιστα, σημείωσε πως αυτό είναι γιατί δίνουν φάρμακα στον κόσμο και έχουν και πτυχίο. Με την ίδια λογική, η δόση 1 ευρώ μόνον στους ταξιδιώτες, γιατί έχουν άδεια οδήγησης και μας παίρνουν από τον ένα τόπο στον

ΑΠΟΓΟΝΤΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Τα μέτρα για μεταρρυθμίσεις

Απ' όλες τις απογοητεύσεις που είχαμε ως σήμερα, η μεγαλύτερη ήταν η προχθεσινή. Πέρα από τις περικοπές τους φόρους, την ύφεση που θα έχουμε για μερικά χρόνια, και πέρα από τις δυσκολίες που όλοι θα φορτωθούμε, υπήρχε μέχρι την Πέμπτη η ελπίδα πως τουλάχιστον θα γίνονταν μεταρρυθμίσεις που να μας βγάλουν πιο δυνατούς από την κρίση. Αυτή η ελπίδα διαλύθηκε με τις αντιπροτάσεις της κυβέρνησης, η οποία εισηγήσει, ουσιαστικά, να μην περαχτεί καθόλου το στρεβλό, πολυδάπανο, αναποτελεσματικό, ρουσφετοκρατικό και άδικο σύστημα που επικρατεί στο Δημόσιο. Ντροπιαστική δειλία.

ΑΝΑΛΥΣΗ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Το «μποϊκοτάζ» της Κίνας στο συνέδριο του ΔΝΤ

Εάν η Κίνα επιθυμεί να αποκτήσει ισχυρότερο ρόλο στο σύστημα λήψης αποφάσεων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), το μποϊκοτάρισμα του ετήσιου συνεδρίου στο Τόκιο δεν θα τη βοηθήσει να επιτύχει τον στόχο της. Ο επικεφαλής της κεντρικής τράπεζας της Κίνας, Ζου Χιότζουάνγκ, ανακάλεσε αφηνιδάως τη συμμετοχή του, δικαιολογώντας την απουσία του λόγω του βεβαρημένου προγράμματος του. Ηταν η πρώτη φορά που Κινέζος αξιωματούχος επρόκειτο να δώσει τη βασική ομιλία κατά τη λήξη του συνεδρίου που διοργανώνεται κάθε χρόνο από το ΔΝΤ και την Παγκόσμια Τράπεζα.

Ετσι, στις 12 με 14 Οκτωβρίου, ο υποδιοικητής της κεντρικής τράπεζας της Κίνας, Γι Γκωνγκ, θα αντικαταστήσει τον κ. Ζου. Δεν θα παραστούν, επίσης, οι επικεφαλής των τραπεζών ICBC, Bank of China, Agricultural Bank of China και China Construction Bank. Ο λόγος αυτών της έντονης αντίδρασης του Πεκίνου δεν είναι άλλος από την έντονη διαμάχη για την κυριότητα των νησιών Σενκάκου/Ντιαογού στη Νοτιοανατολική Σινική Θάλασσα. Το συνέδριο, όμως, επικεντρώνεται σε χρηματοοικονομικά ζητήματα και όχι σε πολιτικά.

Το μποϊκοτάρισμα αυτό είναι μια χαμένη ευκαιρία για την ισχυρότερη χώρα του αναδυόμενου κόσμου. Το Πεκίνο επιθυμεί να αυ-

ξήσει το ποσοστό του στο σύστημα λήψης αποφάσεων του ΔΝΤ από το τρέχον 3,8%. Και ο κ. Ζου είναι μια πρωτοποριακή προσωπικότητα στον τραπεζικό κλάδο της Κίνας. Είναι ο άνθρωπος που έχει προωθήσει την ιδέα δημιουργίας ενός χρηματοπιστωτικού συστήματος που δεν θα λει-

τουργεί σε όρους δολαρίου. Η δημιουργία ενός τέτοιου συστήματος θα ήταν, εξάλλου, το αντικείμενο της ομιλίας του που, εν τέλει, θα παραδοθεί από τον υποδιοικητή κ. Γι. Αν και η κεντρική τράπεζα της Κίνας έχει να αντιμετωπίσει τις δικές της προκλήσεις, έχει να παραδώσει πολύτιμα

μαθήματα στην άσκηση «μακροπροληπτικής» πολιτικής. Στην πραγματικότητα, η Κίνα δεν είναι η μοναδική χώρα που συνδυάζει οικονομικά με πολιτικά ζητήματα. Οι ΗΠΑ παραμένουν η ισχυρότερη δύναμη στο ΔΝΤ. Σε μελέτη που πραγματοποιήθηκε το 1999 προέκυψε ότι

άλλο. Η λογική του «Εγώ να είμαι καλά», και μάλιστα σε κλειστό επάγγελμα.

Ττόπουζος

Εδώ που τα λέμε για τα κλειστά επαγγέλματα, κοιτάξτε τι έγινε. Η Κυριακή Δημοκρατία δέχτηκε τη σύσταση της Κομισιόν. Μετά την ψήφιση στο Συμβούλιο, το οποίο την ενέκρινε ομόφωνα. Μετά, είπε πως θα την υλοποιήσει. Και τέλος, αναφέρει στην Τρόικα πως τα κλειστά επαγγέλματα στην Κύπρο δεν είναι και τόσο σοβαρό θέμα, άρα ας μην το κάνουμε και θέμα. Ποιος είναι ο Ττόπουζος, Πρόεδρε;

Πού 'ν τον;

Χασμιός ο Σιαρλή. Ακόμη και στην Μπανγκόκ πήγε, σε μία σημαντική μη συνάντηση, στην οποία όμως θα μπορούσε να στείλει άλλον. Αν διερωτάστε, μη φοβάστε. Κυβερνητικές πηγές επιμένουν πως μόλις υπογραφεί το Μνημόνιο, θα επιστρέψει ο Βάσος.

Φώναζε

Φώναζαν οι δάσκαλοι για τα στοιχεία που βγήκαν στη δημοσιότητα. Ο κ. Ταλιανιδάκης, μάλιστα, μίλησε για παραπλανητικά, άδικο, κακά και λάθος στοιχεία. Αν σας βόλευσαν θα ήταν «της Κομισιόν», «Απισίαμα» και «μελετημένα». Αλλά σε αυτό τον τόπο μάθαμε να αποκαλούμε «παραπλανητικά» όποια στοιχεία δεν μας βόλευσαν.

Ο Ζοζέ Μανουέλ

Απελπισμένος με τα όσα βλέπει και ακούει, ο Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο έκρινε πως έπρεπε να καλέσει τον Νίκο Αναστασιάδη και να ζητήσει τη βοήθειά του για την επιτευξη συμφωνίας με την Τρόικα. Με τις στενές σχέσεις του ΕΛΚ, οι δύο άνδρες φέρονται να κατάφεραν ν' αντιληφθούν τι ήθελε να πει ο ένας στον άλλο.

Σύντομα...

Σύντομα θα αρχίσουν να σκάνε οι πληροφορίες για βρώμικες κινήσεις στις τράπεζες. Για συνδεδεμένα δάνεια, για λομολιές ολκής, για διαγραφές δανείων (εκτός της ΠΕΟ, που δεν πειράζει αν διαγράφονται τα δικά της δάνεια) και με ξεπλυσμα από παρανομίες. Αναμένουμε με έντονο ενδιαφέρον ν' αρχίσουν να σκάνε επιβεβαιώσεις...

Συnergατικά I

Από την άλλη, η Κόζα Νόστρα ορισμένων, τα Συnergατικά, θέλουν να παραμεινουν χωρίς εποπτεία. Δεν θέλουν να ελεγχονται και δεν θέλουν ο επόπτης να είναι ανεξάρτητος, χωρίς πολιτικό αφέντη που να «κατανοεί» τις «ανάγκες» ορισμένων. Αν νομίζουν κάποιο πως τα Συnergατικά είναι πιο ασφαλή από τις τράπεζες, καλώς. Αλλά αύριο να μην απαιτούν στήριξη των καταθέσεων.

Συnergατικά II

Κύριε Μουσκάλλη, αν όλα είναι καλά, τι φοβάστε την εποπτεία; Μόνο ο φασουλιτζής προμάχι να παίξει χωρίς διαπτή. Και μη μας λέτε πως δεν έχουν τα Συnergατικά έκθεση στην Ελλάδα. Αφού είναι Συnergατικά, φυσικά δεν έχουν. Εκτός κι αν δεν καταλαβαίνουν ούτε τα βασικά από τον άνευ διαπτήτου Λειτουργία. Και μην επιμένετε πως «κάνουν κέρδη». Είναι σαν να ραβτίζεις κοντέινερ στο Μορί.

dikitis@kathimerini.com.cy

Μαζικές επανεκτιμήσεις ακινήτων από τις τράπεζες

Κατά 20% χαμηλώνουν, κατά μέσο όρο, οι αξίες ακινήτων που έχουν χρησιμοποιηθεί για χορήγηση δανείου

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ

Αν υπάρχει ένας κλάδος της κυπριακής οικονομίας που δεν περνάει κρίση αυτός είναι οι εκτιμητές ακινήτων. Η έναρξη του διαγνωστικού ελέγχου από την Pimco και την Deloitte στην Τράπεζα Κύπρου, στη Λαϊκή Τράπεζα, στην Ελληνική Τράπεζα, στην Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα, στο Ταμειούριο Λεμεσού, στην Alpha Bank και στη Eurobank υποχρεώνει τις τράπεζες να προχωρήσουν σε επαναξιολόγηση των αξιών των ακινήτων που έχουν χρησιμοποιηθεί ως εξασφάλιση για τη χορήγηση δανείων.

Η πρώτη εβδομάδα του διαγνωστικού ελέγχου πέρασε με διερευνητικές επαφές των τραπεζικών επιτελείων με τα κλιμάκια των ελεγκτών, ενώ τα δύσκολα, η έναρξη του ελέγχου, αναμένονται τις επόμενες ημέρες. Τα τραπεζικά επιτελεία γνωρίζουν σε γενικές γραμμές τι θα συζητήσουν οι ελεγκτές και προετοιμάζονται πυρετωδώς ώστε σε τρεις μήνες να έχει ολοκληρωθεί η όλη διαδικασία.

Η πρώτη εβδομάδα του διαγνωστικού ελέγχου στις τράπεζες από την Pimco και την Deloitte πέρασε με διερευνητικές επαφές των δύο πλευρών

Οι επανεκτιμήσεις ξεκινούν από τα ακίνητα μεγάλης αξίας, δηλαδή από τους φακέλους των μεγάλων χορηγήσεων, όπως ξενοδοχεία, φάρμες και μεγάλες ενιαίες εκτάσεις γης.

Πρακτικά στην ιδιαίτερη κρίσιμη κατηγορία των ενυπόθηκων δανείων (που αποτελούν και την κύρια πηγή προβλημάτων στο εσωτερικό της Κύπρου) δεν θα ελεγχθεί δείγμα δανείων, αλλά η πλειοψηφία τους και συγκεκριμένα το 75% των χορηγήσεων με εξασφάλιση ακινήτων. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να επικαιροποιηθούν οι φακέλοι χιλιάδες δανείων.

Παράγοντες της αγοράς που έχουν γνώση των όσων εξάγονται από το πρώτο κύμα των επανεκτιμήσεων αναφέρουν ότι η υποχώρηση των αξιών

Οι Moody's κάνουν αναφορά στον μεγάλο αριθμό ρυθμίσεων δανείων (με επιμίκνωση του χρόνου αποπληρωμής) τάση που τη θεωρούν ως προειδοποιητικό σήμα για άσκηση μελλοντικών πιέσεων στην ποιότητα των δανείων, δηλαδή για αύξηση των επισφαλών δανείων.

στα υπό εξέταση ακίνητα ανέρχεται κατά μέσο όρο στο 20%, ενώ μεταφέρουν την άποψη ότι με την ακολουθούμενη διαδικασία το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων θα αυξηθεί στο 30%. Αξίζει να σημειωθεί ότι όσο αυξάνεται το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τόσο μεγαλύτερες γίνονται και οι κεφαλαιακές ανάγκες των κυπριακών τραπεζών.

Ο οίκος Moody's προχώρησε την περασμένη εβδομάδα στην υποβάθμιση των τριών μεγάλων τραπεζών σπριζόμενος στην εκτίμηση ότι για την ανακεφαλαιοποίησή τους θα χρειαστούν περισσότερα από 8 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με τους Moody's οι κεφαλαιακές ανάγκες της κάθε τράπεζας διαφέρουν, καθώς τα κύρια βασικά ίδια κεφάλαια (core Tier 1

της Λαϊκής Τράπεζας κυμαίνονται στο 4,3% (συμπεριλαμβανομένου και του 1.8 δισ. ευρώ που έλαβε ως κρατική στήριξη), της Τράπεζας Κύπρου στο 5,1% και της Ελληνικής Τράπεζας στο 8,3%.

Δεύτερος λόγος της υποβάθμισης, ο οποίος συνδέεται άμεσα με τον πρώτο, είναι η πρόβλεψη του οίκου για περαιτέρω επιδείνωση της ποιότητας του ενεργητικού των τραπεζών, λόγω του δυσμενούς περιβάλλοντος σε Κύπρο και Ελλάδα.

Το πρώτο εξάμηνο του 2012, το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων ανήλθε στο 22,3% για τη Λαϊκή Τράπεζα (από 13,9% το Δεκέμβριο του 2011), στο 14,2% για την Τράπεζα Κύπρου (από 10,2% το Δεκέμβριο του 2011) και στο 15,8% για την Ελληνική (από

13,2% το Δεκέμβριο του 2011).

Ο οίκος στην ανάλυσή του σημειώνει ότι η αύξηση στα μη εξυπηρετούμενα τροφοδοτήθηκε ιδιαίτερα από την κακή πορεία των δραστηριοτήτων των τραπεζών στην Ελλάδα (η έκθεση και των τριών τραπεζών στην ελληνική οικονομία ανέρχεται στο 107% του ΑΕΠ της Κύπρου), ενώ υπογραμμίζεται ότι στα μη εξυπηρετούμενα δεν περιλαμβάνονται όσα δάνεια δεν αποπληρώνονται, αλλά η αξία της υποθήκης υπερβαίνει (καλύπτει) την αξία του δανείου. Ο οίκος εκφράζει την ανησυχία γι' αυτό το γεγονός και για την πίεση που ασκούνται στις αξίες των ακινήτων στην υφιστάμενη υφεσιακή περίοδο. Τέλος οι Moody's κάνουν αναφορά στον μεγάλο αριθμό ρυθμίσεων δανείων (με επιμ-

κνωση του χρόνου αποπληρωμής) τάση που τη θεωρούν ως προειδοποιητικό σήμα γι' άσκηση μελλοντικών πιέσεων στην ποιότητα των δανείων, δηλαδή για αύξηση των επισφαλών δανείων.

Με βάση τις οδηγίες της Τρόικας η αξιολόγηση των δανείων θα γίνει με ποιοτική ανάλυση των δεδομένων, επαλήθευση της ταξινόμησης των πιστώσεων και αναθεώρηση του υπολογισμού των ζημιών απομείωσης, συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού των επιπτώσεων της αύξησης των προβλέψεων για απαιτήσεις τόσο των εξυπηρετούμενων όσο και των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Η εκτίμηση της οικονομικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων θα περιλαμβάνει την καταλληλότητα προέλευ-

σης του δανείου και την ταξινόμηση και διαχείριση των καθυστερούμενων οφειλών ώστε να ρυθμιστεί η τρέχουσα ταξινόμηση και οι κίνδυνοι.

Ο Συνεργατισμός

Άγνωστο κομμάτι του παζλ είναι ο συνεργατισμός. Οι εκπρόσωποι του κλάδου εκπέμπουν μια εικόνα πρεμίας, ενώ την ίδια ώρα παράγοντες και στελέχη του τραπεζικού κλάδου στέλνουν μηνύματα ανησυχίας για το τι θα προκύψει από τον διαγνωστικό έλεγχο στον συνεργατισμό. Άλλωστε, είναι η πρώτη φορά που ένας τρίτος φορέας ελέγχει τον κλάδο.

Η Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία σπεύδει να απαντήσει στην Τρόικα, αλλά και στη φημολογία περί υπερβολικής ανάληψης κινδύνων από μέρους των ΣΠΠ ότι όλα αυτά δεν ευσταθούν. Αντίθετα, τα ΣΠΠ αποτελούν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην κυπριακή οικονομία με τη μικρότερη έκθεση στις διάφορες κατηγορίες κινδύνου.

«Ο τρόπος λειτουργίας των ΣΠΠ προσ-

Άλλα στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, στην περιοχή του 30%, βλέπουν όσοι έχουν γνώση των πρώτων αποτελεσμάτων των επανεκτιμήσεων

διορίζεται από ένα σαφώς καθορισμένο πλαίσιο κινδύνων, το οποίο είναι μετρησιμο αφενός και αφετέρου εύκολα αναγνωρίσιμο και διαχειρίσιμο λόγω της απλοποιημένης λειτουργίας των ΣΠΠ και της παροχής από αυτά των βασικών κυρίως τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών. Περαιτέρω, με βάση τον συνεργατικό τους χαρακτήρα, τα ΣΠΠ δεν επιδιώκουν τη μεγιστοποίηση του κέρδους, όπως συμβαίνει με τις εμπορικές τράπεζες, και συνεπώς δεν αναλαμβάνουν υψηλά επίπεδα κινδύνου που συνεπάγεται η επιδίωξη υψηλών αποδόσεων», αναφέρει σε ανακοίνωσή της η Συνομοσπονδία. Η Τρόικα, πάντως, επιμένει η Κεντρική Τράπεζα να είναι η μοναδική εποπτική αρχή της χώρας.

seitanidis@kathimerini.com.cy

ΤΟ ΝΕΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΠΑΠΑΕΛΛΗΝΑ

Φιλικό προς το περιβάλλον με διεθνή αναγνώριση

Το νέο Κέντρο Διανομής καταναλωτικών προϊόντων του Ομίλου Παπαέλληνα στη βιομηχανική περιοχή Νήσου έχει πιστοποιηθεί από το διεθνή οργανισμό **myclimate** ως κλιματικά ουδέτερο.

Η αναγνώριση αυτή προϋποθέτει τη λήψη όλων των δυνατών μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και την υιοθέτηση μεθόδων με τις οποίες καταγράφεται το ανθρακικό αποτύπωμα της λειτουργίας του κτηρίου. Αυτό σημαίνει ότι υπολογίζεται ο αριθμός των ρύπων που συνεχίζουν να εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα παρά τα μέτρα που λαμβάνονται. Στη συνέχεια οι ρύποι αυτοί αντισταθμίζονται με την καταβολή ανάλογου ποσού για έργα προστασίας του παγκόσμιου κλίματος.

Ως κοινωνικά υπεύθυνος οργανισμός ο Όμιλος Παπαέλληνα έχει την βαθειά πεποίθηση πως μια επιχείρηση καθίσταται μακροχρόνια βιώσιμη αν αναπτύσσεται με σεβασμό προς τους ανθρώπους της, την αγορά, την κοινωνία και το περιβάλλον. Αυτοί είναι οι τέσσερις πυλώνες της στρατηγικής της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου Παπαέλληνα με κεντρικό σύνθημα **"Ευθύνη για το Μέλλον"**.

Βραβείο «Green Leader»

Στον Όμιλο Παπαέλληνα απονεμήθηκε πρόσφατα, σε τελετή που διοργανώθηκε στην Αθήνα από τον οργανισμό **myclimate** και το Κέντρο Αειφορίας (CSE), το βραβείο "Green Leader". Η πολύ τιμητική αυτή διάκριση, αφορά τις φιλικές προς το περιβάλλον ενέργειες του Ομίλου, καθώς και την καινοτομία της περιοδικής έκδοσης του Κοινωνικού του Απολογισμού, όπου καταγράφονται όλες οι δράσεις του στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης μαζί με τις δεσμεύσεις του για το μέλλον.

Υπό δυσμένεια ο Σιαρλή και ταξιδεύει...

Ευρισκόμενος εκτός φιλοσοφίας του Προεδρικού στη διαμόρφωση των αντιπροτάσεων, βρέθηκε και εκτός διαπραγματεύσεων

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Αξιοπρόσεκτα ήταν την περασμένη εβδομάδα η απουσία του υπουργού Οικονομικών από την Κύπρο, την ώρα που ολοκληρώνονταν στο Υπουργικό Συμβούλιο τα πακέτα αντιπροτάσεων της κυβέρνησης για κατάθεση στην Τρόικα. Απών ήταν ο υπουργός και κατά τις κρίσιμες συναντήσεις της Παρασκευής μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας και των συντεχνιών, ενώ δεν αναμένεται, σύμφωνα με πληροφορίες, να επιστρέψει έγκαιρα για να λάβει μέρος στη συνάντηση «κορυφής» της κυβέρνησης με τους πολιτικούς αρχηγούς. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η απουσία του υπουργού Οικονομικών από τις διαβουλεύσεις για το Μνημόνιο, όχι μόνο δεν προβληματίζει το Προεδρικό αλλά το διευκολύνει. Κι αυτό διότι ο Βάσος Σιαρλή δεν μπορεί να κινηθεί στις πολιτικές παραμέτρους βάσει των οποίων διαμορφώνονται οι προτάσεις, από τα καθάρια ΑΚΕΛικά στέλεια που συγκροτούν

Δεν έχει ξεκαθαρίσει ποιος ή ποιοι προτιμούν να μην αντικατασταθεί ο υπουργός Οικονομικών από κάποιον συνάδελφό του για το ταξίδι στην Μπαγκκόκ.

Άφαντος σε περίοδο κρίσιμων διαβουλεύσεων των εταίρων

την ομάδα κρούσης του Προεδρικού, δηλαδή τους Χριστόφια, Σιλιακίτη, Χαλαράμπους, Χριστοφίδη και Στεφάνου. Δεν είναι τυχαίο ότι ως φήμες είχε κυκλοφορήσει εσχάτως ότι γίνονται σκέψεις για τον διορισμό διαπραγματευτή με την Τρόικα. Σχετίζεται άμεσα με το γεγονός πως η ομάδα κρούσης του Προεδρικού θεωρεί ότι οι πιέσεις που θα ασκηθούν από την Τρόικα θα είναι ισχυρές, γιατί πολλές αντιπροτάσεις της Λευκωσίας οπάζουν την άνεκτη τεχνοκρατική μίδα της. Γι' αυτό στη διαπραγμάτευση χρειάζεται κάποιος που να μπορεί να λέει και όχι στους Τρόικανούς, εφηγώντας και τις παραμέτρους της οικονομικής και πολιτικής φιλοσοφίας του Προεδρικού.

Κατά τ' άλλα ο κ. Σιαρλή έλαβε μέρος στην περασμένη εβδομάδα στη συνάντηση του Eurogroup και του Ecofin, στο οποίο προήδρευσε. Στη συνέχεια μετέβηκε στο Τόκιο για μία μάλλον πανηγυρικού χαρακτήρα επίσημη εκδήλωση του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας, για να ακολουθήσει επίσκεψη στην Μπαγκκόκ της Ταϊλάνδης για την Ευρω-Ασιατική σύσκεψη των Υπουργών Οικονομικών. Πάντως, ο υπουργός Οικονομικών, ως αρμόδιος της προεδρεύουσας χώρας της Ε.Ε., φυσιολογικά λαμβάνει μέρος στις συγκεκριμένες συναντήσεις. Ωστόσο, υπό τις περιστάσεις, θα μπορούσε να αποφυγεί την τόσο μακρά απουσία από την Κύπρο, νοουμένου ότι η παρουσία του στην Κύπρο κρίνεται ως αναγκαία από την κυβέρνηση. Σε τέτοιες περιπτώσεις υπάρχουν δύο επιλογές: Πρώτο, μπορούσε να ζητηθεί από τον διάδοχο του κ. Σιαρλή στην προεδρία, τον Ιρλανδό ομόλογο του, να εκπροσωπήσει την προεδρία στις συγκεκριμένες συναντήσεις, όπου δεν λαμβάνονται ουσιαστικές αποφάσεις πολιτικής. Δεν θα ήταν, μάλιστα, άπονο να ζητηθεί και από τον προηγούμενο προεδρεύοντα, τον υπουργό Οικονομικών της Δανίας, να αναλάβει εκείνος το «καπέλο» του προεδρεύοντος. Δεύτερο, θα μπορούσε υπό τις περιστάσεις να αντικατασταθεί ο κ. Σιαρλή από συναδέλφους του στο Υπουργικό, αν όχι και από τον κ. Μαυρογιάννη. Μια τέτοια πρακτική είναι ιδιαίτερα συνήθης στο Συμβούλιο.

νομικών της Δανίας, να αναλάβει εκείνος το «καπέλο» του προεδρεύοντος. Δεύτερο, θα μπορούσε υπό τις περιστάσεις να αντικατασταθεί ο κ. Σιαρλή από συναδέλφους του στο Υπουργικό, αν όχι και από τον κ. Μαυρογιάννη. Μια τέτοια πρακτική είναι ιδιαίτερα συνήθης στο Συμβούλιο.

Απών στη διαμόρφωση

Σημαντικότερο στοιχείο της απουσίας Σιαρλή, είναι πως αυτός δεν έλειπε μόνο κατά τη διάρκεια της συζήτησης των αντιπροτάσεων της κυβέρνησης με τους κοινωνικούς εταίρους και τα κόμματα, αλλά και κατά τη διάρκεια της ολοκληρωμένης των πακέτων. Υπενθυμίζεται πως το πακέτο που αφορούσε στη μεταρρύθμιση του Δημοσίου, στις δομικές αλλαγές, αλλά και στην τόνωση της ανάπτυξης, ολοκληρώθηκαν κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, στην απουσία Σιαρλή. Μάλιστα, εγκρίθηκαν και από το Υπουργικό, ενώ ο υπουργός Οικονομικών απουσίαζε.

Παρόλο που είχε, προφανώς, αρχίσει η εκπόνηση των εν λόγω πακέτων σε χρονικό σημείο κατά το οποίο ο κ. Σιαρλή βρισκόταν στο γραφείο του, η ολοκλήρωσή τους έγινε εν τη απουσία του, ενώ ερωτηματικά για τη σοβαρότητα που αποδίδεται σε αυτά εγείρονται και από το γεγονός ότι δεν κρίθηκε απαραίτητη η παρουσία Σιαρλή στην Κύπρο κατά τη διάρκεια των συζητήσεων με τους κοινωνικούς εταίρους και τα κόμματα.

Η εικόνα αυτή ενισχύει και παλαιότερες πληροφορίες που αφορούσαν στην καθολική απόρριψη των αντιπροτάσεων που είχε εκπονήσει το Υπουργείο Οικονομικών, από το Προεδρικό. Όπως έγραψε και παλαιότερα η «Κ», το Υπουργείο είχε προτιμήσει κάποιες διαφορετικές προεγγυήσεις στο όλο πακέτο, όπως για παράδειγμα την επέκταση της φορολογικής βάσης με μηδενικό αφορολόγητο αλλά μειωμένους συντελεστές στα ακίνητα. Στις 23 Σεπτεμβρίου, η «Κ» είχε σημειώσει πως, ενώ οι αποστάσεις μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και του Προεδρικού μεγάλων αισθητά, την ίδια ώρα, «στο Υπουργείο, η ανησυχία είναι πως το Προεδρικό μάλλον θα κουτσου-

ρεύει τις προτάσεις που θα του υποβληθούν (όπως έγινε εξάλλου και με το δημοσιονομικό πακέτο του περασμένου Μαΐου που ακόμα δεν έχει προχωρήσει, τέσσερις μήνες μετά το χρονοδιάγραμμα που είχε τεθεί)». Αυτή η εικόνα έχει ενισχυθεί σημαντικά πλέον, με τον υπουργό Οικονομικών να αποσιωπάει από την Κύπρο κατά την πιο κρίσιμη εβδομάδα της οικονομίας.

Οι σχέσεις του Υπουργείου Οικονομικών με την κυβέρνηση συνεχίζουν να διολισθαίνουν. Μάλιστα, πριν από μερικές εβδομάδες, είχε «κυκλοφορήσει» έντονα η πληροφορία πως ο κ. Σιαρλή

Σκέφτηκε και την παραιτήση

Οι σχέσεις του Υπουργείου Οικονομικών με την κυβέρνηση συνεχίζουν να διολισθαίνουν. Μάλιστα, πριν από μερικές εβδομάδες, είχε «κυκλοφορήσει» έντονα η πληροφορία πως ο κ. Σιαρλή

εξετάζει ακόμα και ενδεχόμενο παραιτήσεων, ενώ άτομα του κύκλου του σημειώνουν πως, αν δεν τοποθετηθεί γραπτώς για τις θέσεις του (επιστολή ή υπόμνημα), μπορεί τελικά να «φορτωθεί» τις ευθύνες σε περίπτωση που η κατάσταση στα δημόσια οικονομικά φτάσει σε μη αναστρέψιμη κατάσταση. Η αποφυγή συμφωνίας με την Τρόικα ή, ακόμα, και μια καθυστέρηση που θα οδηγήσει σε στάση πληρωμών, δεν αποτελούν απομακρυσμένο σενάριο, πλέον.

Πάντως, τεχνοκράτες του Υπουργείου σχολιάζουν με έντονο ύφος την κατάσταση. Τα αντίμετρα της κυβέρνησης πάσχουν σε πολλά σημεία, γεγονός που μεταφράζεται σε δυσκολία επίτευξης συμφωνίας με την Τρόικα. Όπως γράφτηκε την περασμένη εβδομάδα, για παράδειγμα, οι υπολογισμοί για αύξηση των εσόδων του κράτους από διάφορες αυξήσεις φορολογιών και τελών, δείχνουν εντελώς εξωπραγματικές. Χαρακτηριστικά αναφέρονται οι προσδοκίες για αύξηση των εσόδων από τη φορολόγηση των καταθέσεων. Εκτός από το γεγονός ότι δεν υπολογίζεται το ενδεχόμενο εξόδου (μικρές, όμως) καταθέσεων με την αύξηση της φορολογίας, για να «βγαίνει» το νούμερο της κυβέρνησης θα πρέπει να υπάρχουν στην Κύπρο 80 δισ. ευρώ σε καταθέσεις, δηλαδή 14,3% περισσότερες από τις σημερινές.

Παρομοίως, η κυβέρνηση υπολογίζει να λάβει τέλη επιχειρήσεων από περίπου 70 χιλιάδες επιχειρήσεις, την ώρα που οι υφιστάμενες εν λειτουργία επιχειρήσεις δεν ξεπερνούν τις 45 χιλιάδες, ενώ έχει την εκτίμηση πως θα λάβει 32 εκατ. ευρώ στους επόμενους δύο μήνες από την αύξηση που θα επιβληθεί στα τέλη ακινήτων, την ώρα που μόνο η συλλογή των στοιχείων θα χρειαστεί πολλούς μήνες.

Όλα αυτά θέτουν το ερώτημα κατά πόσον θα αποδειχθεί δυνατή μία συμφωνία με την Τρόικα εντός των χρονοδιαγραμμάτων. Μέλη της Τρόικας έχουν ήδη εκφράσει έντονες ανησυχίες, αμφισβητώντας τα νούμερα της κυβέρνησης.

Συζητήσαν στο Τόκιο

Πρέπει, πάντως, να σημειωθεί πως ο υπουργός Οικονομικών, όπως και ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, Πανίκος Δημητριάδης, είχαν επαφές με μέλη της Τρόικας κατά τη διάρκεια της επισκεψιακής τους στο Τόκιο. (Το ίδιο δεν ισχύει για την επίσκεψη Σιαρλή στην Μπαγκκόκ). Όσον αφορά στην Κεντρική Τράπεζα, μάλιστα, φέρεται να έγινε ακόμα και προκαταρκτική ανταλλαγή απόψεων με την Τρόικα. Ωστόσο, και ο κ. Δημητριάδης απουσίαζε από την Κύπρο και δεν είχε εκ των πραγμάτων πλήρη πρόσβαση στους τεχνοκράτες της Κεντρικής, όταν η κυβέρνηση αποφασίζει τις αντιπροτάσεις της για το τραπέζιο.

Σε αντίθεση με τις αρχικές δηλώσεις που είχαν γίνει, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος στη συνέχεια σχολίασε πως η διαπραγμάτευση για το τραπέζιο δεν θα γίνει από την κυβέρνηση (η οποία θα υπογράψει το Μνημόνιο) αλλά από την Κεντρική, η οποία ωστόσο «γνάριζει τις θέσεις της κυβέρνησης».

Συντάξεις και ΠΑΣΥΔΥ εμπόδιο για συμφωνία

Με κυριότερο στοιχείο τη «μετατροπή» των περικοπών σε «εθελοντική εισφορά», ούτως ώστε να μην επιπράζονται τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των εργαζομένων, προσήλθαν στο Προεδρικό οι εκπρόσωποι των συντεχνιών. Η πρόταση αυτή, η οποία θα συζητηθεί σε νέα συνάντηση που θα γίνει μετά τη σύσκεψη του Προέδρου με τους πολιτικούς αρχηγούς, θα αποτελέσει εκ νέου αντικείμενο διαβούλευσης με το Προεδρικό.

Σύμφωνα με πληροφόρηση, πάντως, οι συντεχνίες επέδειξαν «κάποια διάθεση να είναι διαλλακτικοί», αναγνωρίζοντας πως δεν μπορούν να αποφευχθούν πλήρως τα μέτρα που είναι μιν απαραίτητα, είναι δε επώδυνα. Σε κάθε περίπτωση, η θέση της κυβέρνησης για την ΑΤΑ και τον 13ο μισθό ικανοποιεί τις θέσεις τους, παρόλο που, εκ των πραγμάτων, η συντριπτική πλειοψηφία τους εργαζομένων δεν πρέπει να αναμένει πως θα λάβει φέτος 13ο μισθό. Σε κάθε περίπτωση, από τη συνάντηση φαίνεται να εδραϊώνεται το χά-

Νέα συνάντηση με τις συντεχνίες, παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει χρόνος

σμα μεταξύ ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ από τη μία, και ΠΑΣΥΔΥ από την άλλη, με την ηγεσία της τελευταίας να δείχνει πως δεν έχει καμία διάθεση να αποδεχτεί οποιοδήποτε μέτρο. Ωστόσο, η συνάντηση έγινε «σε θετικό κλίμα», όπως επιτόθηκε.

Σημαντικό είναι το γεγονός ότι οι συντεχνίες δεν κατέθεσαν στην κυβέρνηση δικές τις προτάσεις επί των αντιπροτάσεων, διαφυλάσσοντας να το πράξουν στην «επόμενη συνάντηση» που θα γίνει μετά τη Δευτέρα. Προκύπτει, έτσι, πως δεν πρόκειται να εξασφαλιστεί το πράσινο φως για την κυβέρνηση πριν από τα μέσα ή τα τέλη της ερχόμενης εβδομάδας. Αυτό το γεγονός σημαίνει, αυτομάτως, πως ο α-

ναθεωρημένος στόχος της κυβέρνησης για συμφωνία με την Τρόικα ως τις 22 Οκτωβρίου είναι ουσιαστικά ανέφικτος και προκύπτει νέα καθυστέρηση της οποίας οι επιπτώσεις δεν μπορούν να εκτιμηθούν στο παρόν στάδιο. Πάντως, εάν η εκταμίευση από την Τρόικα δεν γίνει εντός Δεκεμβρίου, είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν η κυβέρνηση θα είναι σε θέση να κάνει όλες τις πληρωμές (συντάξεις, συμβόλαια, μισθοί) που αποτελούν συμβατικές της υποχρεώσεις.

Η νέα καθυστέρηση φέρνει πιο κοντά την ανάγκη για προμερίσματα από την Κεντρική Τράπεζα και ημικρατικούς οργανισμούς, αλλά την εκ νέου αναενοχού χρέους από διάφορους τραπεζικούς οίκους, ορισμένοι εκ των οποίων αναζητούν αδειοδότηση από την Κύπρο. Την ίδια ώρα, η κυβέρνηση πολύ πιθανόν να αναγκαστεί να χρησιμοποιήσει για τον Δεκέμβριο τις καταθέσεις της (κάτω από μισό δισ. ευρώ, πλέον) που έχει στην Κεντρική, φέροντας έτσι το κράτος ένα βήμα πριν από την πλήρη πτώχευση. Μάλιστα, ο κυβερνητικός

εκπρόσωπος αναθεώρησε τη θέση της κυβέρνησης, σημειώνοντας πως το ορόσημο της 16ης Οκτωβρίου «δεν έχει τεθεί» από την κυβέρνηση ως σημείο αρχής του διαλόγου με την Τρόικα, παρά το γεγονός ότι το χρονικό σημείο καθόδου του κλιμακίου της Τρόικας είχε από τον ίδιο τεθεί στο «δεύτερο δεκαεπταήμερο του Οκτώβριου», ενώ και το ορόσημο της 22ας Οκτωβρίου είχε τεθεί ως χρονικό σημείο για συμφωνία με την Τρόικα.

Σε κάθε περίπτωση, δεν υπάρχει καμία άλλη επιλογή από την παρουσίαση μιας συμφωνίας στη συνεδρία του Eurogroup της 12ης Νοεμβρίου.

Η νέα καθυστέρηση πιθανόν να οφείλεται στην προσπάθεια της κυβέρνησης να εξασφαλίσει τη συμφωνία της ΠΑΣΥΔΥ -έστω κι αν τελεί σε διαμαρτυρία- ούτως ώστε να μην προκληθεί χωρίς καμία συμφωνία με τη συντεχνία του Δημοσίου. Πάντως, η ηγεσία της ΠΑΣΥΔΥ τρέφει τη θέση πως τα μέτρα δεν μπορούν να είναι αποδεκτά.

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ

Συνθήκες ασφυξίας διαμορφώνονται στην κυπριακή αγορά

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΙΑΝΙΔΗ

Οι κυπριακές επιχειρήσεις θεωρούν την καθυστέρηση στις πληρωμές των πελατών τους μεγαλύτερο πρόβλημα από τη μείωση της ζήτησης των προϊόντων τους, αποτυπώνοντας την έντονη ανησυχία για τις συνθήκες έλλειψης ρευστότητας και πιστωτικής ασφυξίας στην αγορά. Το πρόβλημα των καθυστερήσεων στις πληρωμές των συναλλαγών μεταξύ των επιχειρήσεων, αλλά και μεταξύ επιχειρήσεων και δημοσίου τομέα έχει λάβει τα τελευταία χρόνια μεγάλες διαστάσεις.

Το 3,3% των συνολικών συναλλαγών στην Κύπρο δεν αποπληρώνονται, μία επίδοση που τοποθετεί την Κύπρο στο «κόκκινο», ως χώρα ιδιαίτερα επισφαλής στις συναλλαγές

Τα τελευταία στοιχεία για το 2012 του Ευρωπαϊκού Δείκτη Πληρωμών (European Payment Index 2012 τον οποίο εκπονεί η σουηδική εταιρεία διαχείρισης πιστώσεων Intrum Justitia) εκτιμούν ότι το 3,3% των συνολικών συναλλαγών στην Κύπρο, έναντι 2,8% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, δεν αποπληρώνονται. Το 2008 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 2,2%. Το 3,3% είναι μία επίδοση που τοποθετεί την Κύπρο στο «κόκκινο» ως χώρα ιδιαίτερα επισφαλής στις συναλλαγές. Σύμφωνα με την ανάλυση της intrum justitia για κάθε 500 ευρώ οφειλών που διαγράφει μία

επιχείρηση πρέπει να πραγματοποιήσει πρόσθετες πωλήσεις 16.667 ευρώ, ενώ για κάθε 10.000 ευρώ το ποσό των πρόσθετων πωλήσεων ανεβαίνει στις 333.333 ευρώ.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η Κύπρος ανήκει πλέον στην πεντάδα των χωρών του νότου με τα μεγαλύτερα προβλήματα στην πληρωμών των συναλλαγών. Πρώτη είναι η Ιταλία και ακολουθούν Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία και Κύπρος. Από την ίδια έρευνα -που παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια ειδικού σεμιναρίου στη Λευκωσία για την υιοθέτηση των νέας Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την καταπολέμηση των καθυστερημένων πληρωμών- προκύπτει ότι για τους διευθυντές συμβούλους και τους οικονομικούς διευθυντές των κυπριακών επιχειρήσεων το μεγαλύτερο πρόβλημα της τρέχουσας περιόδου είναι η καθυστέρηση στις πληρωμές (90%) και ακολουθούν η μείωση των πωλήσεων (80%) και η έλλειψη ρευστότητας (80%). Πέραν του 90% αποδίδει την καθυστέρηση των πληρωμών στις οικονομικές δυσκολίες των πελατών τους. Εξαιτίας αυτής της δύσκολης κατάστασης το 75% των επιχειρήσεων δηλώνει ότι δεν μπορεί να αναπτυχθεί περαιτέρω. Τα στοιχεία δείχνουν ότι η κατάσταση στην Κύπρο είναι χειρότερη από τον μέσο όρο της Ευρώπης και εκτιμάται ότι το επόμενο διάστημα τα προβλήματα θα αυξηθούν, καθώς οι κυπριακές επιχειρήσεις εμφανίζουν περισσότερο απαισιόδοξες σε σύγκριση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Η θεραπεία

Το πρόβλημα είναι πανευρωπαϊκό και πολύ περισσότερο πρόβλημα των χωρών του νότου. Ο επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επι-

Οι καθυστερημένες πληρωμών στην Κύπρο

Το 3,3% των συνολικών συναλλαγών στην Κύπρο, έναντι 2,8% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, δεν αποπληρώνονται. Το 2008 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 2,2%.

Περίοδος αποπληρωμής

Ιδιωτικός τομέας	2008	2009	2010	2011	2012
Ευρώπη	56	57	55	56	52
Κύπρος	96	90	90	91	90
Δημόσιος τομέας					
Ευρώπη	65	67	63	65	65
Κύπρος	72	70	75	83	83

Πηγή: European Payment Index 2012, intrum justitia

Τι νέο ισχύει στις συναλλαγές από τις 27 Ιουλίου

- **Οι επιχειρήσεις** πρέπει να εξοφλούν τη τιμολογία τους εντός 60 ημερών, εκτός αν έχει συμφωνηθεί εγγράφως κάτι διαφορετικό, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή η συμφωνία δεν είναι καταχρηστική για τον πιστωτή.
- **Οι δημόσιοι οργανισμοί** θα πρέπει να πληρώνουν σε 30 ημέρες ή σε άκρως εξαιρετικές περιπτώσεις σε 60 ημέρες. Η περίοδος των 60 ημερών ισχύει για τις πληρωμές στην υγεία.
- **Σε περιπτώσεις καθυστερήσεων πληρωμής** οι επιχειρήσεις δικαιούνται αυτομάτως τόκους υπερημερίας και εφάπαξ αποζη-

μίωση 40 ευρώ ανά τιμολόγιο. Μπορούν, επίσης, να διεκδικήσουν κάθε λογικό έξοδο εισπραχθέν.

- **Η χρέωση** των τόκων και του ποσού των 40 ευρώ γίνεται χωριστά χηλοή ή προηγούμενη ενημέρωση του οφειλέτη.
- **Το επίτοκο υπερημερίας** οριστική νομοθετικό ίσο με το εκάστοτε παρεμβατικό επίτοκο της ΕΚΤ αυξημένο κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες. Σήμερα ανέρχεται στο 9%.
- **Οι επιχειρήσεις** μπορούν να αμφισβητήσουν πιο εύκολα τυχόν καταχρηστικούς όρους και πρακτικές στις μεταξύ τους συναλλαγές, ενώπιον των δικαστηρίων.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

τροπής στην Κύπρο, Γεώργιος Μαρκοπουλιάτης, τονίζει ότι «τα ποσά που διαγράφουν οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, εξαιτίας της μη αποπληρωμής τους έχουν αυξηθεί στο 2,8% των συνολικών εισπραχθέντων τους, φτάνοντας στα 340 δισ., ευρώ ένα ποσό άνευ προηγούμενου, που ισοδυναμεί με το συνολικό δημόσιο χρέος της Ελλάδας και είναι πάνω από το διπλάσιο σε σχέση με τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2012, ο οποίος ανέρχεται σε 147 δισ., ευρώ. Το 57% των επιχειρήσεων στην Ευρώπη αναφέρουν ότι έχουν προβλήματα ρευστότητας λόγω των καθυστερημένων πληρωμών, ένα ποσοστό κατά 10% μεγαλύτερο από πέρσι, ενώ παράλληλα δεκάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις πτωχεύουν καθημερινά στην Ευρώπη, διότι δεν εξοφλήθηκαν τα τιμολογία τους.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει μια νέα Οδηγία για την αντιμετώπιση του φαινομένου, θέτοντας χρονικά όρια για την εξόφληση τιμολογίων και χρηματικές ποινές για κάθε καθυστέρηση, με την Κύπρο να είναι η πρώτη χώρα της Ευρώπης που ενσωμάτωσε την οδηγία στο εθνικό της δίκαιο. Ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Αντι Πελοπονήσι, εκτίμησε στο σεμινάριο ότι η ενσωμάτωση της Οδηγίας θα δημιουργήσει επιπλέον ρευστότητα ύψους 180 δισ. ευρώ τον χρόνο.

Στην Κύπρο από τις 27 Ιουλίου οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να χρεώνουν αυτόματα και χωρίς ενημέρωση του πελάτη εφάπαξ ποσό 40 ευρώ και επίτοκο υπερημερίας 9% (προκύπτει από το τρέχον επίτοκο της ΕΚΤ + ποινή οκτώ ποσοστιαίων μονάδων) σε κάθε

τιμολόγιο που δεν εξοφλείται εντός 60 ημερολογιακών ημερών. Ο νόμος αναγνωρίζει τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να αποφασίσουν μεγαλύτερο χρόνο αποπληρωμής, αρκεί οι όροι να μην είναι καταχρηστικοί. Στις συναλλαγές των επιχειρήσεων με την κυβέρνηση, το μέγιστο χρονικό όριο εξόφλησης είναι οι 30 ημέρες, με εξαίρεση τον κλάδο της υγείας που είναι 60 ημέρες. Τέλος, δίνεται η δυνατότητα να διεκδικηθούν αποζημιώσεις και για τα έξοδα εισπραχθέν.

Το Υπουργείο Εμπορίου εκτιμά ότι η Οδηγία βρίσκεται προς τη σωστή κατεύθυνση και θα θέσει ορατότητα στο φαινόμενο των καθυστερημένων πληρωμών, θα βοηθήσει τις ΜΜΕ στην αύξηση της ρευστότητας τους, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους, ενώ παράλληλα θα ενισχυθεί ο υγιής ανταγωνισμός που αποβαίνει προς όφελος των καταναλωτών. Σε ό,τι αφορά τις υποχρεώσεις του Δημοσίου προς τις επιχειρήσεις ο διευθυντής Βιομηχανικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Εμπορίου, Γιάννης Κοντός, ανέφερε ότι έχει σταλεί σχετική οδηγία για συμμόρφωση όλων των φορέων του κράτους. Στον ιδιωτικό τομέα τα πράγματα είναι πιο σύνθετα, καθώς σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία το να λάβει μέτρα εναντίον άλλων επιχειρήσεων μπορεί να έχει πρόσθετες επιπτώσεις, όπως η απόλεια πελατών. Οι περισσότερες επιχειρήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να χάσουν πελάτες, ακόμη και αν αυτοί δεν πληρώνουν. «Στην Κύπρο ξεφραμε ότι μπορεί κάποιος να καθυστερεί, αλλά στο τέλος πληρώνει. Σήμερα επικρατεί αβεβαιότητα. Αυτός που χρωστά μπορεί αύριο κρεοκοπήσει», ανέφερε στην «Κ» θεσμικός παράγοντας του κυπριακού επιχειρείν. seitandis@kathimerini.com.cy

Υψηλά αμειβόμενοι οι εκπαιδευτικοί μας

Παρά τις μειώσεις, η Κύπρος κατατάσσεται πέμπτη στην Ευρώπη, με βάση τον ελάχιστο, ακαθάριστο ετήσιο μισθό

Της ΧΑΡΑΣ ΖΥΜΑΡΑ

Στις δεκαέξι από τις είκοσι επτά χώρες της Ε.Ε. οι μισθοί των εκπαιδευτικών μειώθηκαν ή παρέμειναν στάσιμοι, λόγω της οικονομικής ύφεσης, σύμφωνα με την έκθεση σχετικά με τους μισθούς και τα επιδόματα των εκπαιδευτικών και των διευθυντών σχολείων στην Ευρώπη για το 2011/2012, που δημοσιεύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σύμφωνα με την έκθεση, οι μειώσεις στους μισθούς φαίνεται ότι έπληξαν κυρίως τους εκπαιδευτικούς σε Ιρλανδία, Ελλάδα, Πορτογαλία, Ισπανία και Σλοβενία, ενώ παγωμένοι ή ελαφρώς μειωμένοι παρέμειναν οι μισθοί σε Βουλγαρία, Κύπρο, Εσθονία, Γαλλία, Ουγγαρία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία και Ηνωμένο Βασίλειο.

Χρειάζονται 22 χρόνια για να φθάσει κάποιος εκπαιδευτικός στα ανώτατα επίπεδα μισθού

Στην κατάταξη των ευρωπαϊκών χωρών με βάση τους ελάχιστους και μέγιστους ακαθάριστους, ετήσιους μισθούς των εκπαιδευτικών, σε μονάδες αγοραστικής δύναμης σε ευρώ, την πρώτη κατέχει το Λουξεμβούργο, όπου ο μισθός ενός πρωτοδιορισθέντος στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση αρχίζει από τις 54,6 χιλιάδες ευρώ, ενώ ακόμα και το 2012 εφαρμόστηκαν αυξήσεις, λόγω ειδικής αναπροσαρμογής. Τελευταία στη λίστα κατατάσσεται η Ρουμανία, όπου ένας πρωτοδιοριζόμενος εκπαιδευτικός στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση λαμβάνει ετήσιο ακαθάριστο μισθό της τάξεως των 5,0 χιλιάδων ευρώ, παρά τις συνεχόμενες αυξήσεις που εφαρμόστηκαν τα τελευταία έτη. Ενδεικτικά, στην Ελλάδα, ο ελάχιστος ετήσιος ακαθάριστος μισθός ενός πρωτοδιορισθέντος αναλογεί σε 15,3 χιλιάδες, και ο μέγιστος σε 28 χιλιάδες ευρώ.

Πάντως, αν και με κριτήριο τον ελάχιστο ετήσιο, ακαθάριστο μισθό, η Κύπρος κατατάσσεται πέμπτη μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών, εξαιτίας των μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης, το 2012 δεν δόθηκε ΑΤΑ ή οποιαδήποτε άλλη προσαύξηση. Επιπλέον, από τον Οκτώβριο

Ακαθάριστοι ετήσιοι μισθοί εκπαιδευτικών

Ελάχιστοι και μέγιστοι νόμιμοι ακαθάριστοι μισθοί σε ετήσια βάση για τους εκπαιδευτικούς που έχουν ολοκληρώσει την κατάρτισή τους και απασχολούνται πλήρως σε δημόσια σχολεία, σε μονάδες αγοραστικής δύναμης σε ευρώ για το 2011/12.

■ Ελάχιστος μισθός ■ Μέγιστος μισθός

	Πρωτοβάθμια	Κατώτερη δευτεροβάθμια	Ανώτερη δευτεροβάθμια	Μεταβολή 2011/12
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	54,6 / 96,3	63,4 / 110,1	63,4 / 110,1	Αύξηση λόγω ειδικής αναπροσαρμογής
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	38,4 / 51,2	42,9 / 56,9	46,4 / 63,9	Αναπροσαρμογή στο κόστος διαβίωσης
ΙΣΠΑΝΙΑ	30,1 / 42,6	33,7 / 47,2	33,7 / 47,2	Πάγωμα
ΔΑΝΙΑ	29,6 / 35,7	29,6 / 35,7	30,3 / 39,1	Αναπροσαρμογή στο κόστος διαβίωσης
ΚΥΠΡΟΣ	29,6 / 64,9	29,6 / 64,9	29,6 / 64,9	Μείωση 2,5-4%
ΕΛΛΑΔΑ	15,3 / 28,0	15,3 / 28,0	15,3 / 28,0	Μείωση
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	5,0 / 14,2	5,3 / 14,2	5,3 / 14,2	Αύξηση λόγω ειδικής αναπροσαρμογής

Πηγή Κομισιόν

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σε αναλογία με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ

Σύμφωνα με την έρευνα, οι ελάχιστοι ακαθάριστοι νόμιμοι μισθοί στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι στην πλειοψηφία των χωρών μικρότεροι από το κατά κεφαλήν ΑΕΠ κάθε χώρας. Ενδεικτικά, οι μικρότερες αναλογίες του χαμηλότερου ελάχιστου ακαθάριστου νόμιμου μισθού ως προς το κατά κεφαλήν της κάθε χώρας, εντοπίζονται σε Λετονία, Λιθουανία, Ρουμανία, Σλοβακία (μόλις 50%). Αντίστοιχα, οι υψηλότερες αναλογίες εντοπίζονται σε Γερμανία (141%), Ισπανία (136%), και Πορτογαλία (133%). Πάντως, ενώ με κριτήριο τον ελάχιστο ακαθάριστο ετήσιο μισθό των εκ-

παιδευτικών, σε μονάδες αγοραστικής δύναμης, στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, η Κύπρος κατατάσσεται πέμπτη, αν λάβει κανείς υπόψη του τον αντίστοιχο μέγιστο μισθό, η χώρα κατατάσσεται δεύτερη, μετά το Λουξεμβούργο. Ενδεικτικά, ο υψηλότερος ακαθάριστος ετήσιος νόμιμος μισθός της Κύπρου αντιστοιχεί στο 282% του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας, γεγονός που αποτελεί ευρωπαϊκή πρωτιά. Συγκριτικά, ο υψηλότερος ακαθάριστος ετήσιος νόμιμος μισθός της Πορτογαλίας αναλογεί στο 271% και της Γερμανίας στο 211% του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της.

Ο υψηλότερος ακαθάριστος, ετήσιος μισθός των Κύπριων εκπαιδευτικών αντιστοιχεί στο 282% του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας

του 2011, υπήρξε σταδιακή, προοδευτική μείωση στους μηνιαίους μισθούς, ξεκινώντας από 2,5% για τους μισθούς από 2.501 μέχρι 3.500 ευρώ, και 4% για μισθούς υψηλότερους από 4.501 ευρώ, γεγονός που υποδηλώνει μείωση της αγοραστικής αξίας των εκπαιδευτικών.

Χαρακτηριστικό είναι ότι στην Κύπρο, όπως και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, οι ετήσιοι νόμιμοι μισθοί για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν διαφοροποιούνται με βάση τη βαθμίδα εκπαίδευσης, αλλά με μοναδικό κριτήριο τα χρόνια υπηρεσίας.

Συγκεκριμένα, για το 2011/12, οι ετήσιοι ακαθάριστοι μισθοί των εκπαιδευτικών στη χώρα μας (σε ευρώ), και για τις τρεις βαθμίδες που αναφέρονται στην έκθεση, ξεκινούν από τις 26,5, και καταλήγουν στις 58,1 χιλιάδες ευρώ. Σε μονάδες αγοραστικής δύναμης σε ευρώ, ό-

πως φαίνεται και στον πίνακα, οι μισθοί των εκπαιδευτικών στην Κύπρο για το 2011/12, αρχίζουν από τις 29,6, και καταλήγουν στις 64,9 χιλιάδες ευρώ.

Ενώ στις περισσότερες χώρες ένας εκπαιδευτικός χρειάζεται 25-30 περίπου χρόνια υπηρεσίας για να δικαιούται

Αυτονομία στην Εκπαίδευση

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι μοναδικές χώρες που δεν έχουν παραχωρήσει καμία αυτονομία στα εκπαιδευτικά τους συστήματα σε ό,τι αφορά σε προλήψεις, απολύσεις, διαμόρφωση μισθών εκπαιδευτικών κ.λπ., παραμένουν οι Ελλάδα, Ιταλία και Κύπρος. Αντίθετως, σε επίπεδο εκπαιδευτικών, οι Τσεχία, Εσθονία, Ιρλανδία, Λετονία, Λιθουανία, Σλοβακία και Σουηδία έχουν παραχωρήσει πλήρη αυτονομία, ενώ η Ολλανδία είναι η μοναδική χώρα που διατηρεί το εκπαιδευτικό της σύστημα αυτόνομο σε τοπικό επίπεδο.

τον μέγιστο ακαθάριστο νόμιμο ετήσιο μισθό, οι εκπαιδευτικοί σε Γαλλία και Κύπρο χρειάζονται 20 χρόνια περίπου, ενώ οι δύο αυτές χώρες είναι οι μόνες –σε ευρωπαϊκό επίπεδο– στις οποίες ο μέγιστος ακαθάριστος ετήσιος μισθός καταλήγει να είναι διπλάσιος από τον ελάχιστο. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτικοί που εργάζονται στα δημόσια σχολεία της Κύπρου χρειάζονται 22 χρόνια για να φθάσουν στα ανώτατα επίπεδα μισθού.

Δυσιστία από την ΟΕΛΜΕΚ

Πάντως, ο κ. Δημήτρης Ταλιαδωρός, πρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ, σε δηλώσεις του στην «Κ», υποστηρίζει ότι σύμφωνα με περυσινή έκθεση την οποία δημοσιεύει η επιτροπή κ. Αντρούλα Βασιλείου με βάση τον ελάχιστο ακαθάριστο ετήσιο μισθό των πρωτοδιορισθέντων εκπαιδευτικών, η Κύπρος κατατάσσεται 14η. Σύμφωνα μάλιστα με τον ίδιο, στην έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν φαίνεται να λαμβάνει υπόψη και η μείωση της τάξεως 10% που επιβλήθηκε από τον περασμένο Ιανουάριο στους μισθούς όλων εκπαιδευτικών δεν έχουν προϋπηρεσία. Ο πρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ δεν παρέλειψε μάλιστα να αναφερθεί σε δήλωσή της επιτροπής, η οποία έκανε έκκληση για διατήρηση των υψηλών μισθών στην εκπαίδευση σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με σκοπό να μην πάψει το επαγγελματικό να είναι ελκυστικό.

FBME BANK
30 YEARS of international banking
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

Η FBME Bank Ltd ("FBME") λειτουργεί μέσω του παραρτήματος της στην Κύπρο από το 1982 και δραστηριοποιείται στο διεθνή τραπεζικό τομέα και στον τομέα χρηματοδότησης εμπορίου (trade finance).

Στα 30 χρόνια παρουσίας της στην Κύπρο, η FBME διεξάγει τις εργασίες της σύμφωνα με την Τραπεζική Άδεια που της έχει εκδοθεί από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και λειτουργεί πάντοτε σύμφωνα με τον κυπριακό Περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμο και τους κανονισμούς και οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Η νομική έδρα της FBME είναι στην Τανζανία όπου η Τράπεζα λειτουργεί βάσει σχετικής Τραπεζικής Άδειας. Οι εργασίες της FBME στην Τανζανία αντιστοιχούν μόλις στο 5% του συνόλου των τραπεζικών εργασιών του Ομίλου FBME. Το υπόλοιπο 95% συνιστά τις πολύ επιτυχημένες εργασίες της τράπεζας στην Κύπρο οι οποίες εποπτεύονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και ως εκ τούτου αποτελούν μέρος του υφιστάμενου τραπεζικού συστήματος. Σύμφωνα με τους κανονισμούς η FBME συμμετέχει στο κυπριακό Σχέδιο Προστασίας Καταθετών με τους ίδιους όρους με τους οποίους καλύπτονται όλα τα εγχώρια και διεθνή τραπεζικά ιδρύματα τα οποία λειτουργούν στην Κύπρο.

Η FBME εργοδοτεί 320 άτομα στην Κύπρο και προχωρεί με την ανέγερση των νέων, ιδιόκτητων κτηριακών εγκαταστάσεων της, οι οποίες εκτείνονται σε 16,500 τετραγωνικά μέτρα καλυμμένων χώρων στην Λευκωσία. Η διαχρονικά συνεχόμενη σταθερή ανάπτυξη της FBME έχει επηρεάσει θετικά και ουσιαστικά την Κυπριακή Οικονομία.

Η αίτηση προς την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου απλά ζητά έγκριση για τη μεταφορά της νομικής έδρας της FBME από την Τανζανία στην Κύπρο, όπου από της ίδρύσεως της FBME είναι και η ντε φάκτο πατρίδα της.

Η στήριξη της Κυπριακής Οικονομίας υπό τη μορφή δανείου προς την Κυπριακή Δημοκρατία τονίζει την αφοσίωση της FBME προς την χώρα στην οποία κατα κύριο λόγο διεξάγει τις εργασίες της. Αυτή η στήριξη δεν είναι με κανένα τρόπο πολιτικοποιημένη και σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί προσπάθεια επηρεασμού της Κυπριακής Δημοκρατίας ή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

καθημερινά
7:20 μ.μ.

Νιώσε με

www.ant1.iwo.com

Φόρος ακινήτων και στους μικρούς ιδιοκτήτες

Με βάση την πρόταση της κυβέρνησης, ο κάτοχος γης αξίας 50 χιλ. ευρώ θα πληρώνει φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας ύψους 30 ευρώ

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης στον τομέα της ακίνητης ιδιοκτησίας αλλά και την αύξηση των συντελεστών υπολογισμού της φορολογίας εισαγείται η κυβέρνηση στο πακέτο των αντιπροτάσεων της προς την Τρόικα. Η εκτελεστική εξουσία φιλοδοξεί να αυξήσει τον φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας από τα 32 εκατομμύρια ευρώ το 2012 στα 80 εκατ. ευρώ. Είναι η δεύτερη φορά που η κυβέρνηση αγγίζει την ακίνητη ιδιοκτησία, στο πλαίσιο της αύξησης των εσόδων της με στόχο τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Κατά την εφαρμογή του πρώτου πακέτου μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης πριν από ένα περίπου χρόνο, από τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης και την αύξηση των συντελεστών φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας διπλασιάστηκε

τη μεταρρύθμιση ολόκληρου του φορολογικού πλαισίου για την ακίνητη ιδιοκτησία.

Εάν οι αντιπροτάσεις της κυβέρνησης γίνουν αποδεκτές από την Τρόικα και οδηγήσουν εν τέλει στην τροποποίηση της νομοθεσίας, το αφορολόγητο ποσό της αξίας ακίνητης ιδιοκτησίας θα μειωθεί από τις 120 χιλιάδες ευρώ στις 40 χιλιάδες ευρώ. (Ο υφιστάμενος νόμος προνοεί επιπλέον αφορολόγητο ποσό 120 έως 170 χιλιάδες με συντελεστή 4 τοις χιλίοις, 170-300 χιλιάδες 5 τοις χιλίοις, 300-500 χιλιάδες 6 τοις χιλίοις, 500-800 χιλιάδες 7 τοις χιλίοις και 800 χιλιάδες και πάνω 8 τοις χιλίοις).

Θα πρέπει να σημειωθεί πως μέχρι πέρσι, πριν υιοθετηθούν οι πιο πάνω δείκτες, το αφορολόγητο ήταν στις 180 χιλιάδες ευρώ. Τα φορολογητέα ποσά αφορούν αξίες του '80, καθώς ήταν αδύνατον αυτή τη στιγμή, όπως μας εξηγεί ο αναπληρωτής διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου, Ανδρέας Σωκράτους, να γίνει ο υπολογισμός με βάση τις τρέχουσες τιμές ακινήτων.

Ποιοι θα πληρώνουν

Είναι αναμενόμενο ότι, με βάση το σενάριο φορολόγησης που προτείνεται από την Κυβέρνηση και το οποίο επιλέγεται ανάμεσα σε δεκάδες σενάρια που υποβλήθηκαν ενώπιόν της από το Κτηματολόγιο, με στόχο πάντα την αύξηση των εσόδων κατά 50 περίπου εκατ. ευρώ, θα πληρώνει φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας και μια μεγάλη μάζα ιδιοκτητών οι οποίοι έως σήμερα εξαιρούνταν. Ο νόμος δεν πάνει τους ιδιοκτήτες ενός οικοπέδου ή ενός σπιτιού ή ενός χωραφίου, ενώ με το σενάριο που έχει επιλεγεί και προτείνεται, οι κάτοχοι ακίνητης ιδιοκτησίας με μικρή έκταση θα φορολογούνται με μικρά ποσά. Το παράδειγμα το οποίο μας αναφέρει ο κ. Σωκράτους είναι ενδεικτικό: Εάν υιοθετούσαμε ότι ένα σπίτι και ένα χωράφι σε τιμές του '80 είχαν αξία 50 χιλιάδες ευρώ και οι πρώτες 40 χιλιάδες ευρώ είναι αφορολόγητες, τότε για τις 10 χιλιάδες ευρώ ο κάτοχος θα κληθεί να πληρώσει 30 ευρώ. Βεβαίως ο κάτοχος ενός σπιτιού, ενός χωραφίου και τεσσάρων οικοπέδων, ο οποίος κατέχει για αξίες 120 χιλιάδων ευρώ με βάση τις τιμές του '80 και δεν πληρώνει σεντ μέχρι σήμερα, θα πληρώνει 240 ευρώ φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας. «Παραδοσιακά, αυτοί που πλήρωναν φόρο ήταν εκείνοι που είχαν μεγάλη ακίνητη ιδιοκτησία. Η μεγάλη μάζα δεν πληρώνει», επισημαίνει ο κ. Σωκράτους. Μία τακτική που σταδιακά φαίνεται να αλλάζει. «Στόχος είναι η φορολόγηση μεγάλων μερίδων από αυτούς που δεν πλήρωναν καθόλου, με όσο το δυνατόν χαμηλότερο ποσό», ανέφερε.

Οι επιβαρύνσεις στην ακίνητη περιουσία

Μείωση του αφορολόγητου ποσού που σήμερα ανέρχεται σε 120.000 ευρώ σε τιμές του 1980, μέχρι τον εξορθολογισμό και την απλοποίηση της φορολογίας των ακινήτων.

Οι προτεινόμενοι συντελεστές

Αξίες	Συντελεστές
€0 - €40.000	0%
€40.001 - €120.000	3%
€120.001 - €170.000	4%
€170.001 - €300.000	9%
€300.001 - €500.000	10%
€500.001 - €600.000	11%
€600.001 και άνω	12%

Έσοδα

2012	2013	2014	2015	2016
€32 εκατ.	€80 εκατ.	€80 εκατ.	€80 εκατ.	€80 εκατ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Γιατί μείναμε καθηλωμένοι στις αξίες του '80;

Το λογικό και κατά τον αναπληρωτή διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου θα ήταν ο υπολογισμός της φορολογίας να γίνεται σε τρέχουσες τιμές. «Για να είμαστε δίκαιοι, όλος ο κόσμος το ήθελε, κι εμείς το θέλαμε. Γιατί ακολουθούμε κάτι που δεν ταυτίζεται με αυτό που είναι λογικό; Χρειάζονται δεδομένα. Και η υφιστάμενη βάση δεδομένων στο Κτηματολόγιο δεν είναι πλήρης. Έχει γίνει μία προεργασία, αλλά χρειάζεται μελέτη. Υπάρχει λοιπόν η πληροφορία σχετικά με την εκτίμηση, αλλά δεν είναι ολοκληρωμένη». Τα δεδομένα που απαιτούνται για την εκτίμηση αφορούν την τοποθεσία των ακινήτων, εάν αυτά είναι κτήρια, χωράφια, οικοπέδα, επαγγελματικές στέγες, σπιτία, εάν βρίσκονται σε πόλη ή κοινότητα, η ηλικία τους, εάν είναι πολυτελείς οικίες κ.λπ.

Αυτά τα στοιχεία εισέρχονται σε μια μαθηματική φόρμουλα, η οποία υπολογίζει την αξία του τετραγωνικού και την αξία ολόκληρης της ακίνητης ιδιοκτησίας. Σήμερα, τα μη ενημερωμένα σε μεγάλο βαθμό αρχεία του Τμήματος Κτηματολογίου οδηγούν και σε δικίκες, οι οποίες επισμαίνονται από τους φορολογούμενους. Ο κ. Σωκράτους μάς δίνει ένα ενδεικτικό παράδειγμα, σημειώνοντας πως

Τα στοιχεία που υπολογίζονται - και είναι πολλά - για να μπορεί να θεωρηθεί η βάση δεδομένων για τα ακίνητα πλήρης, θα συλλεχθούν κυρίως μέσω δορυφορικών χαρτών.

η κατοχή ενός οικοπέδου και μιας πολυτελούς οικίας που βρίσκονται στην ίδια περιοχή και στον ίδιο δρόμο, μπορεί να αντιμετωπίζονται εντελώς διαφορετικά. Ενώ το οικόπεδο φορολογείται κανονικά λόγω της απογραφής του '80, η οικία φορολογείται επίσης ως οικόπεδο - παρότι ο ιδιοκτήτης της θα έπρεπε να πληρώνει περισσότερα - διότι παρουσιάζεται ως τέτοιο στα αρχεία του Κτηματολογίου. Οι σημαντικές ελλείψεις που παρουσιάζει η βάση δεδομένων του Κτηματολογίου - κάτι στο οποίο οδηγηθήκαμε λόγω του ότι η πληροφορία μεταξύ των

αρμοδίων πολεοδομικών αρχών δεν συγκεντώνει με το Τμήμα Κτηματολογίου - αφορά κυρίως τις οικοδομές. Το έργο πάντως για επέκταση της βάσης δεδομένων και υπολογισμού της φορολογίας στη βάση των σημερινών τιμών δεν εγκαταλείπεται, αναφέρει ο κ. Σωκράτους, παρότι τα δημόσια ταμεία είναι άδεια και για να «τρέξει» ένα τέτοιο έργο χρειάζονται εκατομμύρια. «Η προσπάθειά μας είναι να προωθήσουμε σύνομο πρόταση προς το Υπουργείο Εσωτερικών για να αρχίσει αυτή η έρευνα, και μάλιστα να γίνει σε όσο το δυνατόν

μικρότερο χρονικό διάστημα και όσο πιο οικονομικά γίνεται». Ο κ. Σωκράτους είναι βέβαιος ότι δεν θα απαιτηθούν δέκα χρόνια για να μαζευτούν οι πληροφορίες, όπως συνέβη τη δεκαετία του '80. Τότε που είχε ξεκινήσει σε συστηματική βάση η εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας σε ολόκληρη την Κύπρο και ολοκληρώθηκε το 1990, πάνοντας ένα-ένα τα ακίνητα. Ο προσανατολισμός είναι να συλλεχθεί η πληροφορία ηλεκτρονικά από δορυφορικούς χάρτες και να ολοκληρωθεί, όπου απαιτείται, με στοιχεία από τις πολεοδομικές αρχές.

Δεν εγκαταλείπεται το έργο για ενημέρωση των στοιχείων του Κτηματολογίου ώστε ο φόρος να υπολογίζεται με βάση τις τρέχουσες τιμές ακινήτων, δηλώνει ο αναπληρωτής διευθυντής του τμήματος

το ετήσιο ποσό εισπράξης από τα 15 εκατ. ευρώ στα 30 εκατ. ευρώ. Βεβαίως, ούτε η Τρόικα, με τα μέτρα που εισαγεί, αφήνει στο απυρόβλητο τον φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας. Η διαφορά είναι ότι εισαγείται αύξηση της φορολογίας από τα 32 εκατ. ευρώ στα 52 εκατ. ευρώ. Εισαγείται δηλαδή ένα σενάριο φορολόγησης το οποίο θα αυξήσει τα έσοδα του κράτους κατά 20 εκατ. ευρώ, ενώ την ίδια ώρα η κυβέρνηση εισαγείται αύξηση της τάξης των 48 εκατ. Η Τρόικα εισαγείται παράλληλα

Αντικίνητρα στην αγορά ακινήτων από τα φορολογικά μέτρα

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ

Με έντονο προβληματισμό υποδέχτηκε η ταλαιωρημένη αγορά ακινήτων την πρόθεση της κυβέρνησης να αυξήσει τους συντελεστές φορολογίας στην ακίνητη περιουσία. Η κύρια διαφώνια δεν έχει να κάνει με τη φορολόγηση, αλλά με τον τρόπο που γίνεται, καθώς η κυβέρνηση προβαίνει σ' ένα μεταβατικό μέτρο μέχρι την υιοθέτηση ενός νέου πιο απλού φορολογικού συστήματος για τα ακίνητα.

Στην πράξη η προτεινόμενη αύξηση επιβαρύνει περισσότερο ακίνητα μεγάλης αξίας και επιφάνειας και κατόχους πολλών ακινήτων, όπως είναι οι κατασκευαστές και συνταξιοδοτικά ταμεία και ταμεία πρόνοιας. Παράγοντες της αγοράς εκφράζουν επιφυλάξεις για το κατά πόσο όλοι αυτοί οι υπόχρεοι - και ειδικά οι κατασκευαστές - θα έχουν την ευχέρεια να καταβάλουν τον αυξημένο φόρο. Τα προβλήματα του κατασκευαστικού κλάδου είναι γνωστά και προκαλούν ανησυχία.

«Με τα προτεινόμενα μέτρα προστίθεται άλλος ένας παράγοντας που δρα αποτρεπτικά για τη διενέργεια συναλλαγών», εξηγεί στην «Κ» ο επικεφαλής της Leaf Research, Παύλος Λοΐζου. «Στην αγορά ζούμε ένα φαύλο κύκλο αναποφασιστικότητας. Ακόμη και εκείνοι που θέλουν να προχωρήσουν σε πράξη, μένουν με την πρόθεση, γιατί δεν μπορούν να συμπληρώσουν με δάνειο τη χρηματοδότηση της αγοράς που επιθυμούν. Η αβεβαιότητα με τα μέτρα της Τρόικας, την ενδεχόμενη νέα φορολογία, αλλά και η αβεβαιότητα στην αγορά εργασίας, με την αύξηση των απολύσεων και της ανεργίας, έχει ως αποτέλεσμα όλοι να περιμένουν», σημειώνει ο κ. Λοΐζου.

Οι ιδιοκτήτες

Οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, οι ιδιοκτήτες, μέσω του Συνδέσμου τους εξέφρασαν την αντίθεσή τους στα μέτρα της κυβέρνησης για τη φορολόγηση ακινήτων. Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Ακινήτων σε ανακοίνωσή του αναφορικά με τις αντιπροτάσεις της κυβέρνησης προς την Τρόικα, οι οποίες αφορούν τη φορολόγηση της ακίνητης ιδιοκτησίας,

Η προτεινόμενη αύξηση επιβαρύνει περισσότερο ακίνητα μεγάλης αξίας και επιφάνειας και κατόχους πολλών ακινήτων, όπως είναι οι κατασκευαστές και συνταξιοδοτικά ταμεία και ταμεία πρόνοιας.

τονίζει ότι η πρόταση είναι αποσπασματική κι ότι η μόνη σωστή λύση είναι μια ολική φορολογική μεταρρύθμιση στον τομέα των ακινήτων.

«Η πρόταση του ΚΣΙΑ για φορολογική μεταρρύθμιση εστιάζεται σε ένα πιο απλοποιημένο και άρα πιο δίκαιο φορολογικό σύστημα με έναν φόρο στην απόκτηση, έναν στην κατοχή και έναν στη διάθεση σε αντικατάσταση των τόσων φορολογιών που υπάρχουν σήμερα. Ας μην ξεχνάμε ότι το 2007 οι ιδιοκτήτες πλήρωσαν σε φόρους και τέλη για τα ακίνητα κοντά στο 1 δις. ευρώ και είναι αυτά τα έσοδα του κράτους που είχαν συμβάλει στα πλεονάσματα εκείνων των χρόνων. Η πρόθεση πρέπει να είναι κίνητρα κι όχι αντικίνητρα για την ανάπτυξη για να έχουμε την αποκατάσταση των εσόδων του κράτους», τονίζεται στην ανακοίνωση.

Σε ό,τι αφορά την προτεινόμενη αύξηση του φόρου στους ιδιοκτήτες ο ΚΣΙΑ εκτιμά θα πιέσει τις τιμές των ακινήτων προς τα κάτω.

«Η μείωση των αξιών των ακινήτων αφορά τον κάθε Κύπριο ιδιοκτήτη και θα επηρεάσει σοβαρά τις αποταμιεύσεις χρόνων που ο καθένας δημιούργησε με την εργασία και τον κόπο του», σημειώνει. Ακόμη, ο ΚΣΙΑ θεωρεί ότι η αύξηση των φορολογιών ακίνητης ιδιοκτησίας θα πλήξει ιδιαίτερα τους ιδιοκτήτες α-πρόσοδων οικοπέδων, οι οποίοι δεν έχουν εισοδήματα από την ακίνητη ιδιοκτησία τους. Αυτοί οι ιδιοκτήτες θα αναγκαστούν, σύμφωνα με τον Σύνδεσμο, στο τέλος να πουλήσουν τα ακίνητά τους, με αποτέλεσμα την περαιτέρω πτώση τιμών και αξιών. Επιπρόσθετα, υποστηρίζει ότι οι ακί-

νυτες ιδιοκτησίες οι οποίες θα επιβαρυνθούν με αυξημένο φόρο έχουν ήδη φορολογηθεί. Όσες αποκτήθηκαν με κέρδη, τα κέρδη αυτά έχουν φορολογηθεί με τον φόρο εισοδήματος. Αυτές που αποκτήθηκαν από κληρονομία τότε στη διάθεση τους θα πληρωθεί φόρος κεφαλαιουχικών κερδών στις τιμές διάθεσης σε σχέση με αυτές του 1980.

Η κυβέρνηση, σύμφωνα με τον ΚΣΙΑ, επέλεξε να δώσει προτάσεις με καταστροφικά αποτελέσματα στην οικονομία, αυξάνοντας τη φορολογία στην ακίνητη ιδιοκτησία, μαζί με σωρεία άλλων φορολογιών και δεν επέλεξε να επεκταθεί στο ουσιαστικότερο κομμάτι του προσχεδίου του Μνημονίου της Τρόικας που αφορά στα ουσιαστικά και πολυαναμενόμενα διαρθρωτικά μέτρα.

ANALYSE του ΘΑΝΑΣΗ ΘΩΝΑΣΙΟΥ

Τα απούλητα ακίνητα...

Διάφορα δημοσιεύματα, τον τελευταίο καιρό, παρουσιάζουν τα στοιχεία της απογραφής που διενήργησαν οι αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες, τα οποία αφορούν τον αριθμό των κατοικιών που βρίσκονται στην Κύπρο και προσαθούν να εξαγάγουν διάφορα συμπεράσματα, όπως για παράδειγμα για τις κενές κατοικίες.

Τα στοιχεία, με βάση πάντα την απογραφή του πληθυσμού που έγινε το 2011 και είναι ουσιαστικά και η πιο έγκαιρη πηγή που έχουμε είναι τα παρακάτω: Το σύνολο των κατοικιών είναι 433.212. Κατοικούνται, ως συνήθως τόπος διαμονής, τα 299.275 και είναι κενά 54.651. Χρησιμοποιούνται ως εξοχική/δευτερεύουσα κατοικία τα 6.146, ενώ τα προς κατεδάφιση/άλλη χρήση είναι 1.198.

Ειδικά με το θέμα των κενών κατοικιών δημιουργήθηκε ένας φαύλος κύκλος και μια διαφορά απόψεων.

Η Τρόικα, για παράδειγμα, μιλάει για 55.000 απούλητες κατοικίες υπονοώντας ότι το 100% κενών κατοικιών είναι προς πώληση, ενώ οι τράπεζες από την πλευρά τους διαψεύδουν αυτούς τους αριθμούς και μιλούν για πολύ μικρότερους, γύρω στις 10.000 είναι οι κατοικίες προς πώληση. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της Τρόικας, ο μεγάλος αριθμός των απούλητων ακινήτων, ειδικά αυτά που είναι εγκλωβισμένα σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια, δημιουργούν στρεβλώσεις στις κτηματαγορές.

Για να είμαστε ειλικρινείς, δεν υπάρχει σοβαρή στατιστική κατάσταση για τα ακίνητα που είναι διαθέσιμα για πώληση, για τον α-

πλούστατο λόγο ότι ποτέ δεν έγινε μια έγκαιρη μέτρηση των συγκεκριμένων ακινήτων, αλλά ούτε και υπάρχει αξιόπιστος τρόπος μέτρησης τους.

Μπορεί, για παράδειγμα, τα 55.000 απούλητα ακίνητα για τα οποία μιλάει η στατιστική έρευνα και τα κατατάσσει στα κενά, να είναι προς ενοικίαση και όχι υποχρεωτικά προς πώληση. Επίσης, αρκετά ακίνητα που καταγράφονται ως μόνιμη κατοικία ή/και εξοχική πιθανόν να είναι προς πώληση.

Από αυτά το σίγουρο είναι ότι οι 15.000 είναι κτίσματα που έγιναν πριν από το 1980 και άρα η κατάσταση τους μπορεί και να μην είναι καλή. Αυτή η σύγκριση, κάνει επιτακτική την ανάγκη για δημιουργία μιας μεθόδου με βάση την οποία να έχουμε τακτική ενημέρωση σε ό,τι αφορά τα ακίνητα που είναι προς πώληση ή ενοικίαση, όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες. Μόνο τότε θα μπορούμε να εξάγουμε ασφαλή συμπεράσματα για την πραγματική κατάσταση του κλάδου των ακινήτων έτσι ώστε να παίρνονται έγκαιρα στοχευμένα μέτρα.

Σήμερα η ουσία είναι μία. Με μία πιθανή περαιτέρω επιδείνωση της κρίσης ο αριθμός των ακινήτων που θα είναι απούλητα ή θα πρέπει να εκποιηθούν θα αυξηθεί κατακόρυφα. Και φυσικά αυτό δεν θα λειτουργήσει προς το συμφέρον του κλάδου των ακινήτων και της κυπριακής οικονομίας γενικότερα.

Ο κ. Θανάσης Θωνασίου είναι οικονομολόγος, σύμβουλος Ακινήτων, διευθυντής Sweet Home Estates, σπώνσας Συνδέσμου Προώθησης Ανάπτυξης Ακινήτων

Το 2013 αναμένεται ο στρατηγικός επενδυτής για την Αρχή Εκθέσεων

Ο γενικός διευθυντής της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων, Μιχάλης Μιχαήλ, αναλύει στην «Κ» τα μελλοντικά σχέδια του Οργανισμού

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Η ανάπτυξη της κυπριακής εκθεσιακής αγοράς περνά μέσα από τον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου εκθεσιακού κέντρου, με την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου (ΑΚΕΚ) να έχει εισέλθει στην τελική ευθεία για τη συνεργασία με στρατηγικό επενδυτή. «Έχουμε πάρει όλες τις απαιτούμενες πολεοδομικές εγκρίσεις και ετοιμάζουμε τους όρους ενός διαγωνισμού για την εξεύρεση στρατηγικού επενδυτή», αναφέρει στην «Κ» ο γενικός διευθυντής της Αρχής, Μιχάλης Μιχαήλ, και αναλύει στην «Κ» τα μελλοντικά σχέδια του οργανισμού.

—Η οικονομική κρίση πόσο έχει επηρεάσει τις συμμετοχές στις εκθέσεις της Αρχής, αλλά και την ίδια την ΑΚΕΚ;

Η οικονομική κρίση μάς έχει αγγίξει όλους. Η ΑΚΕΚ, ως Οργανισμός ο οποίος έχει άμεση επαφή με το εμπόριο σύγγραφο έχει επηρεαστεί, γιατί έχουν επηρεαστεί οι επιχειρήσεις του τύπου μας άρα και οι πελάτες μας. Έχουμε όμως λάβει μέτρα μέσω των οποίων ερχόμαστε να στηρίξουμε τους πελάτες μας, όπως η παραχώρηση κινήτρων συμμετοχής σε εκθέσεις, με ειδικά σχέδια επιχορηγήσεων για κυπριακές βιομηχανίες και βιοτεχνίες, με εκπτώσεις και με πακέτα loyalty schemes, και με στοχευόμενη διαφήμιση, προβολή και προωθητικές ενέργειες. Αυτό που με βεβαιότητα μπορώ να πω είναι ότι σε όλες τις εκθέσεις μας από το 2010 και μετά έχουμε παρατηρήσει αυξημένη επισκεψιμότητα, αλλά και πιο πολλούς εκθέτες στις εκθέσεις μας και αυτό μας δίνει δύναμη, κούραση και θέληση να προχωρήσουμε πιο μπροστά.

—Υπάρχει μία εκκρεμότητα με τον εκσυγχρονισμό του εκθεσιακού κέντρου, μία κρίσιμη υποδομή. Σε ποια φάση βρίσκεται η διαδικασία αναβάθμισης;

Η ΑΚΕΚ είναι πλέον ιδιοκτήτης της γης του χώρου στον οποίο αναπτύσσεται το διεθνές εκθεσιακό κέντρο και πλέον μπορεί να προχωρήσει στην υλοποίηση ενός σύγχρονου αναπτυξιακού πλάνου. Έχουμε πάρει όλες τις απαιτούμενες πολεοδομικές εγκρίσεις και ετοιμάζουμε τους όρους ενός διαγωνισμού για την εξεύρεση στρατηγικού επενδυτή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, η Διεύθυνση και το προσωπικό της ΑΚΕΚ, έχουμε θέσει ως κύριο στόχο ένα νέο αναπτυξιακό πλάνο, το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την ανέγερση ενός

καινούργιου και υπερσύγχρονου εκθεσιακού κέντρου και παράλληλα τη συνεργασία με στρατηγικό/ους επενδυτή/ές με σκοπό την ανάπτυξη του ιδιόκτητου πλέον χώρου της ΑΚΕΚ, με τέτοιο τρόπο ώστε ο Οργανισμός να είναι σε θέση να διαδραματίσει τον πραγματικό του ρόλο.

Επιδιώκουμε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα έτσι ώστε να χτιστεί ένα νέο εκθεσιακό κέντρο για την Κύπρο, το οποίο να μπορεί να προσφέρει όλες τις σύγχρονες ανέσεις στους εκθέτες και στους επισκέπτες. Ταυτόχρονα, το νέο διεθνές εκθεσιακό κέντρο πρέπει να είναι ένας πολυδύναμος χώρος στον οποίο θα μπορούν να φιλοξενηθούν και άλλες εκδηλώσεις, πέραν των εκθέσεων. Στο αρχικό στάδιο ανάπτυξης το νέο εκθεσιακό κέντρο μπορεί να είναι έκτασης 20.000 τ.μ. με πρόβλεψη να ανέλθει στα 30.000 τ.μ. Μπορεί να είναι ένας ενιαίος χώρος ή ένας χώρος σε δύο επίπεδα.

—Η συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα αφορά μόνο την κατασκευή ή και τη διαχείριση του εκθεσιακού χώρου;

Σίγουρα την κατασκευή, αλλά επιδιώκουμε και τη συνδιαχείριση κάποιων υπηρεσιών που θα προσφέρονται στο εκθεσιακό κέντρο. Παράλληλα, θα δώσουμε τη δυνατότητα στον στρατηγικό επενδυτή να κάνει τις δικές του αναπτύξεις ως κίνητρο για να υλοποιήσει την επένδυσή. Η Αρχή Κρατικών Εκ-

«Θέλουμε ένα νέο εκθεσιακό κέντρο ενταγμένο στις λειτουργίες της πόλης, και όχι μία περιφραγμένη εγκατάσταση. Να χαιρετάει ο κόσμος που θα έρχεται εδώ»

θέσεων έχει εξασφαλίσει άδειες με τις οποίες μπορούν να αναπτυχθούν γραφειακοί χώροι, καταστήματα, χώροι εστίασης, κολυμβητήριο, πισίνες μέχρι και ξενοδοχείο. Με αυτόν τον τρόπο δίνουμε στον επενδυτή «συνεργασία»—v' αποσβέσει την επένδυσή που του καλούμε να υλοποιήσει, να χτιστεί ένα νέο εκθεσιακό κέντρο.

—Το νέο εκθεσιακό κέντρο πώς θα δομηθεί. Θα μοιάζει με αυτό που ξερουμε σήμερα;

«Έχουμε θέσει ως κύριο στόχο ένα νέο αναπτυξιακό πλάνο, το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την ανέγερση ενός καινούργιου και υπερσύγχρονου εκθεσιακού κέντρου και παράλληλα τη συνεργασία με στρατηγικό/ους επενδυτή/ές με σκοπό την ανάπτυξη του ιδιόκτητου πλέον χώρου της ΑΚΕΚ, με τέτοιο τρόπο ώστε ο Οργανισμός να είναι σε θέση να διαδραματίσει τον πραγματικό του ρόλο», τονίζει ο κ. Μιχαήλ.

—Το γεγονός ότι το εκθεσιακό κέντρο βρίσκεται εντός κατοικημένης περιοχής είναι πρόβλημα;

Κάθε άλλο. Ας μη ξεχνάμε ότι η περιοχή αυτή αναπτύχθηκε οικιστικά και εμπορικά εξαιτίας της παρουσίας της Έκθεσης. Οποιαδήποτε ανάπτυξη γίνει εδώ λαμβάνει υπόψη τις απόψεις του δήμου και τα σχέδια της Πολεοδομίας και του Υπουργείου Συγκοινωνιών για το οδικό δίκτυο. Γνωρίζουμε ότι θα υπάρξει ανάπτυξη του οδικού

Το «Motorshow 2012»

—Το επόμενο μεγάλο εκθεσιακό γεγονός είναι το «Motorshow 2012». Ποια η σημασία της διοργάνωσης αυτής της έκθεσης;

Το Motorshow είναι μία από τις σημαντικότερες εκθέσεις που διοργανώνονται στη χώρα μας. Είναι μία έκθεση η οποία διοργανώνεται ανά διετία και διεξάγεται σε συνεργασία με τον σύνδεσμο εισαγωγών μηχανοκίνητων οχημάτων. Σ' αυτήν την έκθεση, η οποία θα διεξαχθεί από τις 16 μέχρι και τις 21 Οκτωβρίου 2012, οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με όλες τις εταιρείες εισαγωγής καινούργιων αυτοκινήτων, να δουν από κοντά όλα τα νέα μοντέλα και σίγουρα να έχουν την ευκαιρία να αγοράσουν το αυτοκίνητο της αρεσκείας τους σε ειδικές τιμές εκθέσεως. Καλό τον κόσμο και τους ενδιαφερόμενους να επισκεφθούν το Motorshow 2012, να απολαύσουν μία παρά πολύ ωραία έκθεση, να εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες αγοράς καινούργιων αυτοκινήτων που υπάρχουν και να χαρούν τα events που θα παιλαίσουν την έκθεση.

«Έχουμε πάρει όλες τις απαιτούμενες πολεοδομικές εγκρίσεις και ετοιμάζουμε τους όρους ενός διαγωνισμού για την εξεύρεση στρατηγικού επενδυτή»

δικτύου. Οι δρόμοι που περιβάλλουν το εκθεσιακό κέντρο θα γίνουν τετραπλής κατεύθυνσης, αμβλύνοντας τον κυκλοφοριακό φόρτο, ενώ θα κατασκευαστεί και ένας περιφερειακός δρόμος που θα ενώνει την περιοχή του εκθεσιακού κέντρου με την είσοδο της Λευκωσίας, στο ύψος του νέου ΓΣΠ. Η εμπειρία από το εξωτερικό μας δείχνει ότι τα εκθεσιακά κέντρα που αναπτύσσονται ενόψει πολέων συνεχίζουν να έχουν υψηλή επισκεψιμότητα.

Εξάλλου, αυτό που κάνουμε εδώ δεν είναι ένα απλό εκθεσιακό κέντρο. Θέλουμε να παντρέψουμε τις εκθεσιακές χρήσεις με το πράσινο, εξειδικευμένες αναπτύξεις που θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους κατοίκους της Λευκωσίας. Θέλουμε ένα εκθεσιακό κέντρο ενταγμένο στις λειτουργίες της πόλης, και όχι μια περιφραγμένη εγκατάσταση. Να χαιρετάει ο κόσμος που θα έρχεται εδώ.

—Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης;

Εκτιμώ ότι εντός του 2012 θα έχουμε καταλήξει με τους όρους του διαγωνισμού για την προσέλκυση επενδυτή και το 2013 να έχει καταλήξει η όλη διαδικασία.

—Η διοργάνωση εκθέσεων είναι μία ισχυρή βιομηχανία. Ο στόχος να καταστεί η Κύπρος περιφερειακό κέντρο εκθέσεων είναι εφικτός;

Φτιάχνοντας ένα νέο εκθεσιακό κέντρο η Κύπρος θα μπορεί να πουλήσει εκθεσιακά προϊόντα και να καταστεί ένα περιφερειακό κέντρο εκθέσεων. Με τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις είναι δύσκολο. Υπάρχουν εκθέσεις που γίνονται περιφερειακά σε όλο τον κόσμο και θα μπορούσαμε να τις φέρουμε και στην Κύπρο, όπως για παράδειγμα η έκθεση Automechanika, που φιλοξενείται με μεγάλη επιτυχία σε διάφορες περιοχές του κόσμου ή μια περιφερειακή τουριστική έκθεση ανάλογης της World Travel Market του Λονδίνου. Παράλληλα, εδώ και τρία έχουμε χρόνια προχωρήσει σε συνεργασίες με άλλα εκθεσιακά κέντρα του εξωτερικού και φέτος ήδη προχωράμε στη διοργάνωση της δεύτερης HOREXPO, μιας διεθνούς έκθεσης εξοπλισμού ξενοδοχειακών μονάδων και χώρων μαζικής εστίασης. Επίσης, τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε κάθοδο και συμμετοχή εταιρειών από χώρες της Μέσης Ανατολής, ειδικά στη Διεθνή Έκθεση Κύπρου. Περαιτέρω, όμως, η ΑΚΕΚ θα επικεντρωθεί πιο επιθετικά στην αγορά των χωρών σε μια ακτίνα δράσης που μπορεί να αποτελείται από τις χώρες που βρέχονται από τη Μεσόγειο μέχρι και την Ιταλία και τις βαλκανικές χώρες και φυσικά τις μεγάλες αγορές της Γερμανίας και της Ρωσίας. Αυτός είναι ο στόχος και σκοπός μας και επιδιώξιμους είναι με εξωστρέφεια στις ενέργειες μας οι εκθέσεις μας να εξελιχθούν και να είναι τα «εξαίρετα για χιόνια».

seitandisid@kathimerini.com.cy

Το μέλλον είναι εταιρείες με εργαζομένους—μετόχους

Ο Απόστολος Λέριος, ο Έλληνας ομογενής, περιζήτητος μηχανικός πληροφορικής στο Facebook, γοπητεύθηκε από τους υπολογιστές

της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ**

Ανακάλυψε τους υπολογιστές στην εφηβεία του, όταν «δημιούργησε» ένα πρωτόλειο ηλεκτρονικό παιχνίδι κι έμαθε να αγαπά το αρχαίο δράμα ενώ σπούδαζε πληροφορική στις ΗΠΑ. Ο Απόστολος (Τόλνς) Λέριος, ένας από τους περιζήτητους μηχανικούς πληροφορικής, ανήκει στο top 2010 στο δυναμικό του Facebook και πιστεύει ότι το μέλλον στην Ελλάδα και διεθνώς χρειάζεται εργαζομένους συμμετόχους στον κύκλο εργασιών της επιχειρήσεώς τους. Μίλησε στην «Κ» με αφορμή τη συμμετοχή του στην εκδήλωση της TedxAcademy, στις 25 Σεπτεμβρίου, στο Μουσείο Μπενάκη της οδού Πειραιώς.

«Στα 13 μου ζήτησα από τον πατέρα μου έναν υπολογιστή να παίζω παιχνίδια», μας λέει. Εκείνος τον αγόρασε, αλλά άνευ παιχνιδιών, και τον παράτησε να τα φτιάξει μόνος μου. «Τελικά το ίδιο το παιχνίδι δεν είχε ενδιαφέρον, εφόσον ήξερα τους κανόνες του. Όμως, η διαδικασία του προγραμματισμού με είχε γοπητεύσει».

Σήμερα εξακολουθεί να «παίζει» με τους υπολογιστές στον κόσμο του Facebook. «Δημιουργώ το λογισμικό επεξεργασίας των εικόνων, που "ανεβαίνουν" στο Facebook, ώστε να αποθηκευτούν μακροπρόθεσμα στον μικρότερο δυνατό χώρο υπό τη μορφή συμπυκνωμένων παρουσιάσεων με συγκεκριμένες προδιαγραφές. Επίσης, δημιουργώ λογισμικό για τη δυνατότητα βέλτιστης αναπαραγωγής των εικόνων χωρίς άχρηστες πληροφορίες από το Facebook στην εκάστοτε συσκευή του χρήστη», εξηγεί. Επιπλέον, προσφέρει τις συμβουλές του σε συνεργάτες του, όταν χρειάζεται να αναπαράσχουν πληροφορίες με εικονικό τρόπο και να τις αποστείλουν στους χρήστες στη βέλτιστη μορφή.

Υπολογιστές και Αρχαία

Με ακαδημαϊκούς όρους μιλώντας, η εξερεύνηση για τον Απόστολο Λέριο

ξεκίνησε το 1989, όταν βρέθηκε για σπουδές μηχανικής Η/Υ με υποτροφία στο Στάνφορντ στην Καλιφόρνια. Πάντως, δεν είχε φανταστεί πως εκεί θα ανακάλυπτε εκ νέου τα αρχαία ελληνικά. «Τα είχα διαλέξει ως απαιτούμενο μάθημα διαφορετικής κατεύθυνσης», θυμάται. «Νόμισα πως θα ήταν εύκολο, αφού ήμουν Έλληνας. Δυσκολευτόκα, όμως, κόπηκα στις βιβλιοθήκες, θυμήθηκα τα ρήματα, κατόρθωσα να διαβάσω στο πρωτότυπο αρχαία τραγωδία και να συνειδητοποιήσω την ουσία της. Οι ορίζοντες μου διευρύνθηκαν και αυτή την αντίληψη του κόσμου έχω υιοθετήσει. Δεν καταρτιζώ απλώς κώδικες πίσω από μία οθόνη. Με ενδιαφέρει και ο κοινωνικός αντίκτυπός τους».

Καινοτομία και ρίσκο

Μία από τις επιχειρηματικές του πρωτοβουλίες, που ο Απόστολος Λέριος θεωρεί πολύ σημαντικές, δεν σχετίζεται με την τεχνολογία. Αποθησαυρίζοντας τη διοικητική του εμπειρία και σε σύμπραξη με τη γυναίκα του Κριστίν Λέριου και άλλους συνεργάτες συγκρότησαν το 2006 τη Magnolia Creek, ένα κέντρο υποστήριξης ενήλικων γυναικών με διατροφικές διαταραχές στην Αλαμπάμα. «Θέλησα να ασχοληθώ με κάτι που είχε άμεσο αντίκτυπο στη ζωή των ανθρώπων. Συν τοις άλλοις, δεν μου άρεσε το επιχειρηματικό μοντέλο της Αμερικής, όπου αρκετοί γιατροί μετά πολυετή καριέρα και σωρευμένα κεφάλαια ιδρύουν τις δικές τους κλινικές. Προτίμησα με τη Magnolia Creek να δώσω την ευκαιρία σε νέες επαγγελματίες με δέκα χρόνια εμπειρία, λόγου χάρη, οι οποίες δεν είχαν κεφάλαιο, αλλά γνώριζαν τις τελευταίες εξελίξεις αιχμής στη θεραπεία των διαταραχών να συστήσουν μία εταιρεία. Στη Magnolia Creek οι ιδρυτές, οι εργαζόμενοι και οι εργαζόμενες ήταν και μέτοχοι». Τρία χρόνια μετά, το 2009, το ζεύγος Λέριου πούλησε τμήμα της—ώριμης πια—Magnolia Creek σε ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια. Υστερα ο κ. Λέριος συμμετείχε σε εταιρεία, η οποία είχε δραστηριότητες στις ταχείες συναλλαγές στη Γουόλ Στρίτ. Μετά ήρθε η κρίση και η δουλειά στο Facebook! Και η Ελλάδα; «Θεωρώ πως στη χώρα μας το μοντέλο της μεταπολίτευσης πέθανε και πρέπει να επινοήσουμε καινούργιο», απαντά. «Χρειάζεται να εμπεδώσουμε τη φιλοσοφία του επιχειρηματικού ρίσκου ως οικογένεια και ως κοινωνία—αντί να ενθαρρύνουμε τους καινοτόμους, τους αποκαλούμε "τρελούς", επειδή γυρίζουν την πλάτη στην ασφάλεια του Δημοσίου. Επιπλέον, σημαντικός παράγοντας άθνησης του επιχειρείν είναι οι εργαζόμενοι να συμμετέχουν είτε ως μέτοχοι είτε με ποσοστό επί των κερδών στην εταιρεία τους. Ένας μισθός απλός δεν αντικατοπτρίζει την επιπλέον προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι για να προχωρήσει η επιχείρηση—και αυτή η διαφορετική δομή απαιτεί άλλη νομοθεσία και άλλα αντιμετώπιση από τα συνδικάτα».

Η διασύνδεση του ναυπηγοεπισκευαστικού με τις εταιρείες στην Σίλικον Βάλι και πέρα αυτής, οι οποίες λειτουργούν ως δεξαμενές ταλέντων, ήταν μια πρώτη γύση πραγματικότητας. «Ως φοιτητής μαθητεύεις σε μία επιχείρηση 3 μήνες το καλοκαίρι με επαρκείς αποδοχές και την επόμενη χρονιά συνεχίζεις σε καλύτερη θέση ή άλλη εταιρεία», επισμαίνει ο κ. Λέριος. «Εάν δεν το κάνεις, θεωρείσαι τεμπέλης».

Στις αρχές της δεκαετίας του '90 η τρέλα των νεοφυών διαδικτυακών εταιρειών «τύπησε» και το Στάνφορντ. Δύο συμφοιτητές του, οι μετέπειτα ιδρυτές της Yahoo!, τον προσκάλεσαν να τους συνδράμει στα γραφικά, αλλά αρνήθηκε. Λίγο αργότερα, ωστόσο,

ακολούθησε την παράδοση πολλών επιχειρηματιών, που τους θέλει να εγκαταλείπουν το διαδραστικό χάρη του επιχειρείν. Πρώτος σταθμός του ήταν η εταιρεία ειδών ορθοδοντικής Align Technology. «Τον πρώτο υπολογιστή της εταιρείας τον εγκαταστήσαμε στο δωμάτιό μου στη φοιτητική εστία», θυμάται ο επιτυχημένος ομογενής. «Συνειδητοποίησα τότε πως, όσο σκληρά κι αν δούλευα, μπορούσα να αποτύχω λόγω αντίξοων συνθηκών. Πήρα ένα σημαντικό μάθημα κι έμαθα να συγχωρώ». Είτε ως συνιδρυτής μιας εταιρείας είτε ως ένα από τα πρώτα στελέχη της, βρέθηκε στη CenterRun. Η εταιρεία διαχειριζόταν μεγάλα κέντρα δεδομένων, ήμασε και πουλήθηκε στη Sun Microsystems. Οσο για τον κ. Λέριο, μετά ένα βραχύ διάστημα στη Sun, αποδόθηκε σε πιο προσωπικές αναζητήσεις, κάνοντας οικογενειακώς γύγχα στη Χαβάη ή οδηγώντας ελέφαντες στην Ταϊλάνδη.

Στην επαγγελματική του καθημερινότητα προτιμά ήπιους ρυθμούς, ώστε να ακουμπά τόσο στον εικονικό κόσμο όσο και στο χειροπιαστό κώμα ως ερασιτέχνης κηπουρός. «Τα τελευταία 12 χρόνια δουλεύω κυρίως εξ' αποστάσεως από το σπίτι μου στο Τέξας», επισμαίνει ο Απόστολος Λέριος, ένας από τους 30 μηχανικούς από τους συνολικά 1.000 του Facebook, που τηλεργάζονται. «Μακροπρόθεσμα η κοινωνική δικτύωση θα αποτελέσει επανάσταση. Ακόμα, πάντως, το Facebook πειραματίζεται πώς θα την κάνει κερδοφόρο, χωρίς να τροφοδοτεί εσάει τους χρήστες της με διαφημίσεις, κινδυνεύοντας να τους αποξενώσει».

Αποθησαυρίζοντας τη διοικητική του εμπειρία, ο Απόστολος Λέριος σε σύμπραξη με τη γυναίκα του Κριστίν Λέριου (μαζί στη φωτογραφία) και άλλους συνεργάτες συγκρότησαν το 2006 τη Magnolia Creek, ένα κέντρο υποστήριξης ενήλικων γυναικών με διατροφικές διαταραχές, στην Αλαμπάμα. «Θέλησα να ασχοληθώ με κάτι που είχε άμεσο αντίκτυπο στη ζωή των ανθρώπων... Στη Magnolia Creek οι ιδρυτές, οι εργαζόμενοι και οι εργαζόμενες ήταν και μέτοχοι».

Ανθρώπινοι Πόροι: βιώσιμες πρακτικές ελέω κρίσης και η πορεία προς το μέλλον

Στην Αθήνα έγινε συνέδριο του European Club of Human Resources και του ΣΔΑΔΕ

της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Αυτό που ενώνει τα μέλη του European Club of Human Resources είναι η κοινή πεποίθηση ότι η ανάπτυξη των Ανθρώπινων Πόρων έχει, όντως, σημαίνοντα ρόλο στην οικονομική αποδοτικότητα και στη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων. Τους ενώνει επίσης ο κοινός στόχος, που είναι η ανάπτυξη ενός διεθνούς οράματος για τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων, μέσα από ένα ευρωπαϊκό πρίσμα. Το EChr (www.europeanclub.hr.eu) είναι ένας διεθνής, μη κερδοσκοπικός

καλωσόρισε τους προέδρους των διοργανώτων, τον κ. Ζαν-Ντομινίκ Περέ του EChr και την κ. Μάρθα Μιυλανά του ΣΔΑΔΕ, όπως και τους διακεκριμένους ομιλητές και το ακροατήριο των γενικών διευθυντών, διευθυντών Ανθρώπινου Δυναμικού, μελών του ΣΔΑΔΕ και των πολλών επιλεγμένων στελεχών εταιρειών που είχαν προσκληθεί να συμμετέχουν (www.gpma.gr).

Τα επιμέρους θέματα που παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια του σημαντικού αυτού συνεδρίου ήταν το καθένα ξεχωριστά μια επιτυχής ανατομία των προκλήσεων και των ευκαιριών που αντιμετωπίζει σήμερα η διεύθυνση ανθρώπινου δυναμικού. Με έναν κοινό παρονομαστή: την αυστηρή πραγματικότητα της κρίσης που διερχόμαστε και την κοινή προσπάθεια για μια επιτυχή εξέδο από αυτήν. Συμβαίνει όμως, το υψηλό ενδιαφέρον που συνεπάγονται τα θέματα που αναπτύχθηκαν, να κάνει την ιεράρχηση της παρουσιάσας τους, λόγω του περιορισμένου χώρου του παρόντος κειμένου, ιδιαίτερα ανταγωνιστική. Και επειδή η αποσπασματική αναφορά μας στα σημαντικά συμπεράσματα του συνεδρίου θα τα αδικούσε, θα επαπέλθουμε σε αυτά.

Οι ομιλητές του συνεδρίου παρουσίασαν τις τάσεις και τις προοπτικές του Ανθρώπινου Δυναμικού

σύνδεσμος διευθυντικών στελεχών από πολυεθνικές εταιρείες -μεταξύ των οποίων αναφέρουμε τις πολύ γνωστές Aon Hewitt, Air Liquide, Rexel, Schneider, Cesi- ενώ από την Ελλάδα, έως τώρα τουλάχιστον, το μοναδικό μέλος του είναι η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

Προκλήσεις

Την εβδομάδα που πέρασε -στις 4 και 5 Οκτωβρίου 2012- στους χώρους των γραφείων της S&B στην Κηφισιά πραγματοποιήθηκε το συνέδριο «Sustainable HR Practices - The Way Forward» που το συνδιοργάνωσαν το EChr και ο Σύνδεσμος Διευθυντών Ανθρώπινου Δυναμικού Ελλάδας (ΣΔΑΔΕ) μαζί με την S&B. Ο πρόεδρος της και πρόεδρος του IOBE, Οδυσσεύς Κυριακόπουλος,

Όπως επιγραμματικά είπε στην «Κ» η διευθύντρια Ανθρώπινου Δυναμικού του ομίλου S&B, Εύα Βαλαβάνη, «η πραγματική πρόκληση για τον διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού στους δύσκολους καιρούς που διανύουμε, είναι να καταφέρει να σκεφτεί δημιουργικά. Να εφαρμόσει πρακτικές, διατηρώντας το ηθικό των ανθρώπων και επενδύοντας στα ταλέντα, ενώ ταυτόχρονα, καλείται να επιτύχει περιορισμό του κόστους». Υπογράμμισε επίσης

Η πραγματική πρόκληση για τον διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού στους δύσκολους καιρούς που διανύουμε, είναι να καταφέρει να σκεφτεί δημιουργικά. Να εφαρμόσει πρακτικές, διατηρώντας το ηθικό των ανθρώπων και επενδύοντας στα ταλέντα, ενώ, ταυτόχρονα, καλείται να επιτύχει περιορισμό του κόστους.

Θα αυξηθούν οι θέσεις εργασίας

Σύμφωνα με την έρευνα, η πλειονότητα των επαγγελματιών ανθρώπινου δυναμικού στην Ευρώπη αναμένει ότι οι επιπτώσεις της ύφεσης στα επιχειρηματικά αποτελέσματα θα συνεχιστούν. Ωστόσο, μόνο το ένα τρίτο των ερωτηθέντων πιστεύει ότι θα επηρεαστούν και τα προγράμματα για το ανθρώπινο δυναμικό. Πτώση παρουσιάζει επίσης και το ποσοστό των εταιρειών «ε-κείνων» που θέτουν στόχους για ανάπτυξη άνω του 10%. Σημαντικό ποσοστό εταιρειών (67%) προσδοκούν τα έσοδά τους να προέλθουν από αγορές εκτός Ευρώπης - κυρίως από Κίνα, Βραζιλία και Μ. Ανατολή. Ακόμη, παρά το δυσοίονο μακροοικονομικό κλίμα, αυξήθηκε (47%) το ποσοστό των εταιρειών που αναμένουν ότι θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας το 2012.

«κλειδί για την έξοδο από την κρίση, όσο και για τη μετέπειτα βιώσιμη ανάπτυξη των επιχειρήσεων, είναι η καινοτομία και η δημιουργικότητα».

Ιδιαίτερα σημαντικό και χρήσιμο είναι και το «παράδοξο» που προκύπτει μέσα από τη μελέτη -με συντάκτη τον κ. Λεονάντο Σφόρτζα, πρόεδρο της Επιστημονικής Επιτροπής του EChr- η οποία βασίζεται στις τάσεις και στις προοπτικές που κατέγραψε το 7ο Ευρωπαϊκό Βαρόμετρο Ανθρώπινου Δυναμικού. Μια επίσημη έρευνα που σχεδιάζει και διεξάγει από το 2005 η Aon Hewitt σε συνεργασία με το EChr. Το παράδοξο λοιπόν είναι «το σχετικά υψηλό ποσοστό των Ευρωπαίων ΔΔΔ που σχεδιάζουν το 2012 -παρά τη δυσχερή επιχειρηματική πραγματικότητα- να δημιουργήσουν ευκαιρίες για νέες θέσεις εργασίας όπως και προγράμματα για την κατάρτιση και την εκπαίδευση του υφιστάμενου ανθρώπινου δυναμικού τους».

Πιέσεις

Η πίεση που θα δέχεται ο τομέας του Ανθρώπινου Δυναμικού θα αυξάνεται και θα αναβαθμίζει την «επιχειρηματική οξυδέρκεια» του, ώστε να μπορεί αφενός να στηρίξει περισσότερο αποτελεσματικά την «εταιρική υγεία», αφετέρου να βρίσκεται σταθερά προανατολισμένος στη «συσχρόνιστά» των ευρύτερων κοινωνικών αλλαγών. Αυτόνοπτος επίσης θεωρείται και ο ρόλος τόσο των αρμόδιων επιχειρηματικών ηγετών, όσο και των CEOs για την καλλιέργεια μιας κουλτούρας ανοιχτής συνεργασίας με τα στελέχη των τμημάτων του Ανθρώπινου Δυναμικού, όχι μόνο μέσα αλλά και εκτός του οργανισμού.

xd@kathimerini.gr

Βραβεία e-evolution awards 2013

Σε όλες τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα -ανεξαρτήτως μεγέθους- που δραστηριοποιούνται στον χώρο του ηλεκτρονικού επιχειρείν, όπως και στις επιχειρήσεις εκείνες που είναι οι προμηθευτές τους για τη συγκεκριμένη αυτή δραστηριότητα, προσφέρεται η ευκαιρία όχι μόνο να διακριθούν και να βραβευθούν με τα υψηλού κύρους «e-volution awards 2013», αλλά οι βέλτιστες πρακτικές τους στο ηλεκτρονικό επιχειρείν να αναδειχθούν case studies και να αποτελέσουν οδηγό και για τις άλλες -με γενικότερο όφελος την παραιτέρω ανάπτυξη του συγκεκριμένου κλάδου, που είναι ήδη σημαντική τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας. Ως τις 22 Οκτωβρίου 2012 μπο-

ρούν να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής -η διαδικασία έχει ήδη ξεκινήσει-, ενώ η τελική τους απονομή θα πραγματοποιηθεί τον Δεκέμβριο 2012 (www.e-evolutionawards.com). Είναι η δεύτερη χρονιά -μετά την εντυπωσιακή ανταπόκριση που είχε η πρώτη διοργάνωση, πέρυσι- που πραγματοποιείται ο νεοσύστατος αυτός θεσμός, τη συνδιοργάνωση του οποίου έχουν ο Οργανισμός Ενημέρωσης και Επικοινωνίας Boussias Communications (www.boussias.com) και το Εργαστήριο Ηλεκτρονικού Επιχειρείν ELTRUN (www.eltrun.gr) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Πρόκειται για τα μοναδικά βραβεία που αναγνωρίζουν και επιβραβεύουν

τις βέλτιστες πρακτικές στο ηλεκτρονικό επιχειρείν σε B2B (Business-to-Business) και B2C (Business-to-Customer). Ενώ, παράλληλα, συμβάλλουν ουσιαστικά στη δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ των εταιρειών που αξιοποιούν αποτελεσματικά το ηλεκτρονικό εμπόριο, με τους αντίστοιχους service providers. Στην πρώτη περυσινή διοργάνωση υποβλήθηκαν 80 σημαντικές από μεγάλες και μικρότερες εταιρείες. Φέτος, οι βέλτιστες πρακτικές χωρίζονται σε δύο πυλώνες: ο πρώτος αφορά στις εταιρείες που αξιοποιούν το ηλεκτρονικό επιχειρείν και ο δεύτερος στους service providers του κλάδου. Τα βραβεία τελούν υπό την αιγίδα του υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του GRECA (Greek e-Commerce Association), ενώ την υποστήριξη τους παρέχουν σημαντικοί επαγγελματικοί και επιχειρηματικοί φορείς της χώρας. Στην αξιολόγηση των υποψηφίων για βράβευση πρακτικών, λαμβάνονται υπόψη η καινοτομία και η πρωτοτυπία, η έκταση της αξιοποίησης και της χρήσης, τα ανταγωνιστικά οφέλη και τα πλεονεκτήματα που αυτά προσφέρουν, ο σχεδιασμός επέκτασής τους, όπως και τα εξειδικευμένα χαρακτηριστικά τους, σε σχέση με την κατηγορία των βραβείων για την οποία και συμμετέχουν. Η αξιολόγηση θα πραγ-

ματοποιηθεί από έγκριτη κριτική επιτροπή, την οποία αποτελούν εμπειρογνώμονες του χώρου, καθηγητές πανεπιστημίων και εκπρόσωποι των συναφών φορέων. Ενώ το ELTRUN -επικεφαλής του οποίου είναι ο καθηγητής Γιώργος Δουκίδης- έχει την ευθύνη της επιστημονικής υποστήριξης του διαγωνισμού.

Όπως είναι γνωστό, το ELTRUN είναι ένα από τα μεγαλύτερα ερευνητικά κέντρα ηλεκτρονικού εμπόριου μεταξύ των ευρωπαϊκών Business Schools. Έχει 15 χρόνια διεθνούς δραστηριότητας και συνεργάζεται με περισσότερους από 50 διεθνείς οργανισμούς έρευνας. XR. ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ XR. ΔΑΜ.

ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Ζητείται
Διαχειριστής Ψηφιακής Διαφήμισης (Digital advertising Manager)

Ο Όμιλος Ειδικών Εκδόσεων ζητά να προσλάβει άτομο στη θέση διαχειριστή / πωλητή ψηφιακής διαφήμισης, με ευθύνη την πώληση αλλά και ανάπτυξη ψηφιακών προϊόντων στις ιστοσελίδες και εφαρμογές του Ομίλου.

Προσ απαιτούμενα προσόντα:

- Γνώση του νέου διαδικτυακού περιβάλλοντος, σπουδές στους τομείς μάρκετινγκ ή/και πληροφορικής, η/και επικοινωνίας.
- Επιπλέον πείρα στους σχετικούς τομείς θα εκληφθεί ως επιπλέον προσόν.

Κανονιστικός μισθός σε ευχάριστο περιβάλλον εργασίας.
 Για αποστολή CV παρακαλώ επικοινωνήστε στο email drousiotoue@sppmedia.com ή στο φαξ: 22664874

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ
www.sppmedia.com

ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Ζητείται
Υπεύθυνος διαχείρισης εταιρικών προϊόντων

Ο Όμιλος Ειδικών Εκδόσεων ζητά να προσλάβει στέλεχος για τη θέση του υπεύθυνου Ανάπτυξης και Διαχείρισης Προϊόντων σε τρίτες Εταιρείες.

Προσ απαιτούμενα προσόντα:

- Ευχάριστη και δημιουργική προσωπικότητα, προηγούμενη πείρα σε διαχείριση προϋπολογισμών και εξυπηρέτηση πελατών με ιδιαίτερες οργανωτικές ικανότητες.

Για αποστολή CV παρακαλώ επικοινωνήστε στο email drousiotoue@sppmedia.com ή στο φαξ: 22664874

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ
www.sppmedia.com

Επιχορηγημένο πρόγραμμα κατάρτισης

Ποιοτική και αποτελεσματική εξυπηρέτηση πελατών

- Εξυπηρέτηση πελατών: σημαντικές έννοιες
- Αρχές, κανόνες και διαδικασία εξυπηρέτησης
- Ο ρόλος της επικοινωνίας στην εξυπηρέτηση του πελάτη
- Πρακτικές επικοινωνίας στη διαδικασία μιας συναλλαγής
- Τεχνικές καθοδήγησης της συζήτησης με τον πελάτη βασισμένες στη μέθοδο των ερωτοαπαντήσεων
- Εξυπηρέτηση πελατών σύμφωνα με τις ανάγκες τους
- Εξυπηρέτηση εξαγριωμένων πελατών και οι αντιδράσεις τους

Μέγεθος επιχείρησης	Επιχορήγηση ΑνΑΔ	Καθαρό κόστος συμμετοχής*
Μικρή	€ 169,00	€ 111,00
Μεσαία	€ 169,00	€ 111,00
Μεγάλη	€ 168,00	€ 112,00
Χωρίς κρατική ενίσχυση	€ 169,00	€ 111,00

* Συνολικό κόστος συμμετοχής: €280,00. Η τιμή περιλαμβάνει την παρακολούθηση του σεμιναρίου, σημειώσεις, διαλείμματα για καφέ και μεσημεριανό. Θα χορηγηθεί πιστοποιητικό παρακολούθησης.

Κωδικός σεμιναρίου: **ΠΟ04517**
 Ημερομηνίες διεξαγωγής:
Πέμπτη 18 Οκτωβρίου 2012
Τρίτη 23 Οκτωβρίου 2012
 Ώρες διεξαγωγής: **08:30 - 16:15**
 Χώρος διεξαγωγής: **Ιδιωτικό Σχολείο και Φροντιστήριο ΚΤΕΕ - Λευκωσία**

ΚΤΕΕ
 Hellenic Private Institute
 HAP SCHOOLS | ΕΤΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Για πληροφορίες:
Ιδιωτικό Σχολείο και Φροντιστήριο ΚΤΕΕ
 Κοραή 10, 1016 Λευκωσία
 Τηλ.: 22 677 179 / 22 430 622
 email: info@ktee.ac.cy

Το τέλος της σύγχρονης τάξης πραγμάτων στη Δύση

Η κρίση σε Ευρώπη και ΗΠΑ κλονίζει το μοντέλο της πολιτικής σταθερότητας που βασίστηκε στην οικονομική ανάπτυξη

Του **ROBERT J. SAMUELSON**

Το φαινόμενο του οποίου γινόμαστε μάρτυρες στην Ευρώπη -και το οποίο κατά τη γνώμη μου ενδέχεται να εκδηλωθεί και στις ΗΠΑ- είναι το τέλος της σύγχρονης τάξης πραγμάτων στην κοινωνία. Από τις αρχές του 19ου αιώνα, οι κοινωνίες των βιομηχανικών χωρών αποτέλεσαν τα παιδιά ενός γάμου ανάμεσα στην οικονομική ανάπτυξη και την πολιτική σταθερότητα. Η οικονομική πρόοδος βελτίωνε την καθημερινότητα των ανθρώπων και αποτελούσε τον ακρογωνιαίο λίθο της πίστης τους στο κράτος. Πόλεμοι, οικονομικές υφέσεις, επαναστάσεις και ταξικές διαμάχες δέκοπταν κατά καιρούς τον κύκλο. Συνολικά όμως, η ευημερία συνέτεινε στην ύπαρξη σταθερά δημοκρατικών κρατών στην Ευρώπη, σε μερικές περιοχές της Ασίας και φυσικά ο λόγος επίσης για τις ΗΠΑ. Η τρέχουσα οικονομική κρίση ενδέχεται να κλονίσει αυτό το μοντέλο.

Θεσμοί χωρίς κύρος

Η επιβράδυνση των αναπτυξιακών ρυθμών επιφέρει πολιτική αστάθεια και το αντίστροφο. Εάν συμβεί αυτό, θα πρόκειται για μια ιστορική αλλαγή και καταστροφική διαφοροποίηση από το παρελθόν.

Ωστόσο, αυτή η απειλή, η οποία επισκιάζει τις επικείμενες προεδρικές εκλογές στις ΗΠΑ αλλά και το σύνολο του ανεπτυγμένου κόσμου, δεν είναι απαραίτητο να αποτελέσει πραγματικότητα. Οι σύγχρονες οικονομίες - ιδιαίτερα δε η αμερικανική - έχουν εξαιρετικές αντοχές και ισχύ ανάκαμψης. Η δημοκρατική παράδοσή τους είναι ισχυρή. Παρ' όλα αυτά, τίποτα δεν αποκλείει μία ανατροπή, διότι οι περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες βρίσκονται αντιμέτωπες με την οικονομική επιβράδυνση, αν και -αβέβαιο και αυτό ασφαλώς- δείχνουν να ελπίσονται επιτυχώς, αποφεύγοντας τις επιπτώσεις της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης. Οι κοινωνίες, σε στάση «ημιανάπαυσης» δεν δύνανται να ικανοποιήσουν όλες τις προσδοκίες τους για απασχόληση, μισθολογικές αυξήσεις και διάφορα οφέλη από το κράτος. Σε αυτή την περίπτωση, οι πολιτικοί θεσμοί χάνουν το κύρος

Τα δημογραφικά στοιχεία, ακόμη και από μόνα τους, προοιωνίζονται την επιβράδυνση των αναπτυξιακών ρυθμών. Η γήρανση του πληθυσμού στις ΗΠΑ, στην Ιαπωνία και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες μειώνει τους ρυθμούς αύξησης του εργατικού δυναμικού, διότι θα υπάρχουν λιγότεροι νέοι εργαζόμενοι σε σύγκριση με εκείνους που θα συνταξιοδοτούνται. Στη Γερμανία, το εργατικό δυναμικό μόλις και μετά βίας αυξάνεται. Στην Ιαπωνία μειώνεται.

Η επιβράδυνση αφαιρεί από το πολιτικό σύστημα την ικανότητα να ικανοποιεί όλα τα αιτήματα. Ο κόσμος βγαίνει στους δρόμους. Τα ακραία πολιτικά κόμματα κερδίζουν έδαφος

τους. Είναι πιθανόν να δούμε την Ευρώπη να χάνεται πρώτα σε αυτό τον φαύλο κύκλο.

Γήρανση πληθυσμού

Τα δημογραφικά στοιχεία, ακόμη και από μόνα τους, προοιωνίζονται την επιβράδυνση των αναπτυξιακών ρυθμών. Η γήρανση του πληθυσμού στις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες μειώνει τους ρυθμούς αύξησης του εργατικού δυναμικού τους, διότι θα υπάρχουν λιγότεροι νέοι εργαζόμενοι σε σύγκριση με εκείνους που θα συνταξιοδοτούνται. Οπως εκτιμάται από το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κογκρέσου,

οι μέσοι ρυθμοί αύξησης του εργατικού δυναμικού στις ΗΠΑ ανέρχονται πλέον στο 0,5% ετησίως, ήτοι στο ένα τρίτο του μέσου όρου μεταπολεμικός. Τα δεδομένα είναι ακόμη χειρότερα σε άλλες χώρες. Στη Γερμανία, το εργατικό δυναμικό μόλις και μετά βίας αυξάνεται. Στην Ιαπωνία μειώνεται.

Βραχυπρόθεσμα, η μείωση του εργατικού δυναμικού συντείνει στη συγκράτηση της ανεργίας. Μακροπρόθεσμα μειώνει τους αναπτυξιακούς ρυθμούς.

Το διάστημα 1950-2011, οι μέσοι αναπτυξιακοί ρυθμοί της αμερικανικής οικονομίας ανήλθαν στο 3,3% ετησίως, με τους μέσους ετήσιους ρυθμούς αύξησης του εργατικού δυναμικού να κυμαίνονται στο 1,5% και της αύξησης της παραγωγικότητας στο 1,8%. Κατά κανόνα η αύξηση της παραγωγικότητας συνδέεται με τις νέες τεχνολογίες, την καλύτερη διαχείριση και τη βελτίωση της εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού αλλά και τη μείωση του ποσοστού των ανειδίκευτων εργαζομένων. Η επιβράδυνση των ρυθμών αύξησης του εργατικού δυναμικού στις ΗΠΑ συνεπάγεται τη μείωση του μέσου όρου ανάπτυξης της αμερικανικής οικονομίας τα επόμενα χρόνια στο 2,3%, αν υποθέσουμε ότι οι ρυθμοί αύξησης της παραγωγικότητας δια-

τηρούνται αμετάβλητοι. Δυστυχώς, το τελευταίο δεν είναι βέβαιο.

Σε μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα μελέτη, ο οικονομολόγος Ρόμπερτ Γκόρντον, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Northwestern, εκτιμά ότι οι ρυθμοί αύξησης της παραγωγικότητας έχουν ήδη κορυφωθεί. Οι ρυθμοί αύξησης του κατά κεφαλήν εισοδήματος πιθανόν να μειωθούν σταδιακά στο ήμισυ ή και σε ακόμη χαμηλότερα επίπεδα, από τα ιστορικά υψηλά ποσοστά τους. Οπως γράφει, η πλειονότητα των οικονομολόγων πιστεύει ότι «η οικονομική ανάπτυξη είναι μια συνεχιζόμενη διαδικασία, που δεν θα έχει τέλος ποτέ...» Πιθανόν να κάνουν λάθος, υποστηρίζει.

Ο Γκόρντον αναφέρεται σε τρεις βιομηχανικές «επαναστάσεις». Η πρώτη ξεκίνησε στην Αγγλία γύρω στο 1750 και περιελάμβανε την ανάπτυξη της κλωστοϋφαντουργίας, την ατμομηχανή και τον σιδηρόδρομο. Η δεύτερη, που ξεκίνησε το 1870 και έκλεισε τον κύκλο της το 1900, ήταν η σημαντικότερη με κύρια χαρακτηριστικά της τη διάδοση του ηλεκτρισμού, την εφεύρεση του καυστήρα και την ύδρευση των κατοικιών. Αυτά, υποστηρίζει, οδήγησαν σε άλλα νέα «μέσα» όπως οι ηλεκτρικές μηχανές, οι αυτοκινητόδρομοι, η μετακίνηση των πληθυσμών στα προάστια, οι αερο-

Ο κόσμος αισθάνεται προδομένος

Η ψαλίδα θα ανοίξει και οι πλούσιοι θα γίνουν πλουσιότεροι. Η αύξηση των φόρων για τον έλεγχο των δημοσίων ελλειμμάτων και η αύξηση των δαπανών για τους ανθρώπους της τρίτης ηλικίας -συντάξεις, νοσήλια, επιδόματα, κ.ά.- θα μειώσουν τα εισοδήματα. Το κόστος της ασφαλιστικής κάλυψης για την Υγεία -στο οποίο δεν αναφέρεται ο οικονομολόγος Ρόμπερτ Γκόρντον- θα έχει ανάλογες επιπτώσεις. Αν και δεν είναι δεδομένες, οι προφτείες του Γκόρντον προοιωνίζονται μια μακρά περίοδο χαμηλών έως και στάσιμων αναπτυξιακών ρυθμών.

Η οικονομική πρόοδος, αυτή που γίνεται αισθητή στους πολλούς και η οποία δημιουργεί ελπίδες και αι-

σιοδοξία, ενισχύει την πολιτική σταθερότητα. Αν μειωθεί ή εξαφανιστεί η ανάπτυξη, θα υπάρξουν κλυδωνισμοί. Ο κόσμος χάνει την ελπίδα, την εμπιστοσύνη και αισθάνεται προδομένος. Ο ρόλος της οικονομικής ανάπτυξης στις προηγμένες κοινωνίες έγκειται στην ικανοποίηση των αιτημάτων διαφόρων κοινωνικών ομάδων. Οι άνθρωποι μπορούν -ή έτσι νομίζουν- να επιδιώκουν τα προσωπικά συμφέροντά τους χωρίς να πλήττεται το κοινωνικό σύνολο. Όταν το σύστημα απορρίπτει ή μειώνει αυτά τα αιτήματα ή κεκτημένα, όπως συμβαίνει σήμερα στην Ευρώπη, η επιδίωξη του ιδίου συμφέροντος γίνεται πιο επίμονη και πιο καταστροφική.

μεταφορές, οι αναβατήρες και οι σύγχρονες τηλεπικοινωνίες (τηλεόραση, τηλεφωνία).

Ο Γκόρντον είναι λιγότερο εντυπωσιασμένος με την τρίτη επανάσταση. Αυτά των ηλεκτρονικών υπολογιστών, που ξεκίνησε το 1960, όταν οι μεγάλες επιχειρήσεις άρχισαν να τους χρησιμοποιούν στην πρωτόγονη τότε μορφή τους. Η αλήθεια είναι ότι μέσω αυτών, αυτοματοποιήθηκαν οι τραπεζικές συναλλαγές, οι κρατήσεις αεροπορικών εισιτηρίων, η γραφική εργασία. Οι γραμματείς άρχισαν να «εξαφανίζονται». Τελευταία σημειώθηκε και η έκρηξη μιας νέας αγοράς που αφορά σχεδόν όλα τα προϊόντα και υπηρεσίες, τις ηλεκτρονικής. Ωστόσο, ο Γκόρντον θεωρεί το Διαδίκτυο, τα smartphones και τους φορητούς υπολογιστές όπως και τους μικροσκοπικούς παλμπύρες, εξελίξεις που αφορούν περισσότερο στην ψυχαγωγία και λιγότερο στη μείωση της παραγωγής εντάσεως εργασίας. Οι υψηλοί ρυθμοί βελτίωσης της παραγωγικότητας που είναι αποτέλεσμα της κυβερνο-τεχνολογίας άρχισαν να μειώνονται ραγδαία μετά το 2004, υποστηρίζει.

Η τεχνολογία δεν αρκεί

Οι τεχνολογικές καινοτομίες, αν και επιβραδύνονται, θα συνεχίσουν να αποτελούν πραγματικότητα, υποστηρίζει

ο Γκόρντον. Πιθανόν να έχουμε περισσότερα αυτοκίνητα που κινούνται χωρίς οδηγό, και νέα αντικαρκινικά φάρμακα. Ωστόσο, εκτιμά ότι η επίδραση αυτών των καινοτόμων προϊόντων δεν θα έχει ιδιαίτερη επίδραση στο βιοτικό επίπεδο του μέσου Αμερικανού. Οι λιγότεροι ειδικευμένοι εργαζόμενοι, που θα έχουν αποφοιτήσει από τα μέτρια αμερικανικά σχολεί, θα σημάνουν την περαιτέρω επιβράδυνση των ρυθμών αύξησης της παραγωγικότητας και των μισθολογικών αυξήσεων.

Αυτό το οποίο συμβαίνει στις ΗΠΑ είναι σε διαφορετικό βαθμό, αλλά όχι διαφοροποιημένο, συγκριτικά με αυτά που συμβαίνουν στην Ευρώπη. Η επιβράδυνση των αναπτυξιακών ρυθμών στην Ευρώπη αφαιρεί από το πολιτικό σύστημα την ικανότητα να ικανοποιεί όλα τα αιτήματα, τις προσδοκίες. Ο κόσμος βγαίνει στους δρόμους.

Τα ακραία πολιτικά κόμματα κερδίζουν έδαφος. Για να αποφύγουμε την τύχη της Ευρώπης πρέπει να μειώσουμε τις προσδοκίες του κόσμου από το σύστημα και να επιδιώξουμε την επιτάχυνση των αναπτυξιακών ρυθμών. Αυτό είναι το μάθημα. Αν το αγνοήσουμε, ο ρους της Ιστορίας θα αλλάξει.

THE WASHINGTON POST

Μοραία Ρεζυγάρια

Δευτέρα με Παρασκευή
στις 7.25μ.μ. από το **PIRELLA**

www.cybc.com.cy

Υπό την Cosco ο Πειραιάς ανεβαίνει κατηγορία

Τριπλασιάστηκε μέσα σε μια διετία ο όγκος εμπορευματοκιβωτίων στον προβλήτα Π

Της LIZ ALDERMAN THE NEW YORK TIMES

Ο όγκος των εμπορευματοκιβωτίων στον προβλήτα Π του Πειραιά έχει τριπλασιαστεί σε σύγκριση με μια διετία πριν.

λιγότερη δουλειά και περισσότερες διακοπές. Και έδωσαν χρήματα που δεν είχαν. Σήμερα έχουν πολλά χρέη», συμπληρώνει ο ίδιος.

Ο κάπτεν Γουέι δηλώνει ότι θα ήθελε πολύ να αναλάβανε η Cosco τη διαχείριση του υπόλοιπου λιμανιού.

ριότητα να είναι περιορισμένη ως αποτέλεσμα της δόκαμιπης εργατικών νομοθεσιών και των σχετικής υψηλών μισθών.

από μια ευρεία κλίμακα αναδιάρθρωση σαν αυτήν που έχει εφαρμοστεί η Cosco στον προβλήτα Π ώστε να αποκαταστήσει την ανταγωνιστικότητά της.

ρηματοκιβωτίων. Παρά τα περιορισμένα περιθώρια κερδοφορίας και την επένδυση 481 εκατ. ευρώ για την επέκταση της Cosco στο λιμάνι, ο κάπτεν Γουέι δηλώνει ότι θα ήθελε πολύ να αναλάβανε η Cosco τη διαχείριση του υπόλοιπου λιμανιού.

«Οι Κινέζοι θέλουν να κερδίζουν χρήματα με την εργασία τους» δηλώνει ο κάπτεν Γουέι που είναι επικεφαλής των δραστηριοτήτων της Cosco στην Ελλάδα.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

Table of stock market data for New York, listing various companies and their prices.

London/Λονδίνο

Table of stock market data for London, listing various companies and their prices.

Zurich/Zuripin

Table of stock market data for Zurich, listing various companies and their prices.

Milano/Mιλάνο

Table of stock market data for Milan, listing various companies and their prices.

Paris/Παρίσι

Table of stock market data for Paris, listing various companies and their prices.

Tokyo/Τόκιο

Table of stock market data for Tokyo, listing various companies and their prices.

Amsterdam/Αμστερνταμ

Table of stock market data for Amsterdam, listing various companies and their prices.

Madrid/Μαδρίτη

Table of stock market data for Madrid, listing various companies and their prices.

Other international markets

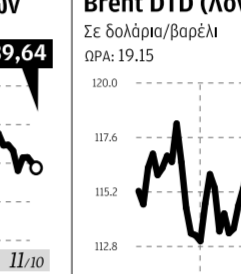
Table of stock market data for other international markets, listing various companies and their prices.

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

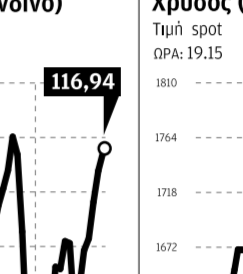
Δείκτης εμπορευμάτων Reuters

Brent DTD (Λονδίνο)

Χρυσός (Λονδίνο)

ΣΤΑΘΙΜΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ

Σπόρι (14), Βαμβάκι (13), Καφέ (11), Μαλάι (11), Χαλκός (9), Σόγια (7), Κοουτσούκ (7), Αραβόσπορος (5), Ρούζ (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κοουτσούκ (2), Φασκόπελο (2), Καρούβι φάβα (2), Ψευδάργυρος (2), Μολύβδος (1).

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά) SPOT 1.769,09 Προηγούμενο 1.761,94

BAZIKΑ/LONDON METAL EXCHANGE

Χαλκός/Copper Μετρητός 8.210,00 3 Μηνών 8.212,00

Βαμβάκι/Cotton

Ν. Υόρκη 11/10/2012 (σε σεντς η λίβρα) Οκτώβριος '12 0,00 70,49

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 11/10/2012 (σε σεντς ο τόνο) Οκτώβριος '12 0,00 1.677

Καφέ/Coffee

Λονδίνο 11/10/2012 (σε δολάρια) Σεπτέμβριος '12 0 2,188

Μαλί/Μαλί

Αυστραλία 11/10/2012 (σε σεντς το κιλό) Οκτώβριος '12 0,00 132,35

Σπόρι/Wheat

Εκπία 11/10/2012 (σε σεντς/τόνο) (78) Δεκέμβριος '12 887 870

Μολύβδος/Lead

Μετρητός 2.207,00 3 Μηνών 2.212,00

Μαλί/Μαλί

Αυστραλία 11/10/2012 (σε σεντς το κιλό) Οκτώβριος '12 0,00 132,35

Ψευδάργυρος/Zinc

Μετρητός 1.950,00 3 Μηνών 1.988,00

Βαμβάκι/Cotton

Νέα Υόρκη 11/10/2012 (σε σεντς η λίβρα) Σεπτέμβριος '12 18.620,00 18.630,00

Καλαμπόκι/Corn

Εκπία 11/10/2012 (σε σεντς/τόνο) Σεπτέμβριος '12 771 737

Βρώμη/Oats

Εκπία 11/10/2012 (σε σεντς/τόνο) Σεπτέμβριος '12 390 384

Νεφελίνα/Nickel

Μετρητός 17.640,00 3 Μηνών 17.642,50

Ελιάνη/Soybeans

Εκπία 11/10/2012 (σε σεντς/τόνο) Σεπτέμβριος '12 653 651

Χυμός πορτοκαλιού/Orange juice

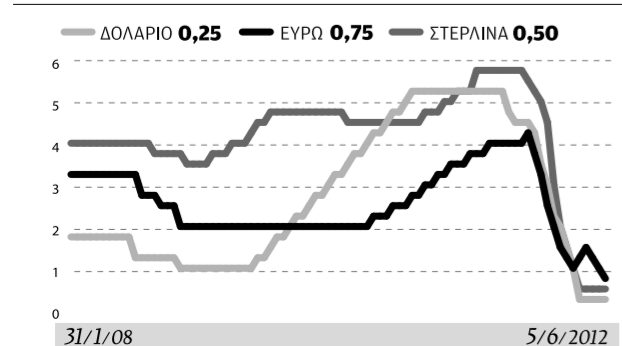
Νέα Υόρκη 11/10/2012 (σε δολάρια/τόνο) Νοέμβριος '12 111,75 111,30

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Table showing daily and forward exchange rates for various currencies including USD, EUR, GBP, and JPY.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

Table showing exchange rates for the Dollar against various currencies like Euro, British Pound, etc.

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Table showing various exchange rates and market prices for different commodities and currencies.

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Table showing specific bank exchange rates for various currencies and locations.

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

Table showing VAT-related exchange rates for different currencies and periods.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

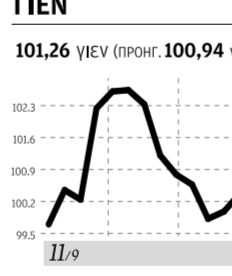
ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

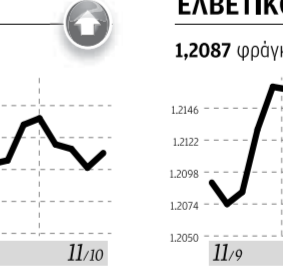
ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΣΤΕΡΛΙΝΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΕΝ

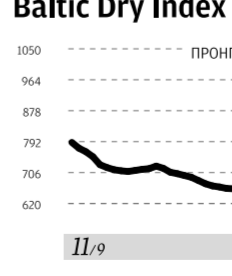

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ

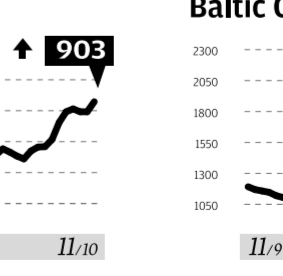

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

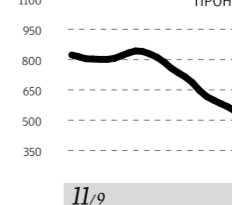
Baltic Dry Index

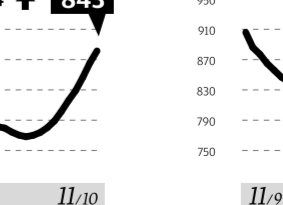
Baltic Capesize Index

Baltic Panamax Index

Baltic Supramax Index

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χτες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc

Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε (ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)) τις τιμές spot τα αντίστοιχα μηνιά.

Ανα Δολαριο 0,25 Ανα Ευρω 0,75 Ανα Στερλινα 0,50

Table showing various market indicators and exchange rates.

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ Τμή Αγораας Τράπεζα της Ελλάδος (ευρώ) Παλαιός Κοπή 311,47

Ελισάβετ 1973 & προγενέστερα 311,47 Ελισάβετ 1974 & μεταγενέστερα 311,47

Πώληση 375,00

Οι τόκοι πλέον προπληρώνονται

Προκαταβολή τόκων ύψους έως και **4,25%**

- Τόκος επί του συνόλου της κατάθεσής σας, πιστώνεται στην κάρτα σας VISA Gold μόλις τα κεφάλαια κατατεθούν
- Η κάρτα VISA Gold προσφέρεται χωρίς ετήσια χρέωση, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου της κατάθεσης
- Ελάχιστη κατάθεση από 50,000 ευρώ

Τα υποκαταστήματά μας λειτουργούν Δευτέρα ως Παρασκευή από τις 9:00 πμ μέχρι τις 5:00 μμ, συνεχές ωράριο.

Russian Commercial Bank (Cyprus) Limited. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III, 284, Fortuna Court, block B, 2ος όροφος, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

800 00722

www.rcbcy.com

Λευκωσία | Λεμεσός | Λονδίνο | Μόσχα

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Οι τακτικές του Λέβι

Βασισμένη στην υπεροχή της μεσοεπιθετικής γραμμής, «καταργεί» πολλούς άγραφους νόμους του σύγχρονου ποδοσφαίρου με στόχο τη βελτίωση της ανασταλτικής λειτουργίας. **Σελ. 3**

ΟΜΟΝΟΙΑ

Προς μοντέλο μικτής διοίκησης

Κερδίζει έδαφος το συγκεκριμένο μοντέλο διοίκησης, το οποίο επιγραμματικά είναι ένα μείγμα αλλαγών στο καταστατικό του σωματείου και ίδρυσης εταιρείας. **Σελ. 4**

ΑΠΟΕΛ

Οι «παγίδες» της αλλαγής συστήματος

Τα αποδεικτικά στοιχεία των εμφανίσεων στο πρώτο πέντε παιχνίδια δείχνουν ότι χρειάζεται χρόνος για την αφομοίωση του 4-4-2 από την ομάδα του Ιβάν Γιοβάνοβιτς. **Σελ. 6**

Για πρώτη φορά χωρίς ζημιά η ΑΕΛ

Ο Ανδρέας Σοφοκλέους δεν θα κληθεί φέτος να βάλει το χέρι στην τσέπη για να καλύψει το μπάτζετ της ομάδας - Όλα τα οικονομικά δεδομένα

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

«Δεν υπάρχει μεγάλη ομάδα στην Κύπρο που ξεκινά τη χρονιά χωρίς να γνωρίζουν οι ιθύνοντες ότι ο προϋπολογισμός θα είναι ελλειμματικός όταν θα ολοκληρωθεί. Η συγκεκριμένη κατάσταση ανατρέπεται μόνο στο ενδεχόμενο που το σωματείο καταφέρει να μπει σε ευρωπαϊκούς ομίλους. Σε αυτή την περίπτωση, τα έσοδα της ομάδας είτε εξισορροπούν είτε υπερβαίνουν τα έξοδα», μας ανέφερε παράγοντας που εδώ και χρόνια ασχολείται με τα οικονομικά των ομάδων.

Στην περίπτωση της ΑΕΛ, τα δεδομένα που προέκυψαν μέσα από την κατάκτηση του πρωταθλήματος και τη μετέπειτα πρόκριση στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ, βοηθούν σε μεγάλο βαθμό τους λογιστές της εταιρείας, στη μάχη που δίνουν με τα χρηματοοικονομικά θέματα.

Τα λεφτά της UEFA που προέρχονται από τα διάφορα μόνονους που διοχετεύει στα ποδοσφαιρικά κλαμπ είναι χωρίς καμία αμφιβολία μια τονωτική ένεση στα ταμεία της ομάδας. Τα μόνονους προστίθενται στα συνήθη έσοδα της χρονιάς, όπως είναι τα τηλεοπτικά δικαιώματα, τα εισιτήρια στους εντός έδρας αγώνες και τα έσοδα από τους διάφορους χορηγούς.

Ο δείκτης εσόδων μπορεί να μεγαλώνει, ωστόσο σταθερά αύξηση σημειώνεται παράλληλα και στον δείκτη που αφορά τα έξοδα. Η καλή πορεία της ομάδας προβλέπει και αυξημένα πριμ στους εργαζόμενους του ποδοσφαιρικού τμήματος, τα λειτουργικά έξοδα επίσης αυξάνονται, ενώ οι μισθοί καταβάλλονται έγκαιρα για να διατηρείται η ηρέμια εντός του ποδοσφαιρικού τμήματος.

Με βάση την πιο κάτω έρευνα της «Κ», διαπιστώνεται ότι οι Λεμεσίοι, για πρώτη φορά τα τελευταία 30 χρόνια, θα ολοκληρώσουν το οικονομικό έτος παρουσιάζοντας ισοσκελισμένο και πιθανόν κερδοφόρο προϋπολογισμό. Κάτι επίσης ενδιαφέρον που προκύπτει μέσα από το ρεπορτάζ είναι ότι ο πρόεδρος Ανδρέας Σοφοκλέους, για πρώτη φορά από τον χειμώνα του 2008, οπότε και ανέλαβε, δεν θα χρειαστεί να βάλει το χέρι στην τσέπη.

Τα «δωράκια» της UEFA

Η UEFA φροντίζει να ανταμείψει οικονομικά όσες ομάδες προχωρούν μέσα από τις διοργανώσεις της. Το γεγονός ότι η ΑΕΛ κατάφερε να προκριθεί, κατά σειρά, επί των Λίνφιλντ και Παρτιζαν, φτάνοντας απέναντι στην Άντερλεχτ στα πλέι-οφ του Τσάμπιονς Λιγκ, της εξασφαλίζει ένα ποσό της τάξης των 2,1 εκατ. ευρώ. Στο συγκεκριμένο μόνονο περιλαμβάνεται και το πριμ της πρωταθλήτριας που δίνει η ευρωπαϊκή ομοσπονδία σε κάθε χώρα.

Χάρη στην κατάκτηση του πρωταθλήματος και τη μετέπειτα πρόκριση στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ, για πρώτη φορά τα τελευταία 30 χρόνια η ΑΕΛ θα ολοκληρώσει το οικονομικό έτος παρουσιάζοντας ισοσκελισμένο και πιθανόν κερδοφόρο προϋπολογισμό.

Το μισθολόγιο της ΑΕΛ για τη σεζόν 2012-13 ανέρχεται σε 3 με 3,5 εκατ. ευρώ

μινους Λιγκ, της εξασφαλίζει ένα ποσό της τάξης των 2,1 εκατ. ευρώ. Στο συγκεκριμένο μόνονο περιλαμβάνεται και το πριμ της πρωταθλήτριας που δίνει η ευρωπαϊκή ομοσπονδία σε κάθε χώρα.

Από 'κει και πέρα, τα ταμεία της ΑΕΛ είναι έτοιμα να υποδεχθούν ένα ακόμη κονδύλι από την UEFA που σχετίζεται με την πρόκριση στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ. Το εν λόγω ποσό φτάνει το 1,3 εκατ., αριθμός πέρα για πέρα σημαντικό για κάθε κυπριακή ομάδα.

Στο τέλος της χρονιάς, η UEFA, με βάση τον τρόπο λειτουργίας της, αναμένεται να στείλει μια ακόμη επιταγή με παραλήπτη την ΑΕΛ, στην οποία θα

αναγράφεται το ποσό που αντιστοιχεί στο market pool. Τα εν λόγω έσοδα υπολογίζονται να φτάσουν τις 250.000 ευρώ και προκύπτουν από την αξιολόγηση που κάνει η UEFA ως προς τη διαφημιστική και τηλεοπτική αξία που έχουν τα παιχνίδια της κυπριακής ομάδας.

Τα 3,4 εκατ. συνολικά που θα εισπράξει κατευθείαν η ΑΕΛ από το λογιτήριο της UEFA προστίθενται και σε άλλα έσοδα που πηγάζουν μέσα από την παρουσία της στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις και έχουν να κάνουν με την ολοκλήρωση συμφωνιών με χορηγούς.

Χορηγός της φανέλας η Cyta

Όπως κάθε ελκυστικό προϊόν, έτσι και η ΑΕΛ προσεγγίστηκε από διάφορους χορηγούς που έκριναν ότι μπορούν να διαφημιστούν τις υπηρεσίες τους μέσω της ομάδας. Η Cyta επιλέχθηκε από τους αρμόδιους της ΑΕΛ ως

ο βασικός χορηγός για να της παραχωρηθεί η κεντρική διαφήμιση στη φανέλα της ομάδας στους ευρωπαϊκούς αγώνες. Η συμφωνία μεταξύ των δύο μερών για τα έξι παιχνίδια των Ομίλων εξασφαλίζει στην ΑΕΛ ένα ποσό γύρω στις 250.000-300.000 ευρώ. Η λίστα των εσόδων περιλαμβάνει, πέραν των χορηγών, και τα εισιτήρια των εντός έδρας αγώνων.

Τα εισιτήρια της Ευρώπης

Οι εντός έδρας αγώνες που θα δώσει συνολικά η ΑΕΛ στη φετινή ευρωπαϊκή της πορεία –εάν και εφόσον δεν προκριθεί, που είναι το πιο πιθανό– θα φτάσουν τους έξι. Το καθαρό κέρδος που θα προκύψει μέσα από τα εισιτήρια των αγώνων εκτιμάται ότι θα φτάσει τις 300.000-400.000 ευρώ. Μολονότι τα λεφτά που εισπράττονται είναι πολύ περισσότερα, η ΑΕΛ έχει ένα εξίσου μεγάλο ποσό να καταβάλει για να διεξαχθεί ένας αγώνας.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι ο εμπορικότερος αγώνας της ομάδας μέχρι στιγμής όσον αφορά τα εισιτήρια που πωλήθηκαν είναι αυτός στο ΓΣΠ με την Άντερλεχτ για τα πλέι-οφ του Τσάμπιονς Λιγκ. Το καθαρό κέρδος που προήλθε από το ματς κόντρα στους Βέλγους, με την πώληση να ξεπερνά τις 10.000 εισιτήρια, δεν ξεπερνά τις 55.000 ευρώ.

Οι Λεμεσίοι χρειάστηκε να δώσουν μεγάλο μέρος των εισπράξεων σε μια λίστα εσόδων που περιλαμβάνει το νοίκιο και τον φωτισμό του γηπέδου, την ασφάλεια του αγώνα, την εφαρμογή όλων των κανόνων διεξαγωγής αγώνων για το Τσάμπιονς Λιγκ, τροφοδοσία των χορηγών, καθαρισμό και άλλα. Μικρότερο ποσό εξασφαλίστηκε και στο ματς με την Γκλάντναχ στην 1η αγωνιστική των ομίλων του Γιουρόπα Λιγκ, με τα εισιτήρια να είναι επίσης μειωμένα. Ιδιαίτερα κερδοφόρο ήταν και το

Τα κυπριακά έσοδα

Τηλεοπτικό συμβόλαιο, χορηγία, εισιτήρια διαρκείας, εισιτήρια αγώνων είναι οι συννησιγμένες πηγές εσόδων για κάθε κυπριακή ομάδα. Οι της ΑΕΛ, στην τελευταία χρονιά συνεργασίας τους με την LTV όσον αφορά την τηλεοπτική μετάδοση των αγώνων της ομάδας, εξασφαλίζουν με βάση τη συμφωνία ένα ποσό της τάξης των 650.000 ευρώ.

Στον τομέα των χορηγιών, τα συμβόλαια των δύο μεγάλων χορηγών, Cyta και Συνεργατικό Ταμειτήριο Λεμεσού, όπως και κληρονομία άλλων μικρότερων, υπολογίζονται ότι θα συνεισφέρουν στην ΑΕΛ γύρω στις 400-500 χιλιάδες ευρώ.

Μέχρι στιγμής έχουν εξασφαλιστεί 500.000 ευρώ από την πώληση των 1.800 σίζον τικέτ, ενώ ανάλογα με την πορεία της ομάδας θα καθοριστούν και το ποσό που θα εισπραχθεί όσον αφορά την πώληση των εισιτηρίων των αγώνων. Στην καλύτερη των περιπτώσεων, που η ΑΕΛ θα επαναλάβει την περσινή της πορεία σε πρωταθλημα και κύπελλο, ο αριθμός μπορεί να πλησιάσει το 1 εκατ. ευρώ.

μας με τη Λίνφιλντ στο Τσίρεϊο, με τις καθαρές εισπράξεις να φτάνουν τις 40.000, ενώ ακολουθεί ο αγώνας με την Παρτιζαν στο «Αντώνης Παπαδόπουλος», από τον οποίο αποκόμισαν 30.000 ευρώ.

Ο επικείμενος αγώνας με τη Φενέρμπαχτσε είναι σίγουρο ότι θα προσελκύσει μεγαλύτερο αριθμό θεατών, ενώ για το τελευταίο παιχνίδι με την Μαρσέϊν η προσέλευση θα κριθεί από την έκβαση της πορείας των ομάδων μέσα στους ομίλους.

Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι το ποσό της εισπράξης σε έναν ευρωπαϊκό αγώνα στο ΓΣΠ αυξάνεται κατακόρυφα όταν η προσέλευση θεατών ξεπεράσει κατά πολύ τις δέκα χιλιάδες. Επειδή ακριβώς τα λειτουργικά έξοδα ενός αγώνα είναι στατικά, καλύπτονται όταν οι θεατές πλησιάσουν τους 10.000. Από 'κει και πέρα, στο ενδεχόμενο μεγαλύτερης προσέλευσης, ό,τι λεφτά εισπραχθούν θεωρούνται καθαρά κέρδη.

Τα πριμ, το μισθολόγιο των παικτών και οι ατζέντηδες

Μια κατηγορία εσόδων αρκετά σημαντική στον προϋπολογισμό είναι τα πριμ των μελών του ποδοσφαιρικού τμήματος. Οι επιτυχίες της ομάδας αυξάνουν σημαντικά τους τραπεζικούς λογαριασμούς των παικτών, όπως και των μελών του προπονητικού τιμ. Το συνολικό ποσό για την κατάκτηση του πρωταθλήματος φτάνει τις 600.000 ευρώ.

Από 'κει και πέρα, τα επιτεύγματα της ομάδας στα ευρωπαϊκά ματς εξασφαλίζουν στα μέλη της το 30% επί των συνολικών εισπράξεων του Γιουρόπα Λιγκ, που αντιστοιχεί σε 300.000 ευρώ. Δεν αποκλείεται, πάντως, το πριμ του ποδοσφαιρικού τμήματος να αυξηθεί, αν το συμφωνήσουν οι δύο πλευρές.

Στη λίστα των εξόδων περιλαμβάνονται επίσης και τα λειτουργικά έξοδα της ομάδας, που αυξάνονται εάν προστεθούν οι δαπάνες για τα εκτός έδρας ευρωπαϊκά ματς και τα οποία έχουν να κάνουν με ναυλωμένες πτήσεις, διαμονή κ.λπ. Η συνολική δαπάνη εκτιμάται ότι φτάνει το 1,5 εκατ. ευρώ.

Το μισθολόγιο των παικτών σε συνδυασμό με τα έξοδα των ατζέντηδων (μάντζιτς) είναι χωρίς καμία αμφιβολία το μεγαλύτερο μερίδιο στην πίτα των εξόδων. Η κίτρινη εταιρεία θα κληθεί να καταβάλει με το πέρασμα της χρονιάς ένα ποσό που φτάνει τα 3 με 3,5 εκατ. ευρώ προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των συμβο-

Ο Ανδρέας Σοφοκλέους φρόντισε πέρσι να εξασφαλιστούν πριμ ακόμη και για παίκτες το συμβόλαιο των οποίων δεν προνοούσαν κάτι τέτοιο.

λαίων όλων των εργαζομένων στο ποδοσφαιρικό τμήμα.

Οι παλιές οφειλές

Η αυξημένη εισροή χρημάτων τη φετινή χρονιά δίνει την ευκαιρία στους διοικούντες να διευθετήσουν οφειλές που προέρχονται από παλαιότερες σεζόν. Εκκρεμότητες που έχουν να κάνουν με παίκτες όπως οι Ράσσιακ, Χοφς, Ζόνεφελντ, ακόμη και του Εμπίντε, φτάνουν το μισό εκατ. ευρώ.

Σοφοκλέους... ο ανοιχτοχέρης

Από τον Ιανουάριο του 2008, οπότε και ανέλαβε τον προεδρικό θάκο της ΑΕΛ, είναι το άτομο που μερίμνησε για τη βιωσιμότητα του σωματείου. Σε αντίθεση με τις προηγούμενες σεζόν, που έβαζε από την τσέπη μεγάλα χρηματικά ποσά για να ισοσκελιστεί ο προϋπολογισμός, φέτος ο ισχυρός άνδρας των Λεμεσίων δεν θα χρειαστεί να επιδοθεί στη συνήθη γ' αυτόν διαδικασία. Ακόμη όμως και φέτος, ο Ανδρέας Σοφοκλέους, θέλοντας να ευχαριστήσει όλους όσοι συνέβαλαν στην κατάκτηση του πρωταθλήματος, φρόντισε, μετά από δική του πρωτοβουλία, να εξασφαλιστούν πριμ ακόμη και για παίκτες τα συμβόλαια των οποίων δεν προνοούσαν κάτι τέτοιο. Μάλιστα, στην κατηγορία αυτή συγκαταλέγονται παίκτες-σταρ της ομάδας που επωφελήθηκαν λόγω του προέδρου και όχι γιατί είχαν εξασφαλισμένα πριμ.

ΕΣΟΔΑ	Οικονομικός Ισολογισμός της ΑΕΛ για τη σεζόν 2012-13 (όλα τα ποσά είναι σε ευρώ)
2.100.000 μόνονους πρόκρισης στα πλέι-οφ του Τσάμπιονς Λιγκ	500.000-700.000 μόνονους πρωταθλήματος
1.300.000 μόνονους πρόκρισης στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ	300.000 πριμ Ευρώπης
250.000-300.000 χορηγός φανέλας ευρωπαϊκών αγώνων (Cyta)	1.500.000 λειτουργικά έξοδα
300.000-400.000 εισιτήρια ευρωπαϊκών αγώνων	400.000 παλιές οφειλές
250.000 τηλεοπτικό market pool από UEFA	3.000.000-3.500.000 μισθοί ποδοσφαιριστών
650.000 τηλεοπτικό συμβόλαιο για εγχώριους αγώνες (LTV)	
400.000-500.000 χορηγία σωματείου	
500.000-1.000.000 από διαρκείας και εισιτήρια αγώνων	
Σύνολο εσόδων μεταξύ 5.750.000 και 6.500.000	Σύνολο εξόδων μεταξύ 5.700.000 και 6.400.000

Αποκρυπτογραφώντας τις τακτικές του Λέβι

Η τετράδα των Σπαντάτσιο, Λαβόρδε, Κάλβο και Ρέζεκ κάνει την Ανόρθωση την ποιοτικότερη επιθετικά ομάδα του πρωταθλήματος

Του ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ

Βασισμένη στην ποιοτική υπεροχή της μεσοεπιθετικής της γραμμής, η Ανόρθωση «καταργεί» πολλούς από τους άγραφους νόμους του σύγχρονου ποδοσφαίρου με στόχο τη βελτίωση της ανασταλτικής της λειτουργίας. Ο Ρόνι Λέβι έχει καταφέρει να προσαρμόσει το αγωνιστικό του πλάνο με τέτοιο τρόπο ώστε η ομάδα του να επιτίθεται πάντα με τέσσερις ποδοσφαιριστές και να αμύνεται με έξι. Η τεχνική κατάρτιση των τεσσάρων προωθημένων (Σπαντάτσιο, Λαβόρδε, Κάλβο, Ρέζεκ) στο αμετάβλητο 4-2-3-1 που επιλέγει ο Λέβι, είναι ακούσιως ικανοποιητική για να «διαλύσει» οποιαδήποτε αντίπαλη άμυνα και να δώσει στην ομάδα της Αμμοχώστου τον τίτλο της ποιοτικότερης επιθετικά ομάδας στις πρώτες αγωνιστικές του πρωταθλήματος.

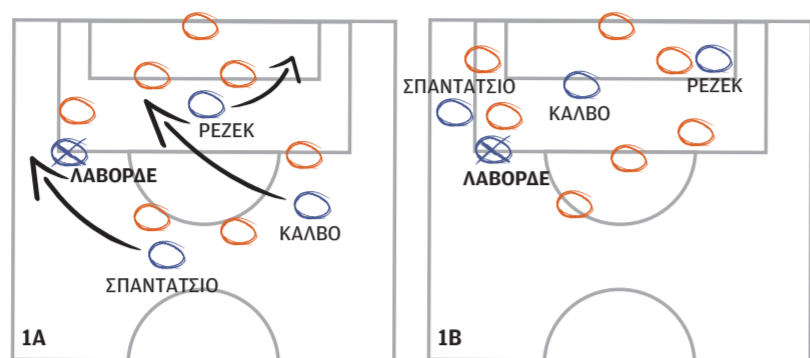
Επομένως, ο Ισραηλινός κόουτς φρόντισε να δώσει τη μετοπισθεν της «Κυρίας», τόσο με επιλογές ατόμων στην ενδεκάδα, όσο και με σφαιρικές οδηγίες λειτουργίας σε ορισμένους ποδοσφαιριστές. Η δήλωση, άλλωστε, στη συνέντευξη Τύπου της περασμένη Πέμπτης τα λέει όλα: «Για μένα ήταν πολύ σημαντικό να βρω ισορροπία μεταξύ δύναμης και ποιότητας στην ενδεκάδα», ανέφερε ο Λέβι.

Πλάνο αναχαίτισης

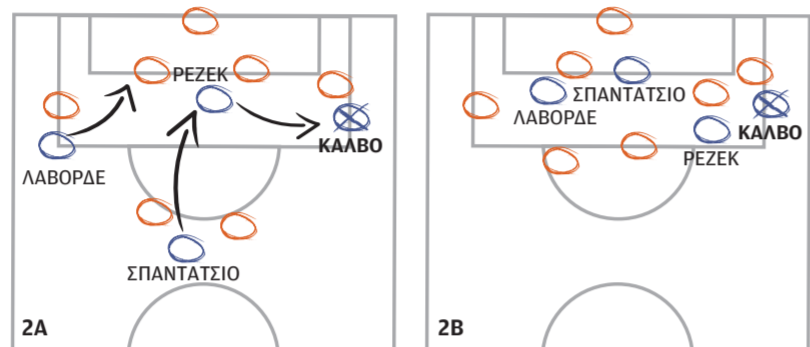
Ο Ρόνι Λέβι τόλμησε να αφήσει εκτός ενδεκάδας τον αναγεννημένο φέτος Βίνσεντ Λαμπάν, καθιερώνοντας ως ανασταλτικό δίδυμο τους Γιάννη Σκοπελίτη και Νταν Αλέξα. Οι δύο εν λόγω ποδοσφαιριστές διακρίνονται για τη μαχητικότητα τους και τα απίστευτα πνευμόνια που διαθέτουν, καλύπτοντας χώρους με τα τρεξίματά τους, ωστόσο υστερούν στο κράτημα της μπάλας και τη δημιουργία παιχνιδιού σε σχέση με τον Γάλλο. Σπάνια βρίσκεις σε οποιαδήποτε ομάδα στον κόσμο δύο «κόφτες» στο αρχικό σχήμα που να έχουν ως προτεραιότητα τα αμυντικά τους καθήκοντα. Συνήθως, ο ένας εκ των δύο έχει δημιουργικές ικανότητες.

Ο Ισραηλινός τεχνικός διαφοροποίησε το κεντρικό αμυντικό δίδυμο κρατώντας στον πάγκο τον Γιούργκεν Κόλιν και τοποθέτησε δίπλα στον «ηγέτη» Πάουλο Ζορζ τον πανύ-

Επιθετικές κομπίνες

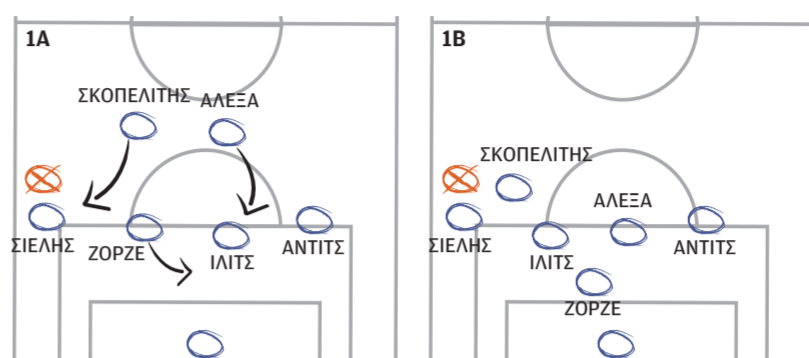
ΚΟΜΠΙΝΑ 1: Επίθεση από αριστερά. Σπαντάτσιο και Ρέζεκ παρασύρουν στα πλάγια τους αντίπαλους σέντερ μπακ. Ο Κάλβο εκμεταλλεύεται το κενό που δημιουργείται. * Η ίδια κομπίνα γίνεται και από δεξιά, με τον Λαβόρδε να μπαίνει σαν κρυφός φορ.

ΚΟΜΠΙΝΑ 2: Επίθεση από δεξιά. Ο Ρέζεκ παρασύρει τον ένα σέντερ μπακ μακριά από την περιοχή. Λαβόρδε και Σπαντάτσιο μπαίνουν σαν κρυφοί φορ δημιουργώντας αριθμητικό πλεονέκτημα. * Η ίδια κομπίνα γίνεται όταν η επίθεση βγαίνει και από αριστερά.

⊗ Παικτης με τη μπάλα → Κίνηση χωρίς μπάλα → Πάσα

Κινήσεις στην άμυνα

ΟΤΑΝ ΑΜΥΝΕΤΑΙ ΣΤΑ ΑΚΡΑ: Επίθεση αντιπάλου από αριστερά. Ο Σκοπελίτης δίνει βοήθεια στο αριστερό μπακ. Ο Αλέξα πάει σε θέση στόπερ. Ο Ζορζ γίνεται λίμπερο. * Αντίστοιχες κινήσεις γίνονται όταν ο αντίπαλος επιτίθεται από δεξιά.

Οι αυτοματισμοί της Ανόρθωσης

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΥΝΑ: Η επίθεση ξεκινά με πάσα στα αμυντικά χαφ ή μακρινή μαπάλι από τα ακραία μπακ σε Λαβόρδε και Κάλβο. Ο Αλέξα έρχεται πιο πίσω για να πάρει μπάλα.

Τα πλάγια μπακ Αντίτς και Σιέλνις σπάνια ανεβαίνουν για overlap αφού ο Λέβι προτιμά η μπάλα να πηγαίνει όσο το δυνατόν γρηγορότερα στα ακραία χαφ (Λαβόρδε-Κάλβο) ώστε να εκμεταλλεύονται την ικανότητά τους στο ένα εναντίον ενός εναντίον ενός.

ψπλο Μπράνκο Ίλιτς, διορθώνοντας άμεσα το πρόβλημα στον... αέρα που εμφανίστηκε τόσο στο Γιουρόπα Λιγκ, όσο και στις πρώτες αγωνιστικές του πρωταθλήματος.

Τα πλάγια μπακ Μάρκο Αντίτς και Βαλεντίνος Σιέλνις σπάνια ανεβαίνουν για overlap, αφού ο Λέβι προτιμά η μπάλα να πηγαίνει όσο το δυνατόν γρηγορότερα στα ακραία χαφ (Λαβόρδε-Κάλβο) ώστε να εκμεταλλεύονται την ικανότητά τους στο ένα εναντίον ενός. Με αυτά τα δεδομένα, η άμυνα της Ανόρθωσης σπάνια μένει εκτεθειμένη και, πέραν ελαχίστων εξαιρέσεων, έχει αριθμητικό πλεονέκτημα.

Στις οργανωμένες επιθέσεις των αντιπάλων (βλ. σχεδιάγραμμα αμυντικής διάταξης) ο ένας εκ των δύο ανασταλτικών χαφ (Σκοπελίτης ή Αλέξα)

Ο Λέβι έχει καταφέρει να προσαρμόσει το πλάνο του με τέτοιο τρόπο ώστε η Ανόρθωση να επιτίθεται πάντα με τέσσερις ποδοσφαιριστές και να αμύνεται με έξι.

Γι' αυτούς που ξεχωρίζουν

Super ΠΡΟΣΦΟΡΑ smartphone ΔΩΡΕΑΝ
με μεταφορά αριθμού

Αυτή η προσφορά αγκαλιάστηκε από όλους εσάς που **ΞΕΧΩΡΙΖΕΤΕ!**

Σας ευχαριστούμε θερμά και την παρατείνουμε μέχρι και τις **21 Νοεμβρίου** ή μέχρι εξαντλήσεως των συσκευών.

ΠΑΚΕΤΟ	ΠΑΚΕΤΟ
 Τηλεφωνία + Mobile + Internet	 Τηλεφωνία + Mobile
<p>€33.00 /μήνα</p> Δωρεάν Εγκατάσταση Παγκύπρια Κάλυψη	 Internet + Τηλεόραση
	<p>€44.00 /μήνα</p> Δωρεάν Εγκατάσταση

www.primetel.com.cy

1. Το πακέτο περιλαμβάνει μία σταθερή τηλεφωνική γραμμή, διαδικτυακό internet με ταχύτητα έως 8Μbps/768Kbps και το βασικό πακέτο συνδρομητικής κινητής τηλεφωνίας της PrimeTel (Mobile Basic Pay Monthly). Ο συνδρομητής θα κατεβάσει απευθείας κρατήσεις προκύψουσες από τηλεφωνικές κλήσεις ή/και αποστέλλοντας αναβληθείσες ή/και αποστέλλονται όλη ή/και μέρος των υπηρεσιών του πακέτου. 2. Διαδικτυακό internet στο πακέτο έχουν γίνει με υφιστάμενο συνδρομητές που θα μεταφερθούν στην PrimeTel τηλεφωνία και θα υπογράψουν 18μηνιαίο συμβόλαιο με τους όρους και προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών της PrimeTel PLC. Εξαρτώνται υπηρεσιών συνδρομητές σταθερών υπηρεσιών που επηρεάζονται από από κάποια άλλη προσφορά της PrimeTel η οποία περιλαμβάνει αποστέλλονται αποκλειστικά. 3. Η προσφορά για επέκταση αποκλειστικά μέχρι και 100% της θητείας της για υφιστάμενους συνδρομητές σταθερών υπηρεσιών της PrimeTel προορίζεται αποκλειστικά σε ένα από τα προγράμματα συμβολίου PrimeTel Mobile Pay Monthly Mobile 30 ή Mobile 50.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ ΑΓΑΠΗΣ ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ!

Μια μοναδική μέρα χαράς για μικρούς και μεγάλους με παιχνίδια, άφθονο φαγητό, ποτό, χορό και πολλή διασκέδαση. Ελάτε, δείτε, παίξτε, αγοράστε, χαρείτε και συνεισφέρετε στο Ραδιομαραθώνιο, τη μεγαλύτερη γιορτή αγάπης και φιλανθρωπίας στην Κύπρο.

TBWA LENTELIA

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κήποι Μετοχίου
Κύκκου
21/10/12
10:00-18:00

ΛΕΜΕΣΟΣ
Δημόσιος Κήπος
21/10/12
10:00-18:00

ΠΑΦΟΣ
Πλατεία Κάστρου στο
Λιμανάκι Κάτω Πάφου
14/10/12
09:00-18:00

ΛΑΡΝΑΚΑ
Πλατεία Κίμωνα
στις Φοινοκούδες
(Κεντρική Εξέδρα)
21/10/12
10:00-20:00

ΠΑΡΑΛΙΜΝΗ
Πλατεία Αγ. Γεωργίου
14/10/12
13:00-21:00

**ΜΟΝΟ
Η ΑΓΑΠΗ
ΜΠΟΡΕΙ**

**ραδιομαραθώνιος
2012**

Για πληροφορίες: Τηλετράπεζα (8000 2000), www.radiomarathonios.com

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

Οι «παγίδες» της αλλαγής συστήματος

Τα πρώτα πέντε ματς του ΑΠΟΕΛ δείχνουν ότι χρειάζεται χρόνος για αφομοίωση του 4-4-2

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Η φυγή του Αϊτόν την τελευταία ημέρα της μεταγραφικής περιόδου του περασμένου καλοκαιριού, «ανάγκασε» τον Ιβάν Γιοβάνοβιτς να εγκαταλείψει το καθιερωμένο σύστημα 4-2-3-1, που ανέκαθεν χρησιμοποιούσε στα χρόνια της δεύτερης θητείας του ΑΠΟΕΛ. Εξάλλου, παίκτης σαν τον Βραζιλιάνο να το στηρίζει δεν υπάρχει, αφού Αντόρνο, Μπουντιμίρ και Σολάρι έδειξαν ότι δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν παίζοντας μόνοι στην κορυφή της επίθεσης. Η αλλαγή, όμως, αυτή ήταν δεδομένο ότι δεν θα επέφερε μόνο θετικές αλλαγές στην ομάδα, και αυτό αποδεικνύεται ξεκάθαρα από τα πέντε παιχνίδια πρωταθλήματος. Πάντως, ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς φαίνεται να στηρίζει περισσότερο το 4-4-2, αφού με αυτό μπορεί να «εκμεταλλευτεί» περισσότερο τους επιθετικούς που έχει στην ομάδα. Με αυτό ξεκίνησε όλα τα παιχνίδια, πλην με το παιχνίδι με την Ένωση, που άρχισε με 4-2-3-1, όμως μόλις στο 7' άλλαξε η διάταξη.

Πάει... η δύναμή του

Όπως φάνηκε στο παιχνίδι με την Ομόνοια, το σύστημα αυτό δεν βοηθάει στην κυριαρχία του κέντρου, αφού οι πράσινοι κατάφεραν να υπερισχύσουν. Παράλληλα, η έλλειψη ανάπτυξης από τους ακραίους αμυντικούς (Αλεξάνδρου, Σολωμού) κατέστρεψε τον ΑΠΟΕΛ σχεδόν ανήμπορο επιθετικά – κυρίως στο δεύτερο ημίχρονο. Αυτό ο Γιοβάνοβιτς το διέκρινε και γι' αυτό έβαλε μέσα τον Μπεν Σιμόν, όμως με τον τραυματισμό του Αντόρνο, ο Σέρβος τεχνικός σπιατάλησε τον Τυνήσιο στα πλάγια και με τους «φάρεις» Μπουντιμίρ και Σολάρι να αποτελούν το επιθετικό δίδυμο, στο τελευταίο τέταρτο, δεν μπορούσε να βγει καθόλου μπροστά.

Κάθε αλλαγή χρειάζεται τον χρόνο

της για ν' αφομοιωθεί, έτσι και η μετατροπή του συστήματος. Εξάλλου, και όταν ο Γιοβάνοβιτς πρωτοήρθε στον ΑΠΟΕΛ δεν απέδωσε εξ αρχής τη δική του φιλοσοφία στην ομάδα, όμως με το πέρασμα του χρόνου φτιάχτηκε αυτό που βλέπαμε μέχρι την περσινή χρονιά. Τα μέχρι στιγμής δείγματα «γραφής» δείχνουν ότι το νέο σύστημα αφαιρεί από τους γαλαζοκίτρινους τη δυνατότητα να ελέγχουν τον ρυθμό και δεν μπορούν να γίνουν οι κυρίαρχοι του κέντρου κλείνοντας τον αντιπάλο στην εστία του. Φυσικά, σε αυτό συνέτεινε και το γεγονός ότι ο Μοράις είναι πολύ πεσιμένος τη φετινή χρονιά, όπως και ο Πίντο. Πάλι καλά για τον ΑΠΟΕΛ, που στο τέλος της μεταγραφικής περιόδου αποκτήθηκε ο Τζιόλης, αφού ο Έλληνας μέσος τρέχει πολύ στο γήπεδο σε αυτά τα πρώτα ματς.

Υπερέχει σε όλα ο Αντόρνο

Με εξαίρεση τα τελευταία λεπτά του παιχνιδιού με την Ομόνοια, με σχήμα 4-4-2, ο Άλντο Αντόρνο ήταν ένας εκ των δύο επιθετικών της ομάδας. Με τους πράσινους, λόγω του τραυματισμού του Παραγουανού, η επιθετική δυάδα ήταν οι Σολάρι και Μπουντιμίρ, που δεν πρόσφεραν καθόλου, αφού πρόκειται για πανομοιότυπους ποδοσφαιριστές και δεν μπορούν να αλληλοβοηθούνται. Παρ'ενόψει του Αντόρνο πιο συνθηματικά είναι ο Κροάτης, ενώ ελάχιστα χρησιμοποιήθηκε ο Αλωνεύτης και καθόλου ο Σολάρι. Ο Παραγουανός, ως γνωστό, είναι ο πρώτος σκόρερ της ομάδας, σημειώνοντας τα 7 από τα 12 τέρματα. Μπορεί να δείχνει να βολεύεται έχοντας δίπλα του ένα επιθετικό, όμως σε σχέση με τους άλλους επιθετικούς της ομάδας είναι ο μόνος που σκόραρε παίζοντας μόνος του στην κορυφή της επίθεσης, πετυχαίνοντας δύο τέρματα. Σκόραρε

4-4-2

Τα δύο συστήματα του Ιβάν

4-2-3-1

4	Πόσες φορές ξεκίνησε με το κάθε σύστημα	1
295	Συνολικά λεπτά	155
9	Γκολ υπέρ	3
0	Γκολ κατά	2

Αντόρνο	279'	Λεπτά επιθετικών	Αντόρνο	60'
Μπουντιμίρ	26'		Μπουντιμίρ	64'
Σολάρι	16'		Σολάρι	31'
Αλωνεύτης	69'		Αλωνεύτης	0'

στην προεπιλογή με την Ένωση, και με τον Απόλλωνα στην 5η αγωνιστική.

Τα γκολ με 4-4-2

Το δεδομένο, με βάση τις πρώτες αγωνιστικές, είναι ότι ο ΑΠΟΕΛ σκόραρει πιο εύκολα με δύο επιθετικούς. Αυτό, όμως, με βάση τους αριθμούς, αφού βλέποντας τα παιχνίδια διαπιστώνει κανείς ότι με ομάδες που δεν προσέχουν μόνο την άμυνα, το 4-4-2 δεν φέρνει εύκολα το επιθυμητό αποτέλεσμα. Ουσιαστικά, από τα 12 τέρματα, τα τρία επιτεύχθηκαν παίζοντας μόνο με ένα επιθετικό. Τα δύο γκολ τα πέτυχε ο Αντόρνο στην προεπιλογή με την Ένωση και στο παιχνίδι με τον Απόλλωνα.

Άλλο ένα τέρμα πέτυχαν οι γαλαζοκίτρινοι με το 4-2-3-1. Το σημείωσε ο Αλωνεύτης κόντρα στη Δόξα (85') στη 2η αγωνιστική. Προωθημένος στο χρονικό διάστημα αυτό ήταν ο Αντόρνο. Ο τελευταίος, έχοντας πλάι του τον Μπουντιμίρ, πέτυχε τα άλλα τέσσερα γκολ που έχει στο λογαριασμό του. Μία φορά είδε δίχτυα ο Κροάτης στο ματς με την Αλκή (3η αγωνιστική) και όπως είναι αναλλοίωτο στη θέση του δεύτερου επιθετικού ήταν ο Αντόρνο, που έπαιξε και μαζί με τον Αλωνεύτη, όσο χρησιμοποιήθηκε ως δεύτερος επιθετικός. Ο Σολάρι, έχοντας λίγο χρόνο συμμετοχής, αγωνίστηκε μόνο μαζί με τον Μπουντιμίρ, και ακόμη δεν βρήκε δίχτυα.

Ο Ζιβανάρης ισχυροποιεί το σωματείο, επί θητείας Ποταμίτη, με τον οποίο υπήρχαν διαφωνίες στο παρελθόν.

Η απόφαση Ζιβανάρη και οι προεκτάσεις της

Η απόφαση του Κυριάκου Ζιβανάρη να δωρίσει τις μετοχές του στο σωματείο του ΑΠΟΕΛ παραξένησε. Πάντως, σύμφωνα με το περιβάλλον του, ήταν μια σκέψη που έκανε εδώ και μέρες και απλώς περίμενε να το ανακινήσει στη διάσκεψη για το 9ο Ζιβανάρειο Τουρνουά, που γίνεται στη μνήμη του πατέρα του, Μικαλάκη. Την προηγούμενη ημέρα της διάσκεψης (10/10) υπογράφηκαν και τα σχετικά έγγραφα για τη μεταβίβαση των μετοχών, στη συνάντηση με τον πρόεδρο του σωματείου, Χριστόφορο Ποταμίτη.

Κρύβεται κάτι πίσω;

Οι 130 χιλιάδες μετοχές, που ισοδυναμούν με 220 χιλιάδες ευρώ, κατατάσσονται στο σωματείο ΑΠΟΕΛ στην τέταρτη θέση των μετόχων της εταιρείας, καλύπτοντας το 5%-6% του μετοχικού κεφαλαίου. Στο άκουσμα της είδησης, δημιουργήθηκαν σκέψεις για το τι κρύβεται πίσω από αυτή την ενέργεια. «Πολλές φορές στοχοποιήθηκαν, τόσο από μερίδα οργανωμένων οπαδών του ΑΠΟΕΛ, όσο και από επώνυμα και ανώνυμα στελέχη», είπε ο κ. Ζιβανάρης. Ίσως, το ότι φαινόταν πως –λόγω της πίεσης του κόσμου– δεν έχει ελπίδες να επανέλθει στις επάλξεις, τον ώθησε να προβεί σε αυτή την ενέργεια. Άλλωστε, το δήλωσε και ο ίδιος ότι ο κύκλος του, όσον αφορά τα διοικητικά, έχει τελειώσει.

Οι μετοχές που πήρε το σωματείο από τον Κυριάκο Ζιβανάρη, του δίνουν ισχύ στα της εταιρείας – Το αν κρύβεται κάτι διαφορετικό πίσω από την ενέργεια, δεν είναι εμφανές για την ώρα

Το αν κρύβεται κάτι διαφορετικό πίσω από την ενέργειά του, δεν είναι εμφανές για την ώρα. Ο χρόνος, όμως, θα δείξει αν τελικά υπάρχουν άλλοι σκοποί πίσω από την κίνηση Ζιβανάρη. Μετά την εξέλιξη αυτή, το σωματείο έχει περισσότερη ισχύ στα πραγματικά της εταιρείας, κάτι που επιδιώκει και ο Χριστόφορος Ποταμίτης –θυμίζουμε την πρόσφατη κόντρα με την εταιρεία– ώστε να βοηθηθεί η αναδιοργάνωση του σωματείου, που είναι ο στόχος της ομάδας. Στο μέλλον θα φανεί και αν το σωματείο θα επιδιώξει να έχει δικό του πρόεδρο στην εταιρεία. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει να «σπρώξει» δικούς του ανθρώπους στο διοικητικό συμβούλιο, αφού τα εκλεγμένα μέλη είναι αυτά που αποφασίζουν για τον πρόεδρο. Έτσι, θα κεραιστεί η συνεργασία με άλλους μετόχους.

Οι πέντε αναντικατάστατοι της ΑΕΚ

Χαϊμόφ, Καταλά, Δημητρίου, Φαν Ντάικ και Μουρίγιο δεν έχασαν ούτε λεπτό φέτος

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Πέντε ματς έδωσε, μέχρι στιγμής, η ΑΕΚ στο πρωτάθλημα απέναντι σε Αλκή (εκτός), Απόλλων (εντός), Ομόνοια (εκτός), Ολυμπιακό (εντός) και Νέα Σαλαμίνα (εκτός), με τον Μπεν Σιμόν να χρησιμοποιεί 18 ποδοσφαιριστές. Οι πέντε από αυτούς μετρούν 450 λεπτά στο ενεργητικό τους, αφού δεν έχασαν ούτε ένα λεπτό και θα πρέπει να θεωρούνται οι στυλοβάτες της ομάδας.

Χαϊμόφ, Καταλά και οι παλιοί

Στην εκπνοή της μεταγραφικής περιόδου ο Μπεν Σιμόν αποφάσισε να δοθεί δανεικός στη Δόξα ο Αλεξάντερ Νέγκρι. Όχι τόσο γιατί δεν πίστευε στις ικανότητες του Βραζιλιάνου, όμως η παρουσία του Γκάι Χαϊμόφ δεν θα του έδινε λεπτά συμμετοχής και αυτό θα ή-

Ντα Σίλβα, Γκαμπιλιόντο, Νακατζίμα και Πάλις έπαιξαν και στα πέντε παιχνίδια, όμως στα κοντέρ τους δεν έχουν 450 λεπτά

ταν άδικο για τον ίδιο. Ο Ισραηλινός τεχνικός δικαιώνεται γι' αυτή την κίνηση, καθώς ο συμπατριώτης του κρατά ανέπαφη την εστία της ομάδας της Λάρνακας και είναι ένας από τους λόγους που κρατούν την ΑΕΚ στην κορυφή μαζί με ΑΠΟΕΛ και Ανόρθωση (στους 13 βαθμούς). Ο Ισραηλινός πορτιέρο, μαζί με τον Ισπανό Νταβίντ Καταλά είναι οι ποδοσφαιριστές από τη νέα φουρνιά –αυτούς δηλαδή που ήρθαν το καλοκαίρι– που μετρούν 450 λεπτά, ενώ την πεντάδα συμπληρώνουν και τρεις παίκτες που βρίσκονταν στο ρόστερ και στην περσινή σεζόν. Πρόκειται για τους Τζέισον Δημητρίου, Γκρέκορ Φαν Ντάικ και Αντέρ Μουρίγιο.

Αυτοί που... πλησίασαν

Συμμετοχή και στα πέντε παιχνίδια είχαν άλλοι τέσσερις ποδοσφαιριστές, όμως δεν μετρούν το απόλυτο (450 λεπτά). Ο Ντα Σίλβα, που έπαιξε μόλις 148 λεπτά, ξεκίνησε μόνο μία φορά βασικός και στα υπόλοιπα ήταν κίνηση... στη σκακιέρα του Μπεν Σιμόν, κατά τη διάρκεια των παιχνιδιών. Ο Ιγκόρ Γκαμπιλιόντο έπαιξε τρία 90λεπτα σε ισοβάθια παιχνίδια στην αρχή,

Ο Γκάι Χαϊμόφ, μαζί με τον Ισπανό Νταβίντ Καταλά, είναι οι ποδοσφαιριστές από τη νέα φουρνιά που μετρούν το απόλυτο.

όμως στα ματς με Ολυμπιακό και Νέα Σαλαμίνα έγινε αλλαγή στο 66' και το 46' αντίστοιχα. Μόνο σε ένα παιχνίδι –αυτό με την Ομόνοια– αγωνίστηκε σε όλη τη διάρκεια ο Φαράν Νακατζίμα. Στα υπόλοιπα ήταν στους πρώτους έντεκα, εκτός από τον αγώνα στις 5ης αγωνιστικής με τη Νέα Σαλαμίνα που πέρασε αλλαγή στο 82'. Τέλος, είναι ο Αντόνι Πάλις με δύο 90λεπτα στα εντός έδρας ματς με Απόλλων και Ολυ-

μπιακό, ενώ στα εκτός έδρας ξεκίνησε από την αρχή, όμως αποτέλεσε μία από τις τρεις αλλαγές του Μπεν Σιμόν, κατά τη διάρκεια των παιχνιδιών.

Πιντάδο και Ντε Κλερ

Στη λίστα αυτή θα μπορούσε να βρισκόταν και ο Γκόργκα Πιντάδο, όμως έχασε την προεπιλογή με την Αλκή, λόγω τραυματισμού. Από εκεί και πέρα, μπήκε στο δεύτερο ημίχρονο με τον

	ΛΕΠΤΑ	ΑΓΩΝΕΣ
Γκάι Χαϊμόφ	450	5
Τζέισον Δημητρίου	450	5
Αντέρ Μουρίγιο	450	5
Γκρέκορ Φαν Ντάικ	450	5
Νταβίντ Καταλά	450	5
Αντόνι Πάλις	391	5
Ιγκόρ Γκαμπιλιόντο	380	5
Φαράν Νακατζίμα	336	5
Γκόργκα Πιντάδο	315	4
Ντε Κλερ	315	4
Χρίστος Μαραγκός	281	4
Ντα Σίλβα	148	5
Κένι Ζιλέτ	135	2
Νέστορας Μυτιδής	135	2
Νασίρ Μάτσι	121	4
Έντβιν Λίνσεν	54	1
Τομ Ντάεμεν	45	2
Κούλλης Παύλου	44	2

Απόλλωνα, ενώ στα υπόλοιπα ξεκίνησε από την αρχή και δεν βγήκε από το γήπεδο. Ο Ισπανός μετρά 315 λεπτά, όσα και ο Ντε Κλερ, που δεν αγωνίστηκε ούτε αυτός κόντρα στην «Αθάνατη». Ο Ολλανδός, λόγω της αποβολής του Ζιλέτ στην προεπιλογή, πήρε φανέλα βασικού στη 2η αγωνιστική με τον Απόλλωνα και από τότε έχασε μόνο ένα 45λεπτο – πέρασε στην αρχή του δεύτερου μέρους με Ομόνοια.

Ο Τον Κάναν γνωρίζει από πριν τους παίκτες της Ένωσης, αφού είχε για ένα μήνα τον ρόλο του τεχνικού συμβούλου.

Ζήτησε συνεχή κυκλοφορία ο Κάναν

Αγωνιστικά δεν άλλαξαν πολλά στην Ένωση με την ανάληψη της τεχνικής ηγεσίας της ομάδας από τον Τον Κάναν. Η κυριότερη αλλαγή που έφερε ο 46χρονος Ολλανδός προπονητής στο πρώτο του ματς ως αφεντικό του «Τάσος Μάρκου» απέναντι στην Αλκή στο ΓΣΣ την περασμένη εβδομάδα –πέρα από τα τρία πρόσωπα που άλλαξε στην ενδεκάδα των βυσσινί– ήταν η εντολή του στους παίκτες για passing game. Λάτρης της καλής κυκλοφορίας, ως μαθητής άλλωστε της ολλανδικής σχολής, ο Τον Κάναν ενήμερος τους ποδοσφαιριστές του ότι σκοπεύει να εισαγάγει στην ομάδα του Παράλινο τη συνεχή κυκλοφορία της μπάλας, ανεξαρτήτως αντιπάλου.

Ο Τον Κάναν, στον δεύτερο προπονητικό σταθμό του στην Κύπρο και πρώτο χωρίς τον Γιόρντι Κρόιφ στο πλευρό του, έχει βάλει στόχο να διατηρήσει την καλή ψυχολογία στο «Τάσος Μάρκου». Στις προπονήσεις συμμετέχει ενεργά και συχνά σταματά το παιχνίδι για να δώσει οδηγίες και να κάνει παρατηρήσεις. Δεν αρέσκειται στις ασκήσεις με τρέξιμα, έτσι οι προπονήσεις της Ένωσης διεξάγονται ως επί το πλείστον με μπάλα.

Όσον αφορά την αντιμετώπιση από τους παίκτες, αν και οι ξένοι αμφιβιάστηκαν με την απόφαση αποδέσμευσης του Ζουβάνη Ζουβάνη, εντούτοις συνέχισαν τη δουλειά

Ο προπονητής της Ένωσης συμμετέχει ενεργά στις προπονήσεις και χρησιμοποιεί πολύ την μπάλα

τους χωρίς να επηρεάζονται, με τους ίδιους να υποδέχονται με θετικό τρόπο τον Κάναν. Άλλωστε ο Ολλανδός ήταν δίπλα τους από τις αρχές Σεπτεμβρίου, ως «τεχνικός σύμβουλος» του Ζουβάνη, έτσι τους γνώριζε πριν ακόμη διοριστεί προπονητής στις αρχές Οκτωβρίου.

Πέρασαν τα κριτήρια

Στην Ένωση πέρασαν από αρκετό τρέξιμο μέχρι να τακτοποιήσουν τον φάκελο των κριτηρίων της UEFA, αφού έπρεπε να καλύψουν τα σημερινά δεδομένα και κάποιες άλλες υποχρεώσεις, όμως οι διακανονισμοί έγιναν και εν τέλει τα κατάφεραν. Έτσι, όπως όλα δείχνουν, στον προσεχή έλεγχο που θα γίνει από την αρμόδια επιτροπή της ΚΟΠ δεν θα αντιμετωπίσουν κάποιο πρόβλημα. Πρόκειται για μια πολύ σημαντική εξέλιξη, που δίνει την ευκαιρία στη διοίκηση να συνεχίσει απερίσπαστη την προσπάθειά για διατήρηση των οικονομικών στο πράσινο.

ΗΡΩΔΟΣ ΜΠΑΤΙΑΔΟΥΣ

Η «μαύρη» οκταετία του Αρη

Από το άρθρο 44 στο άρθρο 99, η ΠΑΕ προσπαθεί να αποφύγει την ολική κατάρρευση

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΥΡΙΑΝ

ΠΑΕ χωρίς αδειοδότηση, χρέη 25 εκατομμυρίων ευρώ και η εξέδρα στα όρια της. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα του Αρη το 2012, μόλις οκτώ χρόνια μετά τη «σωτήρια» υπαγωγή της ομάδας στο περίφημο άρθρο 44. Από τότε μέχρι σήμερα η κακοδιαχείριση και η έλλειψη ξεκάθαρης στρατηγικής σε διοικητικό επίπεδο οδήγησαν το ποδοσφαιρικό τμήμα στην πλήρη απαξίωση.

Ο Αρης το 2004 επί διοίκησης Ματθαίου - Σκόρδα κατάφερε να μπει στο άρθρο 44 και να γλιτώσει από την υποχρέωση καταβολής οφειλών που έφταναν τα 16 εκατ. ευρώ. Στην πορεία αυτή οι «κίτρινοι» προσπάθησαν να κρατηθούν όρθιοι

Το άνοιγμα της ΠΑΕ είναι 25 εκατ. ευρώ, ενώ περισσότεροι από 200 πιστωτές απαιτούν να εξοφληθούν

με την εφαρμογή ενός πρωτοποριακού διοικητικού μοντέλου για τα ελληνικά δεδομένα. Η δημιουργία της Λέσχης Φίλων Αρη (σημερινή Κοινωνία Μελών Αρη) ήταν ουσιαστικά μονόδρομος από τη στιγμή που δεν υπήρχε ιδιοκτήτης ή επενδυτής. Η λέσχη έγινε μεγαλομέτοχος της ΠΑΕ. Τα πρώτα χρόνια τηςχείριση είχε αποτελέσει. Ο κόσμος συσπειρώθηκε γύρω από την ομάδα, ήρθαν αγωνιστικές επιτυχίες, ήρθαν σπουδαίοι παίκτες, όμως την τελευταία τριετία όλα άλλαξαν.

Η διοίκηση Αθανασιάδη κληρονόμησε χρέη και υποχρεώσεις αρκετών εκατομμυρίων ευρώ από τη διοίκηση Σκόρδα, όμως αντί να γίνει πιο συνεπής ως προς την αποπληρωμή αυτών, δημιούργησε ακόμα μεγαλύτερα.

Ευθύνες υπάρχουν σε όλα τα διοικητικά συμβούλια της ΠΑΕ από το 2004 μέχρι σήμερα, με τη λαϊκή απάτηση του κόσμου για οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο να φαίνεται απολύτως ορθή και δικαία. Ηδη ανατεθεί σε εταιρεία ορκωτών

λογιστών ο έλεγχος της περασμένης οκταετίας, για να διαπιστωθούν και να αποδοθούν οι ευθύνες για τη δημιουργία του χρέους που σήμερα φτάνει τα 25 εκατ. ευρώ.

Σημαντικό μερίδιο ευθύνης αναλογεί και στον εκτελεστικό διευθυντή της ΠΑΕ όλα αυτά τα χρόνια, Γιάννη Κόντη, τον άνθρωπο που ουσιαστικά χάραξε την αγωνιστική φιλοσοφία της ομάδας, παρότι ο ίδιος δεν είχε δικαίωμα υπογραφής.

Την ίδια ώρα ο κόσμος, μέρος του οποίου (όσοι ήταν μέλη στη λέσχη) αναδείκνυε μέσα από εκλογές τα διοικητικά συμβούλια της ΠΑΕ, ινόθε προδομένος. Άνθρωποι μέσα από την οικογένεια του Αρη εκλέχθηκαν κερδίζοντας την εμπιστοσύνη χιλιάδων οπαδών -κατ' ουσία μετόχων- και τη «χρησιμοποίησαν» με τελείως λανθασμένο τρόπο.

Από το άρθρο 44 το 2004 η ΠΑΕ έφτασε σήμερα στο άρθρο 99. Κέρδισε το δικαστήριο για την προσωρινή διαταγή υπαγωγής της στο άρθρο 99, το οποίο ουσιαστικά είναι η τελευταία ευκαιρία επιβίωσης της. Μέσα στην βδομάδα διοικούντες και νομικοί σύμβουλοι είχαν συναντήσεις με κυβερνητικά στελέχη, ζητώντας τους τρόπους εκείνους με τους οποίους θα στερηθεί το όλο χειρίσμα. Αν και εφόσον οριστικά υποβληθεί στο άρθρο 99, τότε θα πρέπει να έρθει σε διακανονισμό με περισσότερους από 200 πιστωτές.

Η διοικούσα επιτροπή, που στάθηκε πριν από λίγους μήνες και αποτελείται από δύο βετεράνους, τον Αλέκο Κατσισαούνη και τον Σταύρο Λαμπριάκο, τον Παναγιώτη Στεφανίδη και τον Αντώνη Ζαμπέτα (μοναδικό μέλος της περασμένης διοίκησης, αλλά και μόνο για να υπάρχει κάποιος που υπογράφει), προσπαθεί να περισώσει ό,τι είναι δυνατόν.

Γίνεται μια προσπάθεια να δημιουργηθεί διοίκηση πρωτοδικείου με συγκεκριμένα άτομα, όμως υπάρχει ακόμα διστακτικότητα. «Ακόμη και τώρα είναι δύσκολα, έχουμε χάσει την προσωπική μας ζωή και γαλήνη. Αφήνουμε τα προσωπικά στην άκρη γιατί θέλουμε να ορθοποδήσει ο σύλλογος. Το πιο βασικό είναι το άρθρο 99», τόνισε ο Σταύρος Λαμπριάκος στην «Κ».

Ο Αρης γνώρισε πρόσφατα τη συντριβή με 4-1 από τον συμπολίτη του, ΠΑΟΚ. Το τελευταίο αγωνιστικό πλήγμα ήρθε από τον Πλατανιά με την ήττα 2-0 στο «Κλεάνθης Βικελίδης».

Μάχη για αγωνιστική επιβίωση

Ο Αρης είναι «πληγωμένος» και σε αγωνιστικό επίπεδο. Μοιραία, όταν το αγωνιστικό είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με το διοικητικό - οικονομικό, με μαθηματική ακρίβεια οι «κίτρινοι» θα έφταναν στη μεριμνή τους κατάσταση, όπως και έγινε.

Η μη εξασφάλιση αδειοδότησης μεταφράστηκε σε απαγόρευση «κανονικής» μεταγραφών και ο Αρης περιορίστηκε στην απόκτηση ορισμένων παικτών κάτω των 24 ετών από ομάδες της Β' Εθνικής, «ανέβασε» από τις πρωταθλήτριες ομάδες Κ20 (2011) και Κ17 (2012) αρκετούς παίκτες και με την παρουσία πέντε «παλιών» (Βελιιδής, Καζναφάνης, Παπαστεριανός, Παπαζαχαρίας, Καπετάνος) επιχειρήσε να φτιάξει ένα ρόστερ το οποίο στόχο έχει να μη βάλει την ομάδα σε περιπέτειες. Σε αυτό το ρόστερ προστέθηκαν τρεις ξένοι. Το μπάτζετ του Αρη μόνο για το αγωνιστικό κομμάτι δεν ξεπερνάει φέτος το ένα εκατομμύριο ευρώ. Συνολικά, αγγίζει το 1,3 εκατ. ευρώ, μειωμένο κατά 78% σε σχέση με την περσινή περίοδο!

Οι «κίτρινοι» έχασαν την ευκαιρία να αλλάξουν τη μοίρα τους αγωνιστικά τέσσερις φορές! Από το 2003 έως το 2010 κα-

τάφεραν να προκριθούν τέσσερις φορές στον τελικό του Κυπέλλου Ελλάδας, έφυγαν όμως με σκυμμένο το κεφάλι. Ο τίτλος αγνοείται στο ποδοσφαιρικό τμήμα από το 1970, και το γεγονός ότι ο Αρης ποτέ στο παρελθόν δεν έφτασε τόσο κοντά και τόσο συχνά σε έναν τίτλο έφερε επιπρόσθετα απογοήτευση, στενοχωρία και γκρίνια.

Ο Αρης, που το 2010 επί Κούπερ έγινε η πρώτη ομάδα που κέρδισε σε ισπανικό έδαφος (2-3 την Ατλέτικο στο «Βιθέντε Καλτερόν») και προκρίθηκε στους «32» του Γιουρόπα Λιγκ, με παίκτες όπως ο Κόκε, ο Σπράκκς, ο Χαβίτο, ο Κάλβο, ο Ναφτί και τόσοι άλλοι, με συμβόλαια 500, 600 και 800 χιλιάδων ευρώ, βρίσκεται τώρα σε μια άλλη εποχή... Μακριά από τη λάμψη και τα εκατομμύρια του Γιουρόπα Λιγκ, μακριά από διακρίσεις.

Μια ομάδα με μέσο όρο ηλικίας που μόλις και μετά βίας ξεπερνάει τα 21 έτη, παλεύει να κρατήσει όρθιο τον σύλλογο λίγο πριν κλείσει 100 χρόνια ζωής. Ο κόσμος είναι απογοητευμένος στις κερκίδες του «Κλεάνθης Βικελίδης», αλλά σπρίζει όσο μπορεί αυτή την προσπάθεια, τη μοναδική που μπορεί να βγάλει το ποδοσφαιρικό τμήμα από το αδιέξοδο.

«Παρελαύνουν» προς την έξοδο οι Έλληνες προπονητές

Του ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ

Ασφαλώς και δεν προκαλεί εντύπωση το γεγονός πως στο ελληνικό ποδόσφαιρο, οι ομάδες της Σούπερ Λίγκας αλλάζουν χωρίς δεύτερη σκέψη τους προπονητές. Κάθε χρόνο, τέτοια εποχή αιωρείται πάντα το ίδιο ερώτημα: ποιοι δεν θα προλάβουν να κάνουν παρέλαση;

Ηδη, με την ολοκλήρωση της 6ης αγωνιστικής και ενώ θ' ακολουθήσουν άλλες δύο έως και την 28η Οκτωβρίου, έχουν απομακρυνθεί τέσσερις προπονητές στην κορυφαία επαγγελματική κατηγορία της χώρας. Τέσσερις στους 16 δεν είναι αμελητέα ποσοστά. Θα δούμε αν στην πορεία του πρωταθλήματος θα έχουμε ανάλογα διαζύγια με τα περσινά. Υπενθυμίζουμε ότι είχε λυθεί η συνεργασία με τους μισούς προπονητές του πρωταθλήματος έως και τις 23 Νοεμβρίου του 2011!

Είναι θέμα κουλτούρας και ποδοσφαιρικής παιδείας. Ίσως είναι και το μεσοπολεμικό ταμπραμέντο, που οδηγεί τους παράγοντες στην αλλαγή προπονητών με μεγάλη ευκολία. Αντιθέτως, σε προηγμένες ποδοσφαιρικά κοινωνίες, δημιουργούνται μακροχρόνιες σχέσεις και υπάρχει στήριξη των τεχνικών ακόμη και όταν είναι συχνά τα ανεπιτυχή αποτελέσματα.

Για παράδειγμα, στην Αγγλία, η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ πορεύεται με τον Σερ Αλεξ Φέργκιουσον στο τιμόνι της απ' το 1986! Ο σπουδαίος προπονητής δεν αισθάνθηκε άβολα στον πάγκο της Γιουνάιτεντ, ακόμη και στις περιόδους κατά τις οποίες ο τίτλος δεν «κλειδώθηκε» στο «Ολντ Τράφορντ». Ακόμη και όταν η ομάδα του γνώρισε βαριές ήττες, όπως ήταν η περσινή απ' τη μεγάλη αντίπαλο της πόλης, τη Μάντσεστερ Σίτι με 6-1 μέσα στο «θέατρο των ονείρων». Στην Ελλάδα, μια τόσο βαριά ήττα είναι βέβαιο πως θα είχε οδηγήσει τον προπονητή στην πόρτα της εξόδου. Οχι, όμως και στην Αγγλία. Θα θυμάστε πως στη συνέχεια της περιόδου η Πρέμιερ Λιγκ κριθόκε στο τελευταίο λεπτό, με τη Σίτι να κατακτάει την κορυφή, αφήνοντας δεύτερη τη Γιουνάιτεντ.

Τι να πούμε για την Αρσεναλ. Η

Ο Μάκης Χάβος άνοιξε, στη Βέροια, τον χορό των αποχωρήσεων τη 2η αγωνιστική.

Ο Μαρίνος Ουζουνίδης παρατήρησε από τον πάγκο της Ξάνθης μόλις την 4η αγωνιστική.

διοίκησης της έχει δαπανήσει τόσα εκατομμύρια ευρώ, αλλά έχει να δει τίτλο απ' το 2005. Όμως, δεν απομακρύνθηκε ο Αρσέν Βενγκέρ, ο οποίος κάθεται στον πάγκο της απ' το 1996. Με τον Αλσατό σε ρόλο οδηγού, πήρε τρία πρωταθλήματα (1998, 2002, 2004) και τέσσερα κύπελλα (1998, 2002, 2003, 2005). Παρά την αδυναμία της να επιστρέψει στους τίτλους εδώ και επτά χρόνια, ο Βενγκέρ συνεχίζει απρόσκοπτα το έργο του.

Αντιθέτως, στην Ελλάδα αρκεί μία ήττα ή μία άσχημη εμφάνιση για να δει ο προπονητής το ταμείο ανεργίας. Φέτος, την αρχή έκανε ο Μάκης Χάβος, ο οποίος απομακρύνθηκε μόλις στη 2η αγωνιστική απ' τον πάγκο της Βέροιας, μετά τις ήττες απ' τον Ολυμπιακό και τον Πανιώνιο. Στην 4η αγωνιστική παρατήρησε ο Μαρίνος Ουζουνίδης απ' την τεχνική ηγεσία της Ξάνθης. Στην 5η αγωνιστική χώρισαν οι δρόμοι της ΑΕΚ με τον Βαγγέλη Βλάχο, ενώ την περασμένη Κυριακή λύθηκε η συνεργασία του Αρη με τον Μάκη Κατσαβάκη. Αλήθεια, ποιος έχει σειρά τώρα;

Κυπριώτικο Σκετς

Σβήνοντας ένα κομμάτι από το παρελθόν είναι σαν να σβήνεις και ένα αντίστοιχο κομμάτι από το μέλλον.

(Γιώργος Σεφέρης, 1900-1971, Έλληνας ποιητής, Νόμπελ 1962)

Αναβίωση των ΚΥΠΡΙΩΤΙΚΩΝ ΣΚΕΤΣ.
Νέα κείμενα, καινούργια προσέγγιση.
Ηθοποιοί που αγαπάτε σε σκηνές που νοσταλγείτε.

Σκηνοθεσία: Νίκος Θεοφάνους
Επιμέλεια παραγωγής: Λουκία Αρέστη
Εποπτεία: Σοφία Μουαϊμη

Παραγωγή: **Ι Π Ι Δ Α**
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Από τις 13 Οκτωβρίου
Σάββατο και Κυριακή 7.30μ.μ. **PIKENA**

www.cybc.com.cy

Ανταγωνιστικό πρωτάθλημα χωρίς τα μεγάλα αστέρια

Αρχισε το 45ο πρωτάθλημα βόλεϊ στην Ελλάδα, με χαμηλούς προϋπολογισμούς και τους καλύτερους Έλληνες να έχουν φύγει στο εξωτερικό

Της ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΣΠΑΝΕΑ

«Κάθε αρχή και δύσκολη», λέει ο λαός και, αυτή τη χρονιά, οι δυσκολίες για το ελληνικό ανδρικό βόλεϊ ήταν περισσότερες παρά ποτέ. Πολλές ομάδες ολοκλήρωσαν τα ρόστερ τους την τελευταία στιγμή ενώ, μέχρι και πριν από λίγες ημέρες, ιστορικοί σύλλογοι, όπως ο Παναθηναϊκός και ο Ηρακλής, δεν είχαν εξασφαλίσει το «πράσινο» φως από την Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού. Τελικά, όλα πήγαν καλά και από χτες δώδεκα ομάδες βρέ-

θηκαν στην... αφετηρία του 45ου εθνικού πρωταθλήματος. Μένει να δούμε πόσες θα φτάσουν στον τερματισμό. Το εφετινό πρωτάθλημα έχει πολλές διαφορές σε σχέση με τα προηγούμενα. Η οικονομική κρίση που πλάνητε τη χώρα έχει απλώσει τα... δίκτυα της και στο βόλεϊ. Έτσι, οι παράγοντες σχημάτισαν ομάδες με χαμηλό προϋπολογισμό χωρίς «στας». Οι ξένοι που θα αγωνιστούν δεν συγκαταλέγονται μέσα στα «μεγάλα» ονόματα, ενώ κάποιοι από τους καλύτερους Έλληνες αθλητές προτίμησαν να αναζητήσουν

μία καλύτερη τύχη στο εξωτερικό. Αυτό βέβαια, έχει και θετική πλευρά, καθώς οι «άσπμοι» θα προσπαθήσουν, παίζοντας καλό βόλεϊ, να γίνουν «διάσπμοι» και να ανεβάσουν τις... μετοχές τους στο χρηματιστήριο του αθλήματος. Οι Έλληνες που έφυγαν στο εξωτερικό θα δοκιμάσουν τις δυνάμεις τους σε δυνατότερα πρωταθλήματα, κάτι που θα βοηθήσει το ελληνικό βόλεϊ. Από την άλλη πλευρά, οι νέοι αθλητές, οι οποίοι σε διαφορετική περίπτωση θα... ζήτησαν πάγκους, θα έχουν την ευκαιρία να δοκιμάσουν τις δυνάμεις τους

και να δημιουργήσουν τη νέα γενιά του αθλήματος.

Την εφετινή αγωνιστική περίοδο οι ξένοι θα είναι λιγότεροι από τις προηγούμενες χρονιές. Πέρσι έπαιξαν 32, ενώ αυτή τη χρονιά έχουν υπογράψει 25. Στην πλειοψηφία τους προέρχονται από χώρες της Βαλκανικής χερσονήσου ενώ υπάρχουν και πέντε αθλητές από την Κολομβία. Αντίστοιχη εικόνα επικρατεί και στους πάγκους, οι οποίοι έχουν χρώμα... γαλανόλευκο. Όλες τις ομάδες της Α1 ανδρών θα κοουτσάρουν Έλληνες προπονητές. Ιδιαίτερο ενδια-

φέρον θα έχει η... μονομαχία των αδελφών Καζάζη. Είναι η πρώτη φορά που δύο αδελφία κάθονται στους πάγκους των «αιωνίων» αντιπάλων και, παρόλο που αυτή τη χρονιά ο Ολυμπιακός έχει στελεχωθεί νωρίτερα και με καλύτερο τρόπο από τον Παναθηναϊκό, η αναμέτρηση αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Οι «ερυθρόλευκοι» θεωρούνται ως η ομάδα που θα έχει το προβάδισμα στο εφετινό πρωτάθλημα. Στο ρόστερ τους έχουν συγκεντρώσει κάποιους από τους καλύτερους Έλληνες παίκτες και

φέρουν τον τίτλο του φαβορί για την κατάκτηση του τροπαίου. Οι «Πειραιώτες» έχουν «δέσει» την υποδοχή και, σε ένα πρωτάθλημα τέτοιου επιπέδου, ομάδα που έχει «δέσει» την υποδοχή δύσκολα θα το χάσει. Οι περισσότερες από τις υπόλοιπες ομάδες βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο. Εξαιρεση αποτελεί ο Φοίνικας Σύρου, όπου κινούνται πιο οργανωμένα.

Σε ό,τι αφορά τις αναμετρήσεις των υπολοίπων ομάδων θα είναι ανταγωνιστικές αλλά το θέμα δεν θα έχει την ποιότητα που θα επιθυμούσαμε.

ΗΡΑΚΛΗΣ

Εκεί τρεις ξένοι (Μίκουλα, Μπόζιτς, Νοβόσελατς) ενώ απέκτησε και τους Ανδρεάδη, Κουζούνη, Τσιόρα και Κυπριανό. Είναι και φέτος φαβορί για τον τίτλο.

ΣΤΟΧΟΣ
Η κατάκτηση και του εφετινού πρωταθλήματος.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

Αντρέας Κράβαρικ (στη θέση του Σωτήρη Δρίκου)
Ο Κράβαρικ μέχρι πέρσι αγωνιζόταν στον Ηρακλή. Φέτος θα δοκιμάσει για πρώτη φορά τις ικανότητές του ως προπονητής, κάτι που αποτελούσε όνειρό του.

ΦΟΙΝΙΚΑΣ ΣΥΡΟΥ

Η ομάδα - έκκληξη της περσινής περιόδου θα έχει ως κορμό οκτώ παίκτες που έπαιξαν και πέρσι ενώ απέκτησε τους Τακουρίδη, Γκαρά, Ιλιτς και τους ξένους Μασσαχόν (Κολομβία), Κράουζε, Μπέμε (Γερμανία).

ΣΤΟΧΟΣ
Ο πρωταθλητισμός.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

Χρήστος Πάτρας (στη θέση του Νίκου Νεοφύτου)
Ο Χρήστος Πάτρας ήταν προπονητής την περσινή περίοδο στον Απόλλωνα Κалаμαριάς. Ως παίκτης αγωνιζόταν στη θέση του πασαδόρου.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ

Μόνο τέσσερις παίκτες έμειναν στο Λιμάνι από την περσινή σύνθεση. Απέκτησε τους Χριστοφιρίδη, Στεφάνου, Τζ, Παπαδόπουλο, Γιούρισιτς, Μαρούλη, Πατόνικ, Σμαραγδή, Γιоргάννου.

ΣΤΟΧΟΣ
Η κατάκτηση και του πρωταθλήματος.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

Δημήτρης Καζάζης (στη θέση του Τέλη Σωτήρη)
Πέρσι, βοήθησε τον Παναθηναϊκό να γλιτώσει τον υποβιβασμό. Φέτος θα προπονηεί τον Ολυμπιακό, με τα χρώματα του οποίου έχει, κατά το παρελθόν, αγωνιστεί.

ΠΑΜΒΟΧΑΪΚΟΣ

Αξιόλογες μεταγραφικές κινήσεις έκανε ο Πάμβοχαϊκός. Κράτησε οκτώ παίκτες από την περσινή σύνθεσή της και απέκτησε τους Παναγιώτη, Π. Παπαδόπουλο, Μαντέκα, Τερζή, Δρογκάρη, Πατριό, Μακρυγιάννη και τον Σέρβο Ζόραν Γιόβανόβιτς.

ΣΤΟΧΟΣ
Μία θέση στην τετράδα.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

Νίκος Ζαλιμίς (ανανέωση)
Ο Νίκος Ζαλιμίς αναδείχθηκε ο καλύτερος προπονητής της σεζόν που πέρασε καθώς οδήγησε τον Πάμβοχαϊκό στην καλύτερη θέση που είχε πάρει ποτέ.

ΑΡΗΣ

Η φετινή αγωνιστική περίοδος μπορεί να μην ξεκίνησε με τους καλύτερους ομιανούς για τους «κίτρινους», όμως θεωρούνται από τις πιο δυνατές ομάδες του πρωταθλήματος της Α1.

ΣΤΟΧΟΣ
Μία θέση στην εξάδα.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

Γιώργος Γιάτσης (ανανέωση)
Ο Γιώργος Γιάτσης, πέρσι, είχε αντικαταστήσει τον Γιώργο Περισανλή. Υπάρχει παίκτης του Αρη ενώ διδάσκει και βόλεϊ στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

ΠΑΟΚ

Μόνο πέντε αθλητές έμειναν από την περσινή ομάδα. Αποκτήθηκαν οι Κολομβιανός Αμπουίλα, Μορέλο και οι Έλληνες Παναγιώτης, Κανέλλος, Χατζηηλιάδης, Χαραλαμπίδης.

ΣΤΟΧΟΣ
Μία θέση στην εξάδα.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

Γιάννης Μέλκας (ανανέωση)
Ο πρώην πασαδόρος συνεχίζει και αυτή τη χρονιά στον ΠΑΟΚ. Ο τεχνικός έχει δηλώσει ευχαριστημένους από την ομάδα του και θέλει να πετύχουν περισσότερες από τις περσινές 11 νίκες.

ΛΑΜΙΑ

Με οκτώ άτομα από το περσινό ρόστερ, η Λαμία έχει ως στόχο μία θέση στην εξάδα. Απέκτησε τους Δημητριάδη, Χριστοφορίδη, Γκούζινα, Κόμμελ, Ρόμπερτ Χαντ και Φιλίπιας.

ΣΤΟΧΟΣ
Μία θέση στην εξάδα.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

Δημήτρης Ανδρεόπουλος (ανανέωση)
Έχει συνδέσει το όνομά του με τη Λαμία. Είναι προπονητής από τον Μάρτιο του 2007 και έχει έναν τελικό Κυπέλλου Ελλάδος, δύο φορές έχουν έρθει 4οι και μία φορά 5οι στην Α1.

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ

Εστω και την τελευταία στιγμή, ο Παναθηναϊκός κατάφερε να φτιάξει ομάδα και να αποφυγήσει τον διασπομό με την αποχώρησή του από το πρωτάθλημα. Πέρσι, η παραμονή του στην Α1 κρίθηκε την τελευταία στιγμή.

ΣΤΟΧΟΣ
Μία θέση στην οκτάδα.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

Στέλιος Καζάζης (στη θέση του Δημήτρη Καζάζη)
Με τα χρώματα του Παναθηναϊκού έχει κατακτήσει πρωτάθλημα και κύπελλο τόσο ως παίκτης όσο και ως προπονητής. Ως αρχηγός της εθνικής πήρε την 3η θέση στο ευρωπαϊκό του 1987.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ

Μόνο δύο νέα πρόσωπα θα έχει στη σύνθεσή του. Πρόκειται για τους Κώστα Βλαχόπουλο (Λαμία) και Ιβάν Ράιτς (Κροατία). Στόχος των «σκριτών» είναι κάτι παραπάνω από την παραμονή στα σαλόνια της Α1 ανδρών.

ΣΤΟΧΟΣ
Μία θέση στην οκτάδα.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

Θανάσις Μουστακίδης (στη θέση του Γιάννη Ανδρεόδη)
Η παλιά δόξα του ελληνικού βόλεϊ βρίσκεται φέτος στο τιμόνι της αγαπημένης του ομάδας.

ΚΗΦΙΣΙΑ

Με επτά αθλητές από την περσινή ομάδα και επτά νέα πρόσωπα, η Κηφισιά θα διεκδικήσει την παραμονή στην Α1 κατηγορία. Απέκτησε τους Σαρικετίσογλου, Κούνα, Παπαγγελόπουλο, Μπούρα, Ρεζκ, Βλαχάκη και Κόντο.

ΣΤΟΧΟΣ
Παραμονή στην Α1.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

Κώστας Αρσενιάδης (ανανέωση)
Ο Κώστας Αρσενιάδης, παλιός προπονητής της εθνικής, επέλεξε να μείνει στην Κηφισιά, την οποία πέρσι έσωσε από τον υποβιβασμό.

ΜΙΛΩΝ

Με οκτώ αθλητές από την περσινή ομάδα, ο Μίλωνας θα προσπαθήσει να παραμείνει στη μεγάλη κατηγορία. Απέκτησε τους Λιάσκο, Βασιλάκο, Δαριδίη, Κούλα, Μοσκουέρα και Κιούρι Ζαπάτα.

ΣΤΟΧΟΣ
Παραμονή στην Α1.

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ

Χρήστος Ντόζης (στη θέση του Χριστοδούλου Ιωακείμειδ)
Ο Χρήστος Ντόζης υπήρξε και κατά το παρελθόν προπονητής του Μίλωνας. Έχει συνεργαστεί με τον Κουβανό προπονητή, Χιμίπερτο Ερέρα στην Εθνική Ελλάδος.

oh CAROLINA!

Η Καρολίνα Πελενδρίτου, δεν χρειάζεται πια να αποδείξει τίποτα και σε κανένα.

MAN + 4ΤΡΟΧΟΙ
Τεύχος Οκτωβρίου

Αντικείμενο Προνόμιο
ΕΙΔΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«Ο ΠΥΡΗΝΑΣ»
Διονύσης Σαββόπουλος
CD με 14 μεγάλες επιτυχίες και DVD με τη ζωντανή εμφάνισή στο gazARTE με 24 τραγούδια που άφησαν εποχή.

MONO €4,90

Στα περίπτερα και στο iTunes AppStore - MAN magazine

Available on the App Store

Η ιστορία των Ασιατών πιλότων

Με πρώτη και καλύτερη την Ιαπωνία, οι Ασιάτες έχουν τους δικούς τους ήρωες της ταχύτητας που έγραψαν ιστορία

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΟΚΚΑ

Οι τελευταίοι γύροι του Grand Prix της Ιαπωνίας, την περασμένη Κυριακή στη μαγευτική πίστα της Suzuka, ήταν συγκλονιστικοί. Ο Sebastian Vettel, που έγινε στο τέλος ο πρώτος πιλότος που κερδίζει φέτος δύο συνεχόμενες κούρσες, άφησε χιλιόμετρα μακριά τη μοναδική Ferrari στον αγώνα, αυτήν του «λαχανιασμένου» Felipe Massa, εκμεταλλευόμενος στο έπακρο την εγκατάλειψη του Fernando Alonso, με αποτέλεσμα να μειώσει δραματικά τη μεταξύ τους διαφορά στην κορυφή του βαθμολογικού πίνακα. Οι ντόπιοι οπαδοί της Formula 1, ωστόσο, είχαν μάτια μόνο για τη μάχη της 3ης θέσης, παρακολουθώντας με υπερηφάνεια τον δικό τους ήρωα, Kamui Kobayashi, να αντιστέκεται με επιτυχία στην πίεση από τη McLaren του Jensen Button, προτού γίνει ο πρώτος πιλότος από τη χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου που ανεβαίνει στο βάθρο του Ιαπωνικού Grand Prix μετά το 1990.

Ομολογώ ότι στο τέλος δεν μπόρεσα να συγκρατήσω τα δάκρυα της συγκίνησής μου, όχι μόνο γιατί η σκέψη μου στράφηκε 22 χρόνια πίσω και στον πρώτο Aguri Suzuki, αλλά γιατί το ιαπωνικό πλήθος, που αγαπά τη Formula 1 με δυνατότερο πάθος ακόμη κι απ' αυτούς τους tifosi (έχουμε δει στο παρελθόν το πάθος αυτό να μετατρέπεται σε ψύχωση), υποδέχθηκε τον Kobayashi με «ριζοσπαστικό» ενθουσιασμό. Και εξηγούμαι. Οι Γαπωνέζοι οπαδοί στις κερκίδες οποιασδήποτε πίστας ή γηπέδου δεν συνηθίζουν να ζητωκραυγάζουν ύστερα από μια στιγμή θριάμβου, αλλά να χειροκροτούν μόνο (η δική μας κουλτούρα απέχει έτη φωτός από τη δική τους), και το γεγονός ότι την περασμένη Κυριακή στη Suzuka έσπασαν την παράδοση αυτή, με εκείνο το διαπεραστικό «Kamui-Kamui-Kamui», που καλούσε τον σύγχρονο Σαμουράι να εμφανιστεί στο βάθρο, σήκωσε όρθια κάθε τρίχα του σώματός μου. Το κερασάκι στην τούρτα ήταν η παρουσία του Jean Alesi στο πόντιουμ (παλιός αγαπητός του πλήθους, με Γαπωνέζα γυναίκα, αστέρι της μεγάλης οθόνης) που καιρέθηκε το κοινό στη γλώσσα του, προτού πάρει από τους τρεις του βάθρου την καθερωμένη πλέον συνέντευξη.

Η κραυγή του παλιού «Σαμουράι»

Πριν από 22 χρόνια, λοιπόν, ο Aguri Suzuki (γνωστός στους πιο νέους οπαδούς της F1 ως ο ιδρυτής της ομάδας Super Aguri) κατάφερε να γίνει ο πρώτος στην ιστορία Ιάπωνας πιλότος που ανέβαινε στο βάθρο, και μάλιστα στο Grand Prix της πατρίδας του. Οι πιο παλιοί θυμάμαστε τον αγώνα εκείνο για τη «δεύτερη μεγάλη σύγκρουση» μεταξύ των γιγάντων Senna και Prost, που σημάδεψε για πάντα το

Ο Kobayashi ισοφάρισε τον Aguri Suzuki, που έγραψε το 1990 πρώτος ιστορία για τη χώρα του Ανατέλλοντος Ηλίου.

Ο Kamui Kobayashi έκανε το ιαπωνικό πλήθος να παραληρεί στην κερκίδα με την τρίτη θέση που πέτυχε την περασμένη Κυριακή στη Suzuka.

Εκείνο το διαπεραστικό «Kamui-Kamui-Kamui», που καλούσε τον σύγχρονο Σαμουράι να εμφανιστεί στο βάθρο, σήκωσε όρθια κάθε τρίχα του σώματός μου

άθλημά μας, ωστόσο, η προσπάθεια του Ιάπωνα πιλότου, που πέρασε σχεδόν απαρατήρητη ακόμη κι από τους ντόπιους (που είχαν τότε μάτια μόνο για τη McLaren-Honda του Senna), ήταν το λιγότερο εντυπωσιακή. Πίσω από το τιμόνι της Lola με τον δωδεκακύλινδρο κινητήρα της Lamborghini (ένα από τα πιο κομψά και συνάμα τα πιο μελωδικά τροχοφόρα στην ιστορία του αθλήματος), που ανήκε στη μικρή –πλιν όμως αξιολογημένη– ομάδα του Γάλλου πρώην πιλότου Gerard Larrousse, ο Suzuki κατάφερε να προκριθεί στη 10η θέση (από τις 30 συμμετοχές) νικώντας πιλότους που οδηγούσαν για πιο αξιολογές ομάδες. Στην ίδια την κούρσα μπορεί να επωφεληθεί από την εγκατάλειψη των δύο μεγάλων πρωταγωνιστών της F1, όπως και από την εγκατά-

λειψη των ομόσταβλόν τους στη McLaren και Ferrari (Berger και Mansell), το γεγονός όμως ότι ο μικρόσωμος αυτός πιλότος κατάφερε να «εξάνει» τις πολύ πιο δυνατές Williams-Renault των Patrese και Boutsen αποτέλεσε κάποιου είδους άθλο. Στα επόμενα χρόνια, ο Suzuki ήταν στη λίστα των πιλότων που ανήκε να «ανθίσουν», και το γεγονός ότι έκανε, θυμάμαι, καλή παρέα και προπόνηση στο γυμναστήριο με κάποιον Michael Schumacher, μου έκανε ακόμη μεγαλύτερη εντύπωση. Η έκτη θέση εκκίνησης που πέτυχε στην τρομακτική πίστα του Spa, το 1993 με τη μέτρια Arrows-Mugen Honda, μόλις πίσω απ' τον Ayrton Senna, ήταν δυστυχώς μια φωτοβολίδα που δεν κατάφερε να φωτίσει για πολύ τον ουρανό. Η τρίτη θέση που πέτυχε το 1990 στη Suzuka θα παρέμενε το καλύτερο αποτέλεσμά του στο παγκόσμιο πρωτάθλημα. Έκτοτε αρκετοί αξιολογοί Ιάπωνες πιλότοι προσπάθησαν να τον αντιγράψουν (Ukyo Katayama, Takuma Sato, Kazuki Nakajima), χωρίς όμως αποτέλεσμα, προτού ο «Καμουί-κάζι», που πριν από δύο χρόνια στη Suzuka «αποκεφάλισε» πέντε αντιπάλους του στη φουρκέτα καθ' οδόν προς την έβδομη θέση, καταφέρει φέτος να ισοφარიση τον «Super Aguri» Suzuki και να δώσει έτσι ξανά τη χαρά στο ιαπωνικό πλήθος.

Ο πρίγκιπας του Σιάμ και ερασιτέχνης γλύπτης «Bira» υπήρξε ο πρώτος στην ιστορία Ασιάτης άσος της ταχύτητας.

Ο αληθινός πρίγκιπας της πίστας

Είκοσι από τους 24 Ασιάτες πιλότους που έχουν αγωνιστεί στη Formula 1 προήλθαν από την Ιαπωνία, με την Ινδία να μετρά δύο (Narain Karthikeyan και Karun Chandhok), τη Μαλαισία έναν (Alex Yoong) και την Ταϊλάνδη, που μπήκε πρώτη στα βιβλία της ιστορίας, άλλον ένα. Ο Birongse Bhanudej Bhanubandh, γνωστός απλώς ως «Bira», πρίγκιπας του Σιάμ (της σημερινής Ταϊλάνδης δηλαδή), ξεκίνησε να τρέχει σε αγώνες Grand Prix στη δεκαετία του '30 με μονοθέσια της ERA και της Maserati –για την ομάδα του αδελφού του, «Λευκό Ποντίκι»– προτού γίνει το 1950, χρονιά κατά την οποία θεσπίστηκε το παγκόσμιο πρωτάθλημα, ο πρώτος Ασιάτης πιλότος της Formula 1. Δύο τέταρτες θέσεις με τη Maserati (στην Ελβετία το 1950 και στη Γαλλία το 1954) ήταν το καλύτερο του αποτέλεσμα.

Αξίζει να αναφερθεί ότι ο Bira, ορφανός από τα 13 του χρόνια, παντρεύτηκε όχι λιγότερες από έξι φορές (ρεκόρ για το άθλημα), ενώ υπήρξε επίσης μέλος της ολυμπιακής ομάδας ναυσιπλοΐας της χώρας του σε τέσσερις Ολυμπιάδες. Όταν πέθανε από καρδιά το 1985, ύστερα από εξαφνικό επεισόδιο στον υπόγειο σιδηρόδρομο του Λονδίνου, κανείς δεν γνώριζε ποιος ήταν, μέχρι που ένα σημείωμα στην τσέπη του, γραμμένο στην ακαταλαβίστικη γλώσσα του, αποκάλυψε, μετά την παρέμβαση της πρεσβείας της χώρας του, την ταυτότητα του ξεχασμένου πρίγκιπα και πρώην ήρωα της πίστας. Μία από τις μεγάλες επιθυμίες του Bira ήταν να διοργανωθεί ένα Grand Prix στην Ταϊλάνδη και ο ίδιος έφτασε πολύ κοντά στην υλοποίηση της ιδέας το 1939, προτού ναυαγήσει το σχέδιό του με την έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Το 2014 ίσως εκπληρωθεί επιτέλους το όνειρό του, για έναν αγώνα στους δρόμους της επιλογής του, αφού η Ταϊλάνδη βρίσκεται πολύ κοντά σε συμφωνία με τον Ecclestone.

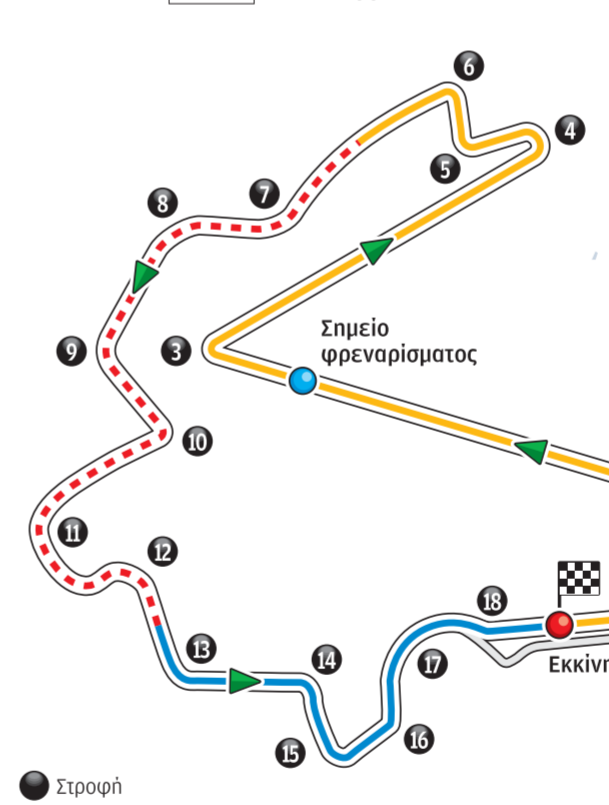
Ξυρίζει & χαρίζει

WILKINSON SWORD
FREE YOUR SKIN™

Επισκεφτείτε το 24sports.com.cy και λάβετε μέρος στο μεγάλο διαγωνισμό της Wilkinson για να κερδίσετε ένα season ticket της αγαπημένης σας ομάδας.

Γκραν Πρι Κορέας

Γύρος 16ος, Γεονγκάμ 14 Οκτωβρίου 2012

Μήκος πίστας	Γύροι	Απόσταση
5,615 χλμ.	55	309,155 χλμ.

Βαθμολογία οδηγών

Φερνάντο Αλόνσο Ferrari	194
Σεμπαστιάν Φέτελ Red Bull Racing-Renault	190
Κίμι Ραϊκόνεν Lotus Renault	157
Λιούις Χάμιλτον McLaren Mercedes	152

Βαθμολογία κατασκευαστών

Red Bull Racing-Renault	324
McLaren Mercedes	283
Ferrari	263
Lotus Renault	239

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ονειρεμένο φινάλε Λεμπ στο WRC

Η ολοκλήρωση του ράλι Γαλλίας, την περασμένη εβδομάδα, πιθανότατα, κλείνει το μεγαλύτερο κεφάλαιο της ιστορίας του WRC. Ο πιο επιτυχημένος οδηγός, ο Σεμπαστιαν Λεμπ, φέρεται αποφασισμένος να βγει από την κανονική ροή του πρωταθλήματος, επιλέγοντας να μετασχει το χρόνο μόνο σε κάποιους αγώνες.

Είναι μια «σκληρή» απόφαση, που έχει γεμίσει κατάθλιψη τους φίλους του 38χρονου Γάλλου, οι οποίοι, ωστόσο, από το 2014 θα τον βλέπουν να αγωνίζεται στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Αυτοκινήτων Τουρισμού (WTCC) με τη Citroen. Το φινάλε μιας ολόκληρης εποχής στο παγκόσμιο πρωτάθλημα πάλη γράφτηκε όπως ο ίδιος ο Λεμπ το ήθελε, στην γενέτειρά του, την πόλη Αγκανό της Αλσατίας, έχοντας στο πλευρό του την οικογένεια, τους παιδικούς του φίλους και φυσικά τον μόνιμο σύντροφό του στα ράλι, Ντανιέλ Ελένα. Κέρδισε τις οκτώ από τις 21 ειδικές διαδρομές του αγώνα, αυτές ακριβώς που έπρεπε για να σφραγίσει νικηφόρα την καριέρα του.

Ο Γάλλος οδηγός αναμφίβολα θα μείνει στο πάνθεον του μηχανοκίνη-

Ο Σεμπαστιαν Λεμπ θα μείνει στο πάνθεον του μηχανοκίνητου αθλητισμού, έχοντας το ασύλληπτο ρεκόρ των εννέα διαδοχικών παγκοσμίων πρωταθλημάτων.

του αθλητισμού, έχοντας το ασύλληπτο ρεκόρ των εννέα διαδοχικών παγκοσμίων πρωταθλημάτων, με τις Citroen Xsara WRC, C4 WRC και DS3 WRC. Παράλληλα έχει κερδίσει 874 ειδικές διαδρομές, από το ντεμπούτο του το 1999, ενώ είναι ο άνθρωπος ο ο-

ποίος έχει νικήσει όλες τις ειδικές ενός ράλι, στην Κορσική το 2005.

Στα επιτεύγματά του πρέπει να καταγραφεί η κατάκτηση του πρωταθλήματος το 2004, κατά τη διάρκεια του οποίου έχασε τέσσερις αγώνες έχοντας σπάζει το χέρι του. Επίσης, έχει πέτυχει δύο φορές το ρεκόρ έξι διαδοχικών νικών και έχει κερδίσει σε 23 διαφορετικές χώρες που φιλοξένησαν το παγκόσμιο πρωτάθλημα.

Ο Λεμπ ξεκίνησε την καριέρα του στο WRC κερδίζοντας συχνά με ισάξιο εξοπλισμό τα μεγαθήρια Κόλιν Μακ Ρέι και Κάρλος Σάινθ και κατάφερε με την τρομερή οδηγική του ικανότητα να γίνει κυρίαρχος του παιχνιδιού! Μαζί με τον συνοδηγό του Ντανιέλ Ελένα, κέρδισε σχεδόν τα μισά παγκόσμια ράλι που εκκίνησε (75 νίκες σε 162 αγώνες)!

Για την ολοκλήρωση του παγκοσμίου πρωταθλήματος 2012 απομένουν δύο αγώνες, στην Ιταλία και την Ισπανία, που μάλλον αποκτούν διαδικαστικό χαρακτήρα, καθώς δεν υπάρχει ενδιαφέρον ούτε στους κατασκευαστές, αφού η Citroen εξασφάλισε και μαθηματικά τον όγδοο τίτλο της.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΘΕΜΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-----------	--------	------	-----------	-----------	------

Πρώτη ανασκαφή στο εξωτερικό από το Πανεπιστήμιο Κύπρου

Πρωτοαστικός οικισμός της 3ης χιλ. π.Χ. και τόπος λατρείας της 2ης χιλ. π.Χ. στο Ηραίον Σάμου

Της ΟΥΡΑΝΙΑΣ ΚΟΥΚΑ

Η ανασκαφή στον Ηραίον Σάμου συνιστά την πρώτη ανασκαφική έρευνα του Πανεπιστημίου Κύπρου στο εξωτερικό και διεξάγεται από το 2009 υπό τη διεύθυνση της επίκουρης καθηγήτριας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Ουρανίας Κουκά και του καθηγητή Wolf-Dietrich Niemeier, διευθυντή του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Αθηνών. Η ανασκαφή χρηματοδοτήθηκε αρχικά από το Πανεπιστήμιο Κύπρου («Ερευνητικό Πρόγραμμα Ιδρύματος Λεβέντη» 2009-2011), το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο. Η φετινή ανασκαφική περίοδος πραγματοποιήθηκε χάρη στη χρηματοδότηση του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και τις γενναιοδωρες χορηγίες των Institute for Aegean Prehistory (Néa Yórk) και Fritz Thyssen Stiftung für Wissenschaftsförderung (Κολωνία). Πολύτιμη είναι από το 2009 η αρωγή της Universal Insurance και της Atlantic Insurance. Στην ανασκαφική ομάδα συμμετέχουν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου, και ειδικοί επιστήμονες (τοπογράφος, γεωλόγος, παλαιοβοτανολόγος, παλαιοζωολόγος) και φοιτητές από Γερμανία, Αυστρία και Ιταλία.

Η ανασκαφή στο Ηραίον Σάμου έχει στόχο τη διερεύνηση της προϊστορικής κατοίκησης στην ευφορότερη περιοχή της Σάμου, όπου κατά την παράδοση γεννήθηκε η θεά Ήρα, προς τιμήν της οποίας αναπτύχθηκε το ιερό. Οι γερμανικές ανασκαφές από το 1911 έφεραν στο φως μεγαλοπρεπή οικοδομήματα και αναθήματα, αποκαλύπτοντας την ιστορία του ιερού από την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου έως τη Ρωμαϊκή Περίοδο (1050 π.Χ. - 400 μ.Χ.). Το ιερό ήκμασε ιδιαίτερα κατά τον 6ο αι. π.Χ., στα χρόνια διοίκησης του τυράννου Πολυκράτη.

Στόχος του ανασκαφικού προγράμματος είναι: (1) η διερεύνηση της χρήσης του χώρου βόρεια της Ιεράς Οδού κατά την Προϊστορική Περίοδο (7η-2η χιλ. π.Χ.), κυρίως κατά την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού (3η χιλ. π.Χ.), κατά την

Η ανασκαφή στο Ηραίον Σάμου έχει στόχο τη διερεύνηση της προϊστορικής κατοίκησης στην ευφορότερη περιοχή της Σάμου, όπου κατά την παράδοση γεννήθηκε η θεά Ήρα, προς τιμήν της οποίας αναπτύχθηκε το ιερό.

Αξιοσημείωτη είναι η παραγωγή κρασιού, καθώς και η αρχαιότερη μέχρι στιγμής μαρτυρία παραγωγής ελαιολάδου στο Αιγαίο

οποία το Ηραίον ήταν ο μεγαλύτερος νησιωτικός οικισμός του ανατολικού Αιγαίου (35.000 στρέμματα) με πρωτοαστικά χαρακτηριστικά (οργανωμένη πολεοδομική μορφή, κοινοτικά κτήρια, κοινωνική διαστρωμάτωση), και (2) η διερεύνηση των απαρχών της λατρείας στην περιοχή του Βωμού, που σηματοδοτεί την αλλαγή χρήσης του Ηραίου από τόπο κατοίκησης σε τόπο λατρείας.

Βόρεια της Ιεράς Οδού αποκαλύφθηκαν λιθόκτιστες ορθογώνιες οικίες πέντε διαδοχικών αρχιτεκτονικών φάσεων του μέχρι στιγμής άγνωστου οικιστικού πύργου του Ηραίου, που χρονολογούνται στην Πρώιμη Εποχή του Χαλκού Ι - πρώιμη ΙΙ περίοδο (3200-2500 π.Χ.). Ο οικισμός ήταν οχυρωμένος με λιθόκτιστο τείχος και προμακόνες και διέθετε ένα κοινοτικό κτήριο (κοινοτική αποθήκη). Τα ευρήματα και η παλαιοβοτανολογική α-

νάλυση (εξέταση απανθρακωμένων σπόρων) υποδηλώνουν τη χρήση επί μέρους χώρων των οικιών για προετοιμασία (άλεση σιτηρών), τροφοπαρασκευή (εστίες, μαγειρικά σκεύη) και αποθήκευση (πίθοι, αμφορείς). Αξιοσημείωτη είναι η παραγωγή κρασιού, καθώς και η περιορισμένη παραγωγή λαδιού - η αρχαιότερη μέχρι στιγμής μαρτυρία παραγωγής ελαιολάδου στο Αιγαίο!

Οι περισσότερες αρχιτεκτονικές φάσεις της Πρώιμης Εποχής του Χαλκού βρίσκονταν μέσα στον υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα, και η ανασκαφή τους στάθηκε δυνατή χάρη στη συνεχή άντληση των υδάτων και τον ζήλο των φοιτητών και των Σαμιών συνεργατών! Κάτω από αυτές, ήρθαν στο φως πλακόστρωτα δάπεδα και εστίες της Χαλκολιθικής Περιόδου (4η χιλ. π.Χ.), που ανήκουν στον αρχαιότερο οικισμό της περιοχής.

Γύρω στο 2500 π.Χ., ο οικισμός βόρεια της Ιεράς Οδού εγκαταλείπεται, πιθανότατα λόγω των συνεχών πλημμυρών του ποταμού Ίμβρασου, και μεταφέρεται στην περιοχή όπου αργότερα κτίστηκε ο Ναός της Ήρας. Ο νέος οικισμός αναπτύσσεται σε έκταση, περιλαμβάνει ορθογώνιες οικίες (10-12 X 4-5 μ.), κτισμένες ανεξάρτητα ή σε ομάδες, κοινοτική αποθήκη, την οικία του τοπάρχη, και

προστατεύεται από νεόδμητο τείχος. Ο πρωτοαστικός αυτός οικισμός (Φάσεις Ηραίον Ι-V) ανασκάφηκε στις δεκαετίες 1950 και 1960 και χρονολογείται στην ύστερη Πρώιμη Εποχή του Χαλκού ΙΙ-ΙΙΙ (2500-2000 π.Χ.).

Σε ανασκαφικούς τομείς βόρεια της Ιεράς Οδού ανασκάφηκαν επίσης οικίες πέντε αλληλάλληλων φάσεων, καθώς και ισχυρότατο οχυρωματικό τείχος (αντιπλημμυρικό έργο) της Μέσης Εποχής του Χαλκού (2000-1700 π.Χ.). Η κεραμική και τα μικρά ευρήματα μαρτυρούν σχέσεις με τις Κυκλάδες (Ακρωτήρι Θήρας) και κυρίως με τα παλαιότερα ανάκτορα της Μινωικής Κρήτης.

Η διερεύνηση κάτω από τους επάλθλους βωμούς της Αρχαϊκής Περιόδου, όπου είχαν αφιερωθεί και πολυάριθμα κυπριακά αναθήματα (7ος-6ος αι. π.Χ.), οδήγησε στον εντοπισμό πλακόστρωτου, ποτισιογενούς τις απαρχές λατρείας της γονιμότητας στην περιοχή περίπου από τον 17ο αι. π.Χ. Μινωικά άνω κωνικά κύπελλα και λύχνοι υποδηλώνουν τη διεξαγωγή τελετουργιών με στερεές και υγρές προσφορές και κατανάλωση ποτού σύμφωνα με το μινωικό τελετουργικό τυπικό (Υστερομινωική ΙΑ). Η φετινή αποκάλυψη των εντατικών πολιτιστικών επαφών του Ηραίου με την Κρήτη ήδη από τη Μέση Εποχή του Χαλκού αιτιολογεί την παγίωση, κατά την αμέσως επόμενη φάση, της λατρείας της γονιμότητας στο Ηραίον, τουλάχιστον μία χιλιετία πριν το ιερό αποκτήσει πανιώνια λάμψη.

Η ανασκαφή του Πανεπιστημίου Κύπρου στο Ηραίον Σάμου διαφωτίζει την άγνοια ως τώρα οικιστική του ιστορία κατά την 4η, το πρώτο μισό της 3ης και τις αρχές της 2ης χιλ. π.Χ., και θέτει σε νέα βάση τη μελέτη της οικονομικής σημασίας του Ηραίου και των εκράσεων της πολιτιστικής του διαλεκτικής με τα δυτικά και νότια παράλια της Μικράς Ασίας, το κεντρικό και δυτικό Αιγαίο και την Κρήτη κατά την Πρώιμη, τη Μέση και την Ύστερη Εποχή του Χαλκού.

Η κ. Ουρανία Κουκά είναι επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

Η ανθρώπινη μορφή αποτελεί κυρίαρχο στοιχείο των έργων της.

Έκθεση ζωγραφικής της Θεοδώρας Καπαρή

Η δεύτερη ατομική της έκθεση θα παρουσιάσει η ζωγράφος Θεοδώρα Καπαρή, με έργα των τελευταίων δύο χρόνων καθώς και παλαιότερες δημιουργίες της. Η έκθεση θα φιλοξενηθεί στην Γκαλερί στο Σκαλί Αγλαντζιάς από τις 20 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου. Ώρες λειτουργίας 10:00 π.μ. - 1:00 μ.μ. και 4:00 μ.μ. - 8:00 μ.μ. Τα εγκαίνια θα τελέσει την Παρασκευή 19 Οκτωβρίου, στις 7:30 μ.μ., ο δήμαρχος Αγλαντζιάς, Κώστας Κόρτας. Διοργάνωση: Κατερίνα Ηοσά. Τηλ. 99522765, 99567020. Η Θεοδώρα Καπαρή γεννήθηκε στη Λύση το 1963 και μετά την εισβολή εγκαταστάθηκε στην Ξυλοτύμποι. Ακολούθως πήγε για σπουδές στον κλάδο της Γεωπονικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Κατά τη διάρκεια των σπουδών της παρακολούθησε μαθήματα ζωγραφικής και σχεδίου. Αργότερα και με την επιστροφή της στην Κύπρο παρακολούθησε μαθήματα βυζαντινής αγιογραφίας. Η πρώτη ατομική της έκθεση παρουσιάστηκε τον Σεπτέμβριο του 2010 στην Γκαλερί στο Σκαλί Αγλαντζιάς.

Τα θέματα της Θεοδώρας Καπαρή είναι εμπνευσμένα από τη βυζαντινή αγιογραφία.

τελευταίων δύο χρόνων, όπως και παλαιότερες δημιουργίες της. Οι τεχνικές των έργων της είναι κυρίως η αβγοτέμπερα, η ελαιογραφία και το ακρυλικό πάνω σε καμβά και ξύλο. Τα θέματά της είναι εμπνευσμένα από τη βυζαντινή αγιογραφία. Η ανθρώπινη μορφή αποτελεί επίσης κυρίαρχο στοιχείο των έργων της, καθώς και οι επιρροές της από τη φύση, τη θρησκεία και την ελληνική παράδοση.

Στις 19 Οκτωβρίου θα παρουσιάσει τη δεύτερη ατομική της έκθεση στον ίδιο εκθεσιακό χώρο. Σε αυτή την έκθεση η ζωγράφος θα παρουσιάσει στο κοινό έργα των

Ανανέωση

ΣΠΙΤΙΑ ■ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ■ ΑΓΟΡΑ ■ DESIGN ■ ΤΑΞΙΔΙΑ ■ LIFESTYLE

Με τη ματιά ενός αρχιτέκτονα

Τα πάντα για το παιδικό υπνοδωμάτιο

Livingetc
ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΖΩΗ
Step inside
ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΛΩΣΠΕΡΑ
Τα άπαντα του παιδικού δωματίου
25 ΑΠΙΘΑΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ trends 2012
Ανανέωση
ΣΠΙΤΙΑ ■ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ■ ΑΓΟΡΑ ■ DESIGN ■ ΤΑΞΙΔΙΑ ■ LIFESTYLE

Στις Αθήνες
Ταπεινά υλικά, ωραίες γεύσεις

Livingetc
ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΖΩΗ
www.livingetc.com.cy

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΘΕΜΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-----------	--------	------	-----------	-----------	------

Οι βιβλιοθήκες είναι τώρα και έξυπνες

Βοηθούν τους πολίτες μέσα από χαλαρές και ευχάριστες διαδικασίες που οδηγούν στη μάθηση, να μάθουν τις νέες τεχνολογίες

Της ΟΛΓΑΣ ΣΕΛΛΑ

Τι ακριβώς σημαίνει «έξυπνες βιβλιοθήκες» για τους πολίτες του 21ου αιώνα; Την απάντηση έδωσαν το περασμένο Σαββατοκύριακο οι εκπρόσωποι μερικών περιφερειακών βιβλιοθηκών της χώρας τους, οι οποίοι μετείχαν στο διεθνές συνέδριο που φιλοξενήθηκε στο αμφιθέατρο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και συνδιοργανώθηκε από πολλούς φορείς. Είναι οι βιβλιοθήκες που δεν λειτουργούν μόνο ως χώροι δανεισμού βιβλίων και ανάγνωσης, αλλά ως κέντρα εκπαίδευσης και συνάντησης στην κάθε κοινότητα. Είναι οι βιβλιοθήκες που βοηθούν τους πολίτες της κάθε χώρας να μάθουν τις νέες τεχνολογίες, που υποδέχονται ισότιμα και τους μετανάστες της χώρας και τους βοηθούν να ενταχθούν στη νέα τους πατρίδα, που οδηγούν στη μάθηση και την εκπαίδευση μέσα από χαλαρές και ευχάριστες διαδικασίες και, το κυριότερο, αξιοποιώντας τους χαμηλότερους δυνατούς πόρους. Και είναι οι χώροι και στην Ελλάδα και διεθνώς που έχουν μια τεράστια αύξηση υποδοχών χρηστών και λόγω της οικονομικής κρίσης αλλά και μια τεράστια μείωση των προϋπολογισμών τους.

Είναι δυνατά όλα αυτά; Οι καλεσμένοι του 8ου Διεθνούς Συνεδρίου της Οργανωτικής Επιτροπής Ενίσχυσης Βιβλιοθηκών φαίνεται ότι έπεισαν όσους βρέθηκαν το Σαββατοκύριακο στο ΕΙΕ: η Leikny Haga Indergaard από τη Δημόσια Βιβλιοθήκη του Μπέργκεν της Νορβηγίας, η Felicidad Campal από τη Δημόσια Βιβλιοθήκη της Σαλαμάνκα στην Ισπανία, η Gabriele Rosch, σύμβουλος δημοσίων σχέσεων στο σύστημα Δημοσίων Βιβλιοθηκών του Αμβούργου, η Elizabeth Fowler, διευθύντρια του Chesapeake Library System στη Βιρτζίνια των ΗΠΑ και ο Ben Janssen, διαχειριστής της Δημοσίας Βιβλιοθήκης Venlo στην Ολλανδία είχαν να πουν πολλά.

Στην Ισπανία

• Η Δημόσια Βιβλιοθήκη στη Σαλαμάνκα της Ισπανίας λειτουργεί κάθε ημέρα από τις 9 το πρωί μέχρι τις 9 το βράδυ, έχει 36 άτομα προσωπικό και υποδέχεται περίπου 1.500 άτομα την ημέρα. Δεν διαθέτει αναγνωστήριο, αλλά αίθουσα με 36 σημεία αναζήτησης, υπηρεσία δανεισμού, οπτικοακουστικό τμήμα, ταινίες, περιοδικά, 7 ομάδες ανάγνωσης, 2 ομάδες δημιουργικής γρα-

Η δημόσια βιβλιοθήκη της πόλης Μπέργκεν στη Νορβηγία είναι μεσαίου μεγέθους, έχει 6 υποκαταστήματα και υποδέχεται 5 χιλ. άτομα την ημέρα (1,4 εκατ. τον χρόνο).

φής, ενώ διοργανώνει συζητήσεις σε διάφορες γλώσσες κάθε εβδομάδα. Στη Σαλαμάνκα επιμένουν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, στην επιμόρφωση των πολιτών για να αναζητήσουν εργασία, σε μαθήματα Internet. «Φέρνουμε το κοινό κοντά στις νέες μορφές πληροφόρησης», λέει η Felicidad Campal. Πώς αντιμετωπίζουν τα οικονομικά προβλήματα; Δημιούργησαν Ένωση Φίλων της Βιβλιοθήκης και μέσω αυτής διοργανώνουν δραστηριότητες που δεν απαιτούν έξοδα, καθώς και bazaar όπου πωλούν τα διπλά βιβλία που διαθέτουν. Με την κρίση αυξήθηκαν και οι χρήστες της βιβλιοθήκης «πέρα πολύ. Επειδή δεν υπάρχουν χρήματα για αγορά βιβλίων, χρησιμοποιούν τις δημόσιες βιβλιοθήκες».

“

Είναι οι βιβλιοθήκες που υποδέχονται ισότιμα και τους μετανάστες της χώρας και τους βοηθούν να ενταχθούν στη νέα τους πατρίδα, αξιοποιώντας τους χαμηλότερους δυνατούς πόρους

• Το Σύστημα Δημοσίων Βιβλιοθηκών στο Αμβούργο διαθέτει 32 τμήματα, ένα κεντρικό κτίριο, βιβλιοθήκη για νέους, παιδική βιβλιοθήκη και δύο κινητές μονάδες. Όλοι αυτοί οι χώροι υποδέχονται μόνο τα Σάββατα περίπου 10 χιλιάδες επισκέπτες και περίπου 4,5 εκατομμύρια τον χρόνο, ενώ προσφέρουν ειδικές υπηρεσίες ανάλογα με τα ενδιαφέροντα του κοινού. Διαθέτουν ψηφιακό υλικό από 180 χώρες σε όλο το δίκτυο βιβλιοθηκών της πόλης, ενώ προσφέρουν βοήθεια για αιτήσεις εργασίας, διοργανώνουν μαθήματα γλώσσας για τους μετανάστες και τους κατευθύνουν σε εθελοντική εργασία. «Η βιβλιοθήκη πρέπει να κάνει τους μετανάστες λιγότερο ξένους», λέει η Gabriele Rosch.

• Η μεσαίου μεγέθους δημόσια βιβλιοθή-

κη στη Βιρτζίνια των ΗΠΑ διαθέτει επτά κτίρια και υποδέχεται 7.000 επισκέπτες την ημέρα. «Αυτή την εποχή των μεγάλων περικοπών, ανακαλύψαμε ξανά τη βιβλιοθήκη. Εμείς αγοράζουμε μόνο δημοφιλές υλικό σε βιβλία και προσφέρουμε βοήθεια για εξεύρεση εργασίας και εκπαίδευση στις νέες τεχνολογίες, ενώ προσπαθούμε να βρούμε πρόσθετη οικονομική βοήθεια από κορηγούς. Θέλουμε να βοηθάμε τους ανθρώπους στις αλλαγές της νέας τους ζωής και στα εργαλεία της νέας ζωής. Μας ενδιαφέρει η βιβλιοθήκη ως χώρος συνάντησης της τοπικής κοινωνίας», λέει η Elizabeth Fowler. Και προσθέτει: «Με την κρίση η χρήση της βιβλιοθήκης ανέβηκε στα ύψη, ενώ οι πόροι καταποντίστηκαν. Είναι πολλοί οι άνεργοι και οι φοβισμένοι άνθρωποι που χρειάζονται βοήθεια και επιλογές. Αποφασίσαμε ότι αυτή ήταν η στιγμή να κάνουμε την αλλαγή και να βοηθήσουμε. Έχουμε πρόγραμμα ευρέσεως εργασίας, υπηρεσίες αλφαριθμητικού, προγράμματα για σύνταξη βιογραφικού. Άλλαξαν ο προσανατολισμός και η αισθητική της βιβλιοθήκης, αλλά αυτό έγινε με θυσίες και αγώνα».

Στη Νορβηγία

• Το Μπέργκεν της Νορβηγίας δεν είναι μεγάλη πόλη. Η δημόσια βιβλιοθήκη της είναι μεσαίου μεγέθους, έχει 6 υποκαταστήματα και υποδέχεται 5 χιλ. άτομα την ημέρα (1,4 εκατ. τον χρόνο). «Το κοινό μας είναι μετανάστες, νέοι και παιδιά. Διαθέτουμε τμήμα μουσικής με πολύ καλή φήμη σ' όλη τη Νορβηγία, έχουμε ήδη εγκαينάσει ψηφιακές συνεργασίες με οργανισμούς και τοπικούς φορείς και προσπαθούμε να πετύχουμε τη λειτουργία της βιβλιοθήκης και τις Κυριακές», λέει η Leikny Haga Indergaard.

• Μικρή πόλη είναι και το Φένλο στην Ολλανδία, με περίπου 100 χιλ. πληθυσμό. Η δημόσια βιβλιοθήκη της πόλης είναι επίσης μεσαίου μεγέθους και διαθέτει 6 τμήματα, ενώ πρόσφατα ανακατασκευάστηκε και θα έχει τη μορφή βιβλιοπωλείου. «Προϊόντα σε συνάρτηση με τους πελάτες» είναι το μόνό τους και έχουν δημιουργήσει εκπαιδευτικά προγράμματα για γονείς και παιδιά. «Φιλοδοξία μας είναι, όπως τα παιδιά τρώνε και πίνουν, έτσι να κρατάνε και το βιβλίο στο χέρι. Οι βιβλιοθήκες μας έχουν φασαρία, δεν είναι πια τα ήσυχια μέρη. Ο ρόλος μας είναι να μάθουμε τους χρήστες πώς να βρίσκουν την πληροφορία», λέει ο Ben Janssen.

ΕΓΩ & ΕΣΥ

Κωμική σειρά

Ο Φώτης και η Δανάη επιστρέφουν με δύο επεισόδια τη βδομάδα και υπόσχονται στιγμές γέλιου!

Πρωταγωνιστούν:
Φώτης Γεωργίδης, Δανάη Χρίστου

Μετάφραση-προσαρμογή:
Χριστιάννα Αρτεμίου, Τάσος Τρύφωνος

Σκηνοθεσία: Αμάντα Πελεντρίδου
Εποπτεία: Δέσπω Καρπή

Από τις 24 Σεπτεμβρίου
Δευτέρα και Τρίτη 10μ.μ. **PIKENA**

www.cybc.com.cy

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΘΕΜΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	-----------	--------	------	-----------	-----------	------

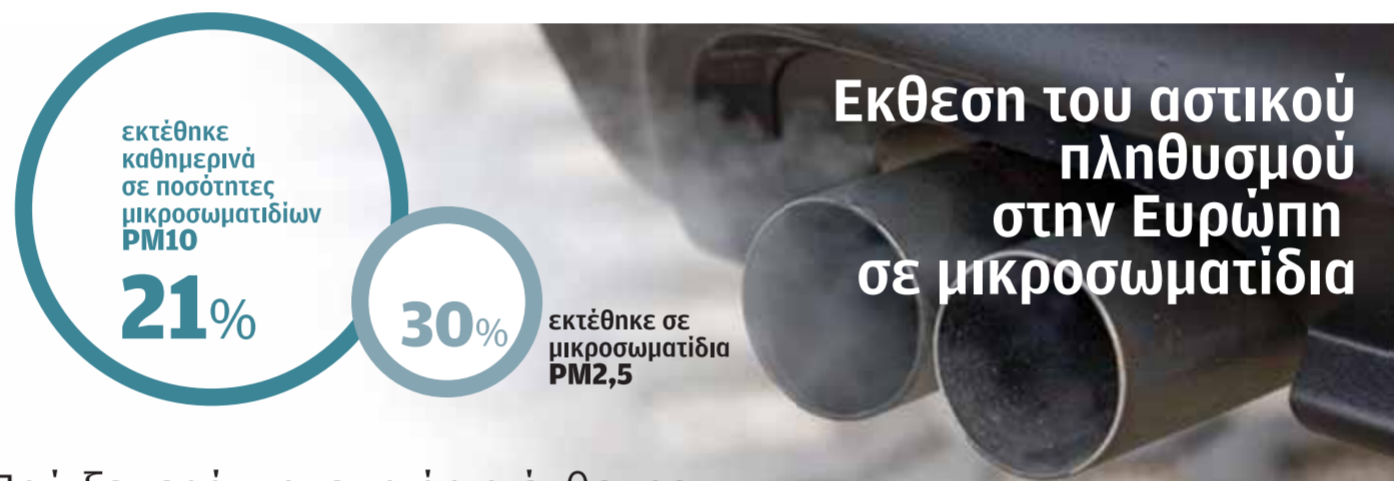
Το 97% των πολιτών των ευρωπαϊκών πόλεων εκτέθηκε το 2010 σε υψηλές τιμές όζοντος. Το 22% της καλλιέργεισης γης εκτέθηκε σε καταστροφικές συγκεντρώσεις όζοντος το 2009, με συνέπεια να χαθεί μέρος της παραγωγής.

Μικροσωματίδια και όζον στον αέρα

Ένας στους τρεις κατοίκους της Ευρώπης είναι εκτεθειμένος σε υψηλές συγκεντρώσεις ατμοσφαιρικών ρύπων

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ

Ένας στους τρεις Ευρωπαίους εκτίθεται σε υψηλές συγκεντρώσεις μικροσωματιδίων, τον πιο επικίνδυνο από τους ατμοσφαιρικούς ρύπους. Όπως επισημαίνει η τελευταία έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, παρά τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην Ευρώπη την προηγούμενη δεκαετία, συγκεκριμένοι ρύποι όπως τα μικροσωματίδια και το όζον παραμένουν σε πολλές πόλεις πάνω από τα ανώτατα όρια για σημαντικό αριθμό ημερών κάθε έτος, με μεγάλες επιπτώσεις στη δημόσια υγεία αλλά και στα οικοσυστήματα από τα οποία εξαρτιόμαστε. Αξιοσημείωτη είναι και η παρατήρηση της έκθεσης, ότι οι πραγματικές εκπομπές μικροσωματιδίων από πετρελαιοκίνητα τεχνολογίας Euro 5 δεν έχουν μελετηθεί επαρκώς.

Πού ξεπεράστηκε το όριο έκθεσης

Ρη από φυσικά αίτια σε χώρες της Ευρώπης

Κυριότερη πηγή οι εκπομπές καυσαερίων. Υπερβάσεις των ορίων σε Βαλκάνια, Ελλάδα, Πολωνία, Ιταλία.

As δούμε τα βασικότερα σημεία της έκθεσης «Η ποιότητα του αέρα στην Ευρώπη» του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος:

- Το όριο επίσημα έκθεσης σε μικροσωματίδια ξεπεράστηκε την τελευταία δεκαετία συχνότερα στην Πολωνία, την Ιταλία, την Ελλάδα και άλλες βαλκανικές χώρες.
- Η Ελλάδα, πάντως, είναι ανάμεσα στις χώρες όπου παρουσιάστηκε μείωση των ημερήσιων υπερβάσεων των ορίων των PM10.
- Το 2010 το όριο ανώτατης 24ωρης έκθεσης σε PM10 (μικροσωματίδια με διάμετρο 10 εκατομμυριστών του μέτρου) ξεπεράστηκε στο 33% των περιοχών με υψηλή κυκλοφορία αυτοκινήτων, στο 29% των αστικών περιοχών χωρίς υψηλή κυκλοφορία, στο 17% των βιομηχανικών περιοχών και στο 9% των περιοχών χωρίς υψηλή κυκλοφορία, στο 14% των βιομηχανικών περιοχών και στο 2% των περιοχών της υπαίθρου. Μάλιστα ανάμεσα στο 2009 και το 2010, το ποσοστό των σταθμών μέτρησης που κατέγραψαν υπερβάσεις σε περιοχές της υπαίθρου διπλασιάστηκε.

Οσον αφορά τις συγκεντρώσεις PM2,5 (μικροσωματίδια με διάμετρο 2,5 εκατομμυριστών του μέτρου) στην Ευρώπη, το όριο ξεπεράστηκε στο 6% των περιοχών με υψηλή κυκλοφορία, στο 14% των υπόλοιπων αστι-

κών περιοχών, στο 9% των βιομηχανικών περιοχών και στο 2% των περιοχών της υπαίθρου. Σε συγκεκριμένες περιοχές στην Τσεχία και την Πολωνία, οι συγκεντρώσεις ήταν υπερδιπλάσιες του ορίου.

97% των πολιτών των ευρωπαϊκών πόλεων εκτέθηκε το 2010 σε υψηλές τιμές όζοντος.

- Η συκέντρωση μικροσωματιδίων οφείλεται σε διάφορες πηγές, η κυριότερη από τις οποίες είναι οι εκπομπές από οχήματα. Υπάρχουν ωστόσο και φυσικά αίτια: όσον αφορά την οφειλόμενη σε φυσικές πηγές (λ.χ. μεταφορά σκόνης) υπέρβαση των ορίων PM, υπολογίζεται ότι κυμαίνεται στο 1-3μg/m3 στην Ιταλία, τη Γαλλία, την Ελλάδα και την Πορτογαλία, μέχρι 4-5 μg/m3 στην Ισπανία και τη Μεγάλη Βρετανία και 13μg/m3 στην Κύπρο. Το 2009 η «συμεισφορά» εξωτερικών αιτιών ήταν μικρότερη στην Ισπανία (1μg/m3), μεγαλύτερη στην Ελλάδα (8μg/m3) και παρόμοια στην Κύπρο.

- Αξιοσημείωτες είναι οι παρατηρήσεις της έκθεσης για τις επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών πετρελαιοκίνητων οχημάτων στη ρύπανση από μικροσωματίδια. Επισημαίνει ότι η διαφορά των οχημάτων τεχνολογίας Euro 5 (εισήχθησαν από το 2009) από την τεχνολογία Euro 4 είναι η μείωση κατά 80% των εκπομπών PM. Αυτή η μείωση υπολογίζεται ότι οδήγησε σε μείωση των εκπομπών ρύπων από οχήματα το 2001-2010 κατά 39% για το NO, κατά 28% για τα PM10 και κατά 40% για τα PM2,5. «Κάτω από πραγματικές συνθήκες οδήγησης, ωστόσο, οι εκπομπές από τα οχήματα Euro 5 συχνά ξεπερνούν τις εκπομπές που ορίζουν τα standards της συγκεκριμένης τεχνολογίας. Γι' αυτό και η έλλειψη επαρκούς αριθμού μετρήσεων από εξατμίσεις αυτοκινήτων τεχνολογίας Euro5 σημαίνει ότι οι υπολογισμοί των εκπομπών τους μπορεί να μην απεικονίζουν την πραγματική, υψηλότερη, συμεισφορά των ρύπων από οχήματα νέας τεχνολογίας στην ατμοσφαιρική ρύπανση», σημειώνει η έκθεση, παραπέμποντας σε παλαιότερες μελέτες του Οργανισμού.

- Το 97% των πολιτών των ευρωπαϊκών πόλεων εκτέθηκε το 2010 σε υψηλές τιμές όζοντος. Η Αθήνα είναι ανάμεσα στις πόλεις όπου συχνά καταγράφονται υπερβάσεις των κατώτατων επιπέδων ασφαλείας. Επίσης το 22% της καλλιέργεισης γης εκτέθηκε σε καταστροφικές συγκεντρώσεις όζοντος το 2009, με συνέπεια να χαθεί μέρος της παραγωγής.

Αθήνα και Πειραιάς «υποφέρουν» το καλοκαίρι

Σε θάλαμο αερίων μετατρέπονται η Αθήνα και η Πειραιάς κάθε καλοκαίρι, εξαιτίας των ιδιαίτερα υψηλών τιμών του όζοντος. Σταθερά υψηλή είναι και η ρύπανση της ατμόσφαιρας από τα αιωρούμενα μικροσωματίδια, ρύπανση η οποία συν τω χρόνω αναμένεται να επηρεαστεί και από την άρση του περιορισμού κυκλοφορίας στα πετρελαιοκίνητα οχήματα και την ελεύθερη είσοδό τους ακόμα και στον μικρό δακτύλιο. Η ρύπανση της ατμόσφαιρας στην Αθήνα, λοιπόν, μπορεί να μην είναι η ίδια με εκείνη της δεκαετίας του '80, παραμένει όμως υψηλή. As δούμε ποια εικόνα δίνει η έκθεση του τμήματος ποιότητας ατμόσφαιρας του υπουργείου Περιβάλλοντος για το 2011 (σύμφωνα με το υπουργείο δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα η επεξεργασία των στοιχείων για το πρώτο εξάμηνο του 2012).

Τα αιωρούμενα μικροσωματίδια παρουσιάζουν υπερβάσεις των ορίων σε πολλά σημεία μέτρησης. Η πρώτη «κόκκινη γραμμή» για τα PM10 αφορά την υπέρβαση του ορίου των 50 μg/m3 για περισσότερες από 35 φορές τον χρόνο. Το όριο αυτό λοιπόν ξεπεράστηκε περίπου 84 φορές στον σταθμό Αριστοτέλους (στο κέντρο της Αθήνας), 81 φορές στο Μαρούσι, 81 και 69 φορές στον Πειραιά. Επίσης τον στόχο των μέσων ετήσιων τιμών PM10 μέχρι 40 μg/m3 υπερέβησαν ο Πειραιάς (44 μg/m3 ανά έτος), το Μαρούσι (42 μg/m3 ανά έτος), η Αριστοτέλους (42 μg/m3 ανά έτος). Στον Πειραιά καταγράφηκε πέρυσι και η μόνη υπέρβαση στις ετήσιες τιμές PM2,5 (τιμή στόχος τα 25 μg/m3).

Σαφώς περισσότερες ήταν οι υπερβάσεις των ορίων για τα επίπεδα του όζοντος. Το 2011

λοιπόν υπερβάσεις του ορίου εννήμερης σημειώθηκαν στην Ελευσίνα (21), τους Θρακομακεδόνες, τη Λυκόβρυση και τη Νέα Σμύρνη (19), την Αγία Παρασκευή (16), τα Λιόσια (15), το Μαρούσι (14) και το Περιστέρι (12). Τέλος, υπερβάσεις του ορίου των 40 μg/m3 για τη μέση ετήσια τιμή διοξειδίου του αζώτου σημειώθηκαν στους σταθμούς μέτρησης Πατισίων (73 μg/m3), Αθηνάς (57μg/m3) και Πειραιά (44μg/m3).

Οσον αφορά την περιοδικότητα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, το όζον παρουσιάζει μεγαλύτερες τιμές τους θερινούς μήνες (καθώς οφείλεται στην αυξημένη ηλιοφάνεια), ενώ το διοξείδιο του αζώτου δεν παρουσιάζει μηνιαία μεταβολή. Σαφή μεταβολή δεν παρουσιάζουν και οι τιμές των μικροσωματιδίων, που παραμένουν σταθερά υψηλές όλο το έτος.

Καταγράφονται υπερβάσεις και των δύο ρύπων σε πολλά σημεία μέτρησης στην Αθήνα.

Table with 7 columns: ΕΒΔΟΜΑΔΑ, ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ, ΒΙΒΛΙΟ, ΘΕΜΑ, ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ, ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΜΟΔΑ

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

01/10/2012 - 07/10/2012

Καθάρισαν οι «Πατάτες Αντιναχτές»

Οι Κύπριοι τηλεθεατές γύρισαν την πλάτη στο δράμα και προτίμησαν τη σάτιρα

Τον ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ο τελευταίος πίνακας τηλεθέας με τις μετρήσεις της Nielsen παρουσιάζει το πώς κινήθηκαν τα τηλεοπτικά προγράμματα της προηγούμενης εβδομάδας, προς τα πού στράφηκε το κοινό, καταγράφοντας έτσι την πρώτη τάση για την καινούργια σεζόν οδηγώντας μας στα αρχικά συμπεράσματα για τη φετινή μάχη της τηλεθέας. Αν και οι δύο νέες δραματικές σειρές του ANTI1, «Εκείνο το καλοκαίρι» και «Βαλς με δώδεκα θεούς», δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα αφού ξεκίνησαν μετά εντούτοις μπορούν να εξαχθούν τα πρώτα συμπεράσματα.

Οι «Πατάτες Αντιναχτές» έκαναν λοιπόν την έκπληξη και μέσα στο πλήθος των καινούργιων πολυδιαφημισμένων κυπριακών καθημερινών σειρών, με τις προεμίρες να έχουν τον πρώτο λόγο καθάρισαν εύκολα το παιχνίδι σκαρφαλώνοντας στην πρώτη θέση του πίνακα με τα δημοφιλέστερα προγράμματα της εβδομάδας εξασφαλίζοντας μερίδιο τηλεθέας 34,5% με 95.000 τηλεθεατές. Οι Κύπριοι τηλεθεατές, όπως φαίνεται και από τις μετρήσεις, πήραν μια πρώτη γεύση από τον συρφετό των νέων σειρών αλλά ουσιαστικά γύρισαν την πλάτη στο δράμα επιλέγοντας το γέλιο, το κιούμφορ και την ξεγνοιασιά που του προσφέρει η κωμική εκπομπή του PIK. Ένας μεγάλος όγκος δραματικών σειρών, οι οποίες μεταδίδονται ταυτόχρονα και στην ίδια ζώνη, μοιράζονται το τηλεοπτικό κοινό. Αυτό θα έχει ως συνέπεια μερικές παραγωγές να μη φτάσουν μέχρι το καλοκαίρι αναγκαστικά, αφού είναι σχεδόν ανέφικτο σε μια τόσο μικρή αγορά να επιβιώσουν και οι τέσσερις παραγωγές που μεταδίδονται στις 19:30 και οι υπόλοιπες στις

Οι «Πατάτες Αντιναχτές» έκαναν την έκπληξη και, μέσα στο πλήθος των καινούργιων πολυδιαφημισμένων κυπριακών καθημερινών σειρών, καθάρισαν εύκολα το παιχνίδι, σκαρφαλώνοντας στην πρώτη θέση του πίνακα τηλεθέας

21:20. Η φετινή στροφή στις καθημερινές παραγωγές θεωρείται από τα κανάλια επιτακτική, αφού ένα καθημερινό σιριαλ αποφέρει περισσότερα κέρδη όσο αφορά στη διαφήμιση, μιας και προβάλλεται σε συχνότερη βάση παρά μια εβδομαδιαία παραγωγή. Αυτό όμως γίνεται εις βάρος τόσο της ποιότη-

τας όσο και της πλοκής, πράγμα που το έχουμε δει να συμβαίνει ουκ ολίγες φορές στο παρελθόν.

Οι «Πατάτες», άρχισαν να βρίσκουν σιγά-σιγά τον καλό τους εαυτό, αλλά ο πήχης πια είναι ψηλά γι' αυτό χρειάζεται υπερπροσπάθεια για την πρώτη. Από την άλλη βέβαια δεν είναι καθόλου τυχερά και η επιτυχία της σειράς εποχής του PIK «Βήματα στην άμμο» η οποία με τον τρίτο της κύκλο έχει φρεσκαριστεί κερδίζοντας νέο κοινό. Η σειρά «Βήματα στην άμμο» είναι η πιο αξιοπρεπής και άρτια κυπριακή παραγωγή αυτή τη στιγμή στην κυπριακή τηλεόραση, τόσο από πλευράς σκηνοθεσίας, πλοκής αλλά και ερμηνειών. Η παραγωγή κερδίζει το ενδιαφέρον, έχει αισθητική προσεγγίσει στα πράγματα και θα κρατήσει το κοινό της διατηρούμενη στις ψηλές θέσεις στους πίνακες τηλεθέας.

Ταυτόχρονα, οι προεμίρες του Mega αφήνουν μια αδιάφορη εικόνα αφού παρακολουθώντας τις, αν μπορείς βέβαια με τη σέπη,

θαλή εικόνα που παρουσιάζουν -ας μας εξηγήσει κάποιος ειδικός γιατί συμβαίνει αυτό, αλλιώς να πάω σε οφθαλμίατρο- λες ότι κάπου τις έχεις ξαναδεί. Τα «Ένοχα μυστικά» της Άντρης Πολυδώρου έχουν ένα σαφές προβάδισμα όσο αφορά στα νούμερα, αφού τα τρία από τα τέσσερις επεισόδια που μεταδόθηκαν την περασμένη βδομάδα βρέθηκαν στην πρώτη 25άδα και συγκεκριμένα στις θέσεις, 19, 23, και 24 με μερίδια που κυμάνθηκαν στο 19%. Η «Πόρτα κλειδωμένη» βρέθηκε αρκετά πιο κάτω με ποσοστά λίγο πιο πάνω από το 17%.

Η μάχη φέτος είναι σκληρή, η σεζόν ενδιαφέρουσα, η πορεία δύσκολη, η αγορά μικρή και το κοινό μερδεμένο ανάμεσα σε ένοχα μυστικά από το παρελθόν, απαγορευμένους έρωτες και κλαίοντες πρωταγωνιστές χωρίς αδιάβροχη μάσκα. Αρχές Νοεμβρίου τα πράγματα θα είναι πιο ξεκάθαρα και το παζλ της νέας σεζόν ολοκληρωθεί την εικόνα του.

ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

Δεύτερη καριέρα για την «Αίγια Fuxia»

Χαρακτήριστηκε ως η σειρά φαινόμενο, όχι μόνο για την πρωτοτυπία της αλλά και για τα ρεκόρ τηλεθέας που κατέγραψε στα δύο χρόνια προβολής της από τον ANTI1. Σήμερα, δύο χρόνια μετά το τέλος της η σειρά όχι μόνο σπεριμένει υψηλά νούμερα τηλεθέας αλλά αποτελεί και ένα ισχυρό χαρτί για το κανάλι του ANTI1, αφού συμβάλλει τις καθημερινές στην υψηλή τηλεθέαση του καναλιού. Μέσα σ' ένα πεδίο καινούργιων σειρών η «Αίγια Fuxia» εξακολουθεί και με την έναρξη της νέας σεζόν να βρίσκεται στην πρώτη δεκάδα του πίνακα τηλεθέας με ποσοστά που κυμαίνονται στο 25 και 25%.

Πρεμιέρα για το «Life in style»

Η παρουσιάστρια Χριστίνα Δημητρίου επιστρέφει στο κρατικό κανάλι αυτή τη φορά για την παρουσίαση μιας καθαρά lifestyle εκπομπής ποικιλίας ύλης με καλεσμένους αλλά και συμβουλές ομορφιάς. Δεν θα λείψουν οι αναφορές στα σημαντικότερα γεγονότα της εβδομάδας, οι προτάσεις για ποτό, φαγητό και διασκέδαση, όπως και οι συμβουλές μαγειρικής. Η εκπομπή κάνει πρεμιέρα σήμερα και θα μεταδίδεται κάθε Κυριακή στις 18:15 από το PIK1.

Αναβιώνει το κυπριώτικο σκετς

Το PIK αποφάσισε φέτος να επαναφέρει ένα αγαπημένο είδος για τους Κύπριους τηλεθεατές, το κυπριώτικο σκετς το οποίο θα μεταδίδεται από το πρώτο κρατικό κανάλι κάθε Σαββατοκύριακο στις 19:30. Με αυτελελή επεισόδια, φρέσκο υλικό και κείμενα το PIK φιλοδοξεί τόσο να μας θυμίσει αγαπημένες στιγμές του παρελθόντος αλλά και να ανεβάσει την απογοητευτική ζώνη του Σαββατοκύριακου.

ΕΙΔΑΝ

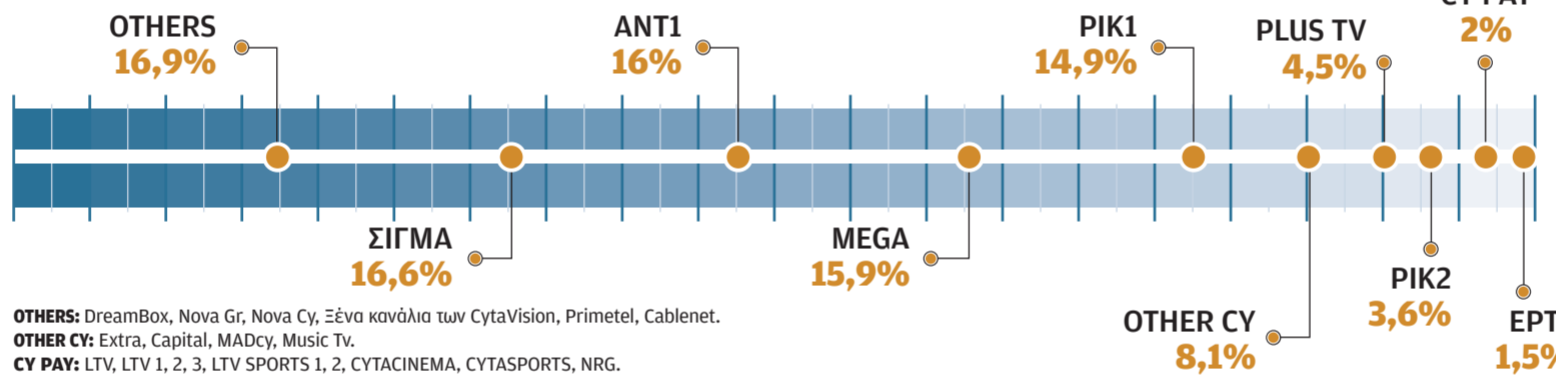
Patates Antinaxtes 95.000 PIK1 05/10 34,5%

Euroleague Marseille-AEL 91.000 PIK2 04/10 31,7%

Bhματα στην άμμο 87.000 PIK1 02/10 32,1%

DanSing for you 2 86.000 Mega 07/10 45,5%

7 ουρανοί και σύννεφα αλότες 63.000 Σίγμα 03/10 27,1%

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Ένα κανάλια των CytaVision, Primetel, Cablenet. OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv. CY PAY: LTV, LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYTACINEMA, CYTASPORTS, NRG. ΠΗΓΗ: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT

Table with 2 columns: Channel (PIK1, PIK2, MEGA, ANT1, SIGMA, MADcy, TV PLUS, ERT WORLD, NOVACINEMA1, NOVASPORTS1) and Program Name/Time

Table with 2 columns: Channel (PIK1, PIK2, MEGA, ANT1, SIGMA, MADcy, TV PLUS, ERT WORLD, NOVACINEMA1, NOVASPORTS1) and Program Name/Time

Table with 2 columns: Channel (PIK1, PIK2, MEGA, ANT1, SIGMA, MADcy, TV PLUS, ERT WORLD, NOVACINEMA1, NOVASPORTS1) and Program Name/Time

Table with 2 columns: Channel (PIK1, PIK2, MEGA, ANT1, SIGMA, MADcy, TV PLUS, ERT WORLD, NOVACINEMA1, NOVASPORTS1) and Program Name/Time

Table with 2 columns: Channel (PIK1, PIK2, MEGA, ANT1, SIGMA, MADcy, TV PLUS, ERT WORLD, NOVACINEMA1, NOVASPORTS1) and Program Name/Time

Table with 2 columns: Channel (PIK1, PIK2, MEGA, ANT1, SIGMA, MADcy, TV PLUS, ERT WORLD, NOVACINEMA1, NOVASPORTS1) and Program Name/Time

Table with 2 columns: Channel (PIK1, PIK2, MEGA, ANT1, SIGMA, MADcy, TV PLUS, ERT WORLD, NOVACINEMA1, NOVASPORTS1) and Program Name/Time

Table with 2 columns: Channel (PIK1, PIK2, MEGA, ANT1, SIGMA, MADcy, TV PLUS, ERT WORLD, NOVACINEMA1, NOVASPORTS1) and Program Name/Time

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ, ΝΕΑ ΣΕΖΟΝ, ΝΕΟ MUST

must fall winter '12-'13
COLLECTIONS

AGELESS BEAUTY ΔΕΡΜΑ ΦΩΤΕΙΝΟ ΚΑΙ ΛΑΜΠΕΡΟ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΗΛΙΚΙΑ

must

www.must.com.cy

5'it'girls
προτείνουν τα
συναρπαστικά
looks του
χειμώνα

Mick
The wild life
and mad
genius of
Jagger

**NEW KIDS
ON THE
BLOG**
Οι εγχώριες
fashion
lovers μας
ξεναγούν στον
διαδίκτυακό
τους κόσμο

ΔΟΥΚΙΣΣΑ ΝΟΜΙΚΟΥ
the Duchess
diary

**it's
FASHION
(BUSINESS)
darling**
Απολύσεις,
προσλήψεις
& ίντριγκες

FASHION ALERT

ΕΝΤΟΝΑ PRINTS
ΠΟΘΗΤΑ
ΣΥΝΟΛΑ
ΕΠΙΒΛΗΤΙΚΑ
ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ
HEAD
PIECES
μας βάζουν σε
χειμωνιάτικη
διάθεση

by

Char. Pilakoutas Ltd

ΔΙΑΤΡΟΦΗ & ΤΕΛΕΙΑ ΦΟΡΜΑ
126 σελίδες με 25 πρακτικές συμβουλές
και 40 συνταγές για να αποκτήσετε
το σώμα που ονειρεύεστε!

ΕΠΙΠΛΕΟΝ €2

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ
www.sppmedia.com

Στα περίπτερα και στο iTunes AppStore - must magazine

